

Årsrapport 2021

Sparebanken
Møre

Innhold

04 Leder

Virksomheten

- 10 Tilbakeblikk 2021
- 12 Hovedtall konsern
- 14 Organisasjon og ledelsesstruktur
- 18 Styret
- 20 Konsernledelsen
- 22 Datterselskap
- 24 Eierstyring og selskapsledelse

Redegjørelse og resultater

- 35 Styrets årsberetning 2021
- 54 Resultat
- 56 Balanse
- 58 Egenkapitaloppstilling
- 62 Kontantstrømoppstilling
- 64 Noter
- 167 Erklæring i henhold til verdipapir-handellovens § 5-5
- 168 Uavhengig revisors beretning
- 174 Alternative resultatmål – APM

Bærekraft og samfunnsansvar

- 181 En pådriver for bærekraftig utvikling
- 184 Interessentdialog og vesentlighetsanalyse
- 190 Våre forpliktelser
- 193 Strategiske mål
- 194 Vesentlige temaer
- 222 Klimarisiko (TCFD)
- 232 GRI-indeks og PRB-indeks
- 241 TCFD indeks
- 242 Energi & klimaregnskap 2021
- 248 Revisors erklæring

Redaksjon:
Sparebanken Møre

Layout:
Havnevik AS

Foto:
Haakon Lundkvist (forsiden Slogen), Tony Hall,
Tone Molnes, Kristin Støylen, Unni Lise Dahl.

Illustrasjoner: Havnevik AS

Leder

Står sterkt som sparebank

Enda et år har blitt historie, og vi i Sparebanken Møre kan se tilbake på innholdsrike kapitler i 2021.

Det var ingen overraskelse at også dette året skulle bli preget av koronapandemien. Det verdensomspennende virusutbruddet har ført til vedvarende ringvirkninger for både privatpersoner, næringslivsaktører, nasjoner og verdenssamfunn.

12 nye måneder med viruset har imidlertid gitt oss ny kunnskap og mer erfaring som gir meg sterk framtidstro på både regionen og forretningsmodellen vår. Fra et bankperspektiv er min klare konklusjon at sparebankenes rolle i samfunnet står sterkere enn noen gang.

Et direktenummer unna

Banken har hatt god vekst og positiv utvikling gjennom 2021. Vi har fått rekordmange nye kunder, og har en vekst på 4,3 prosent i personmarkedet og 5,4 prosent i næringslivsmarkedet. Dette gir signal om et godt aktivitetsnivå i regionen vår, samtidig som det bekrefter at mange velger Sparebanken Møre som sin bank.

Det er nærmest et paradoks at vi i tiden med mer fysisk avstand har kommet nærmere hverandre på

flere områder. Som bank har vi vært vitne til et regionalt samhold og fellesskap som har vokst seg større og sterkere gjennom perioden, og som har konkretisert seg gjennom et genuint ønske om å slå ring rundt det lokale. Mer enn noen gang har kundene formidlet at de setter pris på at den faste rådgiveren i banken kun er et direkte nummer unna. I en periode med usikkerhet har sterk tilstedeværelse, tilgjengelighet og gode relasjoner bidratt til stabilitet og trygghet, både for kundene og oss.

Det er likevel ingen tvil om at perioden har vært utfordrende, og ved utgangen av 2021 opplever mange fortsatt usikkerhet som følge av koronapandemien. Samtidig vitner få konkurser og lave misligholdstall om solide merkevarer, sterke bedriftskulturer, omstillingsdyktige ansatte og fremtidsrettede bedriftsledere i regionen vår. Jeg føler meg også trygg på at banken har vært en god støttespiller og diskusjonspartner for aktørene rundt oss – akkurat slik vi som regional sparebank skal være.

Det er nærmest et paradoks at vi i tiden med mer fysisk avstand har kommet nærmere hverandre på flere områder.

Verdifull kundeinnsikt

Utviklingsarbeidet vårt henger tett sammen med kundenes behov, og også her erfarer vi fordelene av en tett relasjon til kundene og god kjennskap til regionen. Det hjelper lite å utvikle ny funksjonalitet og nye tjenester dersom kundene våre egentlig trenger noe helt annet. I løpet av et år får vi mange konstruktive tilbakemeldinger som gir oss nyttig input i hva som er viktig for både privatpersoner og bedrifter i området vårt, og slik kan vi videreutvikle, justere eller forkaste ideer og løsninger.

I tillegg til løpende dialog, er også eksterne undersøkelser viktige kilder til innsikt for oss. I april ble kundesenteret til Sparebanken Møre kåret til Norges beste i kategorien bank, for tredje år på rad. Noen måneder senere slo EPSI fast at Sparebanken Møre har de mest fornøyde bedriftskundene i sin årlige måling av kundetilfredshet blant norske bankkunder. Vi havnet i øverste sjikt også blant personmarkedskundene, og fikk høyest score av alle på spørsmål relatert til bærekraft og samfunnsansvar.

Vi er både stolte og glade over slike resultat, som bekrefter at vi er en relevant og attraktiv bankpartner for kundene våre. Like fullt er vi takknemlige for alle konstruktive innspill som kan bidra til å løfte oss ytterligere. Vi setter aldri utviklingsarbeidet vårt på pause.

Har styrket totaltilbudet

For det er nemlig ikke slik at det er nok å bare være til stede. Konkurransen om bankkundene er tøff, og vi må virkelig levere varene og tilføre verdi for å være førstevalget. I 2021 fikk vi mange nye medarbeidere, og det gleder meg at vi stadig tiltrekker oss skarpe hoder som kan bidra i det kontinuerlige arbeidet vårt med å skape gode kundeopplevelser. Gjennom året gjorde vi flere grep for å bidra til nettopp dette, og vi ser allerede nå at det gir effekt.

Vi startet året med å utvide tjenestetilbudet vårt innen kapitalforvaltning, og kan nå tilby et skreddersydd team til kunder som ønsker rådgivning innen sparing og plassering. Vi har også etablert kundesenteret Næringsbasen, og vi har styrket satsingen vår på eiendomsmegling.

I tillegg har vi lansert en rekke nye digitale funksjoner i nettbank og mobilbank som gjør bankhverdagen enklere for kundene våre. Mindre fysisk kontakt som følge av smitteverntiltak har gjort smart bruk av teknologi mer aktuelt enn noen gang.

Grønn omstilling

Denne holdningen er viktig for oss også når det gjelder innsatsen for å bidra til et mer bærekraftig samfunn. Norge har som mål å redusere klimagassutslipp med 50-55 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå, og finansnæringen har en sentral rolle i dette arbeidet. Det er liten tvil om at dette vil kreve en betydelig innsats fra oss alle, og i fjor gjorde vi flere grep som kan bidra til å akselerere omstillingstakten.

Eksempler er lansering av grønne boliglån og billån med gunstige betingelser, rutiner og systemstøtte for ESG-vurdering av næringslivsengasjementer, integrering av bærekraftshensyn i strategier og policydokumenter og ikke minst et betydelig fokus på intern kompetanseheving og bevisstgjøring.

Vi har et uttalt mål om å være en pådriver for bærekraftig utvikling av regionen vår, og som bank kan vi tilrettelegge for at midler og muligheter møtes. Det er et ansvar vi tar på største alvor.

Overskudd tilfaller regionen

Samfunnsansvaret vårt blir i høyeste grad aktualisert også gjennom arbeidet vårt med tildeling av midler til allmennyttige formål. Tall fra Sparebankforeningen viser at landets sparebanker og sparebankstiftelser delte ut hele 2,3 milliarder kroner til samfunnsnyttige formål i 2020. Dette gjør sparebanknæringen til en av Norges største private bidragsyttere innen idrett, kultur og frivillighet.

Sparebankenes tradisjon med å bidra til positiv utvikling av samfunnet vi er en del av strekker seg langt tilbake i tid, og skyldes at deler av bankens kapital tilhører lokalsamfunnet. Hos oss utgjør denne andelen ca. 50 prosent, noe som innebærer at halvparten av bankens utdelte overskudd går tilbake til gode formål i lokalsamfunnet. De siste 10 årene har vi bidratt med godt over 1 milliard kroner til tiltak som skal bygge Nordvestlandet.

Dette har vært mulig som følge av sunn bankdrift, dyktige medarbeidere – og ikke minst det faktum at mange har valgt Sparebanken Møre som sin bankforbindelse. Uten kunder hadde vi ikke skapt resultater, og uten resultater hadde vi ikke hatt overskudd å dele ut.

Det er en sterk og solid bank som står på startstreken til 2022, og som er klar for å fortsette historien. Sterk regional tilknytning gir oss fortrinn som vi skal dyrke, mens sparebankmodellen skaper muligheter som vi skal gripe.

Dette gjør meg trygg på at de neste kapitlene skal fylles med godt innhold også i årene som kommer.

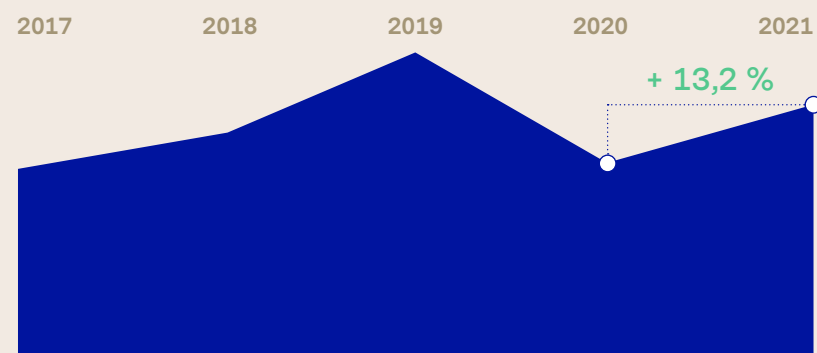
TROND LARS NYDAL
ADM. DIREKTØR

Virksomheten

2021 – Tilbakeblikk

Resultat 2021

642

mill. NOK

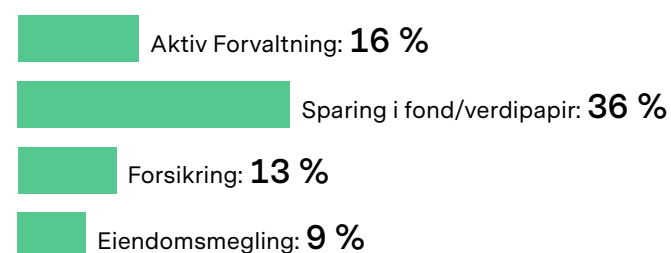
Egenkapital-avkastning

9,5 %

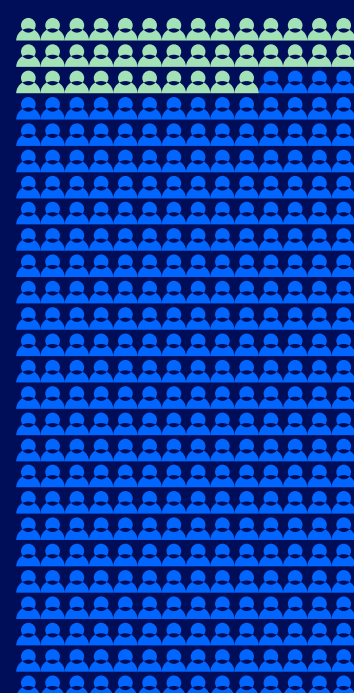
Ren kjernekapital

17,2 %

Vekst i andre inntektsområder

MORG-kurs: NOK 444
Sterk kursutvikling

↑ 55,3 %

Nye ansatte

38

Antall årsverk

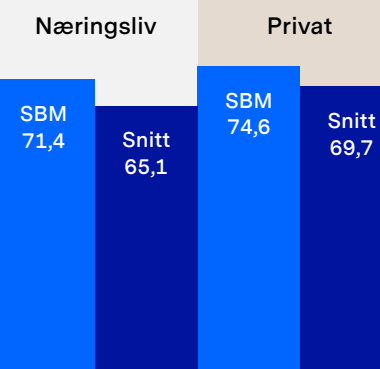
364

2021 – Tilbakeblikk

Kundetilfredshet

Norges mest fornøyde bedriftskunder og svært fornøyde personkunder (EPSI, 2021)

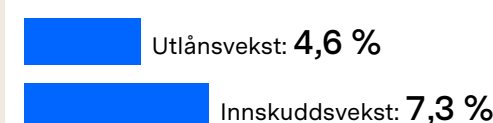
ESG risk rating: Medium

20,6

Sustainalytics ESG Risk Rating report

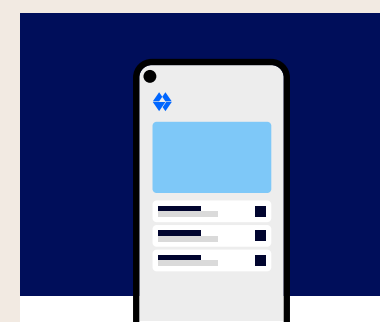
Sparebanken Møre leverer et sterkt resultat, langt over bransjestandarden både sammenlagt og på viktige individuelle parametre.

Rekordmange nye kunder

Kundeservice – best i test 2021

Norges beste kundesenter i kategorien bank for tredje år på rad. Kundeservice-prisen deles ut av SeeYou.

3. beste mobil-banken i Norge

Kilde: Den store mobilbank-rapporten «Under lupen» (Cicero).

Resultat

	2021		2020		2019		2018		2017	
	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%	Mill. kroner	%
Netto renteinntekter	1 266	1,56	1 227	1,57	1 314	1,79	1 179	1,70	1 100	1,72
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	218	0,27	206	0,27	219	0,30	207	0,30	194	0,30
Netto avkastning på finansielle investeringer	43	0,05	74	0,09	74	0,10	41	0,06	48	0,08
Sum inntekter	1 527	1,88	1 507	1,93	1 607	2,19	1 427	2,06	1 342	2,10
Sum driftskostnader	645	0,80	624	0,80	646	0,88	607	0,87	590	0,92
Resultat før tap	882	1,08	883	1,13	961	1,31	820	1,19	752	1,18
Tap på utlån, garantier m.v	49	0,06	149	0,19	50	0,07	16	0,02	13	0,02
Resultat før skatt	833	1,02	734	0,94	911	1,24	804	1,17	739	1,16
Skattekostnad	191	0,24	167	0,21	200	0,27	199	0,28	182	0,28
Resultat for regnskapsåret	642	0,78	567	0,73	711	0,97	605	0,89	557	0,88

Balanse

(Mill. kroner)	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Forvaltningskapital 3)	82 797	79 486	74 875	71 040	66 491
Gjennomsnittlig forvaltningskapital 3)	80 942	78 450	73 496	69 373	64 000
Utlån til kunder	69 925	66 850	64 029	60 346	56 867
Brutto utlån til personkunder	47 557	45 592	43 847	41 917	39 817
Brutto utlån til næringsliv og offentlig sektor	22 697	21 534	20 441	18 616	17 168
Innskudd fra kunder	41 853	39 023	36 803	34 414	32 803
Innskudd fra personkunder	24 667	23 366	21 685	20 624	19 688
Innskudd fra næringsliv og offentlig sektor	17 186	15 657	15 118	13 790	13 101
Utlånsvekst i % 3)	4,6	4,4	6,1	6,1	7,9
Innskuddsvekst i % 3)	7,3	6,0	6,9	4,9	0,7

Nøkkeltall

	2021	2020	2019	2018	2017
Egenkapitalforrentning 1) 3)	9,5	8,6	11,7	10,6	10,4
Kostnader i prosent av inntekter 3)	42,2	41,4	40,2	42,5	44,0
Tap i % av utlån 1.1. 3)	0,07	0,23	0,08	0,03	0,02
Brutto kredittforringede engasjement i % av utlån/garantier	1,52	1,53	1,48	0,62	0,57
Netto kredittforringede engasjement i % av utlån/garantier	1,16	1,22	1,12	0,42	0,40
Innskuddsdekning i % 3)	59,6	58,1	57,2	57,0	57,7
Likviditetsindikator (Liquidity Coverage Ratio - LCR)	122	138	165	158	159
Ansvarlig kapital i %	20,9	20,8	21,7	19,6	18,4
Kjernekapital i %	18,9	18,7	19,5	17,6	16,8
Ren kjernekapital i %	17,2	17,0	17,7	16,0	15,0
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio, LR)	7,7	7,7	8,1	8,1	8,2
Årsverk	364	346	357	361	359
Egenkapitalbevis:					
Resultat per egenkapitalbevis (konsern) (kroner) 2)	31,10	27,10	34,50	29,60	27,70
Resultat per egenkapitalbevis (morbank) (kroner) 2)	30,98	26,83	32,00	28,35	27,00
Utbytte per egenkapitalbevis (kroner)	16,00	13,50	14,00	15,50	14,00
Egenkapitalbevisbrøken i % 1.1. (morbank)	49,7	49,6	49,6	49,6	49,6
Kurs på Oslo Børs	444	296	317	283	262
Bokført egenkapital pr EKB (konsern, inkl. avsatt utbytte)	350	332	320	303	289
Pris/Bokført verdi (P/B) (konsern) 3)	1,27	0,89	0,99	0,93	0,91

- 1) Beregnet med utgangspunkt i andel av resultatet som tilfaller egenkapitaleierne.
- 2) Beregnet med utgangspunkt i egenkapitalbeviseiernes andel (49,7 %) av årets resultat som tilfaller egenkapitaleierne.
- 3) Definert som alternativt resultatmål (APM), se vedlegg til årsrapport

Organisasjon og ledelsesstruktur

Sparebanken Møres generalforsamling er bankens øverste organ. Hovedoppgavene til generalforsamlingen er å fastsette resultatregnskapet og balansen, og velge et styre på 8 medlemmer.

Generalforsamlingen har 44 medlemmer med 14 varamedlemmer. Den er sammensatt av fire grupperinger med følgende fordeling:

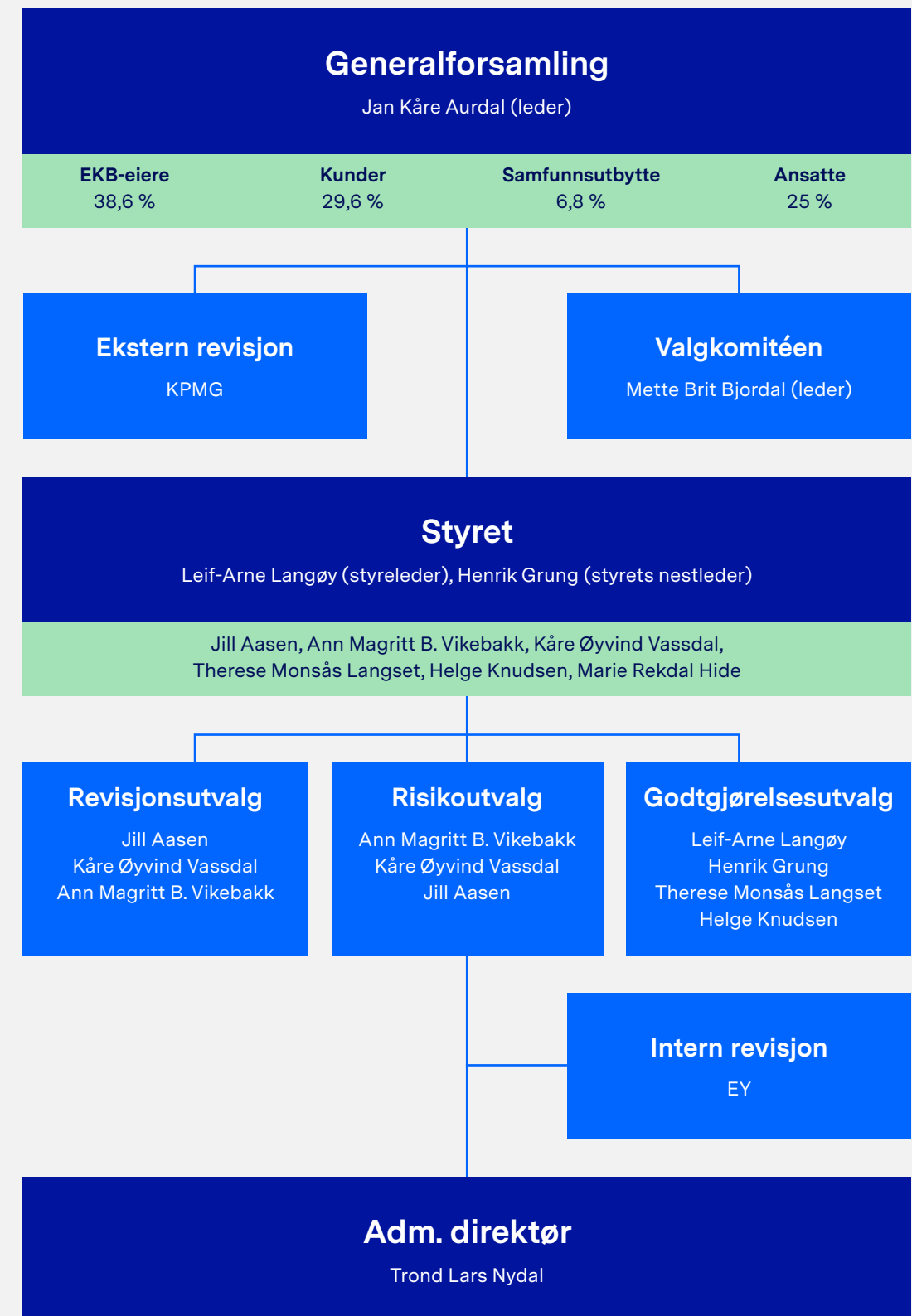
- 13 medlemmer og 4 varamedlemmer velges av og blant bankens kunder
- 17 medlemmer og 4 varamedlemmer velges av og blant eierne av egenkapitalbevis
- 11 medlemmer og 4 varamedlemmer velges av og blant de ansatte
- 3 medlemmer og 2 varamedlemmer, velges av generalforsamlingen til å representere samfunnsfunksjonen

Styret i Sparebanken Møre består av 8 medlemmer, med 4 varamedlemmer. To av medlemmene er valgt blant de ansatte. [Se organisasjonskart på neste side.](#)

Konsernledelsen består av 9 medlemmer; administrerende direktør, leder divisjon Personmarked, leder divisjon Næringslivsmarked og 6 seksjonsledere. Leder for seksjon Kapitalforvaltning er ikke medlem av konsernledelsen, men rapporterer direkte til administrerende direktør på lik linje med øvrige seksjons- og divisjonsledere.

Divisjon Personmarked består av 27 avdelingskontorer på Nordvestlandet. Kontorene ledes av banksjefer som rapporterer til divisjonslederen.

Divisjon Næringslivsmarked består av avdelingene Næringsliv Sunnmøre, Næringsliv Romsdal og Nordmøre og Næringsliv Søre Sunnmøre. Næringsliv Sunnmøre er igjen organisert i 5 bransjegrupper (marin, offshore & supply, industri, eiendom, handel & tjenesteteyting). Lederne for disse enhetene rapporterer til divisjonslederen.

Organisasjonskart

Styret

Leif-Arne Langøy

Styreleder | EKB: 123.500

Leif-Arne Langøy (1956) er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i Bergen. Han er bosatt i Brattvåg i Ålesund kommune og er i dag eier og daglig leder i Lapas AS. I perioden 2003-2009 var Langøy konsernsjef i Aker ASA, og i 2006-2009 var han også styreleder i selskapet. Tidligere har Langøy bl.a. vært konsernsjef i Aker Yards ASA og Aker Brattvaag. Han har hatt og har en rekke styreverv, blant annet er han styreleder i Aker Solutions ASA og nestleder i TRG AS. Langøy ble valgt som styreleder i Sparebanken Møre i 2011. Han var også styreleder i banken i perioden fra 1998 til 2003. Langøy har deltatt på 11 av 11 styremøter i 2021.

Henrik Grung

Nestleder | EKB: 0

Henrik Grung (1970) er partner og advokat i advokatfirmaet KVALE. Grung arbeider med eierstyring og selskapsledelse, bedriftsstrategi og industriell utvikling med hovedvekt på virksomheter som i ulike faser er knyttet til oppkjøp, fusjoner, fisjoner, og allianser. Grung er spesialisert innenfor selskapsrett, kommersielle forhandlinger og kontrakter og jobber mot ulike sektorer, herunder industri, finans, fiskeri og fast eiendom. Han er utdannet cand. jur. ved Universitetet i Bergen. Grung har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2015. Han har deltatt på 11 av 11 styremøter i 2021.

Jill Aasen

Styremedlem | EKB: 0

Jill Aasen (1971) er Finance Manager i Jets Vacuum AS. Hun er utdannet revisor fra Høgskolen i Molde, og har tidligere jobbet som CFO/økonomisjef i Havila AS, revisor i BDO i Ulsteinvik og som controller i Tussa Kraft AS. Aasen har styreverv fra Havila Shipping ASA, er styremedlem i Ervik & Sævik AS, og har flere frivillige verv innen idrett og kultur. Hun har vært varamedlem i styret i Sparebanken Møre siden 2014, og styremedlem fra 2018. Aasen er bosatt i Herøy kommune. Hun har deltatt på 11 av 11 styremøter i 2021.

Ann Magritt B. Vikebakk

Styremedlem | EKB: 133

Ann Magritt Bjåstad Vikebakk (1977) er i dag daglig leder i HG International AS, et selskap i Hareid Group. I perioden 2013-2018 drev hun eget advokatfirma, Bjåstad Vikebakk Advokatfirma AS med skatterett, kontrakter og fast eiendom som hovedarbeidsområder. Vikebakk har tidligere vært ansatt i Skatteetaten og Advokatfirmaet Schjødt AS. Hun er utdannet cand. jur. ved Universitetet i Oslo. Vikebakk har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2014, og har i tillegg styreverv i flere selskaper. Hun er bosatt i Hareid kommune. Vikebakk har deltatt på 10 av 11 styremøter i 2021.

Kåre Øyvind Vassdal

Styremedlem | EKB: 0

Kåre Øyvind Vassdal (1981) er konsernsjef i Brunvoll. Han har tidligere erfaring som CFO i samme konsern, og har også hatt ulike stillinger i Vard Group. Vassdal er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI Sandvika og har i tillegg en Master of Technology Management på NTNU/Cambridge. Han har styreverv fra Vard Promar SA og er styreleder i Brunvoll Volda AS og Brunvoll Mar-Ei AS. Vassdal har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2020. Han er bosatt i Aukra kommune, og har deltatt på 11 av 11 styremøter i 2021.

Therese Monsås Langset

Styremedlem | EKB: 0

Therese Monsås Langset (1980) er Chief Our People and Operational Excellence Officer i Axess Group. Langset jobber med strategi og organisasjonsutvikling i Axess AS, og har styreverv fra bl.a. Axess, Reser AS og iKuben. Hun er utdannet sivilingeniør i Produktutvikling og produksjon, og har videreutdanning innen vedlikeholds- og risikostyring. Langset er bosatt i Molde kommune. Hun har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2021 og deltatt på 8 av 8 styremøter i 2021.

Marie Rekdal Hide

Styremedlem | EKB: 341

Marie Rekdal Hide (1985) er ansatt i Sparebanken Møre som autorisert finansiell rådgiver for Næringsliv Sunnmøre, avd. Handel og Tjenesteytende. Representant i styret siden 2017. Har en Master of Business Administration fra Edinburgh Business School. Ansatt i Sparebanken Møre siden 2007, og har erfaring fra personmarkedet og næringslivsmarkedet. Hun er bosatt i Sula kommune. Hide har deltatt på 11 av 11 styremøter i 2021.

Helge Karsten Knudsen

Styremedlem | EKB: 1.344

Helge Karsten Knudsen (1954) er hovedtillitsvalgt i Sparebanken Møre. Han har vært styremedlem siden 2014, og var også styremedlem i perioden 2001-2012. Han ble ansatt i Sparebanken Møre i 1973, og har mange års erfaring som kunderådgiver. Knudsen er bosatt i Ålesund kommune. Han har deltatt på 11 av 11 styremøter i 2021.

Antall egenkapitalbevis i Sparebanken Møre per 31.12.21, inklusive egenkapitalbevis tilhørende nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse (jf. regnskapsloven § 7-26).

Konsernledelsen

Trond Lars Nydal

Født: 1970 | EKB: 7.646

Administrerende direktør fra 2017. Tidligere leder for divisjon Personmarked. Ansatt i Sparebanken Møre i 1997. Han har hatt flere ledende stillinger i banken, som blant annet regionbanksjef og personalsjef. Nydal har vært medlem av bankens ledergruppe siden 2003. Siviløkonom fra NHH.

Erik Røkke

Født: 1969 | EKB: 6.593

Leder seksjon Risikostyring og Compliance fra 2017. Tidligere leder seksjon Kreditt og Juridisk. Ansatt i Sparebanken Møre i 2012. Jobbet tidligere som revisor i PWC (1994-2001) og som banksjef i Ørskog Sparebank (2001-2012). Siviløkonom fra NHH (1994) og statsautorisert revisor.

Perdy Karin Lunde

Født: 1957 | EKB: 4.629

Leder seksjon Forretningsstøtte fra 2017. Tidligere leder for seksjon Forretningsutvikling. Ansatt i Sparebanken Møre i 1977. Har hatt flere ledende stillinger innen området produkt- og forretningsutvikling. Bedriftsøkonom fra BI (1990).

Tone Skotheim Gjerdsbakk

Født: 1982 | EKB: 3.314

Kommunikasjonssjef og leder for seksjon Kommunikasjon og Konsernstøtte fra 2017. Tidligere leder for seksjon Informasjon og Administrasjon. Ansatt i Sparebanken Møre i 2014. Har erfaring som journalist i NRK og som kommunikasjonsrådgiver i flere kommunikasjonsbyrå. Journalist fra Høgskulen i Volda (2003).

Terje Krøvel

Født: 1959 | EKB: 5.489

Leder divisjon Næringslivsmarked fra 2017. Tidligere banksjef Næringsliv Sunnmøre. Ansatt i Sparebanken Møre i 1983. Har hatt ledende stillinger innenfor ulike bransjegrupper i banken, har vært regionbanksjef Næringsliv for Ålesund og Sula region. Økonomi og administrasjon ved M&R Distriktshøyskole (1983).

Elisabeth Blomvik

Født: 1978 | EKB: 1.099

Leder divisjon Personmarked fra 2017. Tidligere erfaring fra Nordea (2001-2017). Her hadde hun flere lederstillinger, sist som avdelingssjef for Nordea Ålesund. Master i ledelse fra BI Oslo, og har vært både deltaker og mentor i ulike lederutviklingsprogram.

John Arne Winsnes

Født: 1970 | EKB: 0

CFO fra november 2021. Tidligere erfaring som CFO i Olympic Subsea ASA og adm. banksjef i Sparebank 1 Søre Sunnmøre. Før dette hadde han ledende roller i Aker Yards ASA, ABB Financial Services og GE Capital. Siviløkonom fra Universitetet Mannheim i Tyskland (1999).

Arild Robert Sulebakk

Født: 1963 | EKB: 909

Leder seksjon Kundeopplevelse fra 2018. Ansatt i Sparebanken Møre i 2006. Har vært leder for Møre Finans AS, regionbanksjef for indre region og leder for NL-stab. Jobbet tidligere i PAB Consulting og Norsk Hydro. Elektroingeniør fra Møre og Romsdal Ingeniørhøgskole (1985) og Bedriftsøkonom fra BI (1991).

Kjetil Hauge

Født: 1972 | EKB: 2.374

Leder seksjon Organisasjonsutvikling fra 2017. Ansatt i Sparebanken Møre i 1998. Har hatt ulike ledende stillinger i banken, bl.a. regionbanksjef, seksjonsleder Informasjon og Compliance, banksjef Møreskolen og daglig leder i Møre Boligkreditt AS. Siviløkonom fra NHH (1995).

Antall egenkapitalbevis i Sparebanken Møre per 31.12.21, inklusive egenkapitalbevis tilhørende nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse (jf. regnskapsloven § 7-26).

Datterselskap

Konsernet Sparebanken Møre er sammensatt av morbanken og tre heleide datterselskaper. Dette er Møre Boligkreditt AS, Møre Eiendomsmegling AS og Sparebankeiendom AS. Sistnevnte er et eiendomsselskap som eier og driver bankens egne forretningseiendommer.

Daglig leder Bendik Tangen i Møremegling

Møre Boligkreditt AS

Møre Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Møre.

Selskapet har som formål å erverve lån med pant i bolig fra Sparebanken Møre og finansiere disse gjennom utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). OMF er blant de mest omsatte private obligasjonene på Oslo Børs, og regnes for å være et av de sikreste verdipapirene i det norske markedet, etter statsobligasjoner. Møre Boligkreditt AS er Sparebanken Møres viktigste kilde til langsiktig markedsfinansiering, og har utestående OMF både i norske kroner og i euro. OMF utstedt av Møre Boligkreditt AS er notert på regulert handelsplass. Daglig leder er Ole Andre Kjerstad.

Nøkkeltall 2021 - tall i NOK mill.

28 971	239	360
Netto utlån	Resultat etter skatt	Netto renteinntekter
25 603		
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir (OMF)		

Møre Eiendomsmegling AS

Selskapet ble etablert i 1992 og kjøpt av Sparebanken Møre i 2005.

Møre Eiendomsmegling AS benytter Møremegling som markedsføringsnavn. Selskapet tilbyr meglertjenester innen kjøp og salg av bolig, fritidseiendom, prosjektmegling og næringsmegling. De er blant de største og mest erfarne meglermiljøene i Møre og Romsdal med 19 ansatte og kontor i Ålesund og Molde. Selskapet omsatte 470 eiendommer i 2021. Daglig leder er Bendik Tangen.

Nøkkeltall 2021 - tall i NOK mill.

27,0	0,04	11,0
Omsetning	Resultat etter skatt	Egenkapital

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Sparebanken Møre gir i det følgende en redegjørelse for foretakets prinsipp og praksis for eierstyring og selskapsledelse i henhold til regnskapslovens § 3-3b og Oslo Børs regelbok II punkt 4.4.

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Sparebanken Møre følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse av 14. oktober 2021 («Anbefalingen») så langt den passer for sparebanker som har utstedt egenkapitalbevis. Anbefalingen er tilgjengelig på www.nues.no.

Finansforetaksloven gjelder for sparebanker som har utstedt egenkapitalbevis. Loven inneholder bestemmelser som i noen tilfeller avviker fra bestemmelser i allmennaksjeloven, og som medfører at Anbefalingen på enkelte punkt ikke passer fullt ut.

Det er under redegjort for hvordan Sparebanken Møre har innrettet seg etter hvert punkt i Anbefalingen. Der anbefalingen ikke er fulgt, gis det en begrunnelse for det. Det er likevel ingen vesentlige avvik mellom Anbefalingen og hvordan denne etterleves i Sparebanken Møre.

Banken har i 2021 også fulgt det Europeiske banktilsynets Guidelines on Internal Governance GL 11/2017 så langt de passer for norske sparebanker. Retningslinjene er tilgjengelig på www.eba.europa.eu. Det redegjøres i det videre ikke for etterlevelsen av retningslinjene.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

2. Virksomhet

Sparebanken Møre ble dannet 1. april 1985 ved en sammenslutning av en rekke banker i Møre og Romsdal. Senere har flere banker i Møre og Romsdal sluttet seg til Sparebanken Møre. Bankvirksomheten i de sammen-sluttede sparebankene kan spores tilbake til 1843.

Sparebanken Møres vedtekter angir tydelig den virksomhet som skal drives. Sparebanken Møre formål er å utføre forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker utfører, og som er innenfor rammen av den lovgivning som til enhver tid gjelder, og de til enhver tid gitte konsesjoner. Sparebanken Møre kan herunder yte investeringstjenester og tilknyttede tjenester i samsvar med bestemmelsene i verdipapirhandelloven. Vedtektene finnes i sin helhet på Sparebanken Møres internettside.

Konsernet er totalleverandør av finansielle tjenester innen områdene finansiering, innskudd og plasseringer, betalingsformidling, økonomisk rådgivning, formuesforvaltning, forsikring og eiendomsmegling.

Styret i Sparebanken Møre sørger for at det årlig gjennomføres en omfattende strategiprosess som definerer konsernets mål, strategier og risikoprofil. Gjeldende strategiske plan, «Møre 2025», ble vedtatt av styret i november 2021. Her er det definert fem strategiske satsingsområder, hvorav ett er at Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling.

Styret har videre vedtatt et sett av ulike strategier og styringsdokumenter som skal danne basis for god og effektiv intern risikostyring. Dokumentene bygger på

målene i strategisk plan, og setter rammer for risikoeksponering, samt retningslinjer for overordnet styring og kontroll av de risikoområdene som Sparebanken Møre er eksponert for. ESG-faktorer er innarbeidet i dokumentene for å sikre at hensynet til bærekraft knyttes tett opp mot bankens virksomhet og verdiskaping.

Styret har vedtatt en overordnet bærekraftsstrategi for Sparebanken Møre som skal ligge til grunn for både strategiske beslutninger og løpende operativt arbeid. Konsernet støtter videre opp om initiativer og prinsipper som innebærer forpliktelser til å tilpasse forretningsstrategien til FNs bærekraftsmål og Parisavtalen. Det vises til eget kapittel i årsrapporten for ytterligere redegjørelse for Sparebanken Møres utøvelse av samfunnsansvar.

Mål og strategier er innenfor rammen av virksomhetsbestemmelsen i Sparebanken Møres vedtekter.

Sparebanken Møre skal opprettholde sin posisjon som førstevalget på Nordvestlandet for personkunder, samt små og mellomstore bedrifter. Sparebanken Møre skal også være en attraktiv partner for større bedrifter og offentlig sektor.

Det skal arbeides for en sunn finansiell struktur og soliditet, samt god lønnsomhet.

De økonomiske måltallene er gjengitt i Sparebanken Møres årsrapport, samt i Sparebanken Møres Pilar 3-dokument som er tilgjengelig på bankens internettside. Gjennom året får markedet og andre interessenter informasjon om de strategiske målsettingene og utvikling i forhold til disse gjennom børsmeldinger og regnskapspresentasjoner.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

3. Selskapskapital og utbytte

Sparebanken Møres kapital er sammensatt ut fra flere hensyn. De viktigste er konsernets størrelse, virksomhet og risiko, det internasjonalt rettede næringslivet i Møre og Romsdal, et stabilt marked for langsiktig finansiering ved behov og mål i langsiktig strategisk plan.

Gjennom en årlig prosess for evaluering av styring og kontroll, herunder kapitalbehovsvurderinger, har styret fokus på at kapitalen er tilpasset mål, strategier, risikoprofil og regulatoriske krav. Kapitalsituasjonen følges kontinuerlig i året gjennom interne beregninger og rapporteringer.

Kapitaldekningen ligger ved utgangen av 2021 over

de regulatoriske og interne minimumskravene til kapital. Ansvarlig kapital utgjør 20,9 prosent, kjernekapital 18,9 prosent og ren kjernekapital 17,2 prosent.

Sparebanken Møres utbyttepolitikk er offentliggjort, og gjort tilgjengelig på Sparebanken Møres internettsider. Utbyttepolitikken er som følger:

”Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen.

Utbytte består av kontantutbytte til egenkapitalbeviserne og samfunnsutbytte. Andelen av overskuddet som avsettes til utbytte tilpasses bankens soliditet. Om ikke soliditeten tilsier noe annet, tas det sikte på at om lag 50 prosent av årets overskudd samlet sett kan utdeles som utbytte.

Sparebanken Møres resultatdisponering skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.”

Styret kan få fullmakt fra generalforsamlingen til å foreta kapitalforhøyelser til nærmere definerte formål. Styret ble på generalforsamlingen den 23. mars 2021 gitt fullmakt til å øke eierandelskapitalen med inntil 98 869 500 kroner dersom den finansielle situasjonen skulle tilsi det. Fullmakten gjelder frem til ordinær generalforsamling i 2022, men likevel ikke lenger enn 31. mars 2022. Pr. årsskiftet er fullmakten ikke benyttet da det ikke har vært behov for det.

Styret kan videre få fullmakt fra generalforsamlingen til kjøp av egne egenkapitalbevis innenfor lovens rammer. Styret ble på generalforsamlingen den 25. november 2021 gitt fullmakt til å erverve/etablere pant i egne egenkapitalbevis med inntil 24,7 mill. kroner. Fullmakten er godkjent av Finanstilsynet.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

4. Likebehandling av egenkapitalbevisiere

Alle egenkapitalbeviserne likebehandles og har samme mulighet for innflytelse.

Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen skal eksisterende egenkapitalbevisiere ha fortrinnsrett med mindre særskilte forhold tilsier at dette fravikes. Slik

fravikelse vil i så fall bli begrunnet, og begrunnelsen skal offentliggjøres i børsmelding i forbindelse med kapitalforhøyelsen.

Styrefullmakt til å forhøye eierandelskapitalen nevnt i punkt 3 over, inneholder bestemmelse om at egenkapitalbeveiseiernes fortrinnsrett kan fravikes. Dersom det blir aktuelt å benytte fullmakten må det likevel, på det aktuelle tidspunkt, foreligge særskilt grunn for å fravike fortrinnsretten.

Styret ble på generalforsamlingen den 23. mars 2021 gitt fullmakt til å øke eierandelskapitalen med inntil 98 869 500 kroner dersom den finansielle situasjonen skulle tilsi det. Fullmakten gjelder frem til ordinær generalforsamling i 2022, men likevel ikke lenger enn 31. mars 2022. Pr. årsskiftet er fullmakten ikke benyttet da det ikke har vært behov for det.

Sparebanken Møres transaksjoner i egne egenkapitalbevis foretas på børs. Tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis gjøres til gjeldende kurs i markedet.

For å sikre egenkapitalbeveiseierne økt innflytelse ved beslutninger som gjelder eierandelskapitalen, er det inntatt bestemmelser i vedtektene om at nærmere angitte saker av betydning for eierandelskapitalen ikke kan vedtas av generalforsamlingen med mindre det også oppnås 2/3 flertall av stemmene avgitt av generalforsamlingens medlemmer valgt av egenkapitalbeveiseierne. En angivelse av hvilke saker dette gjelder for er angitt i vedtektene som finnes på Sparebanken Møres nettsted.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

5. Fri omsettelighet

Sparebanken Møres egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker MORG, og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Ved erverv av kvalifiserte eierandeler i finansforetak (10% eller mer av kapitalen) gjelder det særskilte regler om tillatelse fra Finanstilsynet. Jf. finansforetakslovens kap. 6 og verdipapirhandelloven § 9-10.

Avvik fra anbefalingen: Ingen, med unntak av de særregler som følger av finansforetaksloven om erverv av kvalifiserte eierandeler.

6. Generalforsamling

Egenkapitalen i sparebanker som har utstedt egenkapitalbevis består av eierandelskapital, grunnfondskapital og opptjent egenkapital. Grunnfondskapitalen er selveiende kapital. Det gjelder derfor andre krav til blant annet sammensetningen av generalforsamlingen enn det som gjelder for allmennaksjeselskap. Kravene er fastsatt i finansforetakslovens kap. 8. Sparebanken Møre etterlever de lovpålagte kravene. Anbefalingen punkt 6 passer derfor ikke fullt ut for sparebanker.

Bankens øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen i Sparebanken Møre har 44 medlemmer med 14 varamedlemmer, hvorav 17 medlemmer og 4 varamedlemmer velges av eierne av egenkapitalbevis, 13 medlemmer og 4 varamedlemmer velges av og blant bankens kunder, 11 medlemmer og 4 varamedlemmer velges av og blant de ansatte og 3 medlemmer og 2 varamedlemmer velges av generalforsamlingen til å representere samfunnsfunksjonen.

Kravene til sammensetning følger av Sparebanken Møres vedtekter. Oversikt over de valgte medlemmene er tilgjengelig på Sparebanken Møres nettsted.

Generalforsamlingens medlemmer er personlig valgt, og kan ikke møte ved fullmektig. Det er valgt varamedlemmer som møter ved fravær.

Innkalling og saksdokument til generalforsamlingens møter gjøres tilgjengelig på Sparebanken Møres nettsider senest 21 dager før møtet. I tillegg offentliggjøres innkalling og saksdokumenter på Oslo Børs, og innkalling sendes via post. Et medlem i generalforsamlingen, eller andre som etter loven skal motta slike dokument, kan likevel kreve å få dokumentene tilsendt.

Saksdokumentene skal være utførlige og presise nok til at generalforsamlingens medlemmer kan ta stilling til de saker som skal behandles.

Medlemmer av styret, valgkomiteen og ekstern revisor deltar på generalforsamlingens møter. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å møte i generalforsamlingen.

Generalforsamlingen velger leder og nestleder blant medlemmene i generalforsamlingen som ikke er ansatt i sparebanken. Generalforsamlingens leder er møteleder, eller ved dennes fravær, nestlederen.

Avvik fra anbefalingen: Anbefalingen punkt 6 passer ikke fullt ut for sparebanker som har utstedt egenkapitalbevis.

7. Valgkomiteer

Sparebanken Møres vedtekter fastsetter bestemmelser om valgkomiteer. Generalforsamlingen har fastsatt instruks for generalforsamlingens valgkomité.

Generalforsamlingens valgkomité velges av generalforsamlingen og består av 4 medlemmer, valgt blant medlemmene i generalforsamlingen. Leder av komiteen velges av generalforsamlingen ved særskilt valg. Generalforsamlingen fastsetter komiteens godtgjørelse.

Både styrets leder og adm. direktør skal innkalles til minst ett møte med valgkomiteen. Valgkomiteen mottar styrets evaluering av eget arbeid.

Komiteen har representanter fra alle grupper som er representert i generalforsamlingen. Det skal tilstrebes geografisk spredning av valgkomiteens medlemmer innenfor kommunene der sparebanken har sitt virksomhetsområde. Valgkomiteen er uavhengig av styret og øvrige ledende ansatte. Hverken styremedlemmer eller ledende ansatte er medlemmer i komiteen. Medlemmer av valgkomiteene velges for 2 år av gangen, og ingen kan ha vervet i mer enn 6 år sammenhengende.

Generalforsamlingens valgkomité foreslår kandidater til generalforsamlingsmedlemmer og varamedlemmer for samfunnsfunksjonen, leder og nestleder i generalforsamlingen, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret, samt valg av leder og medlemmer av valgkomiteen.

Valgkomiteens innstilling begrunnes.

Egenkapitalbeveiseierne velger en egen valgkomité som forbereder egenkapitalbeveiseiernes valg av medlemmer til generalforsamlingen. Denne komiteen har 3 medlemmer. De kundevalgte medlemmene av generalforsamlingen velger en egen valgkomité som forbereder kundenes valg av medlemmer til generalforsamlingen. Denne komiteen har 4 medlemmer.

Oversikt over hvem som er medlemmer av de ulike valgkomiteene finnes på Sparebanken Møres nettsider.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

8. Styre, sammensetning og uavhengighet

Styret består av 8 medlemmer, med 4 varamedlemmer, valgt av generalforsamlingen. To av medlemmene er valgt blant de ansatte.

Ved valg av styrets medlemmer legges det vekt på kompetanse, kapasitet, uavhengighet, mangfold og at styret skal fungere som et kollegialt organ. Finansforetaksloven og verdipapirhandelloven stiller krav om at det skal gjennomføres egnethetsvurdering av styremedlemmer i finansforetak og verdipapirforetak. Vurderingen omhandler kompetanse, kapasitet, uavhengighet og skikkethet/vandel. Vurderingen skal meldes Finanstilsynet for hvert styremedlem.

Flertallet av styremedlemmene er uavhengig av ledende ansatte, vesentlige forretningsforbindelser og største eiere av egenkapitalbevis. Ingen ledende ansatte er medlem av styret. Styrets leder og nestleder er valgt av generalforsamlingen ved særskilte valg.

Vedtektene fastsetter at styremedlemmer velges for 2 år. Av de valgte medlemmer er fire på valg det ene året, og fire medlemmer på valg påfølgende år. Medlemmer og varamedlemmer som er på valg kan gjenvelges. Et valgt medlem av styret kan ikke ha tillitsvervet i et sammenhengende tidsrom lengre enn 12 år, eller i mer enn 20 år sammenlagt.

Årsrapporten inneholder ytterligere opplysninger om styremedlemmene deltagelse på styremøtene, kompetanse og hvor mange egenkapitalbevis det enkelte medlem eier.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

9. Styrets arbeid

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av Sparebanken Møre og skal gjennom administrerende direktør sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.

Styret har fastsatt instruks for styret og den daglige ledelsen med særlig vekt på klar intern ansvars- og oppgavefordeling.

Styreinstruksen har regler om styrets arbeid og saksbehandling, herunder hvilke saker som skal styrebehandles, administrerende direktørs arbeidsoppgaver og plikter overfor styret og regler om innkalling og møtebehandling.

Styret utarbeider en årlig plan for sitt arbeid som dekker oppgaver som er fastsatt i lover, forskrifter, myndighetsvedtak, vedtekter og vedtak i generalforsamlingen.

Styret vedtar de overordnede langsiktige økonomiske målene for Sparebanken Møre. Disse er nedfelt i kon-

sernets strategidokument. Dokumentet revideres årlig i en felles prosess mellom styret og bankens toppledergruppe. Styret sikrer på denne måten at Sparebanken Møre ledes slik at de fastsatte overordnede mål nås.

Styret holder seg orientert om Sparebanken Møres økonomiske stilling og utvikling gjennom godkjenning av kvartals- og årsrapporter og månedlig gjennomgang av finansiell stilling og utvikling.

Styret skal videre påse at virksomheten er gjenstand for betryggende kontroll og at konsernets kapitalsituasjon er forsvarlig ut fra omfanget av og risikoen ved virksomheten.

Styrets ansvar knyttet til gjennomgang og rapportering av risikostyring og internkontroll er beskrevet i punkt 10 nedenfor.

Finansforetaksloven fastsetter strengere regler om inhabilitet enn det som følger av allmennaksjeloven. Styret har i styreinstruksen fastsatt retningslinjer om inhabilitet som på enkelte punkt er strengere enn de lovpålagte kravene.

Styreinstruksen angir hvordan styret og den daglige ledelsen skal behandle avtaler med tilknyttede parter.

Styret sørger for at styremedlemmer og ledende ansatte gjør banken kjent med vesentlige interesser de måtte ha i saker som styret skal behandle.

Årsregnskapet inneholder nærmere opplysninger om transaksjoner mellom nærstående parter.

Dersom det skulle forekomme ikke-uvesentlige transaksjoner mellom Sparebanken Møre og egenkapitalbeviserne, styremedlemmer, ledende ansatte eller nærstående av disse, skal styret sørge for at det foreligger verdivurdering fra uavhengig tredjepart med mindre det gjelder saker som behandles av generalforsamlingen.

Uavhengig verdivurdering skal også foreligge ved transaksjoner mellom selskap i samme konsern der det er minoritetsaksjonærer. Datterselskaper i Sparebanken Møre pr. 31.12.21 er alle heleide av banken.

I saker av vesentlig karakter hvor styreleder selv er eller har vært aktivt engasjert, ledes styrets behandling av styrets nestleder eller annet styremedlem.

Det er etablert revisjonsutvalg, risikoutvalg og godtgjørelsesutvalg. Styreutvalgenes medlemmer velges av og blant styrets medlemmer. Revisjonsutvalget og

risikoutvalget har tre medlemmer, hvorav alle er uavhengige av virksomheten. Godtgjørelsesutvalget har fire medlemmer, hvorav ett medlem fra de ansatte.

Styret har vedtatt instruks for styreutvalgene som beskriver utvalgenes oppgaver og saksbehandling.

Godtgjørelsesutvalget er nærmere omtalt i punkt 12 nedenfor.

Styret evaluerer årlig sitt arbeid og sin kompetanse med sikte på forbedringstiltak.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

10. Risikostyring og internkontroll

Sparebanken Møre legger til grunn en helhetlig risikostyringsprosess som grunnlag for sin internkontroll. For å utøve en helhetlig risikostyring i Sparebanken Møre benyttes den globale internkontrollstandarden COSO-modellen.

Styrevedtatte ”Overordnede retningslinjer for styring og kontroll i Sparebanken Møre” har nedfelt som utgangspunkt at den enkelte leder i konsernet skal sørge for å ha tilstrekkelig kunnskap om alle vesentlige risikoer innen eget ansvarsområde, slik at risikoen kan forvaltes på en økonomisk og administrativt forsvarlig måte.

I ”Instruks for styret i Sparebanken Møre” er styrets rolle, styrearbeidets betydning, form, innhold og gjennomføring definert. Inkludert her er også risikostyring, både gjennom styringsfunksjonen og tilsynsfunksjonen. Videre er det utarbeidet egen instruks for revisjonsutvalget og risikoutvalget i konsernet, samt egen instruks for godtgjørelsesutvalget.

Styret påser at risikostyringen og internkontrollen i Sparebanken Møre er tilstrekkelig og systematisk, og at disse prosessene er etablert i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, etiske retningslinjer, pålegg, og eksterne og interne retningslinjer. Styret fastsetter prinsippene og retningslinjer for risikostyring og internkontroll for de ulike aktivitetsnivåene i samsvar med bankens og konsernets risikobærende evne, og forsikrer seg om at strategier og retningslinjer blir formidlet til de ansatte. Styret vurderer systematisk og jevnlig strategier og retningslinjer for risikostyringen. Styret overvåker og periodisk vurderer effektiviteten av konsernets overordnede styring og kontroll, herunder tar hensyn til interne og eksterne påvirkningsforhold. Siste gjelder særlig ved endringer i konjunkturer og makroøkonomiske rammebetingelser.

For å påse at Sparebanken Møre utfører tilfredsstillende risikostyring og internkontroll, mottar styret løpende gjennom året flere typer rapporter fra Sparebanken Møres kontrollfunksjoner, herunder avdeling Risikostyring, avdeling Compliance, avdeling Operasjonell risiko, intern og ekstern revisor. Styret er selv aktivt i årlig ICAAP og Gjenopprettingsplanen gjennom implementering av disse i langsiktig strategisk plan. Styret reviderer og vedtar minst årlig alle bankens overordnede risikostyringsdokument. Administrerende direktørs rapportering om hvorledes oppbygning og effektiviteten er i konsernets internkontroll gjennomføres hvert år i fjerde kvartal.

Banken er organisert i tre forsvarslinjer som bidrar til styring og kontroll av konsernets virksomhet og tilstrekkelig ansvarsdeling mellom foretakets virksomhetsområder. Dette skal forhindre interessekonflikter, samt sikre etterlevelse av gjeldende anbefalinger for organisering av finansforetak.

Forsvarslinjene rapporterer direkte til ledelsen og/eller styret. Innenfor alle tre forsvarslinjer skal hensiktsmessige interne kontrollprosedyrer, mekanismer og prosesser utformes, utvikles, vedlikeholdes og evalueres.

Både styrets årsrapport og årsregnskapet for øvrig inneholder ytterligere informasjon om Sparebanken Møres risikostyring og internkontroll.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styrets medlemmer, og styreutvalgenes medlemmer, fastsettes av generalforsamlingen etter forslag fra valgkomiteen.

Styremedlemmenes honorar er ikke resultatavhengige. Det utstedes ikke opsjoner til styremedlemmer.

Det er inntatt bestemmelser i styreinstruksen som fastsetter at styrets medlemmer, eller selskap som de er tilknyttet, ikke bør påta seg oppgaver for Sparebanken Møre utover styrevervet. Dersom de likevel gjør det, skal hele styret informeres. Honorar for slike tjenester skal godkjennes av styret. Dersom det har vært gitt godtgjørelser utover vanlig styrehonorar blir disse opplyst om i noter i årsrapporten.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

12. Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer

Styret reviderer årlig retningslinjer for lønn og godtgjørelse til ledende personer. Retningslinjene blir forelagt generalforsamlingen for godkjenning i samsvar med bestemmelser i allmennaksjeloven.

Styrets rapport om lederlønn fremlegges årlig for generalforsamlingen for rådgivende avstemming.

For godtgjørelsesordninger i finansforetak gjelder det særskilte regler fastsatt i finansforetaksforskriftens kap. 15.

Styret har valgt et godtgjørelsesutvalg blant styrets medlemmer.

Lønn og annen godtgjørelser i Sparebanken Møre skal bidra til konsernets måloppnåelse og fremme ønsket adferd. Videre skal lønn og annen godtgjørelse være et virkemiddel for god styring og kontroll med konsernets risiko, motvirke uønsket risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter.

Praktisering av godtgjørelsesordningen gjennomgås minst en gang i året av internrevisor som fremlegger rapport fra gjennomgangen til styret.

Sparebanken Møre har ingen fastsatt årlig bonusordning, men i år med gode resultat og god måloppnåelse vil bankens styre vurdere en bonus til alle bankens ansatte, herunder ledende personer med unntak av adm. direktør. Med bakgrunn i den generelle usikkerheten knyttet til covid-19-pandemien, besluttet styret å ikke utbetale bonus for regnskapsåret 2020 i 2021.

Den enkelte ansatte kan utover dette motta et engangstillegg som en påskjønnelse for ekstraordinær innsats. Engangstillegg til ledende personer, ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for bankens risikoeksponering, og ansatte med kontrolloppgaver skal som et generelt krav baseres på en kombinasjon av vurdering av vedkommende person, vedkommende sin forretningsenhet og banken som helhet. Utgangspunktet for fastsetting av variabel engangsgodtgjørelse skal være risikobasert resultat.

For ledende personer mv. som nevnt i avsnittet over, og som ikke innehar stillinger som er direkte knyttet til resultatgenererende enheter, legges det i større grad til grunn oppfyllelse av den enkeltes avdelings/seksjons måloppnåelse i etablerte lederavtaler, hva angår resultat i forhold til endring av arbeidsmåter og oppnåelse av person- og saksresultat. Det legges i disse vurderingene til grunn de resultater som er oppnådd

over en periode på 2 år. I vurderingene vektlegges også, så langt det er mulig, Sparebanken Møres totale egenkapitalavkastning de siste 2 år.

For ledende personer mv. som arbeider i resultatgenererende enheter skal de finansielle måltallene definert i Sparebanken Møres BMS (balansert målstyring), og oppfyllelse av disse de siste 2 år, legges til grunn i større grad enn for personer som ikke arbeider i direkte resultatgenererende enheter. Også for disse personene skal oppfyllelse av den enkeltes og avdelingens/seksjonens måloppnåelse i etablerte lederavtaler utover de finansielle tallstørrelsene i BMS legges til grunn i vurderingene. BMS inneholder flere måltall som er direkte relatert til risikorelaterte resultater.

For begge typer variabel godtgjørelse er det satt tak.

Minst halvparten av den generelle bonusen til alle ansatte gis i form av Sparebanken Møres egenkapitalbevis. Tildelingen gis fra Sparebanken Møres beholdning av egne egenkapitalbevis tilsvarende markedsverdi på oppgjørstidspunktet. Den ansatte kan ikke avhende egenkapitalbevisene tidligere enn 1 år etter tildeling (se under vedrørende spesielle regler for ledende ansatte mv.).

Til ledende personer mv. skal minimum halvparten av den generelle bonusen gis i form av egenkapitalbevis. Egenkapitalbevisene kan ikke avhendes av den enkelte tidligere enn jevnt fordelt over en periode på 3 år.

Dersom det er negativ utvikling i Sparebanken Møres resultater, eller særskilt i den ansattes forretningsenhet, kan den innvilgede variable godtgjørelsen kreves tilbakeført helt eller delvis de påfølgende tre årene etter mottatt variabel godtgjørelse. Adferd som gir saklig oppsigelsesgrunn, kan også føre til at den innvilgede variable godtgjørelsen kreves tilbakeført helt eller delvis.

Variabel godtgjørelse skal kun utbetales dersom det er forsvarlig ut fra foretakets samlede økonomiske stilling.

Ledende personer mv. skal ikke ha avtaler eller forsikringer som sikrer bortfall av prestasjonsbetinget godtgjørelse.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

13. Informasjon og kommunikasjon

Sparebanken Møre følger Oslo Børs' IR-anbefaling av 1. mars 2021.

Styret har fastsatt retningslinjer for rapportering av finansiell og annen investorinformasjon. Retningslinjene legger vekt på at korrekt, tydelig, relevant og samtidig informasjon om konsernets utvikling og resultater skal skape tillit og ivareta kravet til likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. Retningslinjene omhandler også konsernets kontakt med egenkapitalbeveiere utenom generalforsamlingen.

Det utarbeides en årlig plan for hvilke interessenter som skal oppsøkes, og når og hvordan dette skal foregå.

Gjennom årsrapporten og kvartalsrapportene søker banken å oppnå den nødvendige åpenhet om de vesentlige faktorene knyttet til bankens utvikling. Dette gjøres for at markedsaktørene skal ha mest mulig korrekt bilde av bankens situasjon. Ledelsen gjennomfører presentasjoner i tilknytning til fremleggelse av Sparebanken Møres års- og kvartalsresultater. Rapportene og presentasjonene gjøres tilgjengelig for markedet via Sparebanken Møres internettsider, herunder presentasjoner via webcast, og ved offentliggjøring på Oslo Børs.

Års- og kvartalsrapporter samt kvartalspresentasjoner av regnskapet blir utarbeidet i engelsk utgave. Bankens bankforbindelser og investorer i utlandet blir også orientert jevnlig, blant annet gjennom oppsøken- de aktiviteter der Sparebanken Møres regnskap og utvikling er blant temaene.

Informasjon om bankens egenkapitalbevis, utbyttepoli- tikk og finanskalender finnes på bankens internettsider.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

14. Selskapsovertakelse

Egenkapitalen i sparebanker som har utstedt egenka- pitalbevis består av eierandelskapital, grunnfondska- pital og opptjent egenkapital.

Grunnfondskapital er selveiende kapital som ikke kan overtas av andre ved oppkjøp.

Finansforetaksloven fastsetter krav om tillatelse fra Finanstilsynet ved erverv av eierandeler som utgjør 10 prosent eller mer av kapitalen i finansforetak. Loven fastsetter videre krav om tillatelse fra Finansdeparte- mentet ved sammenslåing av finansforetak, deling av finansforetak og avhendelse av hele eller vesentlig de- ler av et finansforetaks virksomhet.

Avvik fra Anbefalingen: Anbefalingen punkt 14 passer ikke for sparebanker som har utstedt egenkapitalbevis

15. Revisor

Revisjonsutvalget sørger for at revisor hvert år utar- beider en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet, og at revisor presenterer planen for revisjonsutvalget.

Styret og revisjonsutvalget innkaller revisor til møte der årsregnskapet behandles.

I møtene gjennomgår revisor bl.a. sentrale forhold ved revisjonen, herunder vesentlige forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen. Vi- dere gjennomgås også revisors syn på bankens risiko- områder, interne kontrollrutiner, regnskapsprinsipper mv. Revisor påpeker dessuten eventuelle områder der det bør gjennomføres kvalitetsheving, og fremmer for- slag til forbedringstiltak der det er behov for det.

Styrets årsplan inneholder ett årlig møte med revisor hvor bankens ledelse ikke er til stede.

Styret har fastsatt retningslinjer for den daglige ledel- sens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon.

Avvik fra Anbefalingen: Ingen

Redegjørelse og resultater

Redegjørelse og resultater

- [35](#) Styrets årsberetning 2021
- [54](#) Resultat
- [56](#) Balanse
- [58](#) Egenkapitaloppstilling
- [62](#) Kontantstrømoppstilling
- [64](#) Noter
- [167](#) Erklæring i henhold til verdipapir-handellovens § 5-5
- [168](#) Uavhengig revisors beretning
- [174](#) Alternative resultatmål – APM

Noter

Overordnet informasjon

- [64](#) 1 Regnskapsprinsipper
- [67](#) 2 Risikostyring
- [77](#) 3 Kapitaldekning
- [81](#) 4 Driftssegmenter

Kredittrisiko

- [85](#) 5 Utlån fordelt på kundegrupper
- [87](#) 6 Utlån og innskudd fordelt geografisk
- [88](#) 7 Engasjementer fordelt på risikoklasser
- [91](#) 8 Utlån fordelt på sikkerhetsnivå
- [93](#) 9 Tap på utlån og garantier
- [108](#) 10 Kredittforringede engasjementer

Markedsrisiko

- [110](#) 11 Markedsrisiko
- [111](#) 12 Renterisiko
- [112](#) 13 Valutarisiko

Likviditetsrisiko

- [115](#) 14 Likviditetsrisiko

Resultatregnskap

- [118](#) 15 Netto renteinntekter
- [120](#) 16 Netto provisjons- og andre inntekter
- [122](#) 17 Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter
- [123](#) 18 Lønn
- [127](#) 19 Driftskostnader ekskl. personal
- [128](#) 20 Pensjon
- [132](#) 21 Skatt

Balansen

- [135](#) 22 Klassifikasjon av finansielle instrumenter
- [139](#) 23 Finansielle instrumenter til amortisert kost
- [140](#) 24 Finansielle instrumenter til virkelig verdi
- [145](#) 25 Finansielle derivater
- [149](#) 26 Verdipapirgjeld
- [150](#) 27 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån
- [151](#) 28 Innskudd fra kunder
- [152](#) 29 Datterselskap
- [154](#) 30 Leieavtaler
- [156](#) 31 Varige driftsmidler
- [159](#) 32 Immaterielle eiendeler
- [160](#) 33 Andre eiendeler

Øvrige noteopplysninger

- [161](#) 34 Egenkapitalbevis og eierstruktur
- [166](#) 35 Transaksjoner med nærstående parter
- [166](#) 36 Hendelser etter balansedagen

Styrets årsberetning

Regnskapet er rapportert i henhold til IFRS. Samtlige tallstørrelser er knyttet til konsernet. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i 2020.

Virksomhetens art

Sparebanken Møre er et uavhengig og børsnotert finanskonsern som består av morbanken, kredittforetaket Møre Boligkreditt AS, eiendomsmeglerselskapet Møre Eiendomsmegling AS og eiendomsselskapet Sparebankeiendom AS.

Sparebanken Møre ble etablert i 1985 gjennom en sammenslutning av en rekke lokale sparebanker. Den eldste i denne sammenslutningen var Herrøe og Røvde Sparebank, som ble etablert i 1843.

I alle disse årene har sterk lokal tilstedeværelse vært selve grunnmuren i bankens virksomhet, og i dag er Sparebanken Møre det ledende finanshuset på Nordvestlandet. Ved utgangen av 2021 hadde banken 364 årsverk fordelt på 27 kontorer i Møre og Romsdal. Hovedkontoret ligger i Ålesund.

Banken har over mange år bygget opp et stort kompetansemiljø relatert til person- og bedriftsmarkedet, samt aksje-, rente- og valutamarkedet. Sammen med datterselskapet Møre Eiendomsmegling AS er Sparebanken Møre en fullservicebank for personer, bedrifter og det offentlige på Nordvestlandet.

Sparebanken Møre er totalleverandør av finansielle tjenester innen følgende områder:

- Finansiering
- Innskudd og plasseringer
- Formuesforvaltning
- Økonomisk rådgivning
- Betalingsformidling
- Valuta- og rentehandel
- Forsikring
- Eiendomsmegling

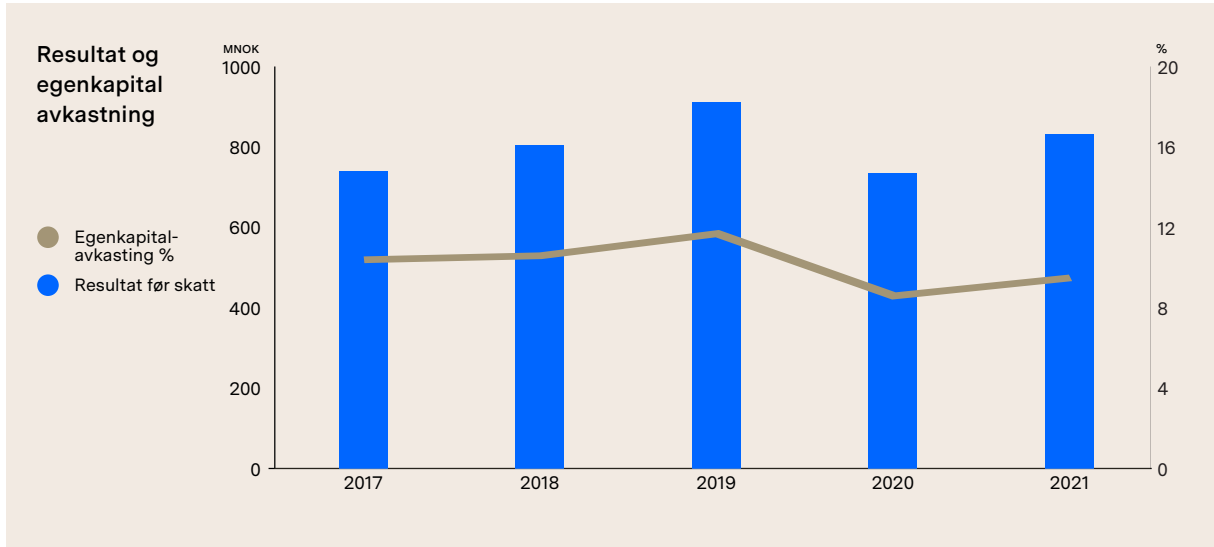
Nøkkeltall 2021

Hovedtall konsern

- Resultat etter skatt: 642 mill. kroner (567 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning etter skatt: 9,5 prosent, (8,6 prosent)
- Utlånsvekst siste 12 mnd.: 4,6 prosent (4,4 prosent)
- Innskuddsvekst siste 12 mnd.: 7,3 prosent (6,0 prosent)
- Ansvarlig kapital utgjør 20,9 prosent (20,8 prosent), kjernekapital 18,9 prosent (18,7 prosent), hvorav ren kjernekapital utgjør 17,2 prosent (17,0 prosent)
- Resultat pr egenkapitalbevis: 31,10 kroner (27,10 kroner)
- Styret foreslår ovenfor generalforsamlingen å utbetale et kontantutbytte på 16,00 kroner pr. egenkapitalbevis, samt avsette 160 mill. kroner til utbyttmidler til lokalsamfunnet.

Hovedtall morbank

- Resultat etter skatt: 639 mill. kroner (561 mill. kroner)
- Ansvarlig kapital utgjør 22,7 prosent (21,2 prosent), kjernekapital 20,5 prosent (19,0 prosent), hvorav ren kjernekapital utgjør 18,6 prosent (17,2 prosent)
- Resultat pr. egenkapitalbevis: Kr 30,98 (kr 26,83)

Strategi og mål

Visjon og verdier

Sparebanken Møres visjon er å være den fremste pådriveren for skaperglede på Nordvestlandet. Hver dag.

Som regional sparebank er Sparebanken Møre sterkt knyttet til omgivelsene. Bankens utvikling er avhengig av bærekraftig utvikling av regionen, og regionen er avhengig av en solid og fremtidsrettet bank. Visjonen reflekterer dette samspillet og innebærer at vi skal bidra til å skape bl.a.:

- resultater og overskudd
- gode kundeopplevelser
- bærekraftig utvikling
- nye og bedre produkter
- nye samarbeid
- nye lag på vei mot toppen
- engasjement og stolthet for Nordvestlandet

Bankens kjerneverdier er nær, engasjert og handlekraftig.

Forretningsmodell

Sparebanken Møre skal være en selvstendig bank som er førstevalget for personkunder og små og mellomstore bedrifter på Nordvestlandet. Banken skal i tillegg være en attraktiv partner for større bedrifter og offentlig sektor.

Konsernets produkter og tjenester skal totalt sett være konkurransedyktige, bærekraftige og lønnsomme, og de skal bidra til verdiskaping i regionen.

Sparebanken Møre baserer seg på en contract-banking-modell, som innebærer at konsernet kan velge drift og utvikling i egen regi, eller sammen med partnere/leverandører der dette er formålstjenlig. Konsernet skal samarbeide med de beste partnerne.

Sparebanken Møre skal videre tiltrekke seg de beste medarbeiderne, og kulturen skal være preget av samarbeid, læring, arbeidsglede og motivasjon. Holdningene og arbeidsmåtene skal skape økonomiske, sosiale og miljømessige verdier for både banken og interessentene.

Gjennom et godt samspill mellom bankens kontornett, digitale kanaler, spesialistfunksjoner og kundeservice skal banken legge til rette for høy kvalitet i kundeopplevelsen.

Økonomiske målsettinger

De økonomiske målsettingene for strategiperioden 2022-2025 er en egenkapitalavkastning som overstiger 11 prosent, og en kostnadsandel i prosent av inntekter som er lavere enn 40 prosent. Det er videre en målsetting at tapsnivået er lavere enn gjennomsnittet blant norske banker.

Pådriver for bærekraftig utvikling

Som regional sparebank har Sparebanken Møre en unik mulighet til å legge til rette for at midler og bærekraftige mål møtes, og banken har en klar målsetting om å være en pådriver for bærekraftig utvikling. I 2021 er det gjennomført en rekke tiltak innenfor dimensjonene miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring

(ESG) som er nærmere beskrevet i eget kapittel om bærekraft og samfunnsansvar i årsrapporten.

Sentrale rammebetingelser

Pandemipreget konjunkturutvikling, men utsikter til ny vekst

Utsiktene for norsk og internasjonal økonomi er fortsatt tilfredsstillende på lengre sikt. De viktigste økonomiske risikofaktorer knyttet til veksten i verdensøkonomien er omtalt under kapitlet Utsiktene fremover.

Siden gjenåpningen i april 2021 har BNP for Fastlands-Norge vokst kraftig. Etter hvert som smitteverntiltakene fases ut, forventes det at innenlandsk produksjon og etterspørsel igjen vil stige. Den økonomiske utviklingen fra desember i fjor har imidlertid åpenbart vært svakere som følge av opptrappingen av smittevernstiltakene.

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå økte BNP i Fastlands-Norge med 4,2 prosent fra 2020 til 2021. Mange næringer som har vært rammet av pandemien bidrar til gjeninnhenting, men oppgangen var også drevet av mindre konjunkturelle næringer. Med oppgangen i aktivitetsnivået i 2021 falt ledigheten markert. I desember lå den registrerte ledigheten i Norge på 2,2 prosent, ifølge NAV.

Den samlede kredittveksten i Norge (K2) lå på 5,0 prosent i desember 2021. For husholdningene var kredittveksten 5,0 prosent, mens den var på 4,9 prosent for ikke-finansielle foretak.

Prisene på brukte boliger har steget kraftig siden april 2020 og er på rekordhøye nivåer. Dette skyldes rekordlave renter og romslig likviditet i husholdningssektoren som følge av redusert tjenesteforbruk. Etter hvert som smitteverntiltakene avvikles, forventes det imidlertid at etterspørselen etter tjenester vil øke. Dette vil trolig gå på bekostning av boligetterspørselen. I tillegg ligger det an til minst tre renteøkninger i 2022. Prisveksten fremover vil derfor trolig bli mer avdempet. Prisutviklingen i desember 2021 kan være en indikasjon på at dette er i ferd med å skje. Da falt boligprisene med 0,2 prosent sesongkorrigert. De siste 12 måneder var det en prisoppgang på 5,2 prosent. Prisstatistikken er et samarbeid mellom Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no.

Styringsrenten

Norges Bank økte styringsrenten to ganger i andre halvår i 2021. Dermed kom styringsrenten opp i 0,50 prosent. Sentralbanken var svært tydelige hva angår renteutsiktene ved sin siste rentebeslutning 16. desember. Renten skal videre opp for å holde inflasjonen nede. Banken skrev i sin pressemelding bl.a. at «Oppgangen i norsk økonomi har fortsatt. Arbeidsledigheten har falt videre, og kapasitetsutnyttningen anslås å være over et normalt nivå».

Norges Banks rentebane viser at hvis alt går som forventet, vil styringsrenten bli økt igjen i mars. I alt indikerer rentebanen tre renteøkninger i år, to i 2023 og en i 2024. Mye vil imidlertid avhenge av inflasjonsutviklingen og smittespredningen. Skulle lønns- og prisveksten bite seg fast på et høyt nivå som følge av kapasitetsproblemer og økte importpriser, vil renten kunne bli satt opp raskere enn rentebanen indikerer. Samtidig vil en forverring av koronasituasjonen og nye aktivitetsdempende smitteverntiltak kunne føre til at renteoppgangen blir utsatt.

Utvikling i finansmarkedene

Innskudd er konsernets viktigste finansieringskilde. Innskuddsdekningen på 59,6 prosent pr. 31.12.2021 er høy og bidrar både til å redusere Sparebanken Møres avhengighet av finansieringsmarkedet samt til å beskytte rentenettoen i tider med renteoppgang.

Norske banker har god tilgang til markedsfinansiering. Etter en kraftig marginutgang for markedslån tidlig i pandemiperioden, kom risikopåslagene hurtig tilbake. Ekstraordinære tiltak fra sentralbanker og andre myndigheter bidro til nedgangen. Gjennom største delen av 2021 falt risikopåslagene bankene betaler for langsiktig obligasjonsfinansiering ytterligere, før ny usikkerhet bidro til marginutgang mot slutten av året.

Diversifisering av finansieringskilder har hatt fokus de siste årene. Et viktig instrument har vært Møre Boligkreditt AS sine semi benchmark Public Issues i det europeiske markedet. Sparebanken Møre etablerte i 2020, også som en del av bankens strategi for bærekraft, et grønt rammeverk for utstedelse av obligasjoner fra banken og Møre Boligkreditt AS. Konsernets første grønne finansiering i markedet under rammeverket ble etablert da Møre Boligkreditt AS 21. september i 2021 gikk i euromarkedet med en 5 års semi benchmark (EUR 250 million inaugural green covered bond). Emisjonen ble svært godt mottatt i markedet.

Sparebanken Møres positive utvikling i kredittverdighet ble bekreftet 20. januar 2021, da Moody's Investor Service oppgraderte bankens langsiktige rating til A1 fra A2, begge med stabile utsikter.

MREL

Finanstilsynet har fastsatt at Sparebanken Møre skal ha et risikovektet MREL-krav på 25,9 prosent av justert beregningsgrunnlag basert på relevante kapitalkrav pr. 31.12.2020. Ettersom ren kjernekapital som anvendes til å oppfylle risikovektet MREL ikke samtidig kan benyttes til å oppfylle det kombinerte bufferkravet, blir det beregnede faktiske behovet for ansvarlig kapital og konvertibel gjeld effektivt 31,4 prosent av justert beregningsgrunnlag.

For Sparebanken Møre vil det effektive MREL-kravet basert på ovenstående utgjøre 9 284 mill. kroner og samlet krav til etterstillelse vil utgjøre 7 658 mill. kroner. Det samlede kravet til etterstillelse skal som et minimum fases lineært inn og skal oppfylles fullt ut fra 1. januar 2024. Fra 1. januar 2022 er det effektive kravet til etterstillelse 20 prosent av justert risikovektet beregningsgrunnlag. Dette vil for Sparebanken Møre beløpe seg til 5 914 mill. kroner. Beregnet tilgjengelig ansvarlig kapital for å dekke effektivt MREL-behov og minstekrav til samlet etterstillelse utgjør 5 094 mill. kroner. Sparebanken Møre har utstedt 1 000 mill. kroner i etterstilt obligasjonsgjeld ved utgangen av 2021.

Bærekraftig finans

EUs handlingsplan for bærekraftig finans består av en rekke reguleringer som skal omdirigere kapitalflyten til bærekraftige investeringer. Planen er en viktig brikke for EU i å nå målet om «net zero» klimautslipp innen 2050.

En sentral del av handlingsplanen er innføring av et klassifiseringssystem som definerer hvilke typer aktiviteter som kan kalles bærekraftige (EUs klassifiseringsforordning). Det er i tillegg vedtatt en forordning som fastsetter krav til offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren (EUs offentliggjøringsforordning).

I Norge vil de to forordningene implementeres gjennom «Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer» som ble vedtatt av Stortinget i desember 2021. Loven vil først i tre i kraft etter at forordningene er innlemmet i EØS-avtalen, og Finansdepartementet har uttrykt en forventning om at dette vil skje i første halvår 2022.

Sparebanken Møre har iverksatt tiltak for å tilpasse seg det nye lovverket. Mer informasjon finnes i kapittel om bærekraft og samfunnsansvar.

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med internasjonale regnskapsstandarder, International Financial Reporting Standards (IFRS), som fastsatt av International Accounting Standards Board, og godkjent av EU pr. 31. desember 2021.

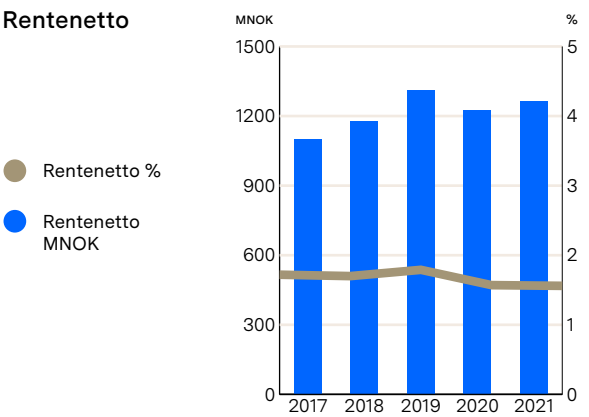
Rentenetto

Netto renteinntekter endte på 1 266 mill. kroner (1 227 mill. kroner) og som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde dette 1,56 prosent (1,57 prosent). Rentenettoen utgjorde 82,9 prosent (81,4 prosent) av sum inntekter i 2021.

Innen personkundemarkedet er det en reduksjon i rentemarginen på utlån, mens det er en økning i innskuddsmarginen sammenlignet med 2020. Innen næringslivsmarkedet er rentemarginen på utlån på samme nivå som i 2020, mens rentemarginen på innskudd er noe høyere.

Et lavere rentenivå i 2021 har gitt reduserte fundingkostnader, men også redusert netto rentebidrag fra bankens egenkapital. Rentenivået har økt fra 2. kvartal 2021, og det er gjennomført renteendringer både på utlån og innskudd fra november 2021.

Sterk konkurranse både på utlåns- og innskuddssiden og redusert risiko i utlånsporteføljen har bidratt til press nedover på netto renteinntekter, mens et høyere utlåns- og innskuddsvolum har gitt økning i netto renteinntekter.

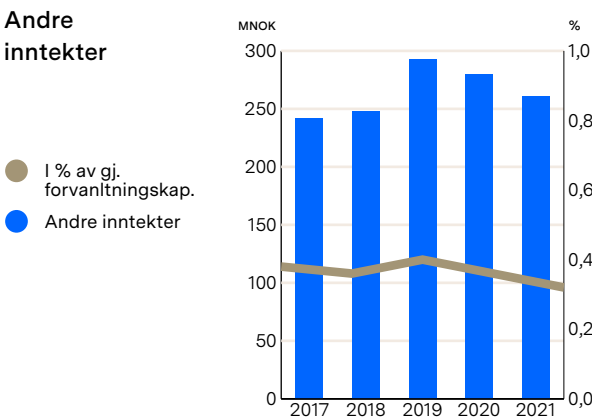
I 2020 var utlåns- og innskuddsmarginen sterkt påvirket av renteendringene som ble gjennomført i løpet av 2. og 3. kvartal. Utlånsrentene ble redusert før innskuddsrentene, og dette påvirket netto renteinntekter og marginer for året i vesentlig grad.

Andre inntekter

Andre inntekter var i 2021 på 261 mill. kroner (0,32 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital). Dette er en reduksjon på 19 mill. kroner i forhold til 2020.

Utbytte utgjør 3 mill. kroner mot 22 mill. kroner i 2020. Kurstap fra obligasjonsbeholdningen utgjør 23 mill. kroner mot et tap på 4 mill. kroner i 2020. Kursgevinst på aksjer utgjør 18 mill. kroner mot et tap på 4 mill. kroner i 2020. Inntekter fra øvrige finansielle instrumenter viser en reduksjon på 15 mill. kroner sammenlignet med 2020.

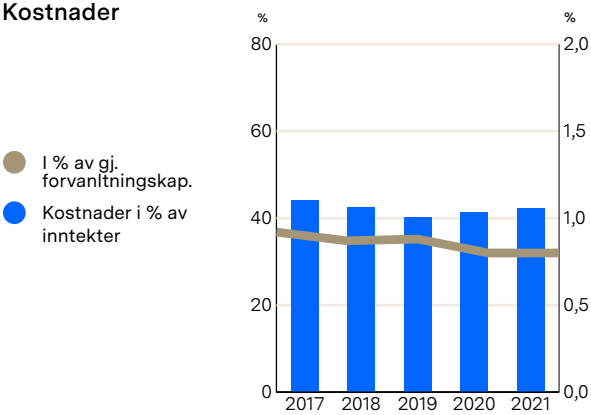
Andre inntekter utenom finansielle instrumenter viser en økning på 12 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Kostnader

Totale kostnader ble 645 mill. kroner som er 21 mill. kroner høyere enn i 2020. Personalkostnadene er økt med 23 mill. kroner sammenlignet med 2020 og utgjør 360 mill. kroner. Bemanningen er økt med 18 årsverk de siste 12 månedene til 364 årsverk. Øvrige kostnader er 2 mill. kroner lavere enn i 2020.

Kostnader som andel av inntekter utgjorde 42,2 prosent i 2021. Dette er en økning i forhold til 2020 på 0,8 p.e.

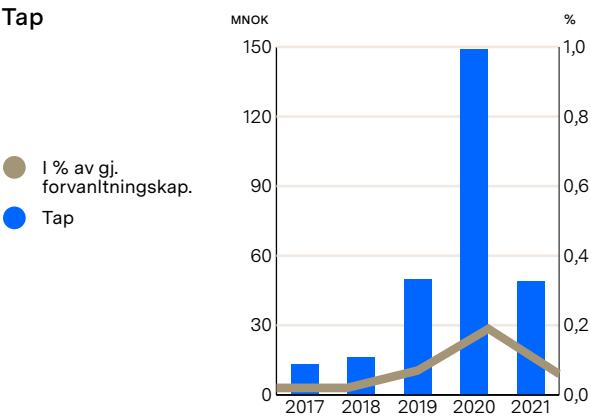

Avsetning for forventet tap og mislighold

Resultatregnskapet er i 2021 belastet med 49 mill. kroner (149 mill. kroner) i tap på utlån og garantier. Dette utgjør 0,06 prosent (0,19 prosent) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Av dette utgjør konstaterte tap 16 mill. kroner i 2021 (205 mill. kroner), og inngang på tidligere konstaterte tap utgjør 9 mill. kroner (8 mill. kroner).

Gjennomsnittlig beregnet forventet tap som resultatregnskapet er belastet med (steg 1, 2 og 3) i 4 års perioden 2018-2021 er 9 mill. kroner. Faktisk tap i 2021 utgjør 7 mill. kroner og består av konstaterte tap 16 mill. kroner med fratrekk av inngang på tidligere konstaterte tap på 9 mill. kroner.

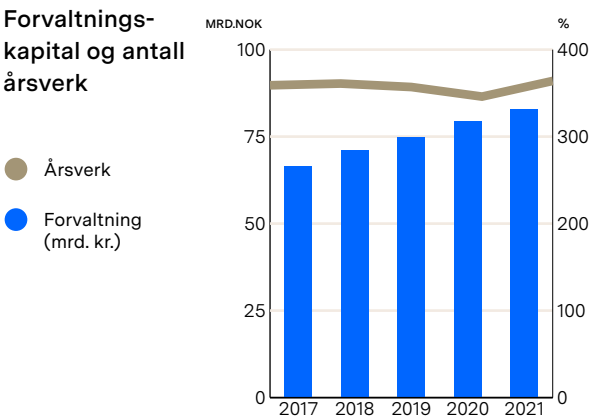
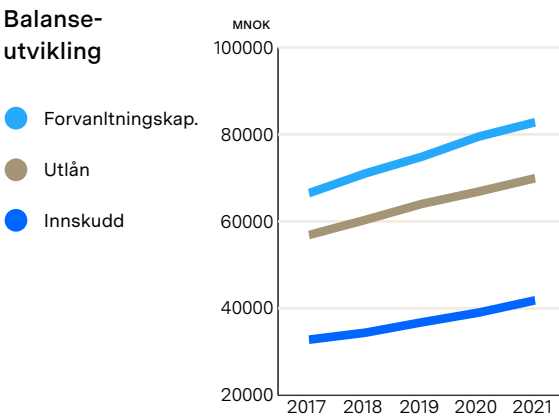
Pr. utgangen av 2021 utgjør avsetning for forventet tap totalt 368 mill. kroner, tilsvarende 0,51 prosent av brutto utlån og garantiforpliktelser (326 mill. kroner og 0,47 prosent). Av total avsetning for forventet tap er 15 mill. kroner knyttet til kredittforringede engasjement med mislighold over 90 dager (18 mill. kroner), noe som utgjør 0,02 prosent av brutto utlån og garantiforpliktelser (0,03 prosent). 248 mill. kroner er relatert til øvrige kredittforringede engasjementer (191 mill. kroner), tilsvarende 0,34 prosent av brutto utlån og garantiforpliktelser (0,28 prosent).

Netto kredittforringede engasjement (engasjement med mislighold over 90 dager og øvrige engasjement i steg 3) har de siste 12 månedene hatt en reduksjon på 8 mill. kroner. Pr. utgangen av 2021 fordeler netto kredittforringede engasjement seg med 762 mill. kroner på næringslivsmarkedet og 71 mill. kroner på personmarkedet. Totalt utgjør dette 1,16 prosent av brutto utlån og garantiforpliktelser (1,22 prosent).

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen pr. utgangen av 2021 var 82 797 mill. kroner. Dette er en økning på 3 311 mill. kroner og 4,2 prosent sammenlignet med året før. Endringen i forvaltningskapitalen skyldes hovedsakelig økning i utlån. I tillegg har banken økt likviditetsberedskapen i 2021 gjennom en økning i likviditetsporteføljen.

Utlån til kunder

Ved utgangen av 2021 utgjorde utlån til kunder 69 925 mill. kroner (66 850 mill. kroner). De siste 12 månedene har det vært en økning på utlån til kunder på totalt 3 075 mill. kroner, tilsvarende 4,6 prosent. Utlån til personkunder økte med 4,3 prosent, mens utlån til næringslivskunder har økt med 5,4 prosent siste 12

måneder. Personmarkedsandelen av utlån er ved utgangen av 2021 på 67,7 prosent (68,2 prosent).

Endringene i risikoklassifisert portefølje (målt med PD) har vært moderate i 2021. Samlet volumandel innenfor de tre beste risikoklassene (A,B og C) er for næringslivsporteføljen økt fra 49,8 prosent ved forrige årsskifte til 50,2 prosent ved utgangen av 2021. Andelen i høyrisikoklassene (H, i og J) har i samme periode økt fra 6,8 prosent til 10,6 prosent. For personkundeporteføljen har andelen i de tre beste risikoklassene blitt redusert fra 95,5 prosent til 92,9 prosent. Andelen i høyrisikoklassene (H, I og J) har i samme periode økt fra 0,8 prosent til 1,0 prosent.

Andelen kredittforringede engasjement (risikoklasse M og N) har blitt redusert i 2021.

Netto kredittforringede engasjement i prosent av utlån/garantiforpliktelser har for næringslivsporteføljen blitt redusert fra 3,27 prosent ved utgangen av 2020 til 3,12 prosent ved utgangen av 2021. For personkundeporteføljen har netto kredittforringede engasjement i prosent av utlån/garantiforpliktelser blitt redusert fra 0,20 prosent ved utgangen av 2020 til 0,15 prosent ved utgangen av 2021.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder har de siste 12 månedene økt med 2 830 mill. kroner og 7,3 prosent. Ved utgangen av 2021 utgjør innskuddene 41 853 mill. kroner (39 023 mill. kroner). Innskudd fra personmarkedet har økt med 5,6 prosent de siste 12 månedene, innskudd fra næringsliv har økt med 9,5 prosent og innskudd fra det offentlige har økt med 15,1 prosent. Personmarkedets relative andel av innskuddene utgjør 58,9 prosent (59,9 prosent), innskudd fra næringslivsmarkedet utgjør 38,8 prosent (38,0 prosent) og det offentliges andel av innskuddene utgjør 2,3 prosent (2,1 prosent).

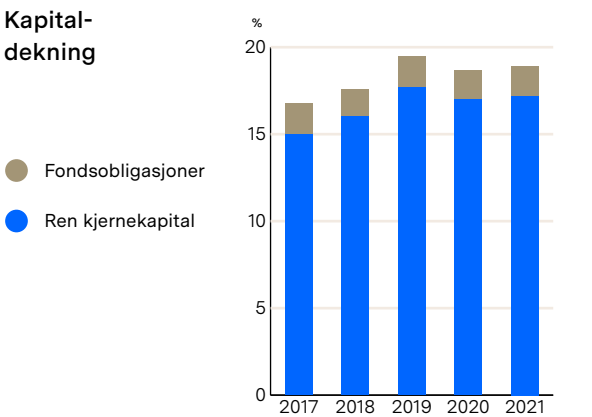
Innskudd som andel av utlån utgjør 59,6 prosent ved utgangen av 2021 (58,1 prosent).

Kapitaldekning

Sparebanken Møre er godt kapitalisert. Ved utgangen av 2021 var ren kjernekapitaldekning 17,2 prosent (17,0 prosent). Dette er 4,5 prosentpoeng høyere enn det samlede regulatoriske minstekravet til ren kjernekapitaldekning på 12,7 prosent, og 2,0 prosentpoeng over bankens interne kapitalmål på 15,2 prosent. Ansvarlig kapital utgjør 20,9 prosent (20,8 prosent), og kjernekapital utgjør 18,9 prosent (18,7 prosent).

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio, LR) er ved utgangen 2021 på 7,7 prosent, det samme som ved utgangen av 2020. Det regulatoriske minimumskravet (3 prosent) og bufferkravet (2 prosent), samlet 5 prosent overholdes med god margin.

Det vises for øvrig til kapittelet Risiko- og kapitalstyring for en nærmere redegjørelse om kapitaldekningen.

Verdipapirer

Beholdningen av plasseringer i verdipapirer (LCR-porteføljen med tillegg av overskuddslikviditetsporteføljen) var ved utgangen av 2021 på 10 185 mill. kroner mot 8 563 mill. kroner ved utgangen av 2020. Volumet på porteføljen er i hovedsak tilpasset LCR-kravet, men også bankens generelle likviditetssituasjon.

Banken har ingen handelsportefølje ved utgangen av 2021.

Bankens fondsobligasjoner består av 2 lån, til sammen pålydende 600 mill. kroner. Begge lånene er utstedt til flytende rente.

Covid-19

Covid-19 har medført utfordringer for enkelte av bankens kunder. Etter at vi var tilbake til en mer normal hverdag høsten 2021, førte omikronvarianten til en ny nedstenging. Selv om vi nå er på vei tilbake til en mer normal hverdag, er det fortsatt usikkerhet knyttet til forventet utvikling både i Norge og i verdensøkonomien, og bildet endres kontinuerlig. Det er en del bransjer som har endret seg fundamentalt på grunn av den raske digitaliseringen som er skjedd under covid-19. Det vil også komme endringer i økonomien på grunn av klimaspørsmålet og fokuset på bærekraft.

Selv om omikronvarianten medførte ny nedstenging, er utsiktene blitt mer positive og oversiktlige. Det er større andeler av befolkningen som er vaksinert, og det er forbedringer i de makroøkonomiske forholdene. Det er fortsatt svært få konkurser og misligholdet er lavt.

I konsernets beregninger av forventet tap (ECL) har endringer i økonomiske forhold fått konsekvenser for makroøkonomiske scenarier og vektinger gjennom 2020 og 2021.

Forslag til disponering av årets overskudd

I henhold til reglene knyttet til egenkapitalbevis m.m. og i samsvar med utbyttepolitikken til Sparebanken Møre, foreslår styret overfor generalforsamlingen at 51,5 prosent av overskuddet i konsernet tilordnet egenkapitaleierne avsettes til kontantutbytte og utbyttemidler til lokalsamfunnet.

Ut fra den regnskapsmessige fordelingen av egenkapitalen i morbanken mellom eierandelskapitalen og Grunnfondet, tilfaller 49,66 prosent av overskuddet eierne av egenkapitalbevis og 50,34 prosent tilfaller grunnfondet.

Resultat pr. egenkapitalbevis i konsernet i 2021 ble 31,10 kroner. Styret foreslår overfor generalforsamlingen at kontantutbytte pr. egenkapitalbevis for regnskapsåret 2021 settes til 16,00 kroner, totalt 158 mill. kroner. Tilsvarende avsetning for utbyttemidler til lokalsamfunnet utgjør 160 mill. kroner.

Forslag til resultatdisponering (tall i mill. kroner):

Årets overskudd		642
Andel tilordnet fondsobligasjonseierne		23

Utbyttemidler (51,5 %)

Til kontantutbytte	158	
Til samfunnsutbytte	160	318

Styrking av egenkapitalen (48,5 %)

Til utjevningsfondet	148	
Til grunnfondet	150	
Til andre fond	3	301
Sum disponert		642

Egenkapitalbevis og utbytte

Ved utgangen av 2021 var det 5 617 eiere av Sparebanken Møres egenkapitalbevis. Andelen egenkapitalbevis som er eid av utenlandske statsborgere utgjorde 5,28 prosent ved utgangen av året. Antall utstedte egenkapitalbevis er 9 886 954. Eierandelskapitalen utgjør 49,6 prosent av bankens totale egenkapital.

De 20 største eierne er notert med 53,6 prosent av eierandelskapitalen ved årsskiftet. Av disse er 9 hjemmehørende i Møre og Romsdal, med en relativ eierandel blant de 20 største på 54,2 prosent (57,3 prosent). I note 34 finnes en oversikt over de 20 største eierne av bankens egenkapitalbevis.

Sparebanken Møre oppmuntrer til at alle ansatte skal eie egenkapitalbevis i Sparebanken Møre, og bidrar til dette gjennom belønningsordninger. Ved årsskiftet eide ansatte 240 061 egenkapitalbevis, noe som i sum plasserer ansatte som den tiende største MORG-eieren.

Pr. 31. desember 2021 eide banken 22 111 egne egenkapitalbevis. Disse er anskaffet via Oslo Børs til markedskurs. Egenkapitalbevisene er fritt omsettelige i markedet

Sparebanken Møres utbyttepolitikk fastslår at banken har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen.

Utbytte består av kontantutbytte til egenkapitalbeviserne og samfunnsutbytte. Andelen av overskuddet som avsettes til utbytte tilpasses bankens soliditet. Om ikke soliditeten tilsier noe annet, tas det sikte på at om lag 50 prosent av årets overskudd samlet sett kan utdeles som utbytte.

Sparebanken Møres resultatdisponering skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.

Forretningsområder

Personmarked

Sparebanken Møre er markedsleder på Nordvestlandet og har sterk tilstedeværelse med 135 autoriserte finansielle rådgivere i personmarkedet. Tilgjengelighet og god kompetanse i en solid bank har vært viktig for kundene i nok et spesielt år. Banken har hatt rekordhøy

vekst i nye personkunder i 2021, noe som gir en god bekreftelse på bankens forretningsmodell. Veksten har vært særlig sterk i bankens prioriterte markedsområder.

Utlån til personmarkedet økte med 1,97 mrd. kroner (4,3 prosent), og endte på 47,6 mrd. kroner ved utgangen av året. Innskuddsveksten var sterk gjennom året og økte med 1,3 mrd. kroner (5,6 prosent). Innskuddsbalansen viste 24,7 mrd. kroner for personmarkedet ved årsskiftet. Også innenfor andre forretningsområder som forsikring og kredittkort har veksten vært sterk i 2021. Både skadeforsikring- og personforsikringsporteføljen har hatt rekordvekst i året som gikk. Forsikring har blitt en integrert del av bankens rådgivning, og rådgiverkompetansen innenfor området er betydelig økt de seneste årene. Alle rådgivere sertifiseres også innenfor skadeforsikring og personforsikring.

Sparebanken Møre legger stor vekt på tilgjengelighet, god kundeservice og kompetanse. Når det i perioder har vært begrenset mulighet for å møte kundene fysisk, har rask responstid via kundeservice, telefon, digitale møter og e-postdialog blitt høyt prioritert.

Bruken av bankens digitale løsninger øker, og i løpet av 2021 ble det mulig for kunder å søke om å øke boliglån digitalt. Det er også mulig å gjøre endringer på egne lån selvbetjent. Dette gir rom til å bruke mer tid og ressurser på god rådgivning, som banken opplever stor etterspørsel etter. Mange kunder har hatt god likviditet som følge av et lavt rentenivå, og mange har valgt å plassere deler av sparingen sin i fond og i aksjemarkedet. Flere har gått i markedet for første gang, og har da søkt rådgivning fra sin faste rådgiver. Tilgjengelighet og sterke kompetansemiljø har derfor vært et viktig konkurransefortrinn i året som har gått.

Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling. I rollen som rådgiver for mange personkunder, er det viktig å aktivt påvirke kundene til å ta bærekraftige valg. I løpet av 2021 er grønne boliglån, grønne fond og grønne billån lansert. Etterspørselen er spesielt stor innenfor grønne investeringsmuligheter.

God rådgivningskompetanse kombinert med produkter som er godt egnet til å dekke kundenes behov er viktige bidrag for å skape gode kundeopplevelser. Alle ansatte i kundeoposisjon gjennomfører FinAut sine autorisasjonsordninger. I tillegg gjennomføres løpende oppdateringer i markedsutvikling, systemopplæring og trening i utøvelse av god kunderådgiving.

I 2021 vant Sparebanken Møre kundeserviceprisen «Best i test» i kategorien bank – for tredje år på rad. Dette er nok en bekreftelse på at bankens kompetanse kommer kundene til gode.

Banken er opptatt av langsiktige og gode relasjoner til kundene. Tilgjengelighet og kompetanse har vært viktige satsingsområder for banken i flere år, og i 2021 har arbeidet gitt resultater gjennom gode tilbakemeldinger fra eksisterende kunder, sterk tilvekst av nye kunder og gode resultater fra eksterne undersøkelser.

Næringslivsmarked

Divisjon Næringslivsmarked er Nordvestlandets største finansielle næringslivsmiljø, og opprettholdt også i 2021 god vekst innen både utlåns- og plasseringsområdet.

Utlån til bedriftsmarkedet økte med 1,2 mrd. kroner til totalt 22,7 mrd. kroner, tilsvarende en vekst på 5,4 prosent. Veksten er på nivå med 2020, men er noe mer dempet enn utlånsutviklingen de tre foregående årene. Innskuddsveksten utgjorde i overkant av 1,5 mrd. kroner, tilsvarende 9,8 prosent, og innskudd fra næringslivskunder utgjorde totalt 17,2 mrd. kroner ved utgangen av året.

De største enkeltbransjene målt i utlån er næringseidom og fiskeri. Kvaliteten i utlånsporteføljen er god, og både mislighold og tap er fortsatt lave i de fleste bransjer. Tap i 2021 er i hovedsak relatert til sektoren offshore/supply.

Tilveksten av nye kunder er fortsatt økende, og etter at ca. 500 nye næringslivskunder i 2019 valgte å etablere et aktivt kundeforhold i Sparebanken Møre økte dette til ca. 600 nye kunder i 2020, og veksten fortsatte i 2021 til nærmere 650 nye kunder. Hovedtyngden av dette var bedrifter i SMB-segmentet.

I EPSIs kundetilfredshetsundersøkelse innenfor bedriftsmarkedet offentliggjort høsten 2021 havnet Sparebanken Møre helt på topp på landsbasis, med en poengscore på 71,4 mot et bransjesnitt på 65,1. Her gjorde banken det særlig sterkt innenfor områdene bransjekunnskap, proaktiv rådgivning, tett oppfølging og samfunnsansvar.

Undersøkelsen bekrefter at kompetente rådgivere er utslagsgivende for kundetilfredsheten, og videreutvikling av medarbeidernes kompetanse er et viktig satsingsområde. Alle kundeansvarlige i divisjon Næringslivsmarked er autoriserte finansielle rådgivere, og gjennomfører årlige tester for fornyelse av autoriseringen. For å skape merverdi for kundene gjennom solid rådgivningskompetanse, arbeides det også målrettet for å utvikle spisset, oppdatert og relevant bransjekompetanse og kunnskap om lokale markedsforhold.

I tillegg til solid kompetanse, er nærhet til kundene og tett dialog gjennom enkeltvis kundemøter og tilstedeværelse på ulike bransjearenaer viktige elementer. 2021 ble et nytt år med sterke begrensninger i fysiske møteplasser, og kundekontakten har i stor grad blitt ivaretatt gjennom digitale kanaler. Funksjonalitet og driftsstabilitet har vært god, og banken har på denne måten likevel klart å opprettholde god tilgjengelighet og rådgivningsfunksjon for kundene.

Pandemien har gitt svært forskjellige konsekvenser for enkeltnæringer. Mange lokale handelsbedrifter har hatt svært god omsetning og lønnsomhet, mens andre bransjer har hatt betydelig negativ påvirkning på sine rammebetingelser som har medført omsetningsreduksjon og presset lønnsomhet. Fra bankens side er det lagt stor vekt på å bistå kundene med gode finansielle løsninger. Gjennom 2020 ble det introdusert en rekke statlige, økonomiske tiltakspakker. Disse ble videreført i 2021, samtidig som nye tiltak har blitt introdusert. Bankens har bistått kundene med rådgivning også innenfor tilgjengelige økonomiske tiltak.

Parallelt med videreutvikling og styrking av rådgiverens bransje- og øvrige fagkompetanse, arbeides det med digitalisering og effektivisering av interne prosesser og forbedrede selvbetjente løsninger. Målet er å forenkle prosessene for kundene når det gjelder kunde- og produktetablering. Dette gjelder også effektive, digitaliserte og selvbetjente kredittløsninger. Dette vil bidra til at bankens kundeansvarlige i enda større grad kan prioritere direkte kundekontakt med rådgivning som gir merverdi for kundene i 2022.

Kapitalmarkedet

Sparebanken Møres konsesjon som verdipapirforetak blir forvaltet av Seksjon Økonomi og Finans og Seksjon Kapitalforvaltning. I Seksjon Økonomi og Finans følger avdeling Treasury opp tjenester knyttet til finansiering og forvaltning for konsernet, mens avdeling Markets forvalter de kunderettede tjenestene gjennom kundehandel i valuta, renter og aksjer. Seksjon Kapitalforvaltning følger opp tjenesten Aktiv Forvaltning.

Sparebanken Møre skal ha lav til moderat risiko totalt for bankens og konsernets virksomhet. Inntjeningen skal være et resultat av kunderelaterte aktiviteter, og ikke finansiell risikotakning, bankens markedsrisiko skal være lav.

De to seksjonenes kunderettede tjenester ga inntekter på 101 mill. kroner i 2021, noe som utgjør nær 39 prosent av bankens andre inntekter i 2021, men en

nedgang sammenlignet med 2020. Valuta- og rentehandel samt Aktiv Forvaltning er de viktigste inntektsområdene. Etter fratrekk av kostnader blir inntektene allokert til kundestedene i divisjon Næringslivsmarked og divisjon Personmarked.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens tre datterselskaper ble 240 mill. kroner etter skatt i 2021 (232 mill. kroner).

Møre Boligkreditt

Møre Boligkreditt AS er etablert som et ledd i konsernets langsiktige finansieringsstrategi, og kredittforretakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer. Selskapet har ved utgangen 2021 utestående obligasjoner for 25,1 mrd. kroner, hvorav 41 prosent er utstedt i annen valuta enn NOK. Av utstedt obligasjonsvolum fra selskapet holdes 510 mill. kroner (begge nominelle verdier) av morbank ved utgangen av 2021. Møre Boligkreditt AS har gitt 239 mill. kroner i resultatbidrag til konsernet i 2021 (230 mill. kroner).

Møre Eiendomsmegling AS

Møre Eiendomsmegling AS tilbyr tjenester innen eiendomsmegling til både personkunder og næringslivet. Selskapet har ikke gitt resultatbidrag i 2021 (0,5 mill. kroner). Det var ved utgangen av kvartalet 17 årsverk i selskapet.

Sparebankeiendom AS

Sparebankeiendom AS har som formål å eie og forvalte bankens egne forretningseiendommer. Selskapet har gitt et resultatbidrag på 1 mill. kroner i 2021 (2 mill. kroner). Det er ingen ansatte i selskapet.

Forskning og utvikling

Banken arbeider målrettet med ulike utviklingsprosjekt der hensikten er å fremskaffe forbedrede produkter og tjenester for kundene, eller som et ledd i å effektivisere og styrke kvaliteten i interne arbeidsprosesser.

Noen av prosjektene gjennomføres i samarbeid med partnere, blant annet gjennom TEFT-lab, som er et forskningssamarbeid med NTNU i Ålesund. Her del-

tar banken aktivt i utdanning, forskning, nyskaping og formidling i skjæringspunktet økonomi og teknologi.

Konsernet driver ikke egen forskningsvirksomhet utover det, men er en sterk bidragsyter til FoU-aktiviteter på Nordvestlandet via kunnskapsparken og bransjeklynger.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i Sparebanken Møre omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å ivareta egenkapitalbeviser, kundenes og andre gruppers interesser i konsernet. God eierstyring og selskapsledelse er en forutsetning for langsiktig og bærekraftig verdiskaping.

Konsernets eierstyring og selskapsledelse bygger på ”Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse”, sist oppdatert 14. oktober 2021. Sparebanken Møre vurderer prinsippene årlig, og avlegger en redegjørelse i samsvar med anbefalingen og regnskapsloven § 3-3b.

Sparebanken Møres redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse finnes som en egen del av årsrapporten.

Risiko- og kapitalstyring

Et grunnleggende element med å drive bankvirksomhet er å ta risiko. Risikostyring og risikokontroll er fokusområder for styret. Overordnet formål med risikostyring og risikokontroll er å sikre at man oppnår de fastsatte mål, sikre effektiv drift, håndtere risikoer som kan hindre oppnåelse av forretningsmessige mål, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet og sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, regler og interne retningslinjer.

Styret i Sparebanken Møre har vedtatt en målsetting om at konsernet skal ha lav til moderat risiko i sin virksomhet. Inntjeningen skal være et produkt av kunde-relaterte aktiviteter, ikke finansiell risikotaking. Det skal kontinuerlig arbeides for å ha kontroll på de risikoer som foreligger. I de tilfeller hvor risikoen er vurdert større enn det som anses akseptabelt, skal det straks settes i gang tiltak for å redusere denne risikoen.

De overordnede rammene for Sparebanken Møres risikostyring vurderes årlig av styret i forbindelse med utarbeidelse og revidering av strategisk plan. Styret vedtok i november 2021 ny strategisk plan, ”Møre 2025”. Årlig vedtar også styret overordnede retnings-

linjer for styring og kontroll i konsernet, og datterselskaper vedtar individuelle risikostrategier tilpasset sin virksomhet. Det er vedtatt egne retningslinjer for hvert vesentlige risikoområde, herunder blant annet kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko, konsentrasjonsrisiko, operasjonell risiko og likviditetsrisiko.

De ulike retningslinjene danner rammeverk for konsernets ICAAP. Styret tar aktivt del i årlig prosess og etablerer eierskap til vurderingene og beregningene som fremkommer, blant annet gjennom ICAAP sin sentrale rolle i langsiktig strategisk plan. Som en del av ICAAP inngår ILAAP, som er bankens vurdering av likviditets- og finansieringsrisiko. Gjennomførte beregninger i ICAAP 2021 viser at konsernets kapitaldekning er robust for å kunne møte vesentlig mer negativ økonomisk utvikling enn det som ligger til grunn i langsiktig strategisk plan. Dette er understøttet både av økonomiske beregninger, samt av simuleringer ved bruk av ulike stresstester.

Sparebanken Møre har etablert en oppfølgings- og kontrollstruktur som skal sørge for at strategisk plans overordnede rammeverk blir overholdt. Konsernets risikoevaluering og risikoutvikling følges overordnet opp ved periodiske rapporter til ledelsen, risikoutvalget og styret. Ett av risikoutvalgets hovedmål er å påse at Sparebanken Møres risikohåndtering blir godt ivaretatt.

Styret vurderer Sparebanken Møres samlede risikoevalueringer å ligge innenfor konsernets målsatte risikoprofil. Det er styrets oppfatning at konsernets og bankens risikostyring er god.

EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV er gjort gjeldende i Norge, og Sparebanken Møre rapporterer blant annet kapitaldekningskrav og likviditetskrav i henhold til dette regelverket. En revidering av regelverket antas å tre i kraft i Norge i løpet av 2022, og medfører flere endringer som utvidelse av SMB-rabatten og innføring av et minimumskrav for NSFR.

Basert på kapitaldekningsregelverket består minimumskravet for kapitaldekning av et Pilar 1- og et Pilar 2 krav. Pilar 2-tillegget gjelder for risikoer som ikke er dekket eller bare delvis er dekket av Pilar 1. Finanstilsynet fastsatte bankens Pilar 2-krav til 1,7 prosent gjeldende fra 31. mars 2019. Finanstilsynet vil ved neste fastsetting av Pilar 2-kravet i tillegg uttrykke en forventning om en kapitalkravsmargin (P2G) ut over det samlede risikovektede kapitalkravet.

For Sparebanken Møre utgjør det totale minimumskravet til ren kjernekapital 12,7 prosent pr. 31. desember 2021. Norges Bank har besluttet å øke kravet til mot-syklisk kapitalbuffer til 1,5 prosent fra og med 30. juni

2022, og videre til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2022. Det er også varslet om en videre økning til 2,5 prosent fra første halvår 2023. Finansdepartementet har fastsatt at systemrisikobufferkravet økes fra 3,0 til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2022 for banker som benytter standardmetoden og IRB grunnleggende.

Ved innføring av «Bankpakken» i norsk regelverk, sannsynligvis med virkning fra 30. juni 2022, vil SMB-rabatten utvides. Det er anslått at effekten vil bedre konsernets rene kjernekapitaldekning med 1,3 prosentpoeng. Finanstilsynet offentliggjorde 9. juni 2021 rundskriv 03/2021 vedrørende krav til IRB-modeller. Det er foretatt en vurdering i regi av IRB-bankene av at rundskrivet er i strid med EU-regelverket, noe som er kommunisert til Finansdepartementet. Sparebanken Møre har anslått effekten av endring i referansemodellen for boliglån til å utgjøre en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på 0,4 prosentpoeng. Effekten er ikke inntatt i bankens kapitalrapportering. Sparebanken Møre har søkt Finanstilsynet om endringer i IRB-modellene og i kalibreringsrammeverket, og avventer svar fra tilsynet.

Sparebanken Møre har tillatelse fra Finanstilsynet til å bruke grunnleggende IRB-metode for beregning av kapitalkrav for kredittengasjement. Beregninger knyttet til operasjonell risiko gjøres ut fra basismetoden.

Ved utgangen av 2021 har Sparebanken Møre en kapitaldekning godt over de regulatoriske kapitalkravene og den internt satte minimumsmålsettingen for ren kjernekapital på 15,2 prosent. Ansvarlig kapital utgjør 20,9 prosent (20,8 prosent), kjernekapital 18,9 prosent (18,7 prosent), hvorav ren kjernekapital utgjør 17,2 prosent (17,0 prosent).

Minstekravet til uvektet kjernekapitalandel er fastsatt til 3 prosent. I tillegg skal alle banker ha en buffer på minst 2 prosentpoeng. Ved utgangen av 2021 var uvektet kjernekapitalandel for Sparebanken Møre 7,7 prosent (7,7 prosent), som gir en god margin til det totale kravet på 5 prosent.

Styret har løpende oppfølging av kapitaldekningen, og konsernet skal ha et kapitaliseringsnivå som svarer med den aksepterte risikotoleransen. I bankens gjenopprettingsplan klargjøres alternativer som konsernet kan gjennomføre dersom kapitaldekningen kommer under stress. Alternativene listes i prioritert rekkefølge, med beskrivelse av tiltak, samt angivelse av planlagt iverksettelse om nødvendig.

Kredittrisiko

Kredittrisiko (eller motpartsrisiko) er risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Kredittrisiko omfatter også konsentrasjonsrisiko, herunder risiko knyttet til store engasjement med samme kunde, konsentrasjon innenfor geografiske områder eller næringer eller med likeartede grupper av kunder.

Kredittrisiko representerer Sparebanken Møres største risikoområde. Konsernet har en moderat risikoprofil for kredittrisiko, slik denne er definert gjennom konsernets kredittrisikostrategi. Strategien gir blant annet rammer for konsentrasjon knyttet til bransjer og engasjementstørrelser, geografisk eksponering, vekstmål og risikonivå.

Etterlevelse av styrets vedtak innenfor kredittområdet overvåkes av seksjon Risikostyring og Compliance, som er uavhengig av kundenhetene. Styret mottar gjennom året løpende rapportering om utviklingen i kredittrisikoen presentert i månedlig risikorapport. I tillegg gjennomføres det egne periodiske gjennomgang av kredittområdet i revisjons- og risikoutvalgene. I henhold til boliglånsforskriften og utlånsforskriften mottar styret kvartalsvise rapporter. Sparebanken Møres interne retningslinjer er tilpasset i henhold til Finanstilsynets retningslinjer om utlån til boligformål.

Sparebanken Møre har som en del av IRB-systemet egne risikoklassifiseringsmodeller som kundene klassifiseres etter:

- Forventet misligholdsfrekvens (PD) brukes som mål på kvalitet. Kunden klassifiseres i risikoklasse ut fra sannsynlighet for mislighold.
- Forventet engasjement ved mislighold (EAD) er en beregnet størrelse hvor trukket engasjement eller utlån, lånetilsagn og en andel av bevilgede, utrukne rammer inngår.
- Tap gitt mislighold (LGD) angir hvor mye konsernet forventer å tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Modellene tar hensyn til sikkerhetene kunden har stilt, fremtidig kontantstrøm og andre relevante faktorer.

Disse modellene er et vesentlig bidrag i den interne styringen av kredittrisiko. Det gjennomføres månedlig scoring av kundene, og dette gir grunnlag for løpende overvåkning av utviklingen i Sparebanken Møres kredittrisiko. Egne søknadsscoremodeller benyttes i kredittbevilgningsprosessen.

Gjennom konsernets rapporteringsportal har hver enkelt medarbeider med kundeansvar tilgang til rapporter som viser utviklingen i sin porteføljes kredittrisiko. Portalen er hierarkisk oppbygd slik at lederne i Sparebanken Møre kan følge utviklingen innenfor sine respektive ansvarsområder. Rapporteringen benyttes blant annet til analyser av kunder, porteføljer og bransjer. Portalen gir også kundeansvarlige oversikt over kunders posisjoner og rammer relatert til eksponering i finansielle instrument.

Avdeling Spesialengasjement utgjør en del av seksjon Risikostyring og Compliance. Målsettingen med denne avdelingen er å effektivisere taps- og misligholdsprosessen. Gjennom dette øker man kvaliteten og profesjonaliseringen i håndteringen av utsatte engasjement, og man sikrer objektivitet og uavhengig behandling. Avdelingen rapporterer oppover i ledelseshierarkiet uavhengig av linjen.

Styret vurderer Sparebanken Møres samlede kredittrisiko å være innenfor den vedtatte risikotoleransen i konsernet. Eksponeringen mot store engasjement er godt innenfor vedtatte rammer, og oppfølging og kontroll på dette området er god. Styret mener at Sparebanken Møre er godt rustet til å håndtere eventuell økt kredittrisiko i utlånsporteføljen, og konsernet har et godt grunnlag for økt satsing mot gode utlånsprosjekt i Sparebanken Møres virkeområde fremover.

Klimarisiko

Klimarisiko er konsekvenser som følge av klimændringer. Klimarisiko vil også påvirke bankens kredittrisiko. Det er derfor avgjørende at banken forstår hvordan klimarisiko vil påvirke næringslivskundenes forretningsmodeller og lønnsomhet. Samtidig skal banken være pådriver for at kunden ikke påvirker klimaet negativt, men går i en grønnere retning (lavutslipp).

I vurderingen av klimarisiko skal særlig to risikoer vurderes; fysisk risiko og overgangsrisiko:

Fysisk klimarisiko oppstår som følge av hyppigere og mer alvorlige episoder med tørke, flom, nedbør, stormer, ras og stigende havnivå.

Overgangsrisiko er risiko knyttet til endringer og opptrapping av klimapolitikken/reguleringer, utviklingen av ny teknologi og endrede kundepreferanser (forbrukere) og investorkrav som kan føre til brå endringer i markedsverdien til finansielle aktiva og særlig eiendeler knyttet til karbonintensiv virksomhet (høyt forbruk av energi fra fossilt brensel; kull, olje, naturgass, oljeskifer og tjæresand).

Fra og med regnskapsåret 2021 rapporteres klimarisiko i henhold til rammeverket Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Fra og med Q2 2021 er det implementert ESG-risikoanalyse som skal gjennomføres på alle næringslivskunder med engasjement over et gitt terskelnivå. I analysen gjennomføres det vurdering av selskapene innenfor de tre ESG-dimensjonene miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring, men med hovedvekt på miljø- og klimarisiko. Analysen gjennomføres i en egen ESG-risikomodul, og kunden scores med lav, moderat eller høy ESG-risiko. Resultat av analysene rapporteres til styret kvartalsvis.

Det er styrets oppfatning at bankens drift er innrettet slik at klimarisiko er innenfor bankens risikotoleranse.

Markedsrisiko

Markedsrisiko i Sparebanken Møre fremkommer i hovedsak som følge av de aktiviteter som utføres for å understøtte konsernets daglige drift. I dette ligger konsernets finansiering, obligasjonsporteføljen som holdes for å kunne møte likviditetsbehov og sikre låneadgang i Norges Bank, samt kundegenerert rente- og valutahandel.

I markedsrisikostrategien fastsetter styret rammer for konsernets markedsrisiko. Rammene overvåkes av seksjon Risikostyring og Compliance. Rammestørrelsene fastsettes med bakgrunn i analyser av negative markedsbevegelser. Basert på evaluering av risikoprofil, styring og kontroll legges det til grunn at banken aksepterer lav risiko innenfor markedsrisikoområdet. Rapportering av markedsaktiviteten inngår i Sparebanken Møres periodiske Risikorapport til ledelse, risikoutvalg og styre. Månedlig rapporteres resultatutvikling, samt faktisk risikoeksponering innenfor hver portefølje enkeltvis og aggregert. De rammer som gjelder for markedsrisiko er konservative, og samlet utgjør markedsrisikoen en liten andel av konsernets totale risiko.

Styret mener at konsernets risikoeksponering innenfor markedsrisikoområdet er innenfor de vedtatte risikotoleransegrensene.

Likviditetsrisiko

Styringen av Sparebanken Møres finansieringsstruktur er fastsatt i en overordnet finansieringsstrategi. Strategien gjenspeiler det moderate risikonivået som aksepteres for dette risikoområdet. Her beskrives de

mål Sparebanken Møre har for å bevare sin finansielle styrke. Det er definert konkrete rammer på ulike områder for konsernets likviditetsstyring. I Sparebanken Møres gjenopprettingsplan er det beskrevet hvordan likviditetssituasjonen skal håndteres i urolige finansmarkeder.

Det er etablert to sentrale kvantitative krav til likviditet:

- Krav til likviditetsdekning under stress: Liquidity Coverage Ratio (LCR)
- Krav til langsiktig stabil finansiering: Net Stable Funding Ratio (NSFR)

LCR måler institusjonens evne til å overleve en stressperiode på 30 dager. LCR øker betydningen av likvide eiendeler med høy kvalitet. NSFR måler langsiktigheten i institusjonens finansiering. NSFR medfører at institusjonene i større grad må finansiere illikvide eiendeler ved hjelp av stabil og langsiktig finansiering.

Regulatorisk minimumskrav til LCR er på 100 prosent. Konsernet har etablert en intern minimumsmålsetting for LCR på 110, og rapporteringen viser at Sparebanken Møre ligger med god margin til kravet.

Generelt innebærer strengere likviditetskrav en vesentlig rentekostnad for banken. I tillegg gjør det banken mer utsatt for endringer i kredittspread.

For å sørge for at konsernets likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå, skal utlån til kunder i hovedsak finansieres ved kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Konsernets innskuddsdekning pr. utgangen av 2021 utgjør 59,6 prosent.

Møre Boligkreditt AS gir konsernet en økt diversifisering av finansieringskildene. Selskapet utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. Banken overdrar deler av boliglånsporteføljen til kredittforetaket, og dette gir således tilgang til å utnytte disse finansieringsmulighetene. Ved utgangen av 2021 er 40 prosent av konsernets totale utlån (ca. 59 prosent av lån til personmarkedet) overført til boligkredittforetaket. Sparebanken Møre vil fortsette å overføre lån til Møre Boligkreditt AS i samsvar med finansieringsstrategiens planer. Ved årsskiftet hadde Møre Boligkreditt AS utstedt 8 lån som kvalifiserer til Nivå 2A-likviditet i LCR. Møre Boligkreditt AS vil framover utstede og bygge opp flere lån i denne kategorien.

For ytterligere å få tilgang til nye finansieringskilder, og for å søke stabilisert tilgang til finansieringen fra eksterne kilder, er både Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS sine utstedelser ratet av ratingbyrået Moody's.

Ratingbyrået Moody's oppgraderte i januar 2021 Sparebanken Møres langsiktige rating fra A2 til A1 med stabile utsikter. Obligasjoner utstedt av Møre Boligkreditt AS er ratet Aaa av Moody's.

I sammensetningen av den eksterne finansieringen er det prioritert å ha relativ høy andel med løpetid over ett år. Total markedsfinansiering endte på netto 31,8 mrd. kroner ved årsskiftet – vel 85 prosent av denne finansieringen har restløpetid ut over ett år. Morbankens utestående seniorobligasjoner, med løpetid over ett år, har ved utgangen av 2021 en vektet gjenstående løpetid på 2,55 år, mens finansieringen fra obligasjoner med fortrinnsrett tilsvarende har en gjenstående løpetid på 3,53 år.

Sparebanken Møre har implementert styrerapportering knyttet til likviditetsområdet basert på rapporteringsstrukturen i Finanstilsynets modul for likviditetsrisiko.

Styret får hver måned en gjennomgang av bankens likviditetsstatus og faktiske kostnader ved markedslån, utvikling i marginalkostnad og gjennomsnittlige innlånskostnader – samt prognoser for likviditetsbehov og kommentarer til refinansiering i perioden framover.

Styret mottar også månedlig status i Risikorapporten om likviditetssituasjonen, og umiddelbart hvis det skjer viktige endringer som kan påvirke nåværende eller framtidig likviditetssituasjon. I rapporteringen inngår flere ulike nøkkeltall knyttet til utvikling i soliditet, balanse- og resultatutvikling, tap/mislighold og utvikling i cost of funds. Rapporteringen søker å identifisere likviditetssituasjon under normal drift, avdekke tidlige «faresignaler» og vurdere bankens stresskapasitet.

Det er styrets vurdering at likviditetssituasjonen ved utgangen av året er god. Styret mener også at den løpende likviditetsstyringen i konsernet er god.

Operasjonell risiko

Styring av Sparebanken Møres operasjonelle risiko er fastsatt i en strategi som blir evaluert og vedtatt av styret årlig. Strategien presiserer risikotoleransen som aksepteres for dette risikoområdet.

Operasjonell risiko defineres som risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko er et omfattende risikoområde, og inkluderer blant annet juridisk risiko og omdømmerisiko i prosessene, cyber-/IT-risiko, tredjepartsrisiko, adferdsrisiko, antihvitvask og personvern med mer.

Proessen for styring av operasjonell risiko skal sikre at ingen enkelthendelse kan skade Sparebanken Møres finansielle stilling i alvorlig grad. Styret har vedtatt interne retningslinjer for området, og det gjennomføres risikovurderinger basert på eksterne og interne hendelser som banken er eksponert for. Det har ikke forekommet enkelthendelser i løpet av 2021 med betydelige konsekvenser.

Operasjonell risiko er i stor endring. Dette er drevet av digitaliseringen av samfunnet og finansnæringen. Risikoer knyttet til informasjonssikkerhet ved f.eks. hacking øker som følge av dette, samtidig som risikoen for menneskelig svikt kan reduseres på utvalgte områder.

Digitale banktjenester og øvrige IT-tjenester var preget av god kvalitet og stabilitet i 2021. Godt samarbeid mellom aktørene i næringen gir et viktig bidrag i arbeidet med å redusere konsekvensene av målrettede angrep mot banker og andre finansinstitusjoner. Sparebanken Møre har stort fokus på informasjonssikkerhet, også blant bankens ansatte og hos bankens leverandører. Gjennom hele koronapandemien har det blitt gjennomført jevnlig obligatoriske e-læringskurs i informasjonssikkerhet for alle ansatte i banken.

Bankens forretningsmodell med datterselskap, tilknyttede selskap gjennom utkontraktering av flere kritiske prosesser og økende krav til regulatorisk regelverk vil få konsekvenser for den operasjonelle risikoen. Covid-19 har også bidratt til en endring i risikobildet, og dette samlet understreker viktigheten av å ha styring og kontroll på den operasjonelle risikoen.

Banken vurderer arbeidet innen antihvitvask som svært viktig. Hvitvaskingsansvarlig rapporterer tett til styret, og det er i løpet av året tilført flere ressurser til dette arbeidet i banken.

Det jobbes kontinuerlig med etterlevelse av personvernregelverket i organisasjonen gjennom løpende vurderinger i enkeltsaker og involvering i prosjekter. Personvernavvik følges tett og er gjennom året rapportert til Datatilsynet.

De regulatoriske kravene og føringene for styring og kontroll av operasjonell risiko er økende, og banken er i gang med å profesjonalisere dette området. Selv om styring og kontroll er gjennomført i mange år, ser banken behov for en bred inngang til forbedringsarbeidet. Banken er i gang med et omfattende prosjekt for å designe og implementere et rammeverk for styring og kontroll av operasjonell risiko som bidrar til at risikoeksponeringen er innenfor risikotoleranse, ivaretar regulatoriske krav og forventninger og bidrar til kon-

tinuerlig forbedring. Gjennom dette arbeidet er det i 2021 identifisert og kvantifisert operasjonelle risikoer som banken er eksponert for.

Sparebanken Møre legger stor vekt på utadrettede aktiviteter der kunden står i fokus. God kompetanse hos medarbeidere og produkter som er godt egnet til å dekke kundenes behov er viktige bidrag for å redusere den operasjonelle risikoen, og samtidig gi kundene en god opplevelse. Alle ansatte i kundeposisjon er autorisert i FinAut sine autorisasjonsordninger. De får også løpende oppdateringer i markedsutvikling, systemopplæring og trening i utøvelse av god kunderådgeving.

Sparebanken Møres operative og etablerte internkontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både gjennom avdekking og oppfølging. Styret mottar kvartalsvise risikorapporter som inkluderer risikoen knyttet til vesentlige avvik og hendelser som måtte oppstå.

Styret mener at bankens samlede risikoeksponering knyttet til operasjonell risiko er forsvarlig.

Compliancerisiko

Compliancerisiko er løpende og fremtidig risiko med hensyn til inntjening og kapital knyttet til konsernets brudd på eller manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov og forskrift.

Compliancerisiko kan medføre offentlige sanksjoner (tap av konsesjon eller bøter), privatrettslig kompensasjon, og/eller erstatning for skade ved kontraktsbrudd. Compliancerisiko kan også medføre tap av omdømme, begrense forretningsmuligheter og redusere ekspansjonspotensial.

Sparebanken Møres overordnede mål for compliance er å sikre at konsernet opererer i samsvar med lov og forskrift, og toleranse for avvik skal være lav.

Hovedprinsippet for etterlevelse av de regulatoriske krav som Sparebanken Møre er eksponert for, er en arbeids- og ansvarsdeling. Det innebærer at de ulike divisjoner, seksjoner, avdelinger og forretningsenheter har et selvstendig ansvar for å påse at lover og forskrifter følges i det daglige.

Alle ansatte har et selvstendig ansvar for å etterleve rutiner og retningslinjer etablert i samsvar med lov og forskrift, herunder gi tilbakemelding ved eventuelle avvik.

Konsernets compliancefunksjon skal påse etterlevelse av krav fastsatt i lov eller forskrift, og rapporterer

direkte til administrerende direktør og styret. Funksjonen har ansvar for å identifisere, vurdere, overvåke, rapportere og gi råd om compliancerisiko.

Styret vedtar årlig instruks for compliancefunksjonen og mottar kvartalsvis compliancerapporter. Det er styrets oppfatning at bankens drift er innrettet slik at compliancerisiko er innenfor vedtatt risikotoleranse.

Internkontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen

Formålet med internkontrollen knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen er å sørge for at avlagt regnskap er uten vesentlig feil. Videre skal internkontrollen sørge for at de eksterne regnskapskravene oppfylles, samt at den informasjonen som publiseres til analytikere, tilsynsmyndigheter, investorer, kunder og andre interessenter er fullstendig og gir et rettviseende bilde av konsernets finansielle situasjon.

Ansvar for regnskapsrapporteringsprosessen er tillagt seksjon Økonomi og Finans.

Registrering av transaksjoner skjer i kjernesystemene til banken, og det gjennomføres daglige avstemninger mellom disse systemene og regnskapssystemet (BGL). Det tas ut periodiske styringsrapporter fra regnskapssystemet som kvalitetssjekkes. Eventuelle registrerte avvik korrigeres fortløpende. Månedlig utarbeides ulike styringsrapporter; BMS, analyser, risikorapporter mv., og regnskapsmessig konsolidering med tilhørende internregnskap gjennomføres både månedlig og kvartalsvis. Både resultat-, balanseposter og noteopplysninger avstemmes mot regnskapssystem og tidligere rapporteringer.

Et ledd i internkontrollen knyttet til rapporteringen av årsregnskapet er samarbeidet med ekstern revisor og deres revisjon av konsernets regnskap.

Kvartalsregnskapene og årsregnskap behandles av bankens konsernledelse og revisjonsutvalget, før endelig behandling i styret. Årsregnskapet behandles i tillegg av generalforsamlingen.

Rapportering av internkontroll

Rapportering av internkontroll i Sparebanken Møre er organisert desentralt med avdeling Compliance som koordinerende enhet. Det gjennomføres årlig lederbefreftelse av internkontrollen hvor alle ledere på nivå 1, 2 og 3 deltar.

Administrerende direktør har videre avlagt årlig rapport til styret vedrørende en samlet vurdering av risikosituasjonen, og en vurdering av om de etablerte internkontrollene fungerer.

Styret har mottatt løpende rapportering om driften og risikosituasjonen gjennom året. Basert på mottatte rapporteringer mener styret at internkontrollen er forsvarelig ivarettatt i Sparebanken Møre.

Bærekraft og samfunnsansvar

Sparebanken Møre har en klar målsetting om å være en pådriver for bærekraftig utvikling. Styret har vedtatt konsernets bærekraftsstrategi, og det er etablert egne handlingsplaner og tiltak i bankens seksjoner/divisjoner for å integrere bærekraft og samfunnsansvar i konsernets virksomhet. Bærekraft er videre løftet frem som ett av fem hovedområder i konsernstrategien for perioden 2022-2025.

Sparebanken Møre har gjennom sin tilslutning til UNEP FIs Principles for responsible banking forpliktet seg til å tilpasse forretningsstrategien til FNs bærekraftsmål, Parisavtalen og relevante nasjonale rammeverk.

Konsernet avlegger en årlig redegjørelse om samfunnsansvar i samsvar med regnskapsloven § 3-3c. Det rapporteres i henhold til rapporteringsstandarden GRI (Global Reporting Initiative).

Rapporteringen inneholder beskrivelser av mål, status og planer for bærekraftstemaer som er definert som de mest vesentlige for Sparebanken Møre. Rapporteringen inkluderer informasjon om hvordan Sparebanken Møre jobber for og ivaretar sitt ansvar innen menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon i forretningsstrategier, daglig drift og i forholdet til interessenter.

Bankens redegjørelse for bærekraft og samfunnsansvar finnes i eget kapittel i årsrapporten.

Medarbeidere og arbeidsmiljø

Sparebanken Møre skal være en svært attraktiv arbeidsgiver, og medarbeiderne skal trives, være i utvikling og bidra til et godt arbeidsmiljø for alle. Dette skal blant annet oppnås gjennom personalpolitiske tiltak, involvering og utvikling av medarbeiderne og reflekterte tilbakemeldinger.

Medarbeidernes tilfredshet måles årlig, og både arbeidsmiljø, engasjement, ledelse og kommunikasjon samt risikokulturen i Sparebanken Møre kartlegges. For 2021 ble AMU-score 7,9 på en skala fra 1-10, noe som gjenspeiler et svært godt arbeidsmiljø. Det er likevel en svak nedgang fra resultatet i 2020 på 8,3, noe som til dels kan tilskrives Covid-19 situasjonen. Undersøkelsen, inkludert alle ansattes kommentarer, er nøyte gjennomgått, systematisert og har resultert i en konkret handlingsplan.

Sparebanken Møre skal gjennom systematisk HMS-arbeid, god ledelse og godt arbeidsmiljø bidra til lavt jobbrelatert sykefravær. Sykefraværet har vært lavt over tid, og i 2021 var det 2,62 prosent.

Les mer om bankens arbeid med kompetanseutvikling, samt om arbeidsforhold, likestilling og mangfold i kapittelet om bærekraft og samfunnsansvar.

Styreansvarsforsikring

Sparebanken Møre har tegnet styreansvarsforsikring i forsikringsselskapet AIG. Sikrede er tidligere, nåværende eller fremtidige styremedlemmer, daglig leder og medlem av tilsvarende styreorgan i konsernet med datterselskaper. Kontinuitetsdato 1. januar 2008.

Intern revisjon

Internrevisjonens mandat er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten av styring og kontroll, risikostyring og internkontroll, samt etterlevelse av relevante lover og forskrifter.

Konsernets internrevisjon har i 2021 vært utkontraktert til EY. Internrevisjonen rapporterer til risikoutvalget og styret. Det er utarbeidet plan for internrevisors arbeid som er vedtatt av styret. Risikoutvalget og styret har i 2021 mottatt regelmessige rapporter fra internrevisor i henhold til denne planen, og det er ikke avdekket vesentlige brudd på relevante lover eller forskrifter.

Fortsatt drift

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for dette ligger konsernets langsiktige prognoser for de kommende år.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balanse-dato som påvirker det avlagte årsregnskapet.

Utsiktene fremover

Året 2021 ble i stor grad preget av økonomisk gjeninnhenting hjemme og ute. I de fleste land og regioner tok produksjon og etterspørsel seg opp etter hvert som de strengeste smitteverntiltakene ble avviklet. Oppgangen førte til lavere ledighet og økt omsetning i næringslivet. Oppgangen var en følge av lettelser av mange og til dels inngripende smitteverntiltak gjennom lengre tid, en omfattende vaksineutrulling, økonomiske støttetiltak til bedrifter og husholdninger og rekordlave renter.

Også i Møre og Romsdal tok produksjon og etterspørsel seg opp i løpet av fjoråret. Riktignok steg ledigheten litt i desember som følge av innføringen av mer omfattende smittevernstiltak. I midten av måneden utgjorde andelen helt ledige 2,0 prosent av arbeidsstyrken ifølge NAV. Den tilsvarende ledighetsprosenten for landet som helhet var på 2,2 prosent. Det var særlig innenfor tjenesteytende næringer som hotell, restaurant, reiseliv og kultur at ledigheten steg. Ifølge NAV Møre og Romsdal har imidlertid den økte smitten og de strengere smitteverntiltakene ikke ført til noen stor økning i ledigheten. Det rapporteres også om stor mangel på etterspurt arbeidskraft.

Det var et høyt aktivitetsnivå i en rekke næringer i fjor. Blant annet gjelder dette innenfor sjømatnæringen, bygg og anlegg og de deler av industrien som er knyttet opp mot vareproduksjon. Videre har det vært en kraftig oppgang i detaljomsetningen som følge av periodevis nedstengninger av tjenestesektoren. Frem til november var det også en betydelig vekst i etterspørselen etter tjenester. Etter hvert som smittevernstiltakene avvikles, vil trolig produksjonen av tjenester i fylket igjen stige. Det forventes at ledigheten da vil kunne falle ned mot nivået fra før pandemien.

Bedringen i realøkonomien har i stor grad påvirket utviklingen i finansmarkedene. Blant annet ble oppgangen for hovedindeksen på Oslo Børs i fjor på hele 23 prosent. For den brede S&P 500 indeksen i USA var oppgangen på 27 prosent. Bedringen i investorenes risikovilje, kombinert med en svært kraftig oppgang i oljeprisen, førte til at den norske kronen styrket seg med nesten 50 øre til rundt kr. 10 mot euro. Samtidig steg de langsiktige rentene på forventninger om høyere styringsrenter.

Under gjeninnhenting har inflasjonen tatt seg kraftig opp. Særlig har dette vært tilfellet i USA. Konsumprisveksten i USA lå i desember 2021 på 7,0 prosent. Dette er den høyeste konsumprisveksten siden 1982. Også i Norge var det en betydelig oppgang i konsumprisveksten gjennom fjoråret. De viktigste årsakene til oppgangen i prisveksten er høy etterspørsel etter varer under pandemien, problemer med å få tak i innsatsfaktorer og arbeidskraft samt høye råvare- og energipriser.

Det ligger an til at den økonomiske gjeninnhenting vil fortsette i 2022. Samtidig vil inflasjonen, i hvert fall på kort sikt, holde seg høy. Som følge av dette har flere sentralbanker signalisert at de trolig vil øke sine styringsrenter i løpet av året. Blant annet gjelder dette den amerikanske sentralbanken som har signalisert at den første renteøkningen sannsynligvis vil finne sted i mars. Etter dette vil renten trolig bli satt ytterligere opp. Videre signaliserte Norges Bank i sin pengepolitiske rapport fra desember 2021 at styringsrenten vil bli satt opp tre ganger i år. Forventningene i rentemarkedene indikerer at risikoen på sentralbankenes renteanslag er på oppsiden.

Sentralbankene fremholder at det er stor usikkerhet knyttet til de økonomiske utsiktene, blant annet knyttet til veksten i verdensøkonomien gjennom faren for nye og omfattende smitteutbrudd, inflasjon og renter samt eiendomssektoren i Kina. Den økonomiske usikkerheten framover forsterkes av Russlands invasjon i Ukraina. På kort sikt ser vi store utslag i aksje- valuta- og kapitalmarkedene med høy volatilitet, verdifall, marginutgang og bevegelse fra mindre sikre til sikre aktiva som solide statsobligasjoner og tilfluktsvalutaer. Innførte sanksjoner mot Russland, som vesentlig energiproducent har medført at olje- og gassprisene har steget markert. I 2022 vil disse forholdene trolig være hovedtemaene i aksje-, rente-, valuta- og energimarkedet. Ut over 2022 vil høyere energipriser forsterke inflasjonen og kunne bidra til høyere renter enn det vi ellers ville ha hatt. I Norge er risikoen for et fall i boligprisene, høyere rente og flere konkurser etter hvert som støttetiltakene avvikles viktige risikofaktorer.

Banken registrerte god aktivitet gjennom 2021 med tiltakende veksttakt i totale utlån sammenlignet utgangen av 2020. 12-månedersveksten endte på 4,6 prosent, mot 4,4 prosent ved utgangen av 2020. 12-månedersveksten i utlån til personmarkedet endte på 4,3 prosent ved utgangen av året, mens utlånsveksten til næringslivsmarkedet endte på 5,4 prosent. Innskuddene økte med 7,3 prosent de tolv siste månedene fram til utgangen av 2021, og innskuddsdekningen holder seg høy.

Banken har en solid kapitalbase og god likviditet, og vil også framover være en sterk og engasjert støtte-spiller for våre kunder. Fokus er hele tiden å ha god drift og lønnsomhet.

Sparebanken Møres strategiske finansielle resultat-mål er en egenkapitalavkastning som overstiger 11 prosent og en kostnadsandel under 40 prosent. De aktivitetsdempende tiltak som følge av koronapan-demien har påvirket markedet slik at målene ikke ble nådd i 2021. Styret forventer en bedring av måltallene og at iverksatte tiltak gjør at målene vil nås i 2022.

Takk

Styret vil takke de ansatte og tillitsvalgte i konsernet for deres gode bidrag i 2021. Styret vil også takke Sparebanken Møres kunder, investorer og øvrige for-bindelser for det gode samarbeidet gjennom året.

Ålesund, 2. mars 2022

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

Leif-Arne Langøy
STYRELEDER

Henrik Grung
STYRETS NESTLEDER

Jill Aasen

Ann Magritt Bjåstad Vikebakk

Kåre Øyvind Vassdal

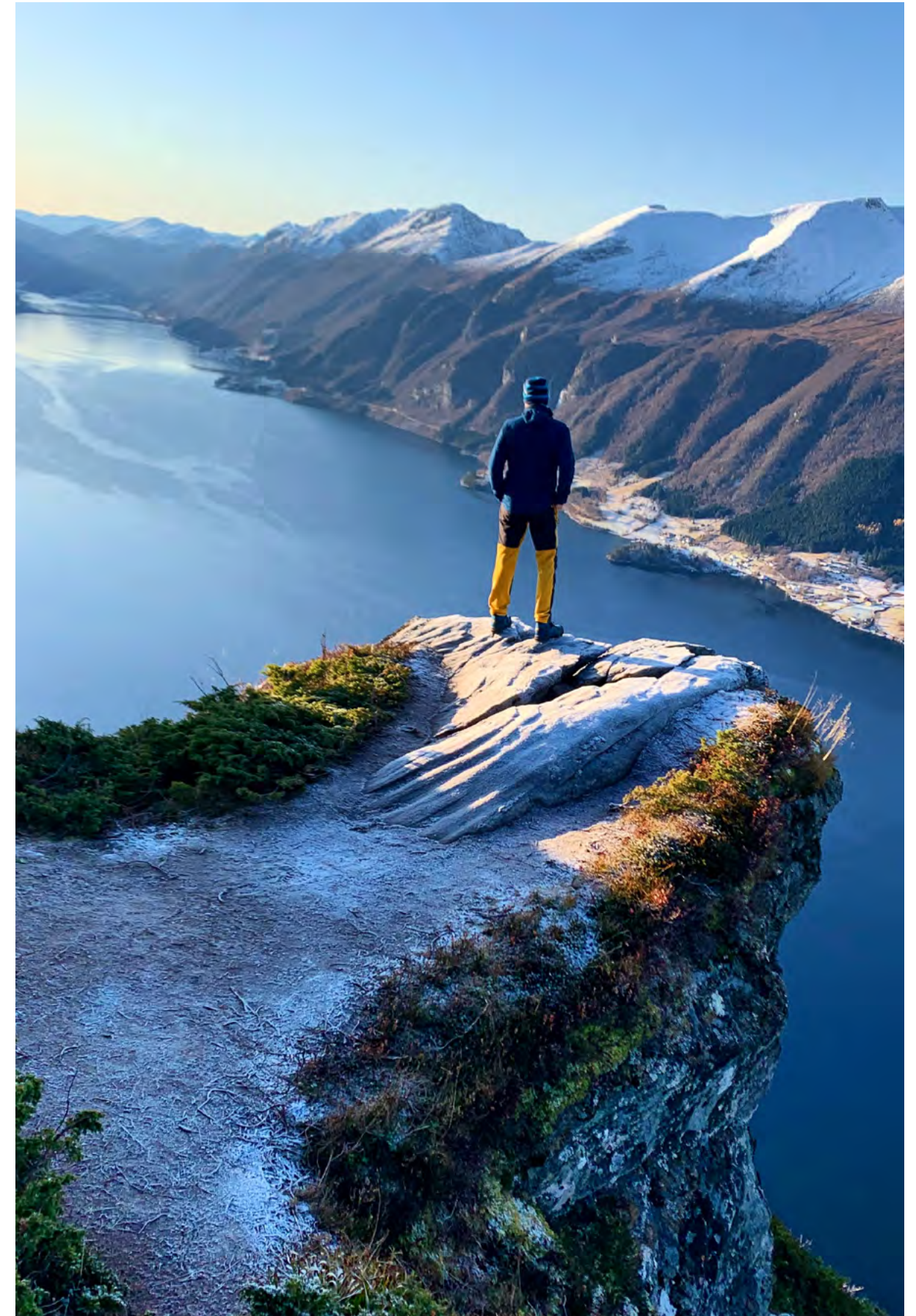
Therese Monsås Langset

Helge Karsten Knudsen

Marie Rekdal Hide

Trond Lars Nydal
ADM. DIREKTØR

Galten i Volda

Resultat

RESULTAT

KONSERN				MORBANK	
2020	2021	(Mill. kroner)	Note	2021	2020
1 954	1 723	Renteinntekter		1 168	1 309
727	457	Rentekostnader		261	427
1 227	1 266	Netto renteinntekter	15	907	882
210	226	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		226	209
31	34	Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester		34	31
27	26	Andre driftsinntekter		45	44
206	218	Netto provisjons- og andre driftsinntekter	16	237	222
74	43	Netto resultat fra finansielle instrumenter	17	284	303
280	261	Sum andre inntekter		521	525
1 507	1 527	Sum inntekter	4	1 428	1 407
337	360	Lønn m.v.	18 20	340	322
46	45	Av- og nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler	30 31 32	50	51
241	240	Andre driftskostnader	19 29 30 35	225	223
624	645	Sum driftskostnader		615	596
883	882	Resultat før tap		813	811
149	49	Tap på utlån, garantier m.v.	9 10	50	148
734	833	Resultat før skatt	4	763	663
167	191	Skattekostnad	21	124	102
567	642	Resultat for regnskapsåret		639	561
540	619	Tilordnet egenkapitaleiere		616	534
27	23	Tilordnet fondsobligasjonseiere		23	27
135	160	Overført til utbyttemidler for lokalsamfunnet 1)		160	135
133	158	Utbytte på egenkapitalbevis 1)		158	133
134	150	Overført til grunnfond		150	134
132	148	Overført til utjevningsfond		148	132
6	3	Overført til annen egenkapital		0	0
540	619	Sum foreslåtte disponeringer		616	534
27,10	31,10	Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner) 2)	34	30,98	26,83
27,10	31,10	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner) 2)	34	30,98	26,83

1) Overføres til annen egenkapital inntil endelig vedtak foreligger.

2) Beregnet med utgangspunkt i egenkapitalbeviserne andel (49,7 %) av årets resultat som tilfaller egenkapitaleierne.

UTVIDET RESULTAT

KONSERN				MORBANK	
2020	2021	(Mill. kroner)	Note	2021	2020
567	642	Resultat for regnskapsåret		639	561
		Andre inntekter/kostnader som reverseres over ordinært resultat:			
3	3	Verdiendring basisspreader		0	0
-1	-1	Skatteeffekt av verdiendring basisspreader	21	0	0
		Andre inntekter/kostnader som ikke reverseres over ordinært resultat:			
-36	12	Estimatavvik pensjon	20	12	-36
9	-3	Skatteeffekt av estimatavvik pensjon	21	-3	9
542	653	Totalresultat for regnskapsåret		648	534
515	630	Tilordnet egenkapitaleiere		625	507
27	23	Tilordnet fondsobligasjonseiere		23	27

Balanse

EIENDELER

KONSERN				MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021	(Mill. kroner)	Note	31.12.2021	31.12.2020
542	428	Kontanter og fordringer på Norges Bank		428	542
1 166	355	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		354	1 165
0	512	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		3 914	4 760
1 166	867	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	<u>29</u>	4 268	5 925
66 850	69 925	Utlån til og fordringer på kunder	<u>4 5 6 7 8 9 10 18 29</u>	41 067	37 925
8 563	10 185	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	<u>22 24</u>	10 030	8 950
1 793	810	Finansielle derivater	<u>25</u>	278	677
178	204	Aksjer og andre verdipapirer	<u>22 24</u>	204	178
0	0	Eierinteresser i kredittinstitusjoner (datterselskap)		1 550	2 050
0	0	Eierinteresser i andre datterselskap		21	21
0	0	Sum eierinteresser i datterselskap	<u>29</u>	1 571	2 071
0	0	Utsatt skattefordel	<u>21</u>	9	0
56	51	Immaterielle eiendeler	<u>32</u>	51	56
13	14	Maskiner, inventar og transportmidler	<u>31</u>	14	13
211	190	Bygninger og andre faste eiendommer	<u>30 31</u>	142	170
224	204	Sum varige driftsmidler		156	183
114	123	Andre eiendeler	<u>33</u>	117	111
79 486	82 797	Sum eiendeler	<u>11 12 13 14 22 23 24</u>	58 179	56 618

FORPLIKTELSE og EGENKAPITAL

KONSERN				MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021	(Mill. kroner)	Note	31.12.2021	31.12.2020
1 009	180	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		1 077	1 913
1 200	800	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		800	1 200
2 209	980	Sum lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	<u>29</u>	1 877	3 113
28 116	30 865	Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid		30 882	28 142
10 907	10 988	Innskudd fra kunder med avtalt løpetid		10 988	10 907
39 023	41 853	Sum innskudd fra kunder	<u>4 6 18 28 29</u>	41 870	39 049
28 774	30 263	Uttstedte obligasjoner	<u>22 23 24 26</u>	5 174	5 286
537	336	Finansielle derivater	<u>25</u>	264	521
78	80	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		80	79
57	35	Pensjonsforpliktelser	<u>20</u>	35	57
111	334	Betalbar skatt	<u>21</u>	200	109
50	39	Avsetninger på garantiansvar	<u>9</u>	39	50
194	61	Forpliktelse ved utsatt skatt	<u>21</u>	0	65
543	543	Andre forpliktelser	<u>30</u>	626	633
1 033	1 092	Sum avsetninger og andre forpliktelser		980	993
702	703	Ansvarlig lånekapital	<u>23 27</u>	703	702
72 278	75 227	Sum forpliktelser	<u>11 12 13 14 22 23 24 26</u>	50 868	49 664
989	989	Egenkapitalbevis	<u>34</u>	989	989
-2	-2	Beholdning av egne egenkapitalbevis	<u>34</u>	-2	-2
357	357	Overkurs		357	357
599	599	Fondsobligasjoner	<u>27</u>	599	599
1 943	1 943	Sum innskutt egenkapital		1 943	1 943
2 939	3 094	Grunnfondskapital		3 094	2 939
125	125	Gavefond		125	125
1 679	1 831	Utjevningfond		1 831	1 679
522	577	Annen egenkapital		318	268
5 265	5 627	Sum opptjent egenkapital		5 368	5 011
7 208	7 570	Sum egenkapital	<u>3</u>	7 311	6 954
79 486	82 797	Sum forpliktelser og egenkapital		58 179	56 618

Ålesund, 2. mars 2022
I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

Leif-Arne Langøy
STYRELEDER

Henrik Grung
STYRETS NESTLEDER

Jill Aasen

Ann Magritt Bjåstad Vikebakk

Kåre Øyvind Vassdal

Therese Monsås Langset

Helge Karsten Knudsen

Marie Rekdal Hide

Egenkapitaloppstilling

KONSERN 31.12.2021	Sum egen-kapital	Egen-kapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obliga-sjon	Grunn-fond	Gave-fond	Utjev-nings-fond	Annen egen-kapital
Egenkapital pr 31.12.2020 (note 3 og 34)	7 208	987	357	599	2 939	125	1 679	522
Endring egne egenkapitalbevis	0							
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-133							-133
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-135							-135
Renter på utstedt fondsobligasjon	-23							-23
Egenkapital før årets resultatdisponering	6 917	987	357	599	2 939	125	1 679	231
Tilført grunnfondet	150				150			
Tilført utjevningsfondet	148						148	
Tilført fondsobligasjonseiere	23							23
Tilført annen egenkapital	3							3
Foreslått utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	158							158
Foreslått utbyttmidler til lokalsamfunnet	160							160
Resultat for regnskapsåret	642	0	0	0	150	0	148	344
Verdiendring basisspreader	3							3
Skatteeffekt av verdiendring basisspreader	-1							-1
Estimatavvik pensjoner	12				6		6	
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	-3				-1		-2	
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	11	0	0	0	5	0	4	2
Totalresultat for regnskapsåret	653	0	0	0	155	0	152	346
Egenkapital pr 31.12.2021 (note 3 og 34)	7 570	987	357	599	3 094	125	1 831	577

KONSERN 31.12.2020	Sum egen-kapital	Egen-kapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obliga-sjon	Grunn-fond	Gave-fond	Utjev-nings-fond	Annen egen-kapital
Egenkapital pr 31.12.2019 (note 3 og 34)	6 970	986	357	599	2 819	125	1 559	525
Endring egne egenkapitalbevis	2	1					1	
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-138							-138
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-141							-141
Renter på utstedt fondsobligasjon	-27							-27
Egenkapital før årets resultatdisponering	6 666	987	357	599	2 819	125	1 560	219
Tilført grunnfondet	134				134			
Tilført utjevningsfondet	132						132	
Tilført fondsobligasjonseiere	27							27
Tilført annen egenkapital	6							6
Foreslått utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	133							133
Foreslått utbyttmidler til lokalsamfunnet	135							135
Resultat for regnskapsåret	567	0	0	0	134	0	132	301
Verdiendring basisspreader	3							3
Skatteeffekt av verdiendring basisspreader	-1							-1
Estimatavvik pensjoner	-36				-18		-18	
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	9				4		5	
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	-25	0	0	0	-14	0	-13	2
Totalresultat for regnskapsåret	542	0	0	0	120	0	119	303
Egenkapital pr 31.12.2020 (note 3 og 34)	7 208	987	357	599	2 939	125	1 679	522

MORBANK 31.12.2021	Sum egen-kapital	Egen-kapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obliga-sjon	Grunn-fond	Gave-fond	Utjev-nings-fond	Annen egen-kapital
Egenkapital pr 31.12.2020 (note 3 og 34)	6 954	987	357	599	2 939	125	1 679	268
Endring egne egenkapitalbevis	0							
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-133							-133
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-135							-135
Renter på utstedt fondsobligasjon	-23							-23
Egenkapital før årets resultatdisponering	6 663	987	357	599	2 939	125	1 679	-23
Tilført grunnfondet	150				150			
Tilført utjevningsfondet	148						148	
Tilført fondsobligasjonseiere	23							23
Foreslått utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	158							158
Foreslått utbyttmidler til lokalsamfunnet	160							160
Resultat for regnskapsåret	639	0	0	0	150	0	148	341
Verdiendring basisspreader	0							0
Skatteeffekt av verdiendring basisspreader	0							0
Estimatavvik pensjoner	12				6		6	
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	-3				-1		-2	
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	9	0	0	0	5	0	4	0
Totalresultat for regnskapsåret	648	0	0	0	155	0	152	341
Egenkapital pr 31.12.2021 (note 3 og 34)	7 311	987	357	599	3 094	125	1 831	318

MORBANK 31.12.2020	Sum egen-kapital	Egen-kapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obliga-sjon	Grunn-fond	Gave-fond	Utjev-nings-fond	Annen egen-kapital
Egenkapital pr 31.12.2019 (note 3 og 34)	6 724	986	357	599	2 819	125	1 559	279
Endring egne egenkapitalbevis	2	1					1	
Utdelt utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	-138							-138
Utdelt utbyttmidler til lokalsamfunnet	-141							-141
Renter på utstedt fondsobligasjon	-27							-27
Egenkapital før årets resultatdisponering	6 420	987	357	599	2 819	125	1 560	-27
Tilført grunnfondet	134				134			
Tilført utjevningsfondet	132						132	
Tilført fondsobligasjonseiere	27							27
Foreslått utbyttmidler til egenkapitalbeviserne	133							133
Foreslått utbyttmidler til lokalsamfunnet	135							135
Resultat for regnskapsåret	561	0	0	0	134	0	132	295
Verdiendring basisspreader	0							0
Skatteeffekt av verdiendring basisspreader	0							0
Estimatavvik pensjoner	-36				-18		-18	
Skatteeffekt av estimatavvik pensjoner	9				4		5	
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	-27	0	0	0	-14	0	-13	0
Totalresultat for regnskapsåret	534	0	0	0	120	0	119	295
Egenkapital pr 31.12.2020 (note 3 og 34)	6 954	987	357	599	2 939	125	1 679	268

Kontantstrømoppstilling

KONSERN				MORBANK	
2020	2021	(Mill. kroner)	Note	2021	2020
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
2 069	1 884	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer	15 16	1 341	1 437
-521	-277	Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer	15 16	-280	-526
22	3	Innbetalinger av utbytte og konsernbidrag	17	240	249
-552	-531	Driftsutbetalinger	18 19 20 30	-482	-508
-99	-104	Utbetalinger av skatt	21	-109	-88
-78	299	Netto inn-/utbetaling på utlån til og fordringer på andre finansinstitusjoner		1 657	-2 667
-2 632	-3 037	Netto inn-/utbetaling av nedbetalingslån/leasing til kunder		-3 045	742
-207	-90	Netto inn-/utbetaling av benyttede rammekreditter		-144	-195
2 220	2 829	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		2 821	2 225
222	976	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		1 999	669
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
115	94	Renteinnbetalinger på sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		100	118
7 359	6 286	Innbetaling ved salg av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		7 404	8 882
-8 919	-10 013	Utbetaling ved kjøp av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		-8 655	-11 500
0	0	Innbetaling ved salg av driftsmidler m.v.	31 32	0	0
-37	-17	Utbetaling ved tilgang av driftsmidler m.v.	31 32	-15	-37
-65	135	Netto inn-/utbetaling av øvrige eiendeler	32 33	635	-73
-1 547	-3 515	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-531	-2 610
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
-388	-268	Renteutbetalinger på utstedte verdipapirer og ansvarlig lånekapital		-66	-82
1 392	-1 229	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner		-1 235	1 593
5 821	6 346	Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	26 27	1 000	2 500
-5 912	-2 150	Utbetaling ved innløsning av verdipapirgjeld	26 27	-1 067	-2 438
-138	-133	Utbetalinger av utbytte	34	-133	-138
47	-118	Netto inn-/utbetaling av øvrig gjeld	4 20	-58	3
-27	-23	Betalte renter på utstedt fondsobligasjon	27	-23	-27
795	2 425	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		-1 582	1 411
-530	-114	Netto endring likvider		-114	-530
1 072	542	Likviditetsbeholdning 01.01		542	1 072
542	428	Likviditetsbeholdning 31.12		428	542

Kontantstrømoppstillingen viser innbetalinger og utbetalinger av kontanter og kontantekvivalenter gjennom året. Oppstillingen er utarbeidet i henhold til direkteметоден. Kontantstrømmene er klassifisert som operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter eller finansieringsaktiviteter. Balansepostene er justert for effekter av valutakursendringer. Kontanter er definert som kontanter og fordringer på Norges Bank.

For spesifikasjon av konsernets finansieringsaktiviteter, se note 26 og 27.

Note 1

Regnskapsprinsipper

1.1 GENERELLE OPPLYSNINGER

Sparebanken Møre, som er konsernets morselskap, er en sparebank registrert i Norge. Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs.

Konsernet består av morbanken Sparebanken Møre, samt datterselskapene Møre Boligkreditt AS, Møre Eiendomsmegling AS og Sparebankeiendom AS.

Konsernet Sparebanken Møre tilbyr banktjenester for personmarked og næringsliv, samt eiendomsmegling gjennom et utstrakt kontornett på Nordvestlandet, som er definert som geografisk hjemmemarked.

Selskapets hovedkontor er lokalisert i Keiser Wilhelmsgt. 29/33, 6003 Ålesund, Norge.

Tall presenteres i MNOK dersom ikke annet er angitt.

Foreløpig årsregnskap ble godkjent for publisering av styret 26. januar 2022. Endelig årsregnskap er avlagt av styret 2. mars 2022.

Konsernets virksomhet er beskrevet i note 4.

1.2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med internasjonale regnskapsstandarder, International Financial Reporting Standards (IFRS), som fastsatt av International Accounting Standards Board, og godkjent av EU pr 31. desember 2021.

Hvordan konsernets regnskapsprinsipper skal leses:

Sparebanken Møre beskriver regnskapsprinsipper og prinsippvalg i tilknytning til de aktuelle notene som prinsippene omhandler. Se tabellen under for oversikt over i hvilken note de ulike prinsippene er beskrevet, samt henvisning til aktuelle og viktige IFRS-standarder.

Regnskapsprinsipp	Note	IFRS-standard
Nedskrivninger	Note 9 Tap på utlån og garantier	IFRS 9, IFRS 7
Finansielle derivater	Note 25 Finansielle derivater	IFRS 9, IFRS 7, IFRS 13
Sikring	Note 26 Verdipapirgjeld	IFRS 9, IFRS 7
Klassifisering av fin.instr.	Note 22 Klassifikasjon av finansielle instrument	IFRS 9, IFRS 7
Amortisert kost	Note 23 Finansielle instrument til amortisert kost	IFRS 9, IFRS 7
Virkelig verdi	Note 24 Finansielle instrument til virkelig verdi	IFRS 9, IFRS 13, IFRS 7
Driftssegmenter	Note 4 Driftssegmenter	IFRS 8
Inntektsføring	Note 16 Netto provisjons- og andre inntekter	IFRS 15, IFRS 9
Leieavtaler	Note 30 Leieavtaler	IFRS 16
Pensjon	Note 20 Pensjon	IAS 19
Varige driftsmidler	Note 31 Varige driftsmidler	IAS 16, IAS 36
Immaterielle eiendeler	Note 32 Immaterielle eiendeler	IAS 38, IAS 36
Skatt	Note 21 Skatt	IAS 12
Egenkapital	Note 34 Egenkapitalbevis og eierstruktur	IAS 1
Hendelser etter balansedagen	Note 36 Hendelser etter balansedagen	IAS 10

Målegrunnlag

Målegrunnlaget for utarbeidelse av finansregnskapet er historisk kost, med unntak av følgende poster (AC = amortisert kost. FVPL = virkelig verdi over ordinært resultat):

EIENDELER	Kategori
Konter og fordringer på Norges Bank	AC
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	AC
Utlån til og fordringer på kunder	AC/FVPL
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	FVPL
Finansielle derivater	FVPL
Aksjer og andre verdipapirer	FVPL

GJELD	Kategori
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	AC
Innskudd fra kunder	AC
Utstedte obligasjoner	AC
Finansielle derivater	FVPL
Ansvarlig lånekapital	AC

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Sparebanken Møre og alle selskap der Sparebanken Møre har kontroll gjennom sitt eierskap. Et foretak er kontrollert når eier er eksponert for eller har rettigheter til avkastningen fra foretaket og har mulighet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin innflytelse over foretaket. Dette gjelder datterselskaper spesifisert i note 29.

Selskaper som kjøpes eller selges i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet.

Alle transaksjoner mellom selskap som inngår i konsernet er eliminert i konsolideringen av konsernregnskapet. Det er brukt ensartede regnskapsprinsipper for alle selskap som inngår i konsernregnskapet. Investeringer i datterselskaper er i morbankens regnskap vurdert til kost. Oppkjøpsmetoden brukes ved regnskapsføring av oppkjøpte enheter. Anskaffelseskost ved et oppkjøp måles som virkelig verdi av avgitte eiendeler, utstedte egenkapitalinstrumenter og overtatt gjeld. Identifiserbare kjøpte eiendeler og overtatt gjeld og gjeldsforpliktelser måles til virkelig verdi på oppkjøpsdato. Anskaffelseskost utover virkelig verdi av konsernets eierandel av identifiserte netto eiendeler klassifiseres i tråd med IFRS 3 som goodwill. Transaksjonskostnader ved oppkjøp resultatføres etter hvert som de påløper.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon (klassifiseringer)

Det foreligger ingen vesentlige endringer i regnskapsprinsipper eller presentasjon for 2021.

Nye eller endrede standarder

Konsernet har ikke implementert noen nye eller endrede standarder i 2021.

Fremtidige standarder

På tidspunkt for avleggelse av konsernregnskapet er det ikke vedtatt noen standarder eller fortolkninger hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid med vesentlig betydning for den finansielle stilling eller resultat for konsernet Sparebanken Møre.

Årlig forbedringsprosjekt

IASB har i sine årlige forbedringsprosjekter gjort mindre endringer i en rekke standarder. Ingen av disse endringene er vurdert å ha vesentlige betydning for den finansielle stilling eller resultat for konsernet Sparebanken Møre.

1.3 VALUTA

Konsernet presenterer sitt regnskap i norske kroner (NOK). Morbanken med datterselskaper har NOK som funksjonell valuta.

Alle pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til funksjonell valuta (NOK) etter kurser fra Norges Bank pr. 31.12.2021. Løpende inntekter og utgifter er omregnet til transaksjonstidspunktens valutakurs, og valutakursendringer er resultatført løpende i regnskapsperioden.

1.4 SKJØNNMESSIGE VURDERINGER VED BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPP

Finansielle eiendeler og forpliktelser henføres til ulike kategorier i IFRS 9 som etterfølgende styrer målingen i balansen. Konsernet har klare rutiner for denne kategoriseringen, og prosessen krever normalt bare begrenset bruk av skjønn. Det vises til note 22 for måleprinsippene. Konsernet foretar således ingen vesentlige skjønnsmessige vurderinger ved bruk av regnskapsprinsipp.

1.5 BRUK AV ESTIMATER VED UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Enkelte regnskapsprinsipper anses som spesielt viktige for å belyse konsernets finansielle stilling fordi det kreves at ledelsen gjør vanskelige eller subjektive vurderinger og fastsetter estimater som i hovedsak relaterer seg til saker som er usikre i utgangspunktet.

Ledelsen vurderer at de viktigste områdene som det er knyttet kritiske estimater og forutsetninger til er:

Forventet tap på utlån

Måling av ECL (Expected Credit Loss – forventet kredittap) i henhold til IFRS 9 krever vurdering av når det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko og ved fastsettelse av nivået på verdifall, særlig med hensyn til estimeringen av beløp og tidspunkt for fremtidige kontantstrømmer og sikkerhetsverdier. Disse estimatene er drevet av en rekke faktorer, der endringer kan resultere i ulike nivåer av avsetninger for forventet tap.

Sparebanken Møre har utviklet en ECL-modell basert på IRB parameterne i konsernet. ECL-beregningene er output fra komplekse modeller med flere underliggende forutsetninger knyttet til valg av variable inputs og avhengighetsforholdet mellom disse. Elementer av ECL-modellen som inneholder vurderinger og estimater inkluderer:

- Den interne kredittmodellen, som angir PD'er (PD = sannsynlighet for mislighold)
- Kriteriene for vurdering om det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko, slik at det beregnes livstids ECL
- Utviklingen av ECL-modellen, inkludert ulike formler og valg av inputs
- Valg av tilknytning mellom makroøkonomiske scenarioer og økonomiske inputs, for eksempel arbeidsledighetsnivå og verdi på sikkerhetsstillelse, og effekten på PD, eksponering og LGD (tap ved mislighold)
- Valg av fremtidsskuende makroøkonomiske scenarioer og vekting av sannsynlighet

Ytterligere informasjon om konsernets tapsmodell, foretatte tapsberegninger og tilknyttede sensitiviteter fremgår av note 9.

Virkelig verdi på finansielle instrumenter – herunder derivater

For finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked benyttes ulike verdsettelsesmetoder for å fastsette virkelig verdi. Ytterligere informasjon, samt beskrivelse av teknikkene gis i note 24. Det henvises også til notene 11-14 og 22-27 som omhandler finansielle instrumenter.

Note 2

Risikostyring

Strategi

Sparebanken Møres langsiktige strategiske utvikling og måloppnåelse støttes ved god risiko- og kapitalstyring. Overordnet formål med risikostyring og kontroll er å sikre at man oppnår fastsatte mål, sikre effektiv drift, håndtering av risikoer som kan hindre oppnåelse av forretningsmessige mål, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet, og sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, regler og interne retningslinjer. Å ta risiko er et grunnleggende trekk ved å drive bankvirksomhet, og risikostyring er således et sentralt område i den daglige driften og i styrets løpende fokus.

Styret i Sparebanken Møre har vedtatt overordnede retningslinjer for styring og kontroll i konsernet. Konsernet skal ha lav til moderat risikoprofil, hvor inntjeningen skal være et produkt av kunderelaterte aktiviteter, og ikke finansiell risikotaking. Det er videre vedtatt egne strategier for hvert vesentlig risikoområde; kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Risikostrategiene vedtas av styret, og revideres minimum årlig eller når spesielle forhold skulle tilsi det. Konsernet har etablert en oppfølgings- og kontrollstruktur som skal sørge for at strategisk plans overordnede rammeverk blir overholdt.

Bedriftskultur, organisering og ansvar

Risikostyringsprosessen er fundert på bankens og konsernets bedriftskultur. Denne inkluderer ledelsesfilosofi, lederstil og menneskene i organisasjonen. De ansattes integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger er fundamentale elementer i en velfungerende bedriftskultur. Velutviklede kontroll- og styringstiltak kan ikke kompensere for en dårlig bedriftskultur. Med bakgrunn i dette har Sparebanken Møre etablert klare etiske retningslinjer og et tydelig verdigrunnlag som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Sparebanken Møre legger vekt på uavhengighet i risikostyringen. Ansvaret for, og gjennomføringen av risikostyring og kontroll er derfor delt mellom styret, ledelsen og ulike forretningsenheter/operative ledere.

Styret i Sparebanken Møre har det overordnede ansvaret for å påse at banken og konsernet har en kapitaldekning som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og konsernets virksomhet, samt sørge for at Sparebanken Møre er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret skal videre påse at risikostyringen og internkontrollen er god og systematisk, og at dette er etablert i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, eksterne og interne retningslinjer. Styret fastsetter videre prinsippene og retningslinjene for risikostyring og internkontroll for de ulike aktivitetsnivåene.

Revisjons- og risikoutvalgene velges av og blant styrets medlemmer. Utvalgene er underutvalg av styret, hvis formål er å foreta mer grundige vurderinger av utpekte saksområder og rapportere resultatet til styret. Revisjons- og risikoutvalgene skal se til at institusjonen har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon og en tilfredsstillende regnskapsrapportering og risikohåndtering i samsvar med lover og forskrifter.

Administrerende direktør har ansvar for at det er etablert en forsvarlig risikostyring og internkontroll på basis av vurderinger, prinsippfastsettelse og retningslinjer fastsatt av styret. Administrerende direktør er ansvarlig for at det etableres et godt kontrollmiljø på alle nivå i banken, og skal gjennomføre en løpende oppfølging av endringer i bankens risikoer, og påse at disse er forsvarlig ivaretatt i samsvar med styrets retningslinjer. Administrerende direktør skal sørge for at bankens risikostyring og internkontroll er dokumentert i henhold til gjeldende lover, regler, forskrifter og vedtekter, og skal minst én gang i året utarbeide en samlet vurdering av risikosituasjonen, som skal forelegges styret til behandling.

Avdeling Risikostyring har ansvar for å utarbeide systemer, retningslinjer og prosedyrer for å identifisere, måle, rapportere og følge opp bankens viktigste iboende risikoer. Avdelingen har ansvaret for å sørge for at

Sparebanken Møres totale risikoeksponering blir rapportert til administrerende direktør og styret, herunder resultater av gjennomførte stresstester. Videre har avdelingen det koordinerende hovedansvaret for konsernets IRB-system. Funksjonen er en sentral premissleverandør og rådgiver i strategiprosessen knyttet til risikovurderinger, risikotoleranse og operasjonalisering av bankens overordnede mål med hensyn til risikoer. Avdelingen har også ansvar for arbeidet med ICAAP og Gjenopprettingsplanen. Avdelingen inngår i Seksjon Risikostyring og Compliance som rapporterer direkte til administrerende direktør.

I henhold til krav i finansforetaksloven har Sparebanken Møre en compliance-funksjon. Sparebanken Møres styre vedtar årlig egen complianceinstruks, og det utarbeides en årlig arbeids- og handlingsplan for funksjonen. Avdelingen har ansvar for å koordinere årlig internkontrollbekreftelser fra de operative lederne. Compliance-ansvarlig rapporterer til Sparebanken Møres administrerende direktør, men er organisatorisk underlagt leder for Seksjon Risikostyring og Compliance.

Avdeling Økonomi og Regnskap har ansvaret for konsernets samlede økonomistyring/-rapportering og regnskapsrapportering, og inngår i Seksjon Økonomi og Finans.

Sparebanken Møres operative ledere på vesentlige virksomhetsområder skal aktivt engasjere seg i prosessen rundt vurderingen av om etablert risikostyring og internkontroll blir gjennomført som forutsatt. Det legges til grunn at ledere på alle plan i organisasjonen overvåker vedtatte kontrolltiltak innenfor sitt ansvarsområde.

Sparebanken Møres kredittkomité behandler større engasjement og saker av spesiell karakter, og skal avgi en uavhengig innstilling til fullmaktshaver. Kredittkomiteen legger særskilt vekt på å avdekke risiko i tilknytning til den enkelte søknad og gjennomfører en egen vurdering av kredittrisiko. I tillegg til dette vurderes det om det enkelte engasjement er i henhold til konsernets kredittrisikostrategi, kredittpolitikk, bevilgningsreglement og kredittbehandlingsrutiner.

Internrevisor er en overvåkningsinstitusjon som, uavhengig av administrasjonen for øvrig, foretar systematiske risikovurderinger, kontroller og undersøkelser av Sparebanken Møres internkontroll for å vurdere om den virker hensiktsmessig og betryggende. Bankens styre godkjenner internrevisjonens ressurser og årsplaner. Internrevisor skal også diskutere plan og omfang av revisjonsarbeidet med revisjons- og risikoutvalget. Internrevisjonen i Sparebanken Møre er utkontraktert til EY.

Kapitalstruktur

Sparebanken Møres kapital er sammensatt ut fra flere hensyn. De viktigste er konsernets størrelse, det internasjonalt rettede næringslivet på Nordvestlandet og et stabilt marked for langsiktig funding. Videre er konsernets langsiktige strategiske plan, og dens innvirkning, vesentlig i forhold til hvilken kapitalstruktur Sparebanken Møre skal ha.

Vurdering av risikoprofil, kapitalbehov og lønnsomhet bygger til en hver tid på Sparebanken Møres langsiktige strategiske plan. Det gjennomføres en beregning av konsernets kapitalbehov minst ved årlig ICAAP. Sparebanken Møre skal ha et kapitaliseringsnivå som samsvarer med konsernets aksepterte risikotoleranse. I Gjenopprettingsplanen klargjøres samtidig alternativer som konsernet kan gjennomføre dersom kapitaldekningen kommer under stress. Alternativene listes i prioritert rekkefølge, med beskrivelse av tiltak, samt angivelse av planlagt iverksettelse om nødvendig.

Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på egenkapitalen. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen. Egenkapitaleiernes andel av nettoresultatet som avsettes til utbyttemidler, tilpasses egenkapitalsituasjonen. Sparebanken Møres resultatdisponeringer skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.

Kapitaldekningsregelverket

Kapitaldekningsregelverket har som formål å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom mer risikosensitivt kapitalkrav, bedre risikostyring og kontroll, tettere tilsyn og mer informasjon til markedet.

Kapitaldekningsforskriften bygger på tre pilarer:

- Pilar I – Minimumskrav til ansvarlig kapital

- Pilar II – Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging (ICAAP)

- Pilar III – Offentliggjøring av informasjon

Sparebanken Møres kapitaldekning er beregnet i henhold til grunnleggende IRB-metode for kredittrisiko. Beregninger knyttet til markedsrisiko baseres på standardmetoden og for operasjonell risiko på basismetoden. Styret i Sparebanken Møre legger til grunn at konsernet skal være godt kapitalisert, både under lavkonjunkturer og høykonjunkturer. Kapitalvurderinger (ICAAP) gjennomføres årlig, og konsernets kapitalstrategi er basert på risiko i virksomheten, hvor effekten av ulike stressscenarioer er tatt hensyn til.

Det vises også til note 3 Kapitaldekning for ytterligere beskrivelser, samt kommentarer relatert til endringer i regelverket.

Risikoeksponering og strategisk risikostyring

Sparebanken Møre eksponeres for flere ulike typer risikoer. De viktigste risikoområdene er:

- Kredittrisiko: Konsernets største risikoområde. Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Inkludert i dette risikoområdet er også motpartsrisiko og konsentrasjonsrisiko

- Markedsrisiko: Risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser og renter

- Likviditetsrisiko: Risiko for at konsernet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid

- Operasjonell risiko: Risiko for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser

Sparebanken Møre forsøker å ta hensyn til samspillet mellom de ulike risikoområdene ved fastsettelse av risikotoleranse for de ulike risikoområdene. Overordnet er det de interne forhold, rammebetingelser, kundegrunnlag mv. i konsernet som danner grunnlag for hvilken overordnet risikoeksponering man ønsker å legge til grunn.

Basert på evaluering av risikoprofil, styring og kontroll legger Sparebanken Møre følgende overordnet risikotoleranse til grunn for de ulike risikoområdene:

- Kredittrisiko: Det aksepteres moderat risiko

- Markedsrisiko: Det aksepteres lav risiko

- Likviditetsrisiko: Det aksepteres moderat risiko

- Operasjonell risiko: Det aksepteres lav risiko

Kredittrisiko

Kredittrisiko representerer Sparebanken Møres største risikoområde. Inkludert i dette risikoområdet inngår også motpartsrisiko og konsentrasjonsrisiko. Konsernet eksponeres for denne risikoformen gjennom utlån til privatmarkeds- og næringslivskunder, samt gjennom aktiviteter i Sparebanken Møres Seksjon Økonomi og Finans.

Kredittrisikostrategien fokuserer på risikosensitive rammer som er satt sammen slik at de på en mest hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet. Videre er det etablert rammer, retningslinjer og fullmaktsreglement som bygger opp under Sparebanken Møres kredittstrategi og langsiktige strategiske plan.

Sparebanken Møres kjerneverdier er ”Nær, Engasjert og Handlekraftig”. Disse verdiene skal reflekteres i alle kontaktpunkt med markedet, skape merverdi for kundene og bidra til å skape en positiv oppfatning av Sparebanken Møre. Kredittpolitikken skal videre fremme en kredittkultur der kredittverdighet sees i et langsiktig perspektiv, der generelle og bransjemessige konjunktursvingninger tas hensyn til. Sparebanken Møre skal fremstå med høy etisk standard, og skal ikke bli forbundet med aktiviteter, kunder eller bransjer

med tvilsomt renommé. Konsernet er åpent for alle typer kunder innenfor definerte markedsområder, og det skal ikke finne sted diskriminering basert på kundens alder, kjønn, nasjonalitet, religion eller sivil status.

Sparebanken Møres geografiske kjerneområde er Nordvestlandet. Det er likevel adgang til å gi finansiell bistand til investeringer/etableringer utenfor kjerneområdet når dette eiermessig er knyttet til enkeltpersoner eller selskaper i/fra Nordvestlandet. Som et ledd i en bevisst diversifisering av porteføljen i forhold til bransje eller geografisk eksponering vil det også kunne vurderes engasjement utenfor konsernets markedsområde. Ved slike tilfeller stiller konsernets strategi klare rammer for maksimalt risikonivå ved det enkelte engasjement.

Avdeling Risikostyring har etablert månedlige porteføljestyrrapporter som sikrer at eventuelle avvik fra de strategiske målene fastsatt i kredittrisikostrategien blir avdekket. Ledere for henholdsvis næringsliv og personmarked har et selvstendig ansvar for den løpende overvåkingen av status, for å avdekke avvik i forhold til de samme strategiske målene, og for å iverksette tiltak ved eventuelle avvik.

Styret er ansvarlig for konsernets innvilgelse av lån og kreditter. Innenfor visse rammer delegeres fullmakt til administrerende direktør for det operasjonelle ansvaret for beslutning i kredittsakene. Innenfor sine fullmakter kan igjen administrerende direktør videre delegere fullmakter. Bevilgningsfullmaktene er personlige og er gradert etter kriterier som størrelse på bevilgning, engasjementsgrense (næringsliv), kundens totale lånegjeld (personmarked), samt risikoklasse. Fullmaktene er videre knyttet til stillingsnivå.

Sparebanken Møre benytter aktivt interne rapporter for å overvåke nivå og utvikling av konsernets kredittportefølje. Hver enkelt medarbeider med kundeansvar har tilgang til rapporter som viser status og utvikling i sin porteføljes kredittrisiko. Rapportene er hierarkisk oppbygd slik at ledelsen i banken kan følge utviklingen innenfor sitt ansvarsområde. Rapporteringene benyttes også til analyser av kunder, porteføljer og bransjer.

Konsernet har utarbeidet egne risikomodeller for næringslivssegmentet og personmarkedet som benyttes i månedlig måling og rapportering av kredittrisiko. Det er også utviklet egne søknadsscoremodeller for de to kundesegmentene som benyttes i kredittinnvilgelsesprosessen.

Det er hovedsakelig tre sentrale parametere innenfor kredittrisiko som modelleres:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): PD beregnes pr kunde og angir sannsynlighet for at kunden skal misligholde sitt engasjement i løpet av de neste 12 måneder. Hver kunde får beregnet sin PD basert på statistiske modeller som benytter variabler av både ekstern og bankintern informasjon, i form av både finansielle nøkkeltall og ikke-finansielle kriterier.
2. Tapsgrad ved mislighold (LGD): LGD angir hvor stor andel av engasjementet som forventes tapt ved mislighold. Vurderingene tar hensyn til verdier på kundens stille sikkerheter, og de kostnader som vil oppstå ved inndrivelse av misligholdte engasjementer.
3. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): EAD angir hvilken eksponering som forventes på et engasjement hvis og når dette går i mislighold.

De omtalte parameterne danner grunnlag for beregning av forventet tap (EL) og inngår i beregningen av økonomisk kapital. Ved å klassifisere kundene etter sannsynlighet for mislighold, samt beregne forventet tap og behovet for økonomisk kapital på kundenivå, får konsernet informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen. Egne migrasjonsanalyser viser utviklingen av antall kunder og EAD mellom ulike risikoklasser i ulike perioder.

Treasuryrisiko

Treasuryrisiko er en del av den totale kredittrisikoen i Sparebanken Møre. Det er definert styrevedtatte rammer for hvilken kreditteksponering konsernet kan ha innen dette området.

Kreditteksponering er knyttet til obligasjoner og sertifikat i konsernets likviditetsreserveportefølje, kortsiktige utlån til andre banker, herunder kontohold i utenlandske banker, og eksponering i forbindelse med finansielle derivater som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- og valutarisiko banken har påtatt seg. Porteføljen består av velrenommerte relasjoner i inn- og utland. Kredittkvaliteten er vurdert

å være høy, hovedsakelig som følge av eksponeringer mot utstedere med høy rating og lav kapitalvekt. Det vises til note 7 for en oversikt over kredittkvaliteten på konsernets likviditetsportefølje.

Sparebanken Møre sin policy er at spesielt i forhold til plasseringer i internasjonale banker og andre debitorer utenom Norge, skal konsernet legge til grunn vurderinger utført av de offisielle ratingbyråene. Kredittrisikoen skal være på et minimum, og om motparter blir satt på ”negative outlook” eller får nedgradert rating gjennomføres det en ny vurdering i Sparebanken Møre knyttet til eksisterende kredittlinjer. Om nødvendig skal kredittlinje, og eventuell eksponering, reduseres eller fjernes.

Treasuryrisiko sees også i sammenheng med likviditetsindikatorene LCR og NSFR. Regelverket for LCR har medført en vridning mot lavere risikovektede motparter, slik som blant annet stats- og statsgaranterte papirer, samt obligasjoner med fortrinnsrett (OmF).

I preklassifiseringen av motpartsbanker legges det vekt på å vurdere de som Sparebanken Møre har et gjensidig (resiprositet) og langt forretningsmessig forhold til. Det er i tillegg behov for å ha tilstrekkelig konkurranse om de produkter og instrumenter det handles i, samt at konsernet skal være markedsmessig og geografisk diversifisert.

Dersom det skjer endringer i rammebetingelser, marked, økonomisk utvikling eller i Sparebanken Møres aktiviteter som har vesentlig innvirkning på konsernets risikoposisjon skal det vurderes og eventuelt settes begrensninger for investeringsmulighetene. I dette ligger for eksempel å ikke investere i enkeltland, grupper av land, enkeltmotparter, motparter med visse karakteristika mv.

Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS stiller krav om inngåelse av CSA-avtale (Credit Support Annex) før derivathandel mot enhver motpart. CSA-avtaler er en del av en ISDA-avtale og bidrar til å regulere motpartsrisiko knyttet til endringer i markedsforhold. Dette gir Sparebanken Møre sikkerhet for en gitt eksponering, og avtalen med motpart definerer når pant skal overføres mellom partene. Sparebanken Møre praktiserer kontantpant mot sine motparter. Markedsverdien av alle derivater inngått mellom Sparebanken Møre og motparten avregnes i henhold til de ulike CSA-avtalene, og motpartsrisikoen vil da i stor grad elimineres. EMIR – European Market Infrastructure Regulation – skal sikre regulering og kontroll med markedet for derivater som handles utenfor regulerte markeder gjennom krav til innberetning til transaksjonsregistre og krav til avregning (clearing) gjennom sentrale motparter (CCP). Sparebanken Møre har inngått avtale med SEB som clearing broker, og clearer derivat gjennom London Clearing House.

Markedsrisiko

Sparebanken Møres markedsrisiko styres gjennom definerte posisjonsrammer for hvert risikoområde. Styring av markedsrisiko er nedfelt i Sparebanken Møres markedsrisikostrategi. Strategien vedtas av styret, og gir de overordnede føringene for konsernets aktiviteter i kapitalmarkedet, herunder rammer for Sparebanken Møres samlede eksponeringer innenfor valuta, renter og aksjer.

Konsernets markedsrisiko kan splittes i følgende elementer:

- Renterisiko: Består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i rentebærende finansielle instrumenter, herunder derivater med renteinstrumenter som underliggende. Renterisiko knyttet til likviditetsporteføljen, samt sikringsforretninger knyttet til denne, vurderes særskilt og har egen risikoramme. Det vises til note 12 for konsernets renterisiko.

- Aksjerisiko: Består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i egenkapitalinstrumenter. Aksjer i datterselskap er ikke inkludert. Sparebanken Møre har ingen handelsportefølje. Sparebanken Møres finansielle risiko vurderes å være lav. Det vises til note 24 for konsernets aksjerisiko.

- Valutarisiko: Består av risikoen for tap når valutakursene endres. Alle finansielle instrumenter og øvrige posisjoner med valutarisiko blir inkludert i vurderingen. Valutarisiko knyttet til bankporteføljen, det vil si valutarisiko som oppstår som et resultat av sikring av kundehandler, herunder utlån-/innskuddsvirksomhet, vurderes særskilt og har et eget sett av risikorammer.

Sparebanken Møres eksponering for valutarisiko fremkommer som følge av mismatch mellom underliggende forretninger og sikringsforretninger, samt nødvendig beholdning på konsernets arbeidskonti i utenlandske banker. Endringer i markedskurser medfører endringer i verdien av Sparebanken Møres valutaposisjon. Valutaposisjonen inneholder også Sparebanken Møres kassabeholdning av sedler i utenlandsk valuta. Sparebanken Møre har ikke handelsportefølje i FX-kontrakter. Sparebanken Møres

valutarisiko er lav og godt innenfor de grenser som er angitt i forskrift. Det vises til note 13 for konsernets valutarisiko.

• Spreadrisiko: Defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner og engasjementer som følge av generelle endringer i kredittspreader.

• Total markedsrisiko: Den samlede risikovurderingen fremkommer ved å sammenstille vurderingene fra områdene renter, aksjer og valuta. Finanstilsynets metodikk på dette området legges til grunn for å vurdere det samlede markedsriskoområdet. Vurderingene baseres på tre ulike risikofaktorer:

- Eksponering
- Risikospredning
- Markedslikviditet

Det tas ikke hensyn til eventuelle diversifiseringseffekter mellom aktivaklassene.

Styret godkjenner hvert år en totalramme for Sparebanken Møres markedsrisiko. Rammene er tilpasset konsernets aktivitetsnivå og risikotoleranse. Ved behov kan totalrammen bli endret hyppigere enn den årlige gjennomgangen.

Total markedsriskoramme defineres som maksimalt tap ved et stressscenario der Finanstilsynets metodikk legges til grunn. Den godkjente overordnede markedsriskorammen delegeres til administrerende direktør. Leder seksjon Økonomi og Finans har ansvar for at forvaltningen av rammene innenfor ulike underporteføljer blir overholdt til enhver tid.

Seksjon Økonomi og Finans har et selvstendig ansvar for den løpende overvåkingen av posisjoner innenfor de ulike porteføljene og følger dette opp daglig eller med den frekvens som er nødvendig i forhold til aktivitetsnivå. Avdeling Risikostyring har hovedansvaret for måling, rapportering og kontroll av markedsriskoområdet. Dersom aktiviteter overskrider rammer eller strategi er det nedfelt skriftlige rapporteringsinstrukser. Back-office har ansvaret for transaksjonskontroll og prosessering av betalingstransaksjoner.

SimCorp Dimension er det bærende risk management systemet i Sparebanken Møre knyttet til markedsriskoområdet. Systemet gir løpende status på markedsutviklingen. Alle finansielle instrumenter blir registrert i systemet og overvåket kontinuerlig. Avdeling Risikostyring er ansvarlig for at verdivurderingen av finansielle instrument er god og relevant.

Rapportering av markedsaktiviteten inngår i Sparebanken Møres periodiske ”Risikorapport” til ledelse, risikoutvalg og styre. Månedlig rapporteres resultatutvikling, samt faktisk risikoeksponering innenfor hver portefølje enkeltvis og aggregert. Rapportene blir sammenholdt mot maksimal aktivitetsramme og total markedsriskoramme (stressramme). Styret blir også hvert kvartal gitt logg over eventuelle brudd på rammer, strategi eller lov og forskrift.

Det er ikke knyttet resultatbasert avlønning til noen personer som arbeider innen markedsriskoområdet utover det som inngår i Sparebanken Møres generelle bonusordning som omhandler, og er lik for, alle ansatte i konsernet.

Likviditetsrisiko

Likviditet kan defineres som konsernets evne til å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet oppstår. Sparebanken Møre er likvid når banken er i stand til å innfri gjelden sin etter hvert som den forfaller.

Styring av konsernets likviditetsrisiko tar utgangspunkt i konsernets overordnede finansieringsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum en gang årlig. Strategien gjenspeiler det moderate risikonivået som aksepteres for dette risikoområdet.

Konsernets likviditetsrisiko krever særskilt oppfølging. Dette skyldes konsernets særstilling som forvalter av innskuddsmidler for små og uprofesjonelle aktører, og konsernets sentrale rolle i betalingsformidlingen.

Bankers forpliktelse til å motta innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, og det forhold at disse innskuddene normalt er disponible på dagen, medfører at de står ovenfor en vesentlig større likviditetsrisiko enn andre finansforetak. Myndighetenes låneordninger og sikkerhetsnett for bankene er begrunnet nettopp i disse forholdene. Kostnadene ved å redusere likviditetsrisikoen må sees i sammenheng med de fordeler lavere likviditetsrisiko gir. En grunnleggende forutsetning for å opprettholde innskyteres og andre långiveres tillit er at institusjonene alltid har tilstrekkelig likviditet til å dekke løpende forpliktelser.

LCR måler bankens evne til å overleve en stressperiode på 30 dager. LCR har økt betydningen av likvide eiendeler med høy kvalitet. NSFR måler langsiktigheten i bankens finansiering, og har medført en større grad av stabil og langsiktig finansiering. I den sammenheng er innskudd ikke sett på som en like stabil finansieringskilde, noe som har medført at kvaliteten på innskuddene har fått økt betydning. Dette betyr at banken i større grad har finansiert seg gjennom lengre obligasjonslån.

Konsernet rapporterer også regelmessig, i henhold til rapporteringskrav, til tilsynsmyndighetene om utviklingen knyttet til likviditetsindikatorene.

Gjennom konsernets Finansieringsstrategi er det lagt føringer som ivaretar struktur og volum i LCR-kravet. Sparebanken Møre har fastsatt et internt mål for LCR på 110 prosent. Myndighetens krav til LCR utgjør 100 prosent.

Ved utgangen av 2021 utgjorde LCR-indikatoren for konsernet 122 % og NSFR 111 %. I sammensetningen av den eksterne finansieringen er det prioritert å ha en relativt høy andel med løpetid over ett år.

Likviditetsfunksjonen i Sparebanken Møre er organisert i Seksjon Økonomi og Finans. Seksjonen styrer således dag til dag flyten av likvider, og har ansvaret for å dekke finansieringsbehovet i Sparebanken Møre. Utnyttelsen av boligkredittselskapet, Møre Boligkreditt AS, er herunder sentralt.

Likviditetskontrollen ivaretas både gjennom Seksjon Økonomi og Finans og avdeling Risikostyring. Det skilles i denne sammenheng mellom overordnet og daglig operasjonell likviditetsstyring og -kontroll. Den daglige operasjonelle styringen ivaretas av Seksjon Økonomi og Finans, mens den overordnede risikostyringen, herunder kontroll mot strategier og rammer, ivaretas av avdeling Risikostyring.

Når det oppstår unormale likviditetssituasjoner enten i markedet eller i Sparebanken Møre, skal bankens beredskapsgruppe komme sammen. Gruppen består av følgende personer:

• Administrerende direktør

• Leder Seksjon Økonomi og Finans

• Kommunikasjonssjef

• Leder Seksjon Risikostyring og Compliance

• Leder avdeling Risikostyring

Styret mottar månedlige rapporter om likviditetssituasjonen hvor det inngår flere ulike nøkkeltall. I tillegg rapporteres tidlige faresignaler gjennom utvikling i soliditet, balanse- og resultatutvikling, tap/mislighold og utviklingen i cost of funds.

Likviditetsrisikoen forsøkes redusert ved en spredning av innlånene på markeder, kilder, instrumenter og løpetider. For å sørge for at konsernets likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå skal utlån til kunder i hovedsak finansieres ved kundeinnskudd, samt langsiktig verdipapirgjeld. Arbeidet med å øke ordinære innskudd er sterkt fokusert i kundearbeidet i alle deler av Sparebanken Møre. Konsernets innskuddsdekning, innskudd fra kunder i forhold til utlån til kunder, var ved utgangen av året på 59,6 %.

Styret skal informeres om bankens likviditetssituasjon på månedsbasis, og umiddelbart hvis det skjer viktige endringer som kan påvirke nåværende eller framtidig likviditetssituasjon. Rapporteringen søker å identifisere likviditetssituasjon under normal drift, avdekke tidlige «faresignaler» og vurdere bankens stresskapasitet.

Møre Boligkreditt AS har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak, og selskapet gir

konsernet en økt diversifisering av dets fundingkilder.

Operasjonell risiko

I operasjonell risiko ligger alle de potensielle tapskilder som er knyttet til den løpende driften av Sparebanken Møre. Konsernet har definert ulike typer operasjonell risiko inn i følgende hovedkategorier:

- Internt bedrageri
- Eksternt bedrageri
- Ansettelsesvilkår og sikkerhet på arbeidsplassen
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Skade på fysiske eiendeler
- Avbrudd i drift og/eller systemer
- Oppgjør, levering eller annen transaksjonsbehandling

Styret i Sparebanken Møre har vedtatt at det aksepteres en lav risikoprofil knyttet til operasjonell risiko. Det er utarbeidet en egen overordnet strategi for risikoområdet, og det foreligger flere dokumenter som underbygger konsernets risikohåndtering. Disse dokumentene omhandler blant annet IKT-området, beredskapsplaner for personell og eiendom, sikkerhetshåndbok, fullmakts strukturer, etiske retningslinjer og forsikringsstrategi.

For Compliance er det etablert styrevedtatt instruks, arbeidsplaner og handlingsplaner.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko, og således også kvaliteten i Sparebanken Møres drift, ligger hos den enkelte leder. Dette ansvaret følger av stillingsinstrukser og ulike retningslinjer og rutiner. Alle ledere avgir årlig en bekreftelse til administrerende direktør på kvalitet og etterlevelse av internkontroller innenfor de risikoområdene som er gjengitt i dette dokumentet. Det angis også forbedringsområder som går inn i egne handlingsplaner, og administrerende direktør legger rapporten frem for risikoutvalget og styret. Årlig ICAAP medfører også en gjennomgang av konsernets vesentlige risikoområder, inklusive operasjonell risiko.

Konsernets etablerte internkontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både for avdekking og oppfølging.

Klimarisiko

Klimarisiko er konsekvenser som følge av klimaendringer. Klimarisiko vil også påvirke bankens kredittrisiko. Det er derfor avgjørende at banken forstår hvordan klimarisiko vil påvirke næringslivskundenes forretningsmodell og lønnsomhet. Samtidig skal banken være pådriver for at kunden ikke påvirker klima negativt og at den går i en grønnere retning (lavutslipp).

I vurderingen av klimarisiko skal særlig to risikoer vurderes; fysisk risiko og overgangsrisiko:

- Fysisk klimarisiko oppstår som følge av hyppigere og mer alvorlige episoder med tørke, flom, nedbør, stormer, ras og stigende havnivå.
- Overgangsrisiko er risiko knyttet til endringer og opptrapping av klimapolitikken/reguleringer, utviklingen av ny teknologi og endrede kundepreferanser (forbrukere) og investorkrav som kan føre til brå endringer i markedsverdien til finansielle aktiva og særlig eiendeler knyttet til karbonintensiv virksomhet (høyt forbruk av energi fra fossilt brensel; kull, olje, naturgass, oljeskifer og tjæresand).

Det vises for øvrig til bankens rapport om Bærekraft og samfunnsansvar.

Internkontroll

Internkontroll skal utformes for å gi rimelig sikkerhet vedrørende måloppnåelse innen områdene strategisk utvikling, målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler, herunder også etterlevelse av konserninterne retningslinjer og policyer. En velfungerende internkontroll skal videre sikre at konsernets risikoeksponering er innenfor vedtatt risikoprofil.

Internkontroll i Sparebanken Møre er organisert desentralt med Seksjon Risikostyring og Compliance som

koordinerende enhet og ansvarlig for den årlige rapporteringen til risikoutvalget og styret. Compliance overvåker hvordan konsernet operasjonaliserer lover og regler i virksomheten, og hvordan ansatte overholder relevante regler, herunder lover, forskrifter, konsesjoner, avtaler, bransjestandarder, interne instruks mv. i den daglige driften. Avdeling Risikostyring har ansvar for å utarbeide systemer, retningslinjer og prosedyrer for å identifisere, måle, rapportere og følge opp konsernets viktigste iboende risikoer.

Det rapporteres løpende til konsernets risikoutvalg og styre om driften og risikosituasjonen gjennom året. Administrerende direktør avlegger årlig en samlet vurdering til styret av risikosituasjonen, og om de etablerte internkontrollene fungerer tilfredsstillende. Denne rapporten baserer seg på bekreftelser fra ledere på ulike nivå i Sparebanken Møre.

Sparebanken Møres internrevisor rapporterer regelmessig til konsernets risikoutvalg og styre vedrørende konsernets internkontroll.

Aktiv Forvaltning

Konsernet tilbyr aktiv forvaltning ovenfor kunder. Forvaltningen utføres på vegne av kunder, og tilhørende eiendeler er kundens og ikke konsernets eiendeler. Aktiv Forvaltning er organisert i seksjon Kapitalforvaltning.

Finansielle derivater

Sparebanken Møre benytter finansielle derivater for å håndtere risiko som oppstår som følge av bankens ordinære virksomhet. Som hovedprinsipp skal alle kundeforretninger omgående dekkes med en motgående forretning i markedet.

Følgende derivater benyttes i Sparebanken Møre:

- Valutaterminer

En avtale om kjøp eller salg av et bestemt beløp i en valuta, mot et fastsatt beløp i en annen valuta til en på forhånd avtalt kurs, med oppgjør på et bestemt tidspunkt senere enn to virkedager etter avtalens inngåelse.

- Swapper

En byttehandel hvor to parter bytter kontantstrømmer for et avtalt beløp over en periode. Ved en renteswap byttes rentebetingelsene. Ved en rente- og valutaswap byttes både valuta- og rentebetingelser.

- FRA-kontrakter

En forpliktende avtale om en rentesats som skal gjelde for en framtidig periode for en definert hovedstol. Ved oppgjør utveksles kun forskjellen mellom avtalt rente og faktisk markedsrente.

- Opsjoner

En rett - men ikke en plikt til å kjøpe («call - opsjon») eller selge («put - opsjon») et spesifisert produkt til en på forhånd bestemt pris («strikeprice»). Ved inngåelse av en opsjonskontrakt vil den som kjøper en kjøps- eller salgsrett måtte betale en premie til de som utsteder («skriver») opsjonen. Opsjoner kan tilbys med basis i et finansielt instrument.

Risikoen til disse instrumentene er knyttet til kredittrisiko mot avdekkingsmotparter som er kredittmessig klarert av styret, samt operasjonell risiko.

Disse instrumentene benyttes i hovedsak til å gi bankens kunder en sikker cash-flow samt en ønsket risikoposisjon i de ulike markeder. Rammer for finansielle instrumenter mot kunder er etablert av de respektive kundeansvarlige. Rammene skal sette maksimumsgrense for bankens eksponering mot hver enkelt kunde knyttet til kundens forretningsvolum i finansielle instrumenter og den markedsmessige utviklingen av disse. Det er den enkelte kundeansvarlige som har ansvar for etableringen av rammen og for at den har gjennomgått nødvendig formell kredittbehandling, samt at det er etablert tilstrekkelig sikkerhet for rammen. Videre har kundeansvarlig, sammen med utøvende megler, ansvar for at kredittrisiko som følge av kunders eksponering i finansielle instrumenter til enhver tid ligger innenfor innvilgede rammer. For alle kunder som handler med finansielle instrument, skal det innhentes motregningsavtale. Denne avtalen har

som formål å redusere bankens kreditteksponering mot kunden ved at alle kontrakter nettes og banken oppnår kun en nettoeksponering mot kunden. Det er den enkelte kundeansvarlig som er ansvarlig for etablering av motregningsavtale med aktuelle kunder og at alle kunder som handler denne typen instrumenter gjøres kjent med bankens alminnelige forretningsvilkår.

Avdeling Risikostyring har ansvar for oppfølging, samt all internrapportering og rapportering til myndighetene vedrørende bankens eksponering mot ulike motparter som følge av handel med finansielle instrument.

Rapportering

Sparebanken Møre har fokus på korrekt, fullstendig og tidsriktig rapportering av risiko- og kapitalforhold. Med bakgrunn i dette er det etablert flere ulike periodiske rapporteringer som er rettet mot bankens ledergruppe og styret, samt rapporteringer som er rettet ut mot de enkelte segmenter og avdelinger, herunder også mot kundeansvarlige. De mest vesentlige rapporteringene som utarbeides gjennom året angis nedenfor:

ICAAP gjennomføres og rapporteres minst årlig. Styret tar aktivt del i gjennomgangen og etablerer eierskap til prosessen, blant annet gjennom ICAAP sin sentrale rolle i langsiktig strategisk plan. Det er utarbeidet egne retningslinjer for arbeidet med ICAAP i Sparebanken Møre. ICAAP gjennomgås i bankens ledergruppe, risikoutvalget og i styret.

Balansert Målstyringsrapport (BMS) utarbeides hver måned og synliggjør status og utvikling på de viktigste faktorene for Sparebanken Møres måloppnåelse. Rapporten oversendes til banksjefene og bankens ledergruppe, og er en integrert del av den økonomiske rapporteringen til styret.

Risikorapport utarbeides månedlig. Denne er et sentralt element i Sparebanken Møres løpende oppfølging av risikobildet. Risikorapport etter påfølgende kvartalsslutt er også utvidet med utfyllende kommentarer fra ulike fagmiljø i konsernet. Rapporten behandles i bankens ledergruppe, risikoutvalg og i styret.

Internkontrollrapportering utarbeides årlig. I denne gjennomføres det en vurdering av om internkontrollen er tilstrekkelig i forhold til risikotoleransen som omfatter vurdering og kommentarer til eget arbeid med internkontrollen, gjennomgang av alle viktige risikoområder, vurdering av egen etterlevelse av eksternt og internt regelverk, samt foreslåtte og planlagte forbedringstiltak. Internkontrollrapporteringen behandles i bankens ledergruppe, risikoutvalg og i styret.

Compliancerapporter utarbeides periodisk, og inneholder elementer knyttet til vurdering av compliancerisiko og kontroll, testing av etterlevelse og resultat av tester, revurderinger og plan for implementering av retningslinjer, oppfølging av merknader fra eksternt og intern revisor, oppfølging av merknader fra Finanstilsynet, avvikshåndtering internkontroll mv. Compliancerapporter behandles i bankens ledergruppe, risikoutvalg og i styret.

Rapporter fra eksternt og intern revisor behandles av bankens ledergruppe, revisjons- og risikoutvalgene og styret. Både intern og eksternt revisor har jevnlige møter med utvalgene.

Rapportering om utlån til boligformål utarbeides kvartalsvis for bankens styre.

En intern rapporteringsportal er etablert i Sparebanken Møre hvor hver enkelt medarbeider med kundeansvar har tilgang til rapporter som viser status og utvikling i sin porteføljes kredittrisiko. Portalen er hierarkisk oppbygd slik at ledelsen i Sparebanken Møre kan følge utviklingen innenfor sitt ansvarsområde. Rapporteringene benyttes også til analyser av kunder, porteføljer og bransjer. Portalen gir videre kundeansvarlige oversikt over kunders posisjoner og rammer relatert til eksponering i finansielle instrument.

Økonomi- og regnskapsrapporter utarbeides månedlig og inneholdende kontroller mot budsjett og prognoser. Rapporteringen behandles i bankens ledergruppe, revisjonsutvalg og i styret.

Note 3

Kapitaldekning

Sparebanken Møres beregninger og rapportering av kapitaldekning er i samsvar med EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV. Konsernets kapitaldekning er beregnet i henhold til IRB grunnleggende metode for kredittrisiko. Beregninger knyttet til markedsrisiko baseres på standardmetoden og for operasjonell risiko på basismetoden.

Styret i Sparebanken Møre har vedtatt at konsernets rene kjernekapital skal minimum utgjøre 15,2 prosent. Det legges vekt på at de ulike enhetene i konsernet til enhver tid har tilstrekkelig kapitalisering. Videre skal vurdering av risikoprofil, kapitalbehov og lønnsomhet til enhver tid bygge på konsernets langsiktige strategiske plan. Det gjennomføres en beregning av konsernets kapitalbehov ved årlig ICAAP. Analyser foretatt i forbindelse med Sparebanken Møres ICAAP 2021 viser at konsernet har en svært god kapitalsituasjon med hensyn til å møte eventuelle stresshendelser.

Ved utgangen av 2021 har Sparebanken Møre en kapitaldekning godt over de regulatoriske kapitalkravene og den internt satte minimumsmålsettingen for ren kjernekapital på 15,2 prosent. Ansvarlig kapital utgjør 20,9 prosent (20,8 prosent), kjernekapital 18,9 prosent (18,7 prosent), hvorav ren kjernekapital utgjør 17,2 prosent (17,0 prosent). Uvektet kjernekapitalandel for Sparebanken Møre var 7,7 prosent (7,7 prosent).

Kravet til ren kjernekapital for Pilar 1 er 11,0 prosent. Kravet består av et minstekrav på 4,5 prosent, bevaringsbuffer på 2,5 prosent, systemrisikobuffer på 3,0 prosent og motsyklisk kapitalbuffer på 1,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar 2-krav for Sparebanken Møre på 1,7 prosent, dog minimum 590 millioner kroner. Finansdepartementet har fastsatt minstekrav til uvektet egenkapitalandel på 3 prosent i tillegg til en kjernekapitalbuffer på minst 2 prosent. Finanstilsynet vil ved neste fastsetting av Pilar 2-kravet i tillegg uttrykke en forventning om en kapitalkravsmargin (P2G) ut over det samlede risikovektede kapitalkravet.

Norges Bank har besluttet å øke kravet til motsyklisk kapitalbuffer til 1,5 prosent fra og med 30. juni 2022, og videre til 2,0 prosent med virkning fra 31.desember 2022. Det er også varslet om en videre økning til 2,5 prosent fra første halvår 2023. Finansdepartementet har fastsatt at systemrisikobufferkravet økes fra 3,0 til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2022 for banker som benytter standardmetoden og IRB grunnleggende.

Ved innføring av «Bankpakken» i norsk regelverk, sannsynligvis med virkning fra 30. juni 2022, vil SMB-rabatten utvides. Det er anslått at effekten vil bedre konsernets rene kjernekapitaldekning med 1,3 prosentpoeng. Finanstilsynet offentliggjorde 9. juni 2021 rundskriv 03/2021 vedrørende krav til IRB-modeller. Det er foretatt en vurdering i regi av IRB-bankene av at rundskrivet er i strid med EU-regelverket, noe som er kommunisert til Finansdepartementet. Sparebanken Møre har anslått effekten av endring i referansemodellen for boliglån til å utgjøre en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på 0,4 prosentpoeng. Effekten er ikke inntatt i bankens kapitalrapportering. Sparebanken Møre har søkt Finanstilsynet om endringer i IRB-modellene og i kalibreringsrammeverket, og avventer svar fra tilsynet.

Sparebanken Møre beregner økonomisk kapital som benyttes i den løpende styringen av banken og ligger til grunn for forretningsmessige beslutninger. Basert på fordeling av økonomisk kapital beregnes en risikojustert egenkapital som fordeles utover på ulike segment, avdelinger og kunder. Det er den risikojusterte egenkapitalen som blant annet danner grunnlag for avdelingers måloppnåelse knyttet til egenkapitalavkastning.

Konsernets Pilar 3-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Møres nettsider, gir ytterligere informasjon.

MREL

Finanstilsynet har fastsatt at Sparebanken Møre skal ha et risikovektet MREL-krav på 25,9 prosent av justert beregningsgrunnlag basert på relevante kapitalkrav pr 31.12.2020. Ettersom ren kjernekapital som anvendes til å oppfylle risikovektet MREL ikke samtidig kan benyttes til å oppfylle det kombinerte bufferkravet, blir det beregnede faktiske behovet for ansvarlig kapital og konvertibel gjeld effektivt 31,4 prosent av justert beregningsgrunnlag.

For Sparebanken Møre vil det effektive MREL-kravet basert på ovenstående utgjøre 9 284 mill. kroner og samlet krav til etterstilling vil utgjøre 7 658 mill. kroner. Det samlede kravet til etterstilling skal som et minimum fases lineært inn og skal oppfylles fullt ut fra 1. januar 2024. Fra 1. januar 2022 er det effektive kravet til etterstilling 20 prosent av justert risikovektet beregningsgrunnlag. Dette vil for Sparebanken Møre beløpe seg til 5 914 mill. kroner. Beregnet tilgjengelig ansvarlig kapital for å dekke effektivt MREL-behov og minstekrav til samlet etterstilling utgjør 5 094 mill. kroner.

Sparebanken Møre har utstedt 1 000 mill. kroner i etterstilt obligasjonsgjeld ved utgangen av 2021.

KONSERN			MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
989	989	Egenkapitalbevis	989	989
-2	-2	- egne egenkapitalbevis	-2	-2
357	357	Overkursfond	357	357
599	599	Fondsobligasjoner (AT1)	599	599
1 679	1 831	Utjevningsfond	1 831	1 679
125	125	Gavefond	125	125
2 939	3 094	Grunnfondskapital	3 094	2 939
44	158	Foreslått utbytte	158	44
45	160	Foreslått utbyttemidler for lokalsamfunnet	160	45
179	0	Egenkapital som kan deles ut iht. styrefullmakt	0	179
254	259	Annen egenkapital	0	0
7 208	7 570	Sum balanseført egenkapital	7 311	6 954
Kjernekapital (T1)				
-56	-51	Goodwill, immaterielle eiendeler og andre fradrag	-51	-56
-16	-16	Verdijustering av fin. eiendeler og forpliktelser verdsatt til virkelig verdi	-17	-12
-599	-599	Fondsobligasjoner (AT1)	-599	-599
-480	-498	Forventet tap iht IRB utover beregnet ECL iht IFRS 9	-444	-424
-44	-158	Fradrag for foreslått utbytte	-158	-44
-45	-160	Fradrag for foreslått utbyttemidler til lokalsamfunnet	-160	-45
-179	0	Fradrag for egenkapital som kan deles ut iht. styrefullmakt	0	-179
5 788	6 088	Sum ren kjernekapital (CET1)	5 882	5 595
599	599	Fondsobligasjoner - klassifisert som egenkapital	599	599
0	0	Fondsobligasjoner - klassifisert som gjeld	0	0
6 387	6 687	Sum kjernekapital (T1)	6 481	6 194

Tilleggskapital (T2)				
702	703	Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	703	702
702	703	Sum tilleggskapital (T2)	703	702
7 089	7 390	Netto ansvarlig kapital	7 184	6 896

RISIKOVEKTEDE EIENDELER (RWA) FORDELT ETTER ENGASJEMENTSKATEGORIER

Kredittrisiko - standardmetoden				
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
248	336	Lokale og regionale myndigheter	330	248
99	195	Offentlig foretak	195	99
538	434	Institusjoner	1 329	3 542
0	0	Foretak	113	116
454	486	Obligasjoner med fortrinnsrett	479	498
173	173	Egenkapitalposisjoner	173	173
640	655	Øvrige engasjement	2 184	2 617
2 152	2 279	Sum kredittrisiko, standardmetoden	4 803	7 293

Kredittrisiko - grunnleggende IRB-metode				
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
9 932	10 409	Massemarked pant i fast eiendom	4 970	4 046
411	359	Massemarked øvrige engasjementer	359	410
18 419	19 138	Foretak	18 818	18 149
28 762	29 906	Sum kredittrisiko, grunnleggende IRB-metode	24 147	22 605
396	225	Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-tillegg) - markedsrisiko	13	25
2 840	2 903	Operasjonell risiko (basismetoden)	2 704	2 637
34 150	35 313	Risikovektede eiendeler (RWA)	31 667	32 560

1 537	1 589	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	1 425	1 465
-------	-------	---	-------	-------

Bufferkrav				
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
854	883	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	792	814
1 025	1 059	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	950	977
342	353	Motsyklisk kapitalbuffer, 1,0 prosent	317	326
2 220	2 295	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	2 058	2 116
2 032	2 204	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2 399	2 013

Kapitaldekning i prosent av beregningsgrunnlaget				
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
20,8	20,9	Ansvarlig kapital	22,7	21,2
18,7	18,9	Kjernekapital	20,5	19,0
17,0	17,2	Ren kjernekapital	18,6	17,2

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio LR)				
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
82 643	86 890	Beregningsgrunnlag	65 307	82 084
7,7	7,7	Uvektet kjernekapitalandel i prosent	9,9	7,6

Note 4

Driftssegmenter

Virksomheten i konsernet er inndelt i tre strategiske driftssegmenter etter tjenestespekter/produkttilbud og type kunde, som også er rapporteringssegmenter etter IFRS 8. Inndelingen tilsvarer strukturen i rapporteringen som løpende skjer til administrerende direktør og bankens styre, som øverste beslutningstakere. De forskjellige driftssegmentene selger til dels forskjellige produkter, har noe ulik risikoprofil, men retter seg mye mot de samme kundegruppene.

Inndeling i driftssegmenter og finansiell informasjon vedrørende segmenter er presentert i tabell nedenfor. Det vesentligste av inntekter og kostnader er fordelt på konsernets driftssegmenter etter reelt forbruk eller aktivitetsbaserte fordelingsnøkler. Sentrale fordelingsnøkler er årsverk, aktivitetskapital, utlån, innskudd, antall kunder og kundetransaksjoner som eks. brukes ved belastning av seksjonenes kostnader.

Kundeinntekter som inntektsføres på hovedkontoret og er generert av segmentene (eks. valutaagio, rentesikringsinntekter, inntekter fra aktiv forvaltning m.m.) videreførdes til segmentene etter kundetilhørighet. Disse kundeinntektene fordeles på segmentene netto (fratrasket tilhørende kostnader) og vises under interne inntekter. Kostnadene blir liggende igjen på hovedkontoret under «Annet» og bidrar til et negativt resultat.

Konsernet driver ikke med trading på egen bok, slik at alle inntekter er resultat av eksterne kundeforretninger. Utbytte fra verdipapir, verdiendring på aksjer, obligasjoner og finansielle derivat fordeles ikke på kundesegment.

Det definerte segmentresultatet er resultat før skatt. Skattekostnaden fordeles ikke ut på segmentene.

Transaksjoner mellom driftssegmentene gjøres til markedsverdier, tilsvarende som for transaksjoner med datterselskaper. Se note 29 for ytterligere informasjon om vilkår.

Konsernet er delt inn i følgende tre rapporteringssegment:

Rapporteringssegment	Selskapsnavn	Produkt/Virksomhet
Næringsliv	Sparebanken Møre	Finansiering, betalingsformidling, sparing/plassering, rådgivning mv.
Personmarked	Sparebanken Møre	Finansiering, betalingsformidling, sparing/plassering, rådgivning mv.
	Møre Boligkreditt AS 1)	Finansiering (lån med pant i bolig)
Eiendomsmegling	Møre Eiendomsmegling AS	Meglertjenester innen kjøp og salg av bolig- og næringseiendommer

1) Utlån til borettslag fra Møre Boligkreditt AS er innregnet i næringslivssegmentet.

Geografisk fordeling

Konsernets aktiviteter er i all hovedsak begrenset til Nordvestlandet som er definert som konsernets hjemmemarked. Resultat- og balansetall rapporteres derfor ikke geografisk fordelt. Aktiviteter utenom fylket skiller seg ikke fra konsernets andre aktiviteter mht. risiko eller avkastning. Se note 2 og note 6 for mer informasjon.

Resultat - 2021	Konsern	Elimineringer	Annet 2)	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	1 266	2	-24	526	762	0
Andre driftsinntekter	261	-64	97	98	103	27
Sum inntekter	1 527	-62	73	624	865	27
Driftskostnader	645	-62	149	123	408	27
Resultat før tap	882	0	-76	501	457	0
Tap på utlån	49	0	0	45	4	0
Resultat før skatt	833	0	-76	456	453	0
Skattekostnad	191					
Resultat etter skatt	642					

Nøkkeltall - 31.12.2021	Konsern	Elimineringer	Annet 2)	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Brutto utlån til kunder 1)	70 254	-113	1 221	21 939	47 207	0
Avsetning for forventet tap utlån	-329	0	0	-262	-67	0
Netto utlån til kunder	69 925	-113	1 221	21 677	47 140	0
Innskudd fra kunder 1)	41 853	-17	611	14 957	26 302	0
Garantiforpliktelser	1 732	0	0	1 728	4	0
Avsetning for forventet tap garantiforpliktelser	39	0	0	39	0	0
Innskuddsdekning	59,6	15,0	50,0	68,2	55,7	0,0
Antall årsverk	364	0	175	40	132	17

Resultat - 2020	Konsern	Elimineringer	Annet 2)	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Netto renteinntekter	1 227	2	14	485	726	0
Andre driftsinntekter	280	-56	110	101	102	23
Sum inntekter	1 507	-54	124	586	828	23
Driftskostnader	624	-55	133	128	396	22
Resultat før tap	883	1	-9	458	432	1
Tap på utlån	149	0	0	149	0	0
Resultat før skatt	734	1	-9	309	432	1
Skattekostnad	167					
Resultat etter skatt	567					

Nøkkeltall - 31.12.2020	Konsern	Elimineringer	Annet 2)	Næringsliv	Personmarked 1)	Eiendomsmegling
Brutto utlån til kunder 1)	67 126	-116	1 312	20 906	45 024	0
Avsetning for forventet tap utlån	-276	0	0	-216	-60	0
Netto utlån til kunder	66 850	-116	1 312	20 690	44 964	0
Innskudd fra kunder 1)	39 023	-26	651	13 665	24 733	0
Garantiforpliktelser	1 530	0	0	1 525	5	0
Avsetning for forventet tap garantiforpliktelser	50	0	0	50	0	0
Innskuddsdekning	58,1	0,0	49,6	65,4	54,9	0,0
Antall årsverk	346	0	156	49	130	11

1) Datterselskapet Møre Boligkreditt AS er en del av segmentet Personmarked. Kredittforetakets hovedmålsetning er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer, og selskapet er et ledd i Sparebanken Møres langsiktige finansieringsstrategi. Hovedtall for selskapet vises i egen tabell.

2) Består av hovedkontorsaktiviteter som ikke fordeles på rapportsegment, kundeengasjement ansatte, samt datterselskapet Sparebankeiendom AS som forvalter konsernets eide bygg.

MØRE BOLIGKREDITT AS		
Resultat	2021	2020
Netto renteinntekter	360	345
Andre driftsinntekter	-3	-1
Sum inntekter	357	344
Driftskostnader	51	49
Resultat før tap	306	295
Tap på utlån, garantier m.v.	0	1
Resultat før skatt	306	294
Skattekostnad	67	64
Resultat for perioden	239	230

Balanse	31.12.2021	31.12.2020
Utlån til kunder	28 971	29 041
Egenkapital	1 791	2 282

Note 5

Utlån fordelt på kundegrupper

Utlånsporteføljen med avtalt flytende rente er målt til amortisert kost, mens utlånsporteføljen med fast rente er målt til virkelig verdi. Se for øvrig note 22 for ytterligere informasjon om klassifisering og måling.

2021		KONSERN				
Sektor/næring	Brutto utlån til amortisert kost	ECL Steg 1	ECL Steg 2	ECL Steg 3	Utlån til virkelig verdi	Netto utlån
Jordbruk og skogbruk	623	0	-2	-3	53	671
Fiske og fangst	3 480	-4	-2	-1	2	3 475
Industri	3 142	-6	-2	-12	10	3 132
Bygg og anlegg	1 006	-2	-1	-3	5	1 005
Varehandel og hotell	1 065	-1	0	-1	5	1 068
Supply/Offshore	1 258	-1	-10	-181	0	1 066
Eiendomsdrift	7 694	-5	-2	-4	197	7 880
Faglig/finansiell tjenesteytelse	785	-1	-1	0	16	799
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse/utland	3 319	-5	-9	-3	37	3 339
Sum næringsliv	22 372	-25	-29	-208	325	22 435
Personkunder	43 925	-7	-39	-21	3 632	47 490
Sum utlån og fordringer på kunder	66 297	-32	-68	-229	3 957	69 925

2020		KONSERN				
Sektor/næring	Brutto utlån til amortisert kost	ECL Steg 1	ECL Steg 2	ECL Steg 3	Utlån til virkelig verdi	Netto utlån
Jordbruk og skogbruk	569	0	-2	-1	53	619
Fiske og fangst	3 449	-2	-2	0	3	3 448
Industri	2 690	-8	-6	-7	13	2 682
Bygg og anlegg	965	-3	-6	-1	6	961
Varehandel og hotell	686	-1	-2	-2	6	687
Supply/Offshore	1 488	-3	-16	-122	0	1 347
Eiendomsdrift	7 516	-7	-5	-8	186	7 682
Faglig/finansiell tjenesteytelse	909	-1	-1	0	24	931
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse/utland	2 941	-2	-3	-5	30	2 961
Sum næringsliv	21 213	-27	-43	-146	321	21 318
Personkunder	41 541	-6	-34	-20	4 051	45 532
Sum utlån og fordringer på kunder	62 754	-33	-77	-166	4 372	66 850

2021						
MORBANK						
Sektor/næring	Brutto utlån til amortisert kost	ECL Steg 1	ECL Steg 2	ECL Steg 3	Utlån til virkelig verdi	Netto utlån
Jordbruk og skogbruk	591	0	-2	-3	47	633
Fiske og fangst	3 466	-4	-2	-1	2	3 461
Industri	3 123	-6	-2	-12	7	3 110
Bygg og anlegg	938	-2	-1	-3	2	934
Varehandel og hotell	1 019	-1	-	-1	5	1 022
Supply/Offshore	1 258	-1	-10	-181	0	1 066
Eiendomsdrift	7 504	-5	-2	-4	95	7 588
Faglig/finansiell tjenesteytelse	722	-1	-1	0	6	726
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse/utland	3 117	-5	-8	-3	15	3 116
Sum næringsliv	21 738	-25	-28	-208	179	21 656
Personkunder	13 936	-5	-34	-21	5 535	19 411
Sum utlån og fordringer på kunder	35 674	-30	-62	-229	5 714	41 067

2020						
MORBANK						
Sektor/næring	Brutto utlån til amortisert kost	ECL Steg 1	ECL Steg 2	ECL Steg 3	Utlån til virkelig verdi	Netto utlån
Jordbruk og skogbruk	537	0	-2	-1	53	587
Fiske og fangst	3 434	-2	-2	0	3	3 433
Industri	2 685	-8	-6	-7	13	2 677
Bygg og anlegg	901	-3	-6	-1	6	897
Varehandel og hotell	645	-1	-2	-2	6	646
Supply/Offshore	1 488	-3	-16	-122	0	1 347
Eiendomsdrift	7 311	-7	-5	-8	186	7 477
Faglig/finansiell tjenesteytelse	844	-1	-1	0	24	866
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse/utland	2 707	-2	-3	-5	30	2 727
Sum næringsliv	20 552	-27	-43	-146	321	20 657
Personkunder	12 578	-4	-27	-19	4 740	17 268
Sum utlån og fordringer på kunder	33 130	-31	-70	-165	5 061	37 925

Note 6

Utlån og innskudd fordelt geografisk

	Møre og Romsdal		Landet ellers		Utlandet		Sum	
KONSERN pr 31.12.	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Brutto utlån til kunder	54 988	52 584	14 950	14 182	316	359	70 254	67 125
Andel i %	78,3	78,3	21,3	21,1	0,4	0,5	100,0	100,0
Innskudd fra kunder	33 574	31 366	7 919	7 135	360	522	41 853	39 023
Andel i %	80,2	80,4	18,9	18,3	0,9	1,3	100,0	100,0

MORBANK pr 31.12.		2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Brutto utlån til kunder		36 241	35 213	4 856	2 673	291	305	41 388	38 191
Andel i %		87,6	92,2	11,7	7,0	0,7	0,8	100,0	100,0
Innskudd fra kunder		33 591	31 392	7 919	7 135	360	522	41 870	39 049
Andel i %		80,2	80,4	18,9	18,3	0,9	1,3	100,0	100,0

Note 7

Engasjementer fordelt på risikoklasser

Kundeengasjement (EAD) fordelt etter konsernets risikoklassifisering (PD):

KONSERN 2021	0-0,5 %	0,5-2,5 %	2,5-5 %	5-99,9 %	Kredittforringede engasjement	Avsetning for forventet tap	Sum
Personkunder (PM)	48 139	2 879	373	360	92	-67	51 776
Næringslivskunder (NL)	12 293	8 071	1 756	1 386	1 004	-301	24 209
Sum kundeengasjement	60 432	10 950	2 129	1 746	1 096	-368	75 985

KONSERN 2020	0-0,5 %	0,5-2,5 %	2,5-5 %	5-99,9 %	Kredittforringede engasjement	Avsetning for forventet tap	Sum
Personkunder (PM)	47 265	1 640	273	223	111	-60	49 452
Næringslivskunder (NL)	11 737	9 125	858	921	939	-266	23 314
Sum kundeengasjement	59 002	10 765	1 131	1 144	1 050	-326	72 766

MORBANK 2021	0-0,5 %	0,5-2,5 %	2,5-5 %	5-99,9 %	Kredittforringede engasjement	Avsetning for forventet tap	Sum
Personkunder (PM)	20 050	1 412	199	214	92	-60	21 907
Næringslivskunder (NL)	12 170	7 671	1 756	1 385	1 004	-300	23 686
Sum kundeengasjement	32 220	9 083	1 955	1 599	1 096	-360	45 593

MORBANK 2020	0-0,5 %	0,5-2,5 %	2,5-5 %	5-99,9 %	Kredittforringede engasjement	Avsetning for forventet tap	Sum
Personkunder (PM)	18 304	794	164	149	111	-50	19 472
Næringslivskunder (NL)	11 652	8 756	858	921	939	-266	22 860
Sum kundeengasjement	29 956	9 550	1 022	1 070	1 050	-316	42 332

Kredittkvalitet på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

KONSERN 2021	AAA	AA+	AA	AA-	A-	Sum
Offentlig forvaltning	2 023	752	99			2 874
Kredittinstitusjoner	5 405	343		92		5 840
Øvrige finansielle foretak	1 420	51				1 471
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	8 848	1 146	99	92	-	10 185

KONSERN 2020	AAA	AA+	AA	AA-	A-	Sum
Offentlig forvaltning	1 802	877				2 679
Kredittinstitusjoner	4 465	354		53		4 872
Øvrige finansielle foretak	960	52				1 012
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	7 227	1 283		53	-	8 563

MORBANK 2021	AAA	AA+	AA	AA-	A-	Sum
Offentlig forvaltning	1 993	752	99			2 844
Kredittinstitusjoner	5 280	343		92		5 715
Øvrige finansielle foretak	1 420	51				1 471
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	8 693	1 146	99	92	-	10 030

MORBANK 2020	AAA	AA+	AA	AA-	A-	Sum
Offentlig forvaltning	1 756	877		53		2 686
Kredittinstitusjoner	4 898	354				5 252
Øvrige finansielle foretak	960	52				1 012
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	7 614	1 283		53	-	8 950

Total kredittrisiko

KONSERN			MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
475	369	Fordringer på Norges Bank	369	475
1 166	867	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 268	5 925
66 850	69 925	Utlån til og fordringer på kunder*	41 067	37 925
8 563	10 185	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	10 030	8 950
1 793	810	Finansielle derivater	278	677
78 847	82 156	Kredittrisiko balanseposter	56 012	53 952
1 480	1 693	Garantiansvar overfor kunder*	1 693	1 480
4 971	5 553	Ubenyttede trekkfasiliteter kunder	5 692	3 721
6 451	7 246	Sum garantiansvar og ubenyttede trekkfasiliteter kunder	7 385	5 201
85 298	89 402	Total kredittrisiko	63 397	59 153

* Tallene er netto etter avsetning for forventet tap

Note 8

Utlån fordelt på sikkerhetsnivå

Sikkerheter og andre risikoreduserende tiltak

I tillegg til vurdering av gjeldsbetjeningsevne, benytter konsernet ulike sikkerheter for å redusere kredittrisiko avhengig av marked og type transaksjon.

Hovedprinsippet for verdivurdering av sikkerheter er at realisasjonsverdien, slik den antas å være når banken har behov for sikkerheten, legges til grunn. Med unntak av engasjement hvor det er foretatt individuell tapsvurdering i steg 3 er sikkerhetenes verdi beregnet under forutsetning om fortsatt drift. Ved vurdering av sikkerheter tas det hensyn til estimerte salgskostnader.

I årets beregninger av forventet tap på utlån er bankens verdsettelse av sikkerhetsobjekter hensyntatt. Banken bruker IRB-systemet som et utgangspunkt for å utvikle modellen som beregner forventet tap (ECL-modellen) iht IFRS 9. I modellen er det forutsatt at banken bruker interne- og eksterne kostnader for å følge opp engasjement som går i mislighold og kostnader ved realisering av sikkerheter (LGD modellen). Selv om engasjementet har full sikkerhetsdekning vil det innebære at alle kunder har et beregnet forventet tap.

Se note 9 for ytterligere informasjon.

Hovedtyper av pant som benyttes er pant i fast eiendom (bolig/næringsbygg), garantier, kausjoner, registrerbart løsøre, varelager, driftstilbehør, konsesjoner eller avtaler om motregning. Garantier utgjør en liten del av bankens risikoeksponering og det benyttes garantister fra privatpersoner (forbrukerkausjoner), foretak (profesjonelle), garantiinstitutter og banker.

Sikkerheter oppdateres minimum årlig eller ved ny sak for personmarked. For næringslivskunder oppdateres sikkerheter ved ny sak eller engasjementsoppfølging. Verdivurdering er en del av kredittbeslutningen.

Banken foretar ikke motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko.

I tillegg til en vurdering av gjeldsbetjeningsevne og framtidig realisasjonsverdi av sikkerheter, er finansielle engasjementsvilkår (covenants) tatt inn i de fleste kredittavtaler for større næringslivskunder. Disse vilkårene er et supplement for å redusere risiko og sikre god oppfølging og styring av engasjementene.

Se note 33 for informasjon om sikkerheter som er tiltrådt.

Tabellen nedenfor viser den prosentvise fordelingen av utlån knyttet til ulike nivåer for sikkerhetsstillelse. Eksempelvis betyr linjen 0-60 % at utlån er lavere enn 60 % av sikkerhetsobjektet. Over 100 % betyr at lånebeløpet overstiger verdien på sikkerhetsobjektet. Bankens retningslinjer for verdifastsettelse av sikkerhetsobjekter er benyttet. Dette innebærer at sikkerhetsobjektene er forsiktig vurdert sett i forhold til markedsverdier.

Sikkerhetsnivå KONSERN - 31.12.2021	Personkunder volum i mill	Personkunder andel i %	Næringsliv volum i mill	Næringsliv andel i %	Volum i mill totalt	Andel i % totalt
0 % - 60 %	22 514	47,34	11 249	49,56	33 763	48,06
60 % - 70 %	10 362	21,79	2 694	11,87	13 056	18,58
70 % - 80 %	8 567	18,01	3 069	13,52	11 636	16,56
80 % - 90 %	2 649	5,57	1 265	5,57	3 914	5,57
90 % - 100 %	1 286	2,70	1 010	4,45	2 296	3,27
Over 100 %	1 959	4,12	2 994	13,19	4 953	7,05
Usikret	220	0,46	416	1,83	636	0,91
Totalsum	47 557	100,00	22 697	100,00	70 254	100,00

Sikkerhetsnivå KONSERN - 31.12.2020	Personkunder volum i mill	Personkunder andel i %	Næringsliv volum i mill	Næringsliv andel i %	Volum i mill totalt	Andel i % totalt
0 % - 60 %	20 101	44,09	10 498	48,75	30 599	45,58
60 % - 70 %	9 531	20,90	1 031	4,79	10 562	15,73
70 % - 80 %	8 762	19,22	4 116	19,11	12 878	19,18
80 % - 90 %	3 325	7,29	1 488	6,91	4 813	7,17
90 % - 100 %	1 413	3,10	803	3,73	2 216	3,30
Over 100 %	2 201	4,83	3 421	15,89	5 622	8,38
Usikret	259	0,57	177	0,82	436	0,65
Totalsum	45 592	100,00	21 534	100,00	67 126	100,00

Sikkerhetsmassens fyllingsgrad er en størrelse som viser nivået av overpantsettelse i forhold til utestående volum av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

Sikkerhetsmasse knyttet til utstedte obligasjoner i Møre Boligkreditt AS	31.12.2021	31.12.2020
Brutto utlån sikret med pant i bolig (bolighypoteklån)	28 778	28 684
Fordringer som utgjør fyllingssikkerhet	1 455	903
Finansielle derivat i sikringsforhold (eiendeler)	540	1 176
Finansielle derivat i sikringsforhold (gjeld)	-79	-76
Sum sikkerhetsmasse 1)	30 694	30 687
Sikkerhetsmassens fyllingsgrad i %	119,9	127,9

1) NOK 193 millioner av totale brutto utlån er på balansedagen ikke kvalifisert til den tellende sikkerhetsmasse (NOK 357 millioner i 2020).

Note 9

Tap på utlån og garantier

Metodikk for måling av forventet tap (ECL) i henhold til IFRS 9

Sparebanken Møre har utviklet en ECL-modell med utgangspunkt i konsernets IRB parametere og fordeler engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene i IFRS 9:

Steg 1: Ved førstegangs innregning og hvis kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementet plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap.

Steg 2: Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs innregning, og det ikke foreligger en tapshendelse, skal engasjementet overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden.

Steg 3: Hvis kredittrisikoen øker ytterligere, herunder at det foreligger tapshendelser, blir engasjementet overført til steg 3 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Engasjementet anses for å være kredittforringet. I motsetning til steg 1 og 2 blir effektiv rente i steg 3 beregnet på netto nedskrevet engasjement (brutto engasjement redusert for forventet tap) istedenfor brutto engasjement.

Stegtildeling gjøres på avtalenivå og innebærer at to eller flere avtaler mot samme kunde kan ha ulik stegtildeling. Dersom kunden har en avtale i steg 3 (risikoklasse M og N), vil det føre til at samtlige avtaler migrerer til steg 3.

En økning i kredittrisiko reflekterer både kundespesifikke omstendigheter og utvikling i relevante makrofaktorer for det aktuelle kundesegmentet. Vurderingen av hva som betraktes for å være en vesentlig økning i kredittrisiko er basert på en kombinasjon av kvantitative og kvalitative indikatorer, samt «backstops» (se eget avsnitt for «backstops»).

Beregningen av forventet tap er basert på følgende prinsipper:

- Tapsnedskrivning for engasjement som ikke vurderes individuelt beregnes som nåverdien av EAD multiplisert med sannsynligheten for mislighold (PD) multiplisert med tapsgrad ved mislighold (LGD). For parameterne PD, LGD og EAD benyttes IRB-rammeverket som et utgangspunkt («proxy»), men de konverteres til å gjelde for et gitt tidspunkt og være framoverskuende, i motsetning til å gjelde for en konjunktursyklus og være konservative.
- Historisk, dagsaktuell og framoverskuende informasjon benyttes for å estimere forventet tap. Bankens datavarehus har historikk for observert PD og LGD på kredittporteføljene. Dette danner grunnlag for å lage estimater på fremtidige verdier for PD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre steg. For dette formålet er porteføljen til Sparebanken Møre delt inn i 4 segment (PM porteføljen og 3 bransjespesifikke NL porteføljer). Alle kunder innenfor et segment antas å være eksponert for de samme risikodriverne. Lån til PM er hovedsakelig sikret med pant i fast eiendom og volumet av usikrede lån er marginalt.
- For avtaler hvor det eksisterer tapshendelser blir det foretatt individuell vurdering av forventet tap, og hele kundens engasjement blir tilordnet steg 3.

Modellen som benyttes for beregning av forventet tap (ECL) følger fire steg: segmentering, migrering, fastsettelse av makrojusteringer og kalkulering av forventet tap.

Segmentering og makrojusteringer

Vurderingen av vesentlig økning i kredittrisiko og beregningen av forventet tap tar hensyn til historisk, dagsaktuell og framoverskuende informasjon. Hvert segment er gjenstand for ulike makrojusteringer.

Det er gjennomført regresjonsanalyser av endring i misligholdsandel på endring i aktuelle makrotidsserier. Regresjonsanalyser er statistiske analysemetoder for å beskrive sammenhengene mellom én eller flere

uavhengige og en avhengig variabel (mislighold). Det er tatt utgangspunkt i de etablerte subpopulasjoner i ECL-modellen og de makrotidsseriene som brukes p.t. Regresjonsanalysene er basert på bankens kundedatagrunnlag og historiske observasjoner av PD og utvalgte makroøkonomiske størrelser publisert av Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank.

Det er utviklet fire makromodeller for bruk i ECL-modellen, en modell for personkundeporteføljen og tre bransjemodeller for næringslivsporteføljen. Følgende makroøkonomiske størrelser har vært brukt for å utvikle makrofaktorer for hhv personkunder og næringslivskunder:

Personkunder:

- Arbeidsledighet
- Konsumprisindeks
- Husholdningenes rentebelastning

Næringslivskunder:

- Pengemarkedsrente
- Euro-kurs
- Eksportmarksindikator
- Bruttoinvestering i boliger
- Arbeidsledighet

Sannsynlighet for mislighold (PD)

Sparebanken Møre benytter flere ulike modeller for å fastsette kundenes PD. Valg av modell avhenger av kundetype. PD-modeller er nøkkelkomponenter, både for å kalkulere ECL og for å vurdere hvorvidt en økning i kredittrisiko har vært vesentlig. Disse modellene tilfredsstiller kravet i IFRS 9 om at estimatet av forventet tap skal være objektivt og sannsynlighetsvektet. Sparebanken Møre har fått tillatelse til å benytte interne modeller (IRB) for fastsettelse av PD for kapitaldekningsformål. For å kunne benytte disse PD'ene for IFRS 9-formål har det blitt foretatt modifiseringer slik at PD som benyttes i IFRS 9 skal reflektere ledelsens nåværende syn på forventede konjunkturedringer.

Tap ved mislighold (LGD)

LGD angir hvor stor prosentandel av eksponeringen banken forventer å tape hvis kunden unnlater å oppfylle sine forpliktelser, hensyntatt sikkerhetsstillelser, forventede framtidige kontantstrømmer og andre relevante forhold.

Tilsvarende som for PD, benytter Sparebanken Møre IRB LGD til kapitaldekningsberegninger. For å kunne konvertere IRB LGD til IFRS LGD har det blitt gjort modifikasjoner for å fjerne sikkerhetsmarginer for å kunne produsere objektive framskrivninger istedenfor nedgangsjusterte framskrivninger, samt for å fjerne effekten av regulatoriske gulv.

Disse modifikasjonene innebærer at LGD benyttet i IFRS 9 skal reflektere ledelsens nåværende syn og at alle LGD-estimer er forventningsrette.

Eksponering

Eksponering er den andelen av den godkjente kreditten som er forventet å være trukket på tidspunktet for et eventuelt fremtidig mislighold. Eksponering er justert for å reflektere kontraktuelle betalinger av avdrag og renter. Andelen av uttrukne bevilgninger som forventes å være opptrukket på tidspunktet for mislighold er reflektert i kredittkonverteringsfaktoren.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vurderingen av om det har oppstått en vesentlig økning i kredittrisiko er basert på en kombinasjon av kvantitative og kvalitative indikatorer, samt «backstops». En vesentlig økning i kredittrisiko har oppstått når en eller flere av kriteriene er tilstede:

Kvantitative kriterier

Om en økning i kredittrisiko er å anse som vesentlig bestemmes ved å sammenligne PD på rapporteringstidspunktet med PD ved første gangs innregning. Dersom PD har økt gjøres det en vurdering

av om økningen er vesentlig.

Vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning anses å ha inntrådt når enten

- PD har økt med 100 % eller mer og økningen i PD er på mer enn 0,5 prosentpoeng, eller
- PD har økt med mer enn 2,0 prosentpoeng

Det benyttes vektet, makrojustert PD i år 1 for sammenligning mot PD ved første gangs innregning for å avgjøre om risiko har økt vesentlig.

Kvalitative kriterier

I tillegg til den kvantitative vurderingen av endring i PD gjøres det en kvalitativ vurdering av hvorvidt engasjementet har vesentlig økt kredittrisiko, for eksempel dersom engasjementet er gjenstand for særskilt overvåking.

«Backstops»

Kredittrisiko anses alltid for å ha økt vesentlig dersom følgende hendelser, «backstops», har inntruffet:

- Kundens avtalte betalinger er forfalt med mer enn 30 dager
- Kunden har fått innvilget betalingslettelser som følge av betalingsvansker, selv om denne hendelsen ikke medfører individuell tapsvurdering i steg 3.

Vesentlig reduksjon i kredittrisiko - friskmelding

En konto migrerer fra steg 2 til 1 hvis:

- Kriteriene for migrasjon fra steg 1 til steg 2 ikke lenger er til stede, **og**
- Dette tilfredsstilles for minst 1 etterfølgende måned (totalt 2 måneder)

En konto migrerer fra steg 3 til steg 1 eller 2 hvis kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for migrering til steg 3.

Kontier som ikke omfattes av ovennevnte migreringsregler antas ikke å ha vesentlig endring i kredittrisiko, og beholder stegtilhørighet fra forrige måned.

Scenarier

Det utvikles tre scenarier; Basis, Best og Worst. For hvert av scenariene angis forventede verdier av ulike parametere for hvert av de nærmeste fem år. Det angis også en forventet sannsynlighet for at hvert av de tre scenariene skal inntreffe. Etter fem år forventes det at scenariene konvergerer til et langsiktig stabilt nivå.

a) I basisscenarioet legges det til grunn at utviklingen i norsk økonomi følger prognosene til Statistisk sentralbyrå i "Konjunkturtendensene" og til Norges Bank i "Pengepolitisk rapport". BNP for Fastlands-Norge når nivået fra før koronapandemien og stiger videre gjennom framskrivingsperioden. Sterk utvikling i privat konsum, boliginvesteringer og eksport bidrar til vekst i fastlands-BNP. Arbeidsledigheten (AKU) når nivået fra før koronapandemien mot slutten av framskrivingsperioden. Boligprisene øker gjennom hele perioden, og stiger samlet med om lag 17 prosent, og prisene på næringseiendom stiger med 13 prosent. Bankenes gjennomsnittlige utlånsrente stiger med nær 1 prosentpoeng i basisscenarioet. Det bidrar til at husholdningenes rentebelastning i 2024 når 6,53 prosent. Økningen i rentebelastningen skyldes økt rente og vekst i husholdningenes gjeld. Bankens misligholdsnivå (fremtidig PD) forventes å øke for personmarked gjennom framskrivingsperioden, mens det samlet sett forventes et noe lavere misligholdsnivå for bedriftsmarkedet.

b) I best case-scenario legges det til grunn at norsk økonomi opplever en utvikling på linje med basisscenarioet, men at man i mindre grad møter kapasitetsproblemer og prisvekst som igjen resulterer i færre rentehevinger og lavere markedsrenter enn i basisscenarioet. Det medfører til at markedsrentene og husholdningenes rentebelastning først avtar for så å stige mot nivåene i basisscenarioet i slutten av prognoseperioden. Arbeidsledigheten forventes å ligge gjennomgående noe lavere enn i basisscenarioet. Bankens misligholdsnivå (fremtidig PD) forventes å avta noe for både personmarked og bedriftsmarkedet i perioden.

c) Worst case-scenario bygger på Finanstilsynets stresstest av norsk banker beskrevet i «Finansielt utsyn juni 2021». Det forutsettes at kapasitetsproblemer i produksjonen og sterk vekst i etterspørselen fører til

økt inflasjonspress etter gjenåpningen av samfunnet både internasjonalt og i Norge. Det forventes at den økte inflasjonen møtes med rentehevinger fra sentralbankene. Rentehevingene og økt usikkerhet om den økonomiske utviklingen fører til sterk oppgang i markedsrentene internasjonalt. Inflasjonen, styringsrentene og markedsrentene blir derfor liggende høyt lenge. Dette fører til at bankenes gjennomsnittlige utlånsrente øker vesentlig. Det forventes at husholdningenes rentebelastning øker til et nivå med rentebelastningen under finanskrisen. Høy gjeld, økt rente og svak inntektsvekst blant husholdningene fører til kraftig innstramming i det private konsumet. Dette bidrar sammen med svak utvikling i realinvesteringer og eksport av tradisjonelle varer og tjenester til svært svak utvikling i den økonomiske aktiviteten i Norge med høy arbeidsledighet. Bankens misligholdsnivå (fremtidig PD) forventes å øke markant de første to årene, både i personmarkedet og i bedriftsmarkedet, for deretter å avta noe mot slutten av perioden.

Endringer i PD som følge av scenarier vil også kunne påvirke stegtildelingen.

Definisjon av mislighold, kredittforringet (credit-impaired) og forbearance

Misligholdsdefinisjonen er endret fra 1.1.2021 og er utvidet til å kunne omfatte brudd på særskilte engasjementsvilkår (covenants) og avtalte betalingslettelser (forbearance). Den nye misligholdsdefinisjonen har ikke endret konsernets vurdering av kredittrisikoen knyttet til de enkelte eksponeringene, og det er derfor ingen effekt av betydning i konsernets tap

Et engasjement defineres som misligholdt og credit-impaired (non-performing) dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet det høyeste av 1 % av balanseført eksponering (lån og uttrukket kreditt) og 1 000 kroner for massemarked og 2 000 kr for foretak. Brudd på covenants kan også utløse mislighold. Misligholdsdefinisjonen er lik den som benyttes i kapitaldekningsregelverket.

Et engasjement anses også for å være kredittforringet (non-performing) dersom engasjementet på grunn av svekket kredittverdighet hos debitor har blitt gjenstand for en individuell vurdering som har resultert i en livstids-ECL i steg 3. En finansiell eiendel er kredittforringet når én eller flere hendelser som har en negativ innvirkning på den finansielle eiendelens estimerte framtidige kontantstrømmer, har funnet sted. Indikasjoner på at en finansiell eiendel er kredittforringet, omfatter observerbare data om følgende hendelser:

- a) vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker,
- b) kontraktsbrudd, for eksempel mislighold eller forfalte betalinger,

En finansiell eiendel blir vurdert som misligholdt dersom låntakeren ikke betaler forfalte terminer, eller overtrekk ikke er dekt inn, maksimalt innen 90 dager

- c) når låntakers långiver av økonomiske eller kontraktsmessige grunner knyttet til låntakers finansielle vanskeligheter har gitt låntaker innrømmelser som långiver ellers ikke ville ha vurdert,
- d) når det blir sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller utsettes for en annen form for finansiell omorganisering,
- e) når et aktivt marked for den finansielle eiendelen forsvinner på grunn av finansielle vanskeligheter, eller
- f) kjøp eller opprettelse av en finansiell eiendel med en betydelig rabatt som gjenspeiler påløpte kredittap.

Det er kanskje ikke mulig å identifisere en enkelt separat hendelse - isteden kan den samlede virkningen av flere hendelser ha vært årsak til at finansielle eiendeler blir kredittforringet.

Det blir foretatt avsetning for garantiforpliktelser dersom det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør og forpliktelsen kan estimeres pålitelig. Beste estimat er lagt til grunn ved estimering av avsetningen. Regresskrav knyttet til garanti hvor det er foretatt avsetning er balanseført som eiendel maksimalt lik avsetning.

Et engasjement er gjenstand for forbearance (betalingslettelse som følge av betalingsvansker) hvis banken innvilger endringer i engasjementsvilkårene som en følge av at skyldneren har problemer med å innfri sine betalingsforpliktelser. En performing (ikke-misligholdt) forbearance vil ligge i steg 2, mens en non-performing (misligholdt) forbearance vil ligge i steg 3.

I forbindelse med innvilgelse av en betalingslettelse gjennomføres det en individuell og konkret vurdering

av om søknaden om betalingslettelse er «forbearance» og om lånet dermed skal migrere til steg 2 (performing) eller steg 3 (non-performing) i konsernets ECL-modell.

Sensitivitetsanalyser

Makrofaktorer og vekting av scenarier er viktige inputfaktorer i bankens tapsmodell som kan bidra til vesentlige endringer i tapsestimater og er gjenstand for stor grad av skjønn. Det er utarbeidet et rammeverk for fastsettelse av makrofaktorer og scenarier i ECL-modellen for å tilfredsstille kravet om forventningsrettede og fremadskuende estimater. Endringer i PD som følge av scenarier vil også kunne påvirke stegtildelingen.

Måling av forventet kredittap for hvert trinn krever både informasjon om inntrufne hendelser og nåværende forhold, samt forventede hendelser og fremtidige økonomiske forhold. Estimering og bruk av framoverskuende informasjon krever stor grad av skjønn. Hvert makroøkonomiske scenario som benyttes, inkluderer en projeksjon i en femårsperiode.

For basis scenariet, og som grunnlag for makrobaner, tas det utgangspunkt i prognoser fra SSB/Norges bank, supplert med egne prognoser utover dette.

Engasjement med ECL i steg 3 som er beregnet individuelt utgjør en relativt stor andel av samlet ECL. I sensitivitetsanalysen er det foretatt individuelle vurderinger av scenarier og vektinger for disse engasjementene basert på bankens beste estimat. Makrofaktorer og valg av scenarier får konsekvenser for migrering mellom stegene i ECL-modellen i sensitivitetsanalysen.

Scenariene vektes med utgangspunkt i vårt beste estimat på sannsynlighet for de ulike utfallene representert. Estimaten oppdateres kvartalsvis og var slik ved vurderingene pr. 31. desember 2021. Både best- og worst case er vurdert til å inntreffe hvert 25 år. Med «best» og «worst» menes her den sterkeste og svakeste konjunkturutviklingen. Basis-scenarioet er vektet 70 % og forutsetter at det ikke oppstår vesentlige nedstengninger fremover.

Regnskapsført ECL pr 31.12.2021 er basert på en scenariovekting med 70 % vekt på basis-scenariet (normal utvikling), 10 % vekt på worst case-scenariet og 20 % vekt på best case-scenariet. Dersom man øker worst case-scenariets sannsynlighet fra 10 % til 70 % og reduserer basis scenariet til 10 % (negativ utvikling), ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 36 mill. kroner til MNOK 150 i modellberegnet forventet tap. En tilsvarende endring av best case-scenariet (positiv utvikling) ville medført en reduksjon i tapsavsetningene på 7 mill. kroner. Utlånstapene i 2021 er primært preget av offshorenæringen, og det er fortsatt usikkerhet om fremtidsutsiktene til denne næringen. For offshore-porteføljen er det gjort særskilte vurderinger med hensyn til sannsynlighet for mislighold under ulike scenarioer og tilhørende realisasjonsverdier.

Overstyring

Det gjennomføres kvartalsvis ECL-kvalitetssikringsmøter som gjennomgår grunnlag for bokføring av forventet tap. Dersom det foreligger vesentlige hendelser eller andre svakheter i modellen som vil påvirke et forventingsrett tap og som modellen ikke har hensyntatt, blir det foretatt en overstyring av relevante variabler i ECL-modellen.

Det foretas en vurdering av nivået på langsiktig PD og LGD i steg 2 og steg 3 under ulike scenarier.

Validering

Konsernet driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre at dette holder en høy kvalitet over tid.

Det utføres en uavhengig kvantitativ og kvalitativ validering av konsernets IRB-modell og ECL-modell. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellenes estimater og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen vil i enkelte tilfeller suppleres med mer kvalitative vurderinger. Dette gjelder særlig dersom tilfanget av statistiske data er begrenset.

Resultatet fra valideringsprosessene inngår arbeidet med videreutvikling av ECL-modellen.

Individuelle tapsvurderinger i steg 3

Når det foreligger indikasjoner på at et utlån er kredittforringet blir det foretatt en individuell tapsvurdering i steg 3.

Ved individuell vurdering av tap i steg 3 beregnes tapsavsetningen som forskjellen mellom balanseført verdi (hovedstol + påløpte renter på vurderingstidspunktet) og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente over lånets forventede levetid. Det benyttes 3 (best, basis og worst case) vektete scenarier med forventede kontantstrømmer som neddiskonteres til nåverdi.

For utlån med flytende rente er diskonteringsrenten lik den effektive rente på måletidspunktet. For utlån med fastrente er diskonteringsrenten lik opprinnelig effektiv rente. For utlån med endret rentesats som følge av finansielle problemer hos debitor er det brukt effektiv rente som gjaldt før lånets rente ble endret. Ved estimering av fremtidige kontantstrømmer er eventuell overtakelse og salg av tilhørende sikkerheter hensyntatt, herunder også utgifter ved overtakelse og salg.

Avsetning for forventet tap på utlån er resultatført som tap på utlån. Nullstilling av tapsavsetning vil medføre en reversering av amortisert kost og denne reverseringen føres under tap. Estimering av fremtidige kontantstrømmer fra et utlån skal også hensynta overtakelse og salg av tilhørende sikkerheter. Ved vurdering av sikkerhetsdekning skal det foretas en kvalifisert vurdering av panteobjektets beskaffenhet og reelle omsetningsverdi hensyntatt utgifter ved overtakelse og salg. Realisasjonsverdier for ulike panteobjekter i en realisasjonssituasjon fastsettes etter beste skjønn. Tidspunkt for avvikling av utlån med tapsavsetning er basert på skønnsmessige vurderinger og erfaringer fra tilsvarende avviklingsengasjement og konkursavviklinger.

Konstatering av tap

Når alle sikkerheter er realisert og det er utvilsomt at banken ikke får flere innbetalinger på engasjementet blir tapet konstatert. Kravet mot kunden vil likevel bestå og bli fulgt opp, med mindre det er inngått avtale om gjeldsettergivelse med kunden.

Konstatering av tap på finansielle eiendeler (delvis eller fullt) gjennomføres også når det ikke er noen forventning om å gjenvinne eiendelen, enten delvis eller i sin helhet. Dette er vanligvis tilfellet når konsernet fastslår at låntaker ikke har eiendeler eller inntektspotensiale til å generere tilstrekkelige kontantstrømmer for å kunne betale tilbake det tapsutsatte beløpet. Vurderingen gjennomføres på individuelt nivå. Inntektsføring av tidligere konstaterte tap er inkludert i «Tap på utlån, garantier m.v.» i resultatoppstillingen. Tidligere konstaterte tap kan bli gjenstand for innfordringsaktiviteter i tråd med konsernets prosedyrer. Engasjement som er underlagt innfordringsaktiviteter utgjør pr 31.12.2021 6 mill. kroner (13 mill. kroner).

Konsekvenser av covid-19 og måling av forventet kredittap (ECL) for utlån og garantier

Bankens tapsavsetning gjenspeiler forventet kredittap etter IFRS 9. Ved vurdering av forventet kredittap er de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventingene til den økonomiske utviklingen hensyntatt.

Covid-19 har medført utfordringer for enkelte av bankens kunder. Etter at vi var tilbake til en mer normal hverdag høsten 2021, førte omikronvarianten til en ny nedstenging. Selv om vi nå er på vei tilbake til en mer normal hverdag, er det fortsatt usikkerhet knyttet til forventet utvikling både i Norge og i verdensøkonomien, og bildet endres kontinuerlig. Det er en del bransjer som har endret seg fundamentalt på grunn av den raske digitaliseringen som er skjedd under Covid-19.

I konsernets beregninger av forventet tap (ECL) har endringer i økonomiske forhold fått konsekvenser for makroøkonomiske scenarier og vektinger gjennom 2020 og 2021.

Selv om omikronvarianten medførte ny nedstenging, er utsiktene blitt mer positive og oversiktlige. Det er større andeler av befolkningen som er vaksinert og det er forbedringer i de makroøkonomiske forholdene. Det er fortsatt svært få konkurser og misligholdet er lavt.

Sannsynligheten for pessimistisk scenario er redusert fra 20 prosent til 10 prosent, basis scenariet er 70 prosent og beste scenario er økt fra 10 prosent til 20 prosent sett i forhold til 31.12.2020.

Tap på utlån og garantier

KONSERN			MORBANK	
2020	2021	Spesifikasjon av periodens tapskostnad	2021	2020
-3	-	Endring i ECL Steg 1	-1	-3
-15	-12	Endring i ECL Steg 2	-11	-17
-3	-1	Endring i ECL Steg 3	-	-2
25	59	Økning i eksisterende forventede tap i steg 3 (individuelt vurdert)	59	25
113	19	Nye forventede tap i steg 3 (individuelt vurdert)	19	113
161	9	Konstaterte tap dekket av tidligere tapsavsetninger i steg 3 (individuelt vurdert)	9	161
-165	-23	Reversering av tidligere forventede tap i steg 3 (individuelt vurdert)	-23	-165
44	7	Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er foretatt individuell vurdering	7	44
-8	-9	Inngang på tidligere konstaterte tap	-9	-8
149	49	Tap på utlån og garantier	50	148

Endring i ECL i perioden

KONSERN 2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
ECL 01.01.2021	33	84	209	326
Tilgang av nye engasjement	13	12	0	25
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-8	-20	-4	-32
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	-5	-5	-1	-11
Migrering til steg 1	1	-18	-2	-19
Migrering til steg 2	-1	22	0	21
Migrering til steg 3	0	-3	6	3
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	55	55
ECL 31.12.2021	33	72	263	368
- herav avsetning for forventet tap på utlån PM	7	39	21	67
- herav avsetning for forventet tap på utlån NL	25	29	208	262
- herav avsetning for forventet tap på garantiforpliktelser	1	4	34	39

KONSERN 2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
ECL 01.01.2020	36	99	240	375
Tilgang av nye engasjement	13	20	1	34
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-12	-17	-6	-35
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	-3	-22	-2	-27
Migrering til steg 1	3	-22	0	-19
Migrering til steg 2	-4	27	-1	22
Migrering til steg 3	0	-1	5	4
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	-28	-28
ECL 31.12.2020	33	84	209	326
- herav avsetning for forventet tap på utlån PM	6	34	20	60
- herav avsetning for forventet tap på utlån NL	27	43	146	216
- herav avsetning for forventet tap på garantiforpliktelser	0	7	43	50

MORBANK 2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
ECL 01.01.2021	32	76	208	316
Tilgang av nye engasjement	12	11	2	25
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-8	-20	-4	-32
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	-5	-3	-1	-9
Migrering til steg 1	1	-15	-1	-15
Migrering til steg 2	-1	19	0	18
Migrering til steg 3	0	-2	4	2
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	55	55
ECL 31.12.2021	31	66	263	360
- herav avsetning for forventet tap på utlån PM	5	34	21	60
- herav avsetning for forventet tap på utlån NL	25	28	208	261
- herav avsetning for forventet tap på garantiforpliktelser	1	4	34	39

MORBANK 2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
ECL 01.01.2020	35	93	238	366
Tilgang av nye engasjement	12	19	3	34
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-12	-16	-6	-34
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	-2	-24	-1	-27
Migrering til steg 1	3	-19	0	-16
Migrering til steg 2	-4	24	-1	19
Migrering til steg 3	0	-1	3	2
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	-28	-28
ECL 31.12.2020	32	76	208	316
- herav avsetning for forventet tap på utlån PM	4	27	19	50
- herav avsetning for forventet tap på utlån NL	27	43	146	216
- herav avsetning for forventet tap på garantiforpliktelser	0	7	43	50

Endring i ECL i perioden gruppert på PM og NL

KONSERN 2021	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
ECL 01.01.2021	6	27	34	50	20	189	326
Tilgang av nye engasjement	3	10	8	4	0	-	25
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-2	-6	-9	-12	-4	-	-33
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	0	-5	1	-7	-1	-	-12
Migrering til steg 1	0	1	-8	-8	-1	-1	-17
Migrering til steg 2	0	-1	16	6	-	0	21
Migrering til steg 3	0	0	-3	0	6	0	3
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	-	-	1	54	55
ECL 31.12.2021	7	26	39	33	21	242	368

KONSERN 2020	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
ECL 01.01.2020	5	31	36	63	24	216	375
Tilgang av nye engasjement	2	11	4	16	-	1	34
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-1	-11	-10	-7	-4	-2	-35
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	-	-3	-	-22	-	-2	-27
Migrering til steg 1	0	3	-9	-13	0	-	-19
Migrering til steg 2	0	-4	14	13	-1	-	22
Migrering til steg 3	0	0	-1	0	5	0	4
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	-	-	-4	-24	-28
ECL 31.12.2020	6	27	34	50	20	189	326

MORBANK 2021	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
ECL 01.01.2021	4	27	27	50	19	189	316
Tilgang av nye engasjement	2	10	7	4	2	-	25
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	-1	-6	-8	-12	-4	-	-31
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	0	-5	4	-8	-1	-	-10
Migrering til steg 1	0	1	-7	-8	0	-1	-15
Migrering til steg 2	0	-1	13	6	-	0	18
Migrering til steg 3	0	0	-2	0	4	0	2
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	-	-	1	54	55
ECL 31.12.2021	5	26	34	32	21	242	360

MORBANK 2020	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
ECL 01.01.2020	4	31	30	63	22	216	366
Tilgang av nye engasjement	-	11	4	16	2	1	34
Avgang av engasjement og overføring til steg 3 (individuell vurdering)	0	-12	-9	-7	-4	-2	-34
Endret ECL i perioden for engasjement som ikke har migrert	0	-2	-2	-22	1	-2	-27
Migrering til steg 1	0	3	-6	-13	0	-	-16
Migrering til steg 2	0	-4	11	13	-1	-	19
Migrering til steg 3	0	0	-1	0	3	0	2
Endring steg 3 (individuell vurdert)	-	-	-	-	-4	-24	-28
ECL 31.12.2020	4	27	27	50	19	189	316

Endring i eksponering i perioden

KONSERN 2021	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
Eksponering 01.01.2021	43 087	20 241	1 519	2 042	111	939	67 939
Tilgang av nye engasjement	13 761	9 011	292	219	1	-	23 284
Avgang av engasjement	-9 691	-4 720	-377	-697	-26	-1	-15 512
Migrering til steg 1	552	577	-566	-593	-12	-10	-52
Migrering til steg 2	-1 052	-552	1 013	536	-2	0	-57
Migrering til steg 3	-11	0	-27	-	36	0	-2
Andre endringer	-721	-897	-16	-53	-16	76	-1 627
Eksponering 31.12.2021*	45 925	23 660	1 838	1 454	92	1 004	73 973

KONSERN 2020	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
Eksponering 01.01.2020	41 402	19 016	1 330	2 383	110	866	65 107
Tilgang av nye engasjement	12 730	5 818	141	646	2	10	19 347
Avgang av engasjement	-9 380	-3 214	-315	-701	-28	-7	-13 645
Migrering til steg 1	500	1 021	-515	-1 059	-1	-	-54
Migrering til steg 2	-934	-1 059	915	974	-14	-	-118
Migrering til steg 3	-11	0	-14	-	25	-	0
Andre endringer	177	-1 341	-22	-201	17	70	-1 300
Eksponering 31.12.2020*	44 484	20 241	1 520	2 042	111	939	69 337

MORBANK 2021	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
Eksponering 01.01.2021	12 976	19 584	759	1 966	111	939	36 335
Tilgang av nye engasjement	5 842	8 786	246	214	11	-	15 099
Avgang av engasjement	-3 812	-4 669	-204	-693	-26	-1	-9 405
Migrering til steg 1	234	563	-244	-578	-9	-10	-44
Migrering til steg 2	-484	-507	464	492	-2	0	-37
Migrering til steg 3	-5	0	-17	0	21	0	-1
Andre endringer	147	-874	-13	-51	-14	76	-729
Eksponering 31.12.2021*	14 898	22 883	991	1 350	92	1 004	41 218

MORBANK 2020	Steg 1		Steg 2		Steg 3		Sum
	PM	NL	PM	NL	PM	NL	
Eksponering 01.01.2020	13 360	18 441	698	2 337	110	866	35 812
Tilgang av nye engasjement	4 463	5 617	71	633	19	10	10 813
Avgang av engasjement	-4 149	-4 146	-191	-708	-26	-7	-9 227
Migrering til steg 1	166	1 003	-172	-1 033	0	-	-36
Migrering til steg 2	-385	-1 000	371	937	-8	-	-85
Migrering til steg 3	-2	0	-7	-	9	-	0
Andre endringer	921	-329	-11	-200	7	70	458
Eksponering 31.12.2020*	14 374	19 586	759	1 966	111	939	37 735

*) Tabellene over tar utgangspunkt i eksponering (inkl ubenyttede trekkfasiliteter og garantier) på rapporteringstidspunktet. Tabellene inkluderer ikke utlån vurdert til virkelig verdi. Tallene vil dermed ikke være avstembare mot balansen.

Engasjement (eksponering) fordelt på risikogrupper basert på sannsynligheten for mislighold

KONSERN 2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum 31.12.2021
Lav risikoklasse (0 % - < 0,5 %)	57 093	339	-	57 432
Middels risikoklasse (0,5 % - < 3 %)	10 186	2 024	-	12 210
Høy risikoklasse (3 % - <100 %)	1 974	1 261	-	3 235
Kredittforringede engasjement	-	-	1 096	1 096
Brutto engasjement før ECL	69 253	3 624	1 096	73 973
- Forventet tap (ECL)	-33	-72	-263	-368
Netto engasjement *)	69 220	3 552	833	73 605

KONSERN 2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum 31.12.2020
Lav risikoklasse (0 % - < 0,5 %)	54 498	640	-	55 138
Middels risikoklasse (0,5 % - < 3 %)	8 951	2 204	-	11 155
Høy risikoklasse (3 % - <100 %)	884	1 110	-	1 994
Kredittforringede engasjement	-	-	1 050	1 050
Brutto engasjement før ECL	64 333	3 954	1 050	69 337
- Forventet tap (ECL)	-33	-84	-209	-326
Netto engasjement *)	64 300	3 870	841	69 011

MORBANK 2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum 31.12.2021
Lav risikoklasse (0 % - < 0,5 %)	26 588	273	-	26 861
Middels risikoklasse (0,5 % - < 3 %)	9 005	1 263	-	10 268
Høy risikoklasse (3 % - <100 %)	1 860	1 133	-	2 993
Kredittforringede engasjement	-	-	1 096	1 096
Brutto engasjement før ECL	37 453	2 669	1 096	41 218
- Forventet tap (ECL)	-31	-66	-263	-360
Netto engasjement *)	37 422	2 603	833	40 858

MORBANK 2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum 31.12.2020
Lav risikoklasse (0 % - < 0,5 %)	24 406	578	-	24 984
Middels risikoklasse (0,5 % - < 3 %)	8 341	1 544	-	9 885
Høy risikoklasse (3 % - <100 %)	819	997	-	1 816
Kredittforringede engasjement	-	-	1 050	1 050
Brutto engasjement før ECL	33 566	3 119	1 050	37 735
- Forventet tap (ECL)	-32	-76	-208	-316
Netto engasjement *)	33 534	3 043	842	37 419

*) Tabellene over tar utgangspunkt i eksponering (inkl. bl.a. ubenyttede trekkfasiliteter) på rapporteringstidspunktet. Tabellene inkluderer ikke utlån vurdert til virkelig verdi. Tallene vil dermed ikke være avstembare mot balansen.

Sensitivitetsanalyse

KONSERN - 2021	Scenariovektor			
	Worst	Basis	Best	Beregnet ECL (MNOK)
Normal utvikling	10%	70%	20%	115
Negativ utvikling	70%	20%	10%	150
Positiv utvikling	10%	20%	70%	107

	Worst	Basis	Best	Beregnet ECL (MNOK)
100 % vektig av basis scenario	0%	100%	0%	113
100 % vektig av worst case scenario	100%	0%	0%	169
100 % vektig av best case scenario	0%	0%	100%	93

Sensitivitetsanalysen er gjennomført ved simulering av endringer i steg 1 og 2

Forbearance fordelt på ECL steg

KONSERN/MORBANK 2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Forbearance PM	0	394	47	441
Forbearance NL	0	482	810	1 292
Sum forbearance 31.12.2021	0	876	857	1 733

KONSERN/MORBANK 2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Forbearance PM	0	417	43	460
Forbearance NL	0	246	823	1 069
Sum forbearance 31.12.2020	0	663	866	1 529

Note 10

Kredittforringede engasjementer

Regnskapsprinsippene for måling av utlån er redegjort for i note 9. Forfalte engasjement og overtrekk blir løpende overvåket. Engasjement hvor det identifiseres en sannsynlig svekkelse i kundens betalingsevne, blir ansett som kredittforringet og overført til steg 3 hvor det avsettes for forventet tap i hele levetiden.

Tabellen kredittforringede engasjement består av sum av misligholdte engasjement over 3 mnd. og øvrige tapsutsatte engasjement (kredittforringede engasjement uten betalingsmislighold over 3 mnd.)

Kredittforringede engasjement

Sum av engasjement med betalingsmislighold over 90 dager og øvrige kredittforringede engasjement (uten betalingsmislighold over 90 dager).

	31.12.2021			31.12.2020		
KONSERN	Sum	PM	NL	Sum	PM	NL
Brutto engasjement med betalingsmislighold over 90 dager	46	41	5	83	72	11
Brutto øvrige kredittforringede engasjement	1 050	51	999	967	39	928
Brutto kredittforringede engasjement	1 096	92	1 004	1 050	111	939
Tapsavsetning på engasjement med betalingsmislighold over 90 dager	15	11	4	18	12	6
Tapsavsetning på øvrige kredittforringede engasjement	248	10	238	191	8	183
Tapsavsetning knyttet til kredittforringede engasjement	263	21	242	209	20	189
Netto engasjement med betalingsmislighold over 90 dager	31	30	1	65	60	5
Netto øvrige kreditforringede engasjement	802	41	761	776	31	745
Netto kredittforringede engasjement	833	71	762	841	91	750
Brutto utlån konsern	70 254	47 557	22 697	67 126	45 592	21 534
Garantier konsern	1 732	4	1 728	1 530	5	1 525
Brutto kredittforringede engasjement i % av utlån/garantier	1,52	0,19	4,11	1,53	0,24	4,09
Netto kredittforringede engasjement i % av utlån/garantier	1,16	0,15	3,12	1,22	0,20	3,27

MORBANK	Sum	PM	NL	Sum	PM	NL
Brutto engasjement med betalingsmislighold over 90 dager	44	39	5	83	72	11
Brutto øvrige kredittforringede engasjement	1 045	46	999	967	39	928
Brutto kredittforringede engasjement	1 089	85	1 004	1 050	111	939
Tapsavsetning på engasjement med betalingsmislighold over 90 dager	15	11	4	18	12	6
Tapsavsetning på øvrige kredittforringede engasjement	248	10	238	191	8	183
Tapsavsetning knyttet til kredittforringede engasjement	263	21	242	209	20	189
Netto engasjement med betalingsmislighold over 90 dager	29	28	1	65	60	5
Netto øvrige kreditforringede engasjement	797	36	761	776	31	745
Netto kredittforringede engasjement	826	64	762	841	91	750
Brutto utlån morbank	42 174	19 477	22 697	42 951	17 309	25 642
Garantier morbank	1 732	4	1 728	1 530	5	1 525
Brutto kredittforringede engasjement i % av utlån/garantier	2,48	0,44	4,11	2,36	0,64	3,46
Netto kredittforringede engasjement i % av utlån/garantier	1,88	0,33	3,12	1,89	0,53	2,76

Kredittforringede engasjement med kvantitative opplysninger om sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer

KONSERN/MORBANK

2021	Kredittforringede engasjement	Avsetning for forventet tap	Vurdert verdi sikkerheter
Personkunder (PM)	92	-21	119
Næringslivskunder (NL)	1 004	-242	702
Sum	1 096	-263	821

KONSERN/MORBANK

2020	Kredittforringede engasjement	Avsetning for forventet tap	Vurdert verdi sikkerheter
Personkunder (PM)	111	-20	94
Næringslivskunder (NL)	939	-189	705
Sum	1 050	-209	799

Note 11

Markedsrisiko

Styret i banken fastsetter de langsiktige målene for bankens risikoprofil. Disse gjøres operasjonelle gjennom de fullmakter og rammer som er delegert i organisasjonen. Sparebanken Møre styrer markedsrisiko og håndterer fullmakter, rammer og retningslinjer knyttet til finansielle instrument basert på styrevedtatte strategidokument. Strategidokumentene er underlagt periodisk gjennomgang ved at de revideres/vedtas en gang i året av styret i banken. Dokumentene skal utover dette være videreformidlet, godkjent og forstått av de operative enhetene, bankens kontrollfunksjoner og administrasjon. For å sikre en nødvendig kvalitet og uavhengighet er utviklingen av risikostyringsverktøy og utføring av risikorapporteringen organisert i en enhet uavhengig av de operative virksomhetene.

Konsernets markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer som fornyes og godkjennes av styret minimum årlig.

Renterisiko fremgår av note 12, valutarisiko av note 13 og finansielle derivat er beskrevet i note 25.

Note 12

Renterisiko

Renterisiko oppstår ved at konsernet kan ha ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser. Sparebanken Møre måler renterisikoen ved analyser som gir effekten på balansen av en renteendring på 1 prosentpoengs parallellskift i rentekurven. På denne måten kan en kvantifisere hvilken risiko banken har påtatt seg og hvilken effekt denne har på balansepostene ved endringer i markedsrenten. Analysen legger til grunn gjenværende løpetid på den rentebærende delen av balansen. Desto lenger midler bindes opp ved en plassering, jo større er det potensielle tap/gevinst ved en stigning/et fall i markedsrenten. Konsernet har en kort rentebinding og renterisikoen vurderes som lav. Tabellen nedenfor viser potensiell effekt av verdiendringer på rentebærende finansielle eiendeler og forpliktelser for konsernet ved en økning i rentenivået på ett prosentpoeng. Beregningen er foretatt basert på gjeldende posisjoner og markedsrenter pr 31. desember. De foretatte beregningene bekrefter bankens lave risikotoleranse for verdiendringer grunnet renteutviklingen.

Banken utfører også sensitivitetsberegninger i et inntjeningsperspektiv, og en potensiell resultateffekt over en 1-års periode av en renteendring på 1 prosentpoeng er for konsernet beregnet til 33 mill. kroner.

Renterisiko

KONSERN			MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
		Løpetidsbånd		
9	8	Inntil 1 mnd	-3	-2
2	13	1 - 3 mnd	15	16
11	9	3 - 12 mnd	7	9
-8	-7	1 - 5 år	6	2
-2	-1	Over 5 år	-	-1
12	22	Totalt	25	24
-13	-17	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	-16	-13
-11	-13	Utlån til og fordringer på kunder med fast rente	7	3
-78	-83	Øvrige utlån	-53	-48
72	82	Innskudd fra kunder	82	72
36	50	Utstedte obligasjoner	4	4
6	3	Øvrige balanseposter	1	6
12	22	Totalt	25	24

Note 13

Valutarisiko

Sparebanken Møre måler valutarisikoen ut fra nettoposisjonene i de ulike valutaene. Det er et hovedprinsipp at alle forretninger mot kunder omgående skal dekkes med motgående forretning i markedet slik at valutakursrisikoen reduseres til et minimum. Banken har ingen egenhandel innenfor valutainstrumenter. Alle balanseposter i utenlandsk valuta er omregnet til NOK etter kurs på balansedagen. For sedler og mynter er det brukt tilnærmet kjøpskurser. Løpende inntekter og utgifter er omregnet til NOK etter kurser på det tidspunkt de oppsto. Netto realiserte og urealiserte gevinster/tap er resultatført. Den utilsiktede valutarisikoen har vært på et minimum gjennom året.

KONSERN - 2021	Totalt	Norske kroner	Valuta	Herav: USD	EUR	CHF	DKK	Øvrige
Kontanter og fordringer på Norges Bank	428	428	0					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	867	661	206	33	89	2	23	59
Utlån til og fordringer på kunder	69 925	67 057	2 868	1 508	348	405	435	172
Sertifikater og obligasjoner	10 185	9 237	948		640		101	207
Øvrige eiendeler	1 392	1 364	28	14	6	2	2	4
Sum eiendeler	82 797	78 747	4 050	1 555	1 083	409	561	442
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	980	969	11	8			1	2
Innskudd fra kunder	41 853	41 382	471	130	281		5	55
Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	30 263	19 617	10 646		10 646			
Øvrige forpliktelser	1 428	1 405	23	5			18	
Ansvarlig lånekapital	703	703	0					
Egenkapital	7 570	7 570	0					
Sum forpliktelser og egenkapital	82 797	71 646	11 151	143	10 927	0	24	57
Valutakontrakter			7 117	-1 401	9 844	-407	-536	-383
Netto valutaeksponering			16	11	0	2	1	2
Effekt ved 10 % kursendring	2							

KONSERN - 2020	Totalt	Norske kroner	Valuta	Herav: USD	EUR	JPY	CHF	Øvrige
Kontanter og fordringer på Norges Bank	542	542	0					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 166	837	329	83	129	10	1	106
Utlån til og fordringer på kunder	66 850	63 927	2 923	1 208	447	12	527	729
Sertifikater og obligasjoner	8 563	7 402	1 161		687			474
Øvrige eiendeler	2 365	2 344	21	7	9		2	3
Sum eiendeler	79 486	75 052	4 434	1 298	1 272	22	530	1 312
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	2 209	2 199	10	8				2
Innskudd fra kunder	39 023	38 228	795	134	549	10		102
Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	28 774	20 116	8 658		8 658			
Øvrige forpliktelser	1 570	1 564	6	2	2			2
Ansvarlig lånekapital	702	702	0					
Egenkapital	7 208	7 208	0					
Sum forpliktelser og egenkapital	79 486	70 017	9 469	144	9 209	10	0	106
Valutakontrakter			5 049	-1 149	7 938	-12	-527	-1 201
Netto valutaeksponering			14	5	1	0	3	5
Effekt ved 10 % kursendring	2							

Note 14

Likviditetsrisiko

Styringen av Sparebanken Møres finansieringsstruktur er fastsatt i en overordnet finansieringsstrategi som blir evaluert og vedtatt av styret minimum en gang i året. Her beskrives de mål banken har for å bevare sin finansielle styrke, og det er definert konkrete rammer på ulike områder for bankens likviditetsstyring. Likviditetsstyringen inneholder også stresstester hvor en simulerer likviditetseffekten av ulike scenarier ved å kvantifisere sannsynligheten for refinansiering fra de ulike likvidetskildene. Banken har inkludert i sin strategi å spre finansieringen på flere kilder, både hva gjelder markeder, instrumenter og løpetider, for å redusere risikoen.

For å sørge for at konsernets likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå skal utlån til kunder i hovedsak finansieres ved kundeinnskudd, samt langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen styres gjennom både kortsiktige rammer som begrenser netto refinansieringsbehov, og et langsiktig styringsmål.

Innskuddsdekningen i konsernet, beregnet inklusive overførte boliglån til Møre Boligkreditt AS, utgjorde 59,6 % ved utgangen av 2021, mot 58,1 % ved utgangen av 2020.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån og obligasjoner med fortrinnsrett var henholdsvis 2,6 år og 3,5 år ved utgangen av 2021, mot 3,2 år og 3,7 år ett år tidligere.

Banken har også beholdning av verdipapirer, som inngår som et ledd i den løpende likviditetsstyringen. Se ytterligere informasjon i note 22 og 24.

Tabellene nedenfor viser kontraktsmessige ikke-diskonterte kontantstrømmer. Tallstørrelsene kan således ikke avstemmes mot balansen.

Likviditetsrisiko 31.12.2021						
KONSERN	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på Norges Bank	428					428
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	867					867
Utlån til og fordringer på kunder	8 221	322	2 997	18 027	53 892	83 459
Sertifikater og obligasjoner	299	600	1 475	6 969	1 118	10 461
Sum eiendeler	9 815	922	4 472	24 996	55 010	95 215
Forpliktelser						
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	980					980
Innskudd fra kunder	40 567	432	843	17		41 859
Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10	1 042	3 465	25 077	1 620	31 214
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	3	1	210	512		726
Sum forpliktelser	41 560	1 475	4 518	25 606	1 620	74 779
Finansielle derivat						
Kontantstrømmer inn	9	57	271	811	234	1 382
Kontantstrømmer ut	16	96	285	900	214	1 511
Sum finansielle derivat	-7	-39	-14	-89	20	-129

Likviditetsrisiko 31.12.2020

KONSERN	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på Norges Bank	542	0	0	0	0	542
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 166	0	0	0	0	1 166
Utlån til og fordringer på kunder	8 504	726	2 320	15 590	51 853	78 993
Sertifikater og obligasjoner	175	196	1 204	6 619	482	8 676
Sum eiendeler	10 387	922	3 524	22 209	52 335	89 377
Forpliktelser						
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	1 710	1	5	513	0	2 229
Innskudd fra kunder	37 437	611	985	21	0	39 054
Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5	370	3 855	23 347	1 676	29 253
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	2	1	10	55	735	803
Sum forpliktelser	39 154	983	4 855	23 936	2 411	71 339
Finansielle derivat						
Kontantstrømmer inn	2	49	237	791	234	1 313
Kontantstrømmer ut	8	74	249	721	186	1 238
Sum finansielle derivat	-6	-25	-12	70	48	75

Likviditetsrisiko 31.12.2021

MORBANK	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på Norges Bank	428					428
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 268					4 268
Utlån til og fordringer på kunder	4 031	228	2 501	15 476	25 900	48 136
Sertifikater og obligasjoner	298	610	1 061	7 231	1 118	10 318
Sum eiendeler	9 025	838	3 562	22 707	27 018	63 150
Forpliktelser						
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	1 877					1 877
Innskudd fra kunder	40 584	432	843	17		41 876
Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10	1	754	4 637		5 402
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	3	1	210	512		726
Sum forpliktelser	42 474	434	1 807	5 166	0	49 881
Finansielle derivat						
Kontantstrømmer inn	8	37	160	478	157	840
Kontantstrømmer ut	9	50	150	507	164	880
Sum finansielle derivat	-1	-13	10	-29	-7	-40

Likviditetsrisiko 31.12.2020

MORBANK	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på Norges Bank	542	0	0	0	0	542
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 925	0	0	0	0	5 925
Utlån til og fordringer på kunder	4 263	639	1 921	13 104	24 093	44 020
Sertifikater og obligasjoner	176	197	1 136	7 086	482	9 077
Sum eiendeler	10 906	836	3 057	20 190	24 575	59 564
Forpliktelser						
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	2 614	1	5	513	0	3 133
Innskudd fra kunder	37 411	611	985	21	0	39 028
Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5	331	683	4 438	0	5 457
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	2	1	10	55	735	803
Sum forpliktelser	40 032	944	1 683	5 027	735	48 421
Finansielle derivat						
Kontantstrømmer inn	2	31	131	393	124	681
Kontantstrømmer ut	4	45	147	443	130	769
Sum finansielle derivat	-2	-14	-16	-50	-6	-88

Note 15

Netto renteinntekter

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes både for balanseposter som vurderes til amortisert kost, og balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, med unntak av etableringsgebyrer på utlån til virkelig verdi som inntektsføres når de opptjenes. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes ved bruk av effektiv rente av nedskrevet verdi. Renteinntekter på finansielle instrumenter inkluderes på linjen for "Netto renteinntekter".

Netto renteinntekter

KONSERN			MORBANK		
2021			2021		
Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Totalt	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi
			Renteinntekter av:		
	2	2	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	33	33
67	1 581	1 648	Utlån til og fordringer på kunder	1 056	1 032
73	-	73	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	79	-
140	1 583	1 723	Sum renteinntekter	1 168	1 065
			Rentekostnader på:		
-	4	4	Gjeld til kredittinstitusjoner	15	15
-	140	140	Innskudd fra og gjeld til kunder	140	140
-	254	254	Utstedte sertifikater og obligasjoner	52	52
-	14	14	Ansvarlig lånekapital	14	14
-	45	45	Andre rentekostnader	40	40
-	457	457	Sum rentekostnader	261	261
140	1 126	1 266	Netto renteinntekter	907	804

KONSERN			MORBANK		
2020			2020		
Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Totalt	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi
			Renteinntekter av:		
-	7	7	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	32	32
91	1 755	1 846	Utlån til og fordringer på kunder	1 172	1 108
101	-	101	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	105	-
192	1 762	1 954	Sum renteinntekter	1 309	1 140
			Rentekostnader på:		
-	12	12	Gjeld til kredittinstitusjoner	22	22
-	280	280	Innskudd fra og gjeld til kunder	280	280
-	370	370	Utstedte sertifikater og obligasjoner	65	65
-	17	17	Ansvarlig lånekapital	17	17
-	48	48	Andre rentekostnader	43	43
-	727	727	Sum rentekostnader	427	427
192	1 035	1 227	Netto renteinntekter	882	713

Note 16

Netto provisjons- og andre inntekter

Garantiprovisjoner inntektsføres løpende, tilsvarende som for renteinntekter.

Alle gebyrer relatert til betalingstransaksjoner inntektsføres når transaksjonen skjer. Honorarer og gebyrer fra salg eller formidling av aksjer, aksjefond, forsikring, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskaper, inntektsføres når den inntektsgenererende aktiviteten er utført. Kundehandler med finansielle instrumenter vil generere inntekter i form av marginer og kurtasje, som inntektsføres når handelen er gjennomført. Utbytte på aksjer inntektsføres når utbyttet er endelig vedtatt.

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
36	39	Garantiprovisjon	39	36
23	26	Inntekter fra forsikringssalg (skade/person)	26	23
11	15	Inntekter fra fondssalg/verdipapirer	15	11
36	42	Inntekter fra aktiv forvaltning	42	36
81	79	Inntekter fra betalingsformidling	79	81
23	25	Andre gebyrer og provisjonsinntekter	25	22
210	226	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	226	209
-31	-34	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-34	-31
23	25	Inntekter eiendomsmegling	0	0
4	1	Øvrige driftsinntekter	45	44
27	26	Andre driftsinntekter	45	44
206	218	Netto provisjons- og andre driftsinntekter	237	222

Tabellen nedenfor viser provisjonsinntekter og -kostnader omfattet av IFRS 15 brutt ned på de største hovedpostene og fordelt pr segment.

Andre inntekter - 2021	Konsern	Annet	Næringsliv	Personmarked	Eiendomsmegling
Garantiprovisjon	39	3	36	0	0
Inntekter fra forsikringssalg (skade/person)	26	4	2	20	0
Inntekter fra fondssalg/verdipapirer	15	4	1	10	0
Inntekter fra aktiv forvaltning	42	2	21	19	0
Inntekter fra betalingsformidling	79	9	18	52	0
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	25	-1	8	18	0
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	226	21	86	119	0
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-34	-9	-2	-23	0
Inntekter eiendomsmegling	25	0	0	0	25
Øvrige driftsinntekter	1	1	0	0	0
Andre driftsinntekter	26	1	0	0	25
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	218	13	84	96	25

Andre inntekter - 2020	Konsern	Annet	Næringsliv	Personmarked	Eiendomsmegling
Garantiprovisjon	36	0	36	0	0
Inntekter fra forsikringssalg (skade/person)	23	0	2	21	0
Inntekter fra fondssalg/verdipapirer	11	0	0	11	0
Inntekter fra aktiv forvaltning	36	4	18	14	0
Inntekter fra betalingsformidling	81	13	17	51	0
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	23	4	7	12	0
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	210	21	80	109	0
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-31	-13	-1	-17	0
Inntekter eiendomsmegling	23	0	0	0	23
Øvrige driftsinntekter	4	3	1	0	0
Andre driftsinntekter	27	3	1	0	23
Netto provisjons- og andre driftsinntekter	206	11	80	92	23

Note 17

Netto inntekter/tap fra finansielle instrumenter

KONSERN			MORBANK	
2020	2021	Note	2021	2020
16	12	Renteforretninger (for kunder)	10	14
52	35	Valutaforretninger (for kunder)	35	52
22	3	Mottatt utbytte	240	249
-4	18	Kursgevinst/-tap aksjer	18	-4
-4	-23	Kursgevinst/-tap obligasjoner	-21	-2
78	-107	Verdiendring på fastrenteutlån	-40	103
-77	113	Derivat knyttet til fastrenteutlån	43	-104
-600	771	Verdiendring på utstedte obligasjoner	49	-14
595	-777	Derivat knyttet til utstedte obligasjoner	-49	12
-4	-2	Resultateffekt ved tilbakekjøp av utstedte obligasjoner	-1	-3
74	43	Netto resultat fra finansielle instrumenter	284	303

Resultatførte verdiendringer på finansielle instrument i virkelig verdisikring

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
-658	765	Verdisikret verdipapirgjeld med verdiendringer over resultatet	60	-14
664	-769	Finansielle derivater benyttet i sikringsbokføring	-62	13
6	-4	Totalt	-2	-1

Note 18

Lønn

KONSERN			MORBANK	
2020	2021	(Mill. kroner)	2021	2020
247	260	Lønn, feriepenger og andre kontantytelser	243	233
2	2	Honorarer styret	2	2
0	0	Bonus/overskuddsdeling	0	0
21	23	Pensjonskostnad (note 20)	23	21
39	42	Arbeidsgiveravgift	40	38
14	14	Arbeidsgiveravgift (finansskatt)	14	14
14	19	Andre personalkostnader	18	14
337	360	Sum lønn m.v.	340	322
2020	2021	Bemanning:	2021	2020
346	364	Årsverk pr. 31.12	347	335
354	355	Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	340	341

Banken har pr. 31.12.2021 ikke forpliktelser overfor adm. direktør, medlemmer av styret eller andre ansatte til å gi spesielt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet, foruten en etterlønnsavtale på 6 måneder for adm. direktør. Det eksisterer ingen ordninger eller regnskapsmessige forpliktelser vedr. overskuddsdelinger, opsjoner, tegningsretter og lignende for noen av de nevnte personene. Vedrørende konsernets bonusordninger vises det til omtale i NUES-dokumentet punkt 12, samt omtale i bankens godtgjørelsesrapport. Administrerende direktør har kontraktsfestet 6 måneders oppsigelsestid. Det vises for øvrig til note 20 for beskrivelse av pensjonsordninger. All lønn og annen godtgjørelse til ansatte i konsernet og nærstående parter er kostnadsført ved regnskapsårets slutt. Pensjonskostnader er regnskapsmessig kostnad for banken inkl. premiebetaling ved de ulike pensjonsordningene.

KONSERN - Lønn, annen godtgjørelse, pensjon

Lønn til adm.direktør utgjorde 2 575 845 kroner i 2021 (2020: 2 814 493 kroner). Beregnet fordel av naturalytelser utgjorde 215 411 kroner (2020: 463 880 kroner). I tillegg er det i bankens regnskap kostnadsført årets kostnader vedrørende adm. direktørs pensjonsavtale med 136 826 kroner (2020: 129 550 kroner) (jfr.note 20). Adm.direktør har en pensjonsalder på 65 år og det vil i perioden fra 65 til 67 år bli utbetalt en årlig pensjon som utgjør 70 % av sluttlønn. Forøvrig inngår adm. direktør i bankens ordinære innskuddspensjonsordning.

Honorar til styret

KONSERN (Tall i tusen kroner)	2021	2020
Styret	1 766	1 896

Utlån, innskudd og garantier

KONSERN (Mill. kroner)	31.12.2021		31.12.2020	
	Utlån	Innskudd	Utlån	Innskudd
Styret	19	6	26	7
Ansatte	1 084	148	1 056	148

Utlån og andre forretningsmessige forhold til medlemmer av styret er gitt til ordinære kundevilkår.

Det er ikke utstedt garantier for noen av medlemmene i styret eller ansatte.

Rentesubsidiering av lån til ansatte

Fordelen av lån gitt til en rentesats som er lavere enn den rentesatsen (gjennomsnittlig 1,43 % i 2021) som gir grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte er beregnet til 2 243 429 kroner i 2021 (2020: 5 138 288 kroner)

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til styret

(Tall i tusen kroner)	2021	2020
Renteinntekter	407	612
Rentekostnader	11	23

Lønn, annen godtgjørelse - MORBANK

Tall i tusen kroner	Lønn/honorar		Annen godtgjørelse	
	2021	2020	2021	2020
Styret				
Leif-Arne Langøy, styreleder	416	422		
Henrik Grung, styrets nestleder	230	242		
Kåre Øyvind Vassdal	191	120		
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk	221	229		
Jill Aasen	224	242		
Therese Monsås Langset	132	-		
Helge Karsten Knudsen, ansattes representant 1)	182	188		
Marie Rekdal Hide, ansattes representant 2)	170	170		
Tidligere styremedlemmer:				
Ragna Brenne Bjerkeset	-	208		
Roy Reite	-	75		
Sum ytelser til styret	1 766	1 896	0	0
Administrerende direktør				
Trond Lars Nydal	2 576	2 814	215	464
Konsernledelsen				
Leder divisjon Næringslivsmarked Terje Krøvel	1 447	1 419	211	321
Leder divisjon Personmarked Elisabeth Blomvik	1 244	1 318	214	328
Leder seksjon Økonomi og Finans John Arne Winsnes 3)	325	-	2	-
Leder seksjon Risikostyring og Compliance Erik Røkke 3)	1 147	1 189	199	289
Leder seksjon Forretningsstøtte Perdy Lunde	1 361	1 419	199	270
Leder seksjon Organisasjonsutvikling Kjetil Hauge	1 056	1 118	197	263
Leder seksjon Kommunikasjon og Konsernstøtte Tone S. Gjerdsbakk	1 055	1 112	203	290
Leder seksjon Kundeopplevelse Arild Sulebakk	1 068	1 130	199	282
Tidligere medlemmer av konsernledelsen:				
Leder seksjon Treasury og Markets Runar Sandanger	-	1 615	-	298
Leder seksjon Økonomi, Regnskap og Eiendom Idar Vattøy	-	1 223	-	268
Sum ytelser til konsernledelsen	8 701	11 543	1 423	2 610

Øvrige ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering

Daglig leder Møre Boligkreditt AS Ole Kjerstad	1 061	1 054	23	34
Leder avdeling Treasury Ove Ness	942	937	187	194
Leder avdeling Kreditt Signe Lade Sølvik	842	841	171	166

Øvrige ansatte med kontrolloppgaver

Leder avdeling Compliance Olav Heggheim	674	708	165	172
Leder avdeling Risikostyring Leif Kylling	889	883	191	205
Leder avdeling Operasjonell risiko Laila Hurlen	962	968	17	27

1) Ordinær lønn utgjør kr 559.733 (2020: kr 540 196).

2) Ordinær lønn utgjør kr 614 309 (2020: kr 607 644).

3) Ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering

Utlån

(Tall i tusen kroner)	Utlån	
	31.12.2021	31.12.2020
Styret		
Leif-Arne Langøy, styreleder	0	0
Henrik Grung, styrets nestleder	0	0
Kåre Øyvind Vassdal	4 051	7 173
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk	6 551	6 999
Jill Aasen	0	0
Therese Monsås Langset	0	-
Helge Karsten Knudsen, ansattes representant	3 577	3 660
Marie Rekdal Hide, ansattes representant	5 290	5 398
Tidligere styremedlem		
Ragna Brenne Bjerkeset	-	2 298
Administrerende direktør		
Trond Lars Nydal	2 234	2 971
Ansatte	1 083 603	1 056 227

Utlån og andre forhold til medlemmer av styret er gitt til ordinære kundevilkår.

Det er ikke utstedt garantier for noen av medlemmene i styret, adm. direktør eller bankens ansatte.

Lån til adm.direktør og ansattes representanter i styret er gitt til ansattevilkår.

Note 19

Driftskostnader ekskl. personal

Tabellen gir en oversikt over sentrale kostnadsposter.

KONSERN			MORBANK	
2020	2021	(Mill.kroner)	2021	2020
19	19	Driftskostnader egne og leide lokaler	15	16
9	7	Vedlikehold driftsmidler	7	9
118	128	IT-kostnader	126	116
26	28	Markedsføringskostnader	28	27
27	22	Kjøp av eksterne tjenester (inkl. honorar til ekstern revisor)	20	22
10	7	Porto, telefon, aviser m.v.	7	10
4	2	Reisekostnader	2	2
5	5	Formuesskatt	5	5
23	22	Andre driftskostnader	15	16
241	240	Sum andre driftskostnader	225	223

Spesifikasjon av honorar til ekstern revisor (inkl. merverdiavgift)

KONSERN			MORBANK	
2020	2021	(Tall i tusen kroner)	2021	2020
1 391	1 372	Honorar for lovpålagt revisjon	1 054	1 022
330	304	Honorar andre attestasjonstjenester	18	6
221	68	Honorar skatterådgivning	10	88
636	808	Honorar andre tjenester utenfor revisjon	771	618
2 578	2 552	Honorar ekstern revisor (inkl. merverdiavgift)	1 853	1 734

Note 20

Pensjon

Konsernet har to pensjonsordninger, en ytelsesbasert pensjonsordning og en innskuddsbasert pensjonsordning. Konsernet er for øvrig med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon, AFP.

Konsernets pensjonsordninger oppfyller kravene i lov om tjenestepensjon.

Ytelsesbasert pensjonsordning ved egen pensjonskasse

Den eksisterende ytelsesbaserte pensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer pr 31.12.2009. Med virkning fra 31.12.2015 ble ytelsesordningen ytterligere lukket ved at alle ansatte født i 1959 eller senere ble overført fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser knyttet til den ytelsesbaserte ordningen regnskapsføres i henhold til IAS 19.

Pensjonsforpliktelsene er vurdert av aktuar årlig, basert på forutsetninger fastsatt av banken.

Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av fremtidige, sannsynlige pensjonsutbetalinger og bygger på økonomiske og aktuarmessige beregninger og forutsetninger. Differansen mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene er ført i balansen. Aktuarielle gevinster og tap som skyldes endrede forutsetninger eller avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidlene, innregnes i andre inntekter og kostnader i utvidet resultatregnskap i den perioden de oppstår.

Diskonteringsrenten baseres på renten på foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet. Det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett vurderes å inneha de egenskaper som tilsier at det kan legges til grunn i beregningen av diskonteringsrenten.

Forventet avkastning på pensjonsmidler beregnes med samme rente som er benyttet for diskontering av pensjonsforpliktelsene. Avkastning utover diskonteringsrenten innregnes i andre inntekter og kostnader i utvidet resultatregnskap.

Den delen av konsernets pensjonsordning som er ytelsesbasert gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser på differansen mellom 70 % av sluttlønn ved opptjeningsalder 67 år og beregnet ytelse fra Folketrygden, forutsatt full opptjening (30 år). Forpliktelsen omfatter 20 (2020: 31) aktive medlemmer og 290 (2020: 285) pensjonister ved utgangen av 2021.

Innskuddsbasert pensjonsordning

For innskuddsbaserte pensjonsordninger innbetales det en prosentvis andel av inntekt, avhengig av den enkelte ansattes inntektsnivå. Det er inngått avtale med DNB, og innbetalingene utgiftsføres løpende. Innskuddsordningen er vedtatt å ha innskuddssatser på 7 % for lønn i intervallet opp til 7,1 ganger folketrygdens Grunnbeløp (G) og 15 % for lønn i intervallet 7,1 til 12 G. Pensjonspremien kostnadsføres når den påløper og presenteres under Lønn m.v.

Bankens datterselskap Møre Eiendomsmegling AS har ytet innskuddsbasert pensjonsordning til sine ansatte. Tilskuddet blir fastsatt som 3 % av den ansattes lønn.

Konsernets kostnad knyttet til innskuddspensjon utgjør 16 mill. kroner i 2021 (14 mill. kroner i 2020).

Pensjonsavtale adm. direktør

Adm.direktør har en pensjonsalder på 65 år og det vil i perioden fra 65 til 67 år bli utbetalt en årlig pensjon som utgjør 70 % av sluttlønn. Forøvrig inngår adm. direktør i bankens ordinære innskuddspensjonsordning.

Avtalefestet pensjon (AFP)

AFP-ordningen er ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte som er omfattet av ordningen og som oppfyller vilkårene for AFP, kan velge å ta ut AFP fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Premien for 2021 ble fastsatt til 2,5 % av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere i aldersgruppen 13 til 61 år. For 2022 er premien fastsatt til 2,6 %. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Kostnadsførte premiebetalinger utgjør 4 mill. kroner i 2021 (4 mill. kroner i 2020).

Tallene i tabellene under er like for morbanken og konsernet.

Økonomiske og aktuarmessige forutsetninger				
	Forpliktelser		Kostnader	
	31.12.2021	31.12.2020	2021	2020
Diskonteringsrente/forventet avkastning på midlene	2,00	1,50	1,50	2,30
Lønnsregulering	2,50	2,00	2,00	2,25
Pensjonsregulering	0	0	0	0
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,25	1,75	1,75	2,00
Arbeidsgiveravgift	19,10	19,10	19,10	19,10
Dødelighetsrisiko mv.	K 2013BE	K 2013BE	K 2013BE	K 2013BE
Uføretariff	IR02	IR02	IR02	IR02

Pensjonskostnader i ordinært resultat	2021	2020
Nåverdi av pensjonsopptjening i året inklusive administrasjonskostnader	2	3
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	5	7
Forventet avkastning av pensjonsmidler	-4	-7
Periodens netto pensjonskostnad fra pensjonskassen	3	3
Endring nåverdi pensjonsopptjening øvrige pensjonsordninger	-2	-2
Pensjonskostnader over bankens drift, inkl. kostnader til innskuddspensjon og AFP-ordningene	22	20
Totale pensjonskostnader	23	21

Spesifikasjon av estimatavvik i utvidet resultat	2021	2020
Endring i diskonteringsrenten	21	-38
Endring i andre økonomiske forutsetninger	-9	4
Estimatavvik på pensjonsmidler	0	-2
Sum estimatavvik (positivt tall er inntekt og negativt tall er kostnad)	12	-36

Totalte pensjonsforpliktelser/-midler	31.12.2021	31.12.2020
Pensjonsforpliktelse	317	342
Verdi av pensjonsmidler	-311	-315
Netto pensjonsforpliktelser/-midler pensjonskassen	6	27
Netto pensjonsforpliktelser toppledere/banksjefer	29	30
Sum netto pensjonsforpliktelser/-midler	35	57

Sensitivitetsanalyse	Endring i diskonteringsrenten i %	Effekt på bruttoforpliktelsen i % pr 31.12.2021	Effekt på pensjonskostnaden i % i 2021
Sikret ordning (Pensjonskassen)	0,5	-5,8	-5,6
Sikret ordning (Pensjonskassen)	-0,5	6,3	6,2
Usikrede ordninger (øvrige ordninger)	0,5	-5,2	-5,4
Usikrede ordninger (øvrige ordninger)	-0,5	5,7	5,8

Sensitivitetsanalysen over er basert på endring i diskonteringsrenten, gitt at alle andre forutsetninger holdes konstante.

Sensitivitetsberegningen er utført ved bruk av samme metode som aktuarberegningen for beregning av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Forvaltning av Pensjonskassens midler

Sparebanken Møre har egen pensjonskasse som håndterer pensjonsytelsene ved en opptjeningsalder på 67 år.

Kapitalen skal forvaltes under hensyn til sikkerhet, risikospredning, avkastning og likviditet. Pensjonskassen skal drive kapitalforvaltningen slik at riktig oppfyllelse av forsikringsforpliktelsene sikres. Forvaltningen skal særlig ivareta sikkerhet over tid på bakgrunn av pensjonskassens langsiktige forpliktelser.

Pensjonskassen har investert i 1 950 (1 950) egenkapitalbevis utstedt av Sparebanken Møre. Utover dette har ikke Pensjonskassen investert i finansielle instrument utstedt av Sparebanken Møre eller i eiendommer som eies eller benyttes av banken.

Pensjonskassen har et innskudd i Sparebanken Møre på 10 mill. kroner i 2021 (56 mill. kroner).

Investeringsprofil pensjonsmidler	31.12.2021		31.12.2020	
	Virkelig verdi	Andel i %	Virkelig verdi	Andel i %
Aksjer	83	14,2	83	14,4
Fondsandeler	76	13,0	72	12,5
Obligasjoner/sertifikat	387	66,2	339	58,9
Bankinnskudd	39	6,7	82	14,2
Sum pensjonsmidler	585	100,0	576	100,0

Av de totale pensjonsmidlene på 585 mill. kroner (576 mill. kroner) er 311 mill. kroner (315 mill. kroner) knyttet til ytelsesordningen i Sparebanken Møre. Øvrige pensjonsmidler (eksklusiv Pensjonskassens kapitalinnskudd på 69 mill.kroner) er knyttet til utstedte fripoliser, som administreres av Sparebanken Møres Pensjonskasse.

Verdijustert kapitalavkastning i %	31.12.2021	31.12.2020
Sum pensjonsmidler	3,84	3,10

Note 21

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring utsatt skatt.

Utsatt skatt/eiendel ved utsatt skatt er utregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld ved utgangen av regnskapsåret. Midlertidige negative og positive forskjeller som blir reversert eller kan reverseres i samme periode, er utlignet og nettoført.

Eiendel ved utsatt skatt blir regnskapsført når det er sannsynlig at konsernet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre eiendelen. På hver balansedato foretar konsernet en gjennomgang av regnskapsført eiendel ved utsatt skatt og dets regnskapsførte verdi. Konsernet vil eventuelt redusere eiendelen i den grad konsernet ikke lenger kan nyttiggjøre seg den.

Betalbar skatt, utsatt skatt og eiendel ved utsatt skatt er regnskapsført over utvidet resultat i den grad dette relaterer seg til forhold som er regnskapsført over utvidet resultat. Midlertidige forskjeller, herunder tilhørende beregnet utsatt skatt knyttet til estimatavvik på pensjoner er således ført over utvidet resultat, samt betalbar skatt knyttet til verdiendring på basisspreader som er regnskapsført i utvidet resultat.

Utsatt skatt og eiendel ved utsatt skatt er målt basert på forventet fremtidig skattesats til de selskapene i konsernet hvor det har oppstått midlertidige forskjeller. Utsatt skatt og eiendel ved utsatt skatt er regnskapsført uavhengig av når forskjellene vil reverseres. Eiendel ved utsatt skatt er ført opp til nominell verdi.

Sparebanken Møre er gjenstand for finanssskatt og har derfor en skattesats på 25 %, både for 2020 og 2021. Datterselskapene har imidlertid en skattesats på 22 % for både 2020 og 2021. For morbanken er dermed både betalbar skatt og utsatt skatt beregnet med en skattesats på 25 % for alle årene, mens det for datterselskapene er benyttet en skattesats på 22 %.

Hele skattekostnaden er knyttet til Norge.

Skattekostnad i resultatregnskapet

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
111	333	Betalbar skatt på periodens resultat	200	109
56	-142	Endring i utsatt skatt mot ordinært resultat	-76	-7
0	0	For mye/lite kostnadsført tidligere år	0	0
167	191	Skattekostnad	124	102
22,8	22,9	Effektiv skattesats (skattekostnad i % av resultat før skatt)	16,3	15,4

Skattekostnad i utvidet resultat

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
-9	3	Endring i utsatt skatt som følge av estimatavvik på pensjon	3	-9
1	1	Effekt på skatt av verdiendring på basisspreader	0	0
-8	4	Skattekostnad i utvidet resultat	3	-9

Spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig og skattemessig resultat

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
734	833	Resultat før skattekostnad	763	663
-14	-21	Ikke skattepliktige inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader knyttet til aksjer	-258	-242
-27	-23	Fradragsberettigede renter på fondsobligasjon ført som egenkapital	-23	-27
10	13	Andre ikke skattepliktige inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader	12	11
-308	604	Endringer i midlertidige forskjeller	307	31
395	1 406	Skattepliktig inntekt	801	436
111	333	Skyldig betalbar skatt på ordinært resultat (25 % for morbanken og 22 % for datterselskapene)	200	109
0	1	Skyldig betalbar skatt på utvidet resultat (25 % for morbanken og 22 % for datterselskapene)	0	0
111	334	Skyldig betalbar skatt i balansen	200	109

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og sammensetningen av utsatt skatt

KONSERN			MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
		Midlertidige forskjeller knyttet til:		
-30	-24	Driftsmidler	-28	-37
227	237	Pensjonsforpliktelser	237	227
974	337	Andre midlertidige forskjeller	20	347
1 171	550	Netto negative (-)/positive forskjeller mot ordinært resultat	229	537
-284	-272	Andel av netto pensjonsforpliktelse ført mot utvidet resultatregnskap	-272	-284
5	6	Deltakerlignede selskaper	6	5
892	284	Totale negative (-)/positive forskjeller	-37	258
-47	0	Underskudd til fremføring	0	0
194	61	Balanseført eiendel (-) eller forpliktelse ved utsatt skatt (25 % for morbanken og 22 % for datterselskapene)	-9	65

Avstemming av skattekostnad mot resultat før skatt

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
175	199	25 % av resultat før skatt (22 % for datterselskapene)	191	166
-4	-5	Aksjer 25 % (22 %)	-65	-61
-4	-3	Andre ikke skattepliktige inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader 25 % (22 %)	-3	-4
0	0	For mye/lite kostnadsført tidligere år	0	0
167	191	Sum skattekostnad	124	102

Note 22

Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt konsernet blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser. En finansiell eiendel fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller selskapet overfører den finansielle eiendelen på en slik måte at risiko- og fortjenestepotensialet ved den finansielle eiendelen i det alt vesentlige blir overført. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

KLASSIFISERING OG MÅLING

Konsernets beholdning av finansielle instrument klassifiseres ved første gangs regnskapsføring i henhold til IFRS 9. Finansielle eiendeler klassifiseres i en av følgende kategorier:

- amortisert kost
- virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Klassifiseringen av de finansielle eiendelene er avhengig av to faktorer:

- formålet ved anskaffelsen av det finansielle instrumentet
- de kontraktsmessige kontantstrømmene til de finansielle eiendelene

Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost

Kategoriseringen av eiendelene forutsetter at følgende krav er oppfylt:

- eiendelen er anskaffet for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer
- kontantstrømmene består utelukkende av hovedstol og renter

Alle utlån og fordringer i konsernregnskapet, men med unntak av fastrenteutlån, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. Forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir amortisert over lånets løpetid.

Utlån og fordringer

Alle utlån og fordringer balanseføres til virkelig verdi ved første gangs innregning, med tillegg av direkte henførbare transaksjonskostnader for instrumenter som ikke måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Virkelig verdi ved førstegangs innregning vil normalt være lik transaksjonsprisen. Ved fastsettelse av utlånets verdi på transaksjonstidspunktet (transaksjonspris) kommer direkte transaksjonskostnader til fradrag og periodiseres over utlånets løpetid som en del av utlånets effektive rente. Utlån måles etterfølgende til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemethode. Den effektive renten er den renten på inngåelsestidspunktet som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontantstrømmer over utlånets forventede levetid, til netto balanseført verdi av utlånet. Ved gjennomføring av denne beregningen estimeres kontantstrømmene, og alle kontraktsmessige vilkår ved utlånet blir tatt i betraktning.

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Verdipapirgjeld, herunder verdipapirgjeld som inngår i virkelig verdisikring, lån og innskudd fra kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjelden.

Finansielle instrument vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Konsernets beholdning av obligasjoner i likviditetsporteføljen er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Porteføljen holdes utelukkende for likviditetsstyring og porteføljen omsettes for å optimalisere avkastningen innenfor gjeldende kvalitetskrav til likviditetsporteføljen. Beholdningen av

fastrenteutlån er klassifisert til virkelig verdi for å unngå regnskapsmessig misforhold sett i forhold til underliggende renteswapper.

Finansielle derivater er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- eller valutarisiko banken har påtatt seg. Finansielle derivater bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, og balanseføres brutto pr. kontrakt som henholdsvis eiendel eller gjeld.

Aksjeporteføljen bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Tap og gevinst som følge av verdiendringer på de eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet blir regnskapsført i den perioden de oppstår.

KONSERN - 31.12.2021	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Sum bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank			428	428
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			867	867
Utlån til og fordringer på kunder	3 957		65 968	69 925
Sertifikater og obligasjoner	10 185			10 185
Aksjer og andre verdipapirer	204			204
Finansielle derivater	269	541		810
Sum finansielle eiendeler	14 615	541	67 263	82 419
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			980	980
Innskudd fra kunder			41 853	41 853
Finansielle derivater	241	95		336
Verdipapirgjeld			30 263	30 263
Ansvarlige lån			703	703
Sum finansielle forpliktelser	241	95	73 799	74 135

KONSERN - 31.12.2020	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Sum bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank			542	542
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			1 166	1 166
Utlån til og fordringer på kunder	4 372		62 478	66 850
Sertifikater og obligasjoner	8 563			8 563
Aksjer og andre verdipapirer	178			178
Finansielle derivater	589	1 204		1 793
Sum finansielle eiendeler	13 702	1 204	64 186	79 092
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			2 209	2 209
Innskudd fra kunder			39 023	39 023
Finansielle derivater	525	12		537
Verdipapirgjeld			28 774	28 774
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner			702	702
Sum finansielle forpliktelser	525	12	70 708	71 245

MORBANK - 31.12.2021	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Sum bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank			428	428
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			4 268	4 268
Utlån til og fordringer på kunder	5 714		35 353	41 067
Sertifikater og obligasjoner	10 030			10 030
Aksjer og andre verdipapirer	204			204
Finansielle derivater	269	9		278
Sum finansielle eiendeler	16 217	9	40 049	56 275
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			1 877	1 877
Innskudd fra kunder			41 870	41 870
Finansielle derivater	221	43		264
Verdipapirgjeld			5 174	5 174
Ansvarlige lån			703	703
Sum finansielle forpliktelser	221	43	49 624	49 888

MORBANK - 31.12.2020	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Sum bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank			542	542
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			5 925	5 925
Utlån til og fordringer på kunder	5 061		32 864	37 925
Sertifikater og obligasjoner	8 950			8 950
Aksjer og andre verdipapirer	178			178
Finansielle derivater	648	29		677
Sum finansielle eiendeler	14 837	29	39 331	54 197
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner			3 113	3 113
Innskudd fra kunder			39 049	39 049
Finansielle derivater	509	12		521
Verdipapirgjeld			5 286	5 286
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner			702	702
Sum finansielle forpliktelser	509	12	48 150	48 671

Note 23

Finansielle instrumenter til amortisert kost

Utlån måles til virkelig verdi ved første gangs måling med tillegg av direkte transaksjonskostnader. Ved fastsettelse av utlånets verdi på transaksjonstidspunktet (transaksjonspris) kommer direkte transaksjonskostnader til fradrag og periodiseres over utlånets løpetid som en del av utlånets effektive rente. Utlån måles etterfølgende til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Den effektive renten er den renten på inngåelsestidspunktet som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontantstrømmer over utlånets forventede levetid, til netto balanseført verdi av utlånet. Ved gjennomføring av denne beregningen estimeres kontantstrømmene, og alle kontraktsmessige vilkår ved utlånet blir tatt i betraktning. Virkelig verdi på instrumentene som handles i et aktivt marked er basert på omsatt kurs på balansedagen. For de finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked benyttes egne verdivurderinger basert på gjeldende markedsforhold, alternativt verdivurdering fra annen markedsaktør.

KONSERN	31.12.2021		31.12.2020	
	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank	428	428	542	542
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	867	867	1 166	1 166
Utlån til og fordringer på kunder	65 968	65 968	62 478	62 478
Sum finansielle eiendeler	67 263	67 263	64 186	64 186
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	980	980	2 209	2 209
Innskudd fra kunder	41 853	41 853	39 023	39 023
Verdipapirgjeld	30 387	30 263	28 907	28 774
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	710	703	714	702
Sum finansielle forpliktelser	73 930	73 799	70 853	70 708

MORBANK	31.12.2021		31.12.2020	
	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi
Kontanter og fordringer på Norges Bank	428	428	542	542
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 268	4 268	5 925	5 925
Utlån til og fordringer på kunder	35 353	35 353	32 864	32 864
Sum finansielle eiendeler	40 049	40 049	39 331	39 331
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	1 877	1 877	3 113	3 113
Innskudd fra kunder	41 870	41 870	39 049	39 049
Verdipapirgjeld	5 197	5 174	5 300	5 286
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	710	703	714	702
Sum finansielle forpliktelser	49 654	49 624	48 176	48 150

Note 24

Finansielle instrumenter til virkelig verdi

NIVÅER

Verdsettelsen av finansielle instrumenter innplasseres i ulike nivåer basert på kvaliteten på markedsdata for den enkelte type instrument.

Nivå 1 – Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked

I nivå 1 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt obligasjoner og sertifikater på LCR-nivå 1.

Nivå 2 – Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

I nivå 2 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, inkludert noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår i hovedsak verdipapirgjeld, derivat og obligasjoner som ikke er på nivå 1.

Nivå 3 – Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata

I nivå 3 innplasseres finansielle instrumenter som ikke kan verdsettes basert på direkte eller indirekte observerbare priser. I kategorien inngår i hovedsak utlån til kunder, samt aksjer.

Tilnærming til verddivurdering av finansielle instrumenter på nivå 3 i verdsettelseshierarkiet:

Fastrenteutlån

Det har ikke vært vesentlige endringer i tilnærmingen til verddivurdering av fastrenteutlån i 2021. Virkelig verdi beregnes basert på kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med en markedsrente som er avstemt mot de priser som gjelder for tilsvarende fastrenteutlån på balansedagen. Verdiendringen fremkommer i resultatlinjen Netto resultat fra finansielle instrumenter i resultatoppstillingen. En endring i diskonteringsrenten på 10 basispunkt vil gi et utslag på ca 10 mill. kroner på fastrenteutlånene

Aksjer

Aksjene på nivå 3 i verdsettelseshierarkiet er hovedsakelig bankens investering i Eksportfinans ASA (78 mill. kroner) og bankens eierinteresse i Vipps AS (68 mill. kroner).

Tabellene under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi.

KONSERN - 31.12.2021	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Konter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			3 957	3 957
Sertifikater og obligasjoner	7 082	3 103		10 185
Aksjer	10		194	204
Finansielle derivat		810		810
Sum finansielle eiendeler	7 092	3 913	4 151	15 156
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder				-
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		336		336
Sum finansielle forpliktelser	-	336	-	336

KONSERN - 31.12.2020	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Konter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			4 372	4 372
Sertifikater og obligasjoner	6 121	2 442		8 563
Aksjer	14		164	178
Finansielle derivat		1 793		1 793
Sum finansielle eiendeler	6 135	4 235	4 536	14 906
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder				-
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		537		537
Sum finansielle forpliktelser	-	537	-	537

MORBANK - 31.12.2021	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kontanter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			5 714	5 714
Sertifikater og obligasjoner	6 509	3 521		10 030
Aksjer	10		194	204
Finansielle derivat		278		278
Sum finansielle eiendeler	6 519	3 799	5 908	16 226
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder				-
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		264		264
Sum finansielle forpliktelser	-	264	-	264

MORBANK - 31.12.2020	Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kontanter og fordringer på Norges Bank				-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				-
Utlån til og fordringer på kunder			5 061	5 061
Sertifikater og obligasjoner	6 004	2 946		8 950
Aksjer	14		164	178
Finansielle derivat		677		677
Sum finansielle eiendeler	6 018	3 623	5 225	14 866
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner				-
Innskudd fra kunder				-
Verdipapirgjeld				-
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner				-
Finansielle derivat		521		521
Sum finansielle forpliktelser	-	521	-	521

KONSERN - Nivå 3 utvikling	Utlån til og fordringer på kunder	Aksjer
Balanseført verdi pr 31.12.20	4 372	164
Kjøp/økning	648	9
Salg/reduksjon	-1 170	-8
Overført til Nivå 3		
Overføring ut av Nivå 3		
Gevinst/tap i perioden	107	29
Balanseført verdi pr 31.12.21	3 957	194

MORBANK - Nivå 3 utvikling	Utlån til og fordringer på kunder	Aksjer
Balanseført verdi pr 31.12.20	5 061	164
Kjøp/økning	292	9
Salg/reduksjon	321	-8
Overført til Nivå 3		
Overføring ut av Nivå 3		
Gevinst/tap i perioden	40	29
Balanseført verdi pr 31.12.21	5 714	194

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler

KONSERN/MORBANK 2021	Eierandel	Antall aksjer/ andeler	Anskaffelseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Eksportfinans ASA	1,35%	3 551	46	78
Vipps AS	1,13%	13 440	22	68
VN Norge AS	1,55%		-	17
Novela Kapital I AS	15,00%		11	11
Visa Norge Forvaltning AS	2,22%			6
Solstad Offshore ASA	1,29%	965 728	22	5
Sparebank 1 Nordmøre	0,42%	37 756	4	5
Sparebank 1 Søre-Sunnmøre	4,81%	48 070	5	5
Øvrige			22	9
Totalt			132	204

Sertifikater og obligasjoner

KONSERN			MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
		Offentlig forvaltning		
2 675	2 867	Anskaffelsesverdi	2 836	2 628
2 732	2 874	Bokført verdi	2 844	2 686
		Kredittinstitusjoner		
4 732	5 824	Anskaffelsesverdi	5 692	5 159
4 819	5 840	Bokført verdi	5 715	5 252
		Øvrige finansielle foretak		
993	1 478	Anskaffelsesverdi	1 478	993
1 012	1 471	Bokført verdi	1 471	1 012
		Sum sertifikater og obligasjoner		
8 400	10 169	Anskaffelsesverdi	10 006	8 780
8 563	10 185	Bokført verdi	10 030	8 950

Note 25

Finansielle derivater

Finansielle derivat er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- eller valutarisiko banken har påtatt seg. Finansielle derivat bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, og balanseføres brutto pr. kontrakt som henholdsvis eiendel eller gjeld. Verdiendringer på basisswapper under sikringsbokføring som skyldes endringer i basisspreader regnskapsføres i utvidet resultat som en sikringskostnad. Den estimerte virkelige verdien av finansielle OTC-derivat justeres for motpartens kredittrisiko (CVA) eller for konsernets egen kredittrisiko (DVA).

Beregning av virkelig verdi for finansielle derivat baseres på verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, rente og valuta, innhentes i markedet.

Tabellen viser de finansielle derivatenes nominelle verdier og markedsverdier. Derivathandler presenteres brutto i balansen som eiendel eller gjeld avhengig av hvorvidt derivatet har en positiv eller negativ verdi

Oversikten viser verdien av derivatkontrakter som er omfattet av motregningsavtaler eller er sikret med kontanter under Credit Support Annex (CSA). For kundeforretninger etableres det rammer basert på nødvendig formell kredittbehandling hvor det stilles tilstrekkelig sikkerhet for rammen. For bankmotparter reguleres motpartsrisikoen knyttet til endringer i markedsforhold gjennom CSA-avtaler. Sparebanken Møre stiller krav om inngåelse av CSA-avtale før derivathandel mot enhver interbankmotpart. Dette gir Sparebanken Møre sikkerhet for en gitt eksponering. Avtalen med motpart definerer når pant skal overføres mellom partene. Sparebanken Møre praktiserer kontantpant mot sine motparter. Markedsverdien av alle derivater inngått mellom Sparebanken Møre og motparten avregnes i henhold til den enkelte CSA-avtale. Pr. 31.12.2021 har Sparebanken Møre stilt kontantpant for 948 mill.kroner (1 166 mill. kroner). Datterselskapet Møre Boligkreditt har mottatt kontantpant for 146 mill.kroner (546 mill.kroner).

	2021			2020		
KONSERN	Nominell verdi	Eiendel	Forpliktelse	Nominell verdi	Eiendel	Forpliktelse
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler	11 967	137	195	11 331	188	328
Sum renteinstrumenter	11 967	137	195	11 331	188	328
Valutainstrumenter						
Valutabytteavtaler	1 701	-	15	1 867	-	150
Valutaterminer	8 280	132	31	8 827	440	47
Sum valutainstrumenter	9 981	132	46	10 694	440	197
Sikringsinstrumenter						
Rentebytteavtaler	4 775	186	43	4 775	300	12
Valutabytteavtaler	10 107	355	52	7 782	865	-
Sum sikringsinstrumenter	14 882	541	95	12 557	1 165	12
Sum finansielle derivater	36 830	810	336	34 582	1 793	537

	2021			2020		
MORBANK	Nominell verdi	Eiendel	Forpliktelse	Nominell verdi	Eiendel	Forpliktelse
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler	14 440	133	145	13 978	205	326
Sum renteinstrumenter	14 440	133	145	13 978	205	326
Valutainstrumenter						
Valutabytteavtaler	1 391	4	25	1 549	3	136
Valutaterminer	8 280	132	51	8 827	440	47
Sum valutainstrumenter	9 671	136	76	10 376	443	183
Sikringsinstrumenter						
Rentebytteavtaler	1 725	9	43	1 725	29	12
Valutabytteavtaler	-	-	-	-	-	-
Sum sikringsinstrumenter	1 725	9	43	1 725	29	12
Sum finansielle derivater	25 836	278	264	26 079	677	521

Pr 31.12.2021 ble følgende swapper benyttet i virkelig verdisikring av renterisiko.

KONSERN - 2021	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år
Nominelt beløp	NOK		1 000		2 775	1 000
Gjennomsnittlig fast rente			1,5 %		2,9 %	2,8 %
Nominelt beløp	EUR			250	750	25
Gjennomsnittlig fast rente				0,1 %	0,1 %	2,8 %

KONSERN - 2020	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år
Nominelt beløp	NOK				3 775	1 000
Gjennomsnittlig fast rente					2,5 %	2,8 %
Nominelt beløp	EUR				750	25
Gjennomsnittlig fast rente					0,2 %	2,8 %

MORBANK - 2021	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år
Nominelt beløp	NOK				1 725	
Gjennomsnittlig fast rente					1,7 %	

MORBANK - 2020	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år
Nominelt beløp	NOK				1 725	
Gjennomsnittlig fast rente					1,7 %	

Forfallstidspunkt finansielle derivater, nominell verdi

KONSERN		2021		2020	
	Forfall	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter
	2021			2 187	8 633
	2022		8 185	5 199	119
	2023		34	4 883	21
	2024		20	3 732	11
	2025		10	4 187	11
	2026		11	1 200	11
	2027		11	437	11
	2028		6	1 678	7
	2029		3	921	3
	2030			1 112	
	2031				
	2032			219	
		28 549	8 280	25 755	8 827

MORBANK		2021		2020	
	Forfall	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter
	2021			2 187	8 633
	2022		8 185	1 707	119
	2023		34	2 385	21
	2024		20	1 172	11
	2025		10	3 137	11
	2026		11	1 200	11
	2027		11	119	11
	2028		6	447	7
	2029		3	921	3
	2030			3 758	
	2031				
	2032			219	
		17 557	8 280	17 252	8 827

Note 26

Verdipapirgjeld

Morbankens verdipapirgjeld består av obligasjonslån kvotert i norske kroner. Møre Boligkreditt AS har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett kvotert i norske kroner og i Euro.

Innlån med flytende rente vurderes til amortisert kost. For de med fastrentebetingelser benyttes virkelig verdisikring med verdiendringer over resultatet for endringer i virkelig verdi som skyldes endringer i markedsrenten. Banken verdisikrer rente- og valutarisiko på individuelt nivå. Det eksisterer en entydig, direkte og dokumentert sammenheng mellom verdiendringer på sikringsinstrumentet og sikringsobjektet. Sammenhengen dokumenteres ved en test av sikringseffektivitet ved inngåelse av transaksjonen og gjennom sikringsforholdets løpetid. Sikringsgevinster og -tap medfører en justering i den balanseførte verdien av sikrede lån. Disse sikringsjusteringene i balanseført verdi amortiseres over gjenværende sikringsperiode ved en justering i lånets effektive rente dersom sikringen ikke lenger er effektiv, dersom sikring avbrytes eller ved annen opphør av sikring. Ved å benytte nevnte prinsipp gir det en riktig regnskapspresentasjon som er i samsvar med bankens rente- og valutastyring og reelle økonomiske utvikling.

Endringer i verdipapirgjeld

KONSERN	Balanse 31.12.20	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.21
Obligasjoner og sertifikater, nominell verdi	27 569	6 170	-4 066		29 673
Opptjente renter	60		2		62
Verdijusteringer	1 145			-617	528
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	28 774	6 170	-4 064	-617	30 263

MORBANK	Balanse 31.12.20	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.21
Obligasjoner og sertifikater, nominell verdi	5 261	1 000	-1 066		5 195
Opptjente renter	12			3	15
Verdijusteringer	13			-49	-36
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5 286	1 000	-1 066	-46	5 174

Forfallstidspunkt for forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer, nominell verdi

KONSERN				MORBANK			
	NOK	Valuta	Sum	Forfall	NOK	Valuta	Sum
	1 685	2 363	4 048	2022	695		695
	1 000	2 375	3 375	2023	1 000		1 000
	4 500	2 498	6 998	2024	1 500		1 500
	7 550		7 550	2025	1 000		1 000
	2 700	2 550	5 250	2026			
		321	321	2027	1 000		1 000
	1 000	201	1 201	2028			
	18 435	10 308	28 743	Sum	5 195	-	5 195

Oversikt over kontraktsmessige ikke-diskonterte kontantstrømmer fremgår av note 14.

Note 27

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

KONSERN OG MORBANK

ISIN.NR.	Valuta	Låneopptak	Innløsningsrett	Rente	31.12.2021
NO0010809304	NOK	31.10.2017	2023	3 mnd NIBOR + 1,55	502
NO0010791692	NOK	03.05.2017	2022	3 mnd NIBOR + 1,46	201
Ansvarlige lån					703

ISIN.NR.	Valuta	Låneopptak	Innløsningsrett	Rente	31.12.2021
NO0010796154	NOK	15.06.2017	2022	3 mnd NIBOR + 3,25	349
NO0010856495	NOK	12.06.2019	2024	3 mnd NIBOR + 3,50	250
Fondsobligasjoner					599

Fondsobligasjonen NO0010796154 og NO0010856495 er klassifisert som egenkapital i balansen og inngår i kjernekapitalen. Basert på at banken har en ensidig rett til ikke å betale renter eller hovedstol til investorene kvalifiserer den ikke som gjeld etter IAS 32. Rentekostnadene presenteres ikke på linjen rentekostnader i resultatregnskapet, men som en reduksjon av opptjent egenkapital. Kostnadene innregnes ved betaling. Det er betalt 23 mill. kroner i renter i 2021 (27 mill. kroner). 23 mill. kroner (27 mill.kroner) av resultatet etter skatt i 2021 er dermed tilordnet fondsobligasjonseierne.

Det foreligger ingen rett til konvertering av ansvarlige lån/fondsobligasjoner til egenkapitalbeviskapital. Konsernet har ikke investeringer i ansvarlig lånekapital i andre foretak (inkl. kredittinstitusjoner) ved utgangen av 2021. Verdipapirdokument og låneavtaler er gjort tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Endringer i ansvarlige lån

KONSERN OG MORBANK	Balanse 31.12.20	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.21
Ansvarlige lån, nominell verdi	700				700
Opptjente renter	2			1	3
Verdijusteringer	0				0
Sum ansvarlige lån	702			1	703

Endringer i fondsobligasjoner (klassifisert som egenkapital)

KONSERN OG MORBANK	Balanse 31.12.20	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.21
Fondsobligasjoner, nominell verdi	600				600
Opptjente renter	0				0
Verdijusteringer	-1				-1
Sum fondsobligasjoner (klassifisert som egenkapital)	599				599

Note 28

Innskudd fra kunder

Innskudd med avtalt flytende rente og fast rente er målt til amortisert kost. Se for øvrig note 22 for ytterligere informasjon om klassifisering og måling.

INNSKUDD FRA KUNDER	Konsern		Morbank	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Sektor/næring				
Jordbruk og skogbruk	234	196	234	196
Fiske og fangst	1 679	1 446	1 679	1 446
Industri	2 600	2 321	2 600	2 321
Bygg og anlegg	836	909	836	909
Varehandel og hotell	1 682	1 082	1 682	1 082
Eiendomsdrift	2 306	1 802	2 306	1 802
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	4 400	4 773	4 417	4 799
Offentlig forvaltning	946	822	946	822
Utlandet	3	2	3	2
Andre	2 500	2 304	2 500	2 304
Sum næringsliv/offentlig	17 186	15 657	17 203	15 683
Personkunder	24 667	23 366	24 667	23 366
Sum	41 853	39 023	41 870	39 049

Note 29

Datterselskap

KONSERNSTRUKTUR

Morselskap	Hjemland	Hovedvirksomhet
Sparebanken Møre	Norge	Bank

Eierinteresser i kredittinstitusjoner

Selskap	Hjemland	Hovedvirksomhet	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi 2021	Bokført verdi 2020
Møre Boligkreditt AS	Norge	Finansiering	100 %	100 %	1 550	2 050

Eierinteresser i andre datterselskap

Selskap	Hjemland	Hovedvirksomhet	Eierandel	Stemmeandel	Bokført verdi 2021	Bokført verdi 2020
Møre Eiendomsmegling AS	Norge	Eiendomsmegling	100 %	100 %	9	9
Sparebankeiendom AS	Norge	Eiendomsforvaltning	100 %	100 %	12	12
Sum eierinteresser i andre datterselskap					21	21
Sum eierinteresser i datterselskap					1 571	2 071

Transaksjoner med datterselskaper

Dette er transaksjoner mellom morbanken og 100 % eide datterselskap som er foretatt på armlengdes avstand og til armlengdes priser.

Avregning av finansieringskostnader/-inntekter mellom segmentene gjøres løpende til morbankens fundingkostnad. Internrenten for dette defineres som effektiv 3 måneders NIBOR + et påslag for lang finansiering (1,23 % i 2021 og 1,46 % i 2020).

Husleie fordeles etter bruksareal på det enkelte segment basert på de samme prinsipper og til de samme priser som for morbanken, til markedsleie.

Andre tjenester (kontorrekvisita, IT-utstyr m.m.) kjøpes av det enkelte segment fra morbanken til samme pris som morbanken oppnår hos eksterne leverandører.

Det vil være transaksjoner mellom Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS knyttet til overføring av utlånsportefølje til Møre Boligkreditt AS, og ved at Sparebanken Møre yter lån og kreditter ovenfor kredittforetaket. De økonomiske vilkår for overføring av lån fra Sparebanken Møre skal være til markedsverdi. Dersom det kjøpes boliglån med fast rente skal prisen justeres for over-/underkurs.

Sparebanken Møre er ansvarlig for at de lån som skal overføres til Møre Boligkreditt AS er korrekt etablert og i samsvar med de krav som er nedfelt i avtale mellom kredittforetak og morbank. I tilfelle brudd på disse krav, vil banken være erstatningsansvarlig for de tap som foretaket måtte få som følge av feilen. Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS har formalisert renteoppgjør for transaksjonsdager fra tidspunkt for overføring av portefølje av utlån til tidspunkt for oppgjør av vederlaget.

For å sikre rettidig betaling til eiere av obligasjonslån med fortrinnsrett (OMF) og tilhørende derivatavtaler, er det etablert en rullerende kredittfasilitet («Revolving Credit Facility Agreement») mellom Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS. Sparebanken Møre garanterer for rettidig kupongbetaling og betalinger knyttet til derivatavtaler på utestående OMF-lån fra Møre Boligkreditt AS, samt tilbakebetaling av hovedstol på de OMF-lån som forfaller de løpende neste 12 måneder. I tillegg til den rullerende kredittfasiliteten har Møre Boligkreditt AS en rammekreditt i Sparebanken Møre med bevilget ramme på 5 mrd. kroner.

I prising av tjenester Sparebanken Møre yter overfor Møre Boligkreditt AS skilles det mellom faste og variable kostnader for kredittforetaket. Faste kostnader defineres som kostnader kredittforetaket må bære uavhengig av aktiviteten knyttet til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett, erverv av portefølje mv. Variable kostnader defineres som kostnader knyttet til størrelse på portefølje ervervet fra Sparebanken Møre og det arbeidet som må utøves fra bankens ansatte for å levere tilfredsstillende tjenester gitt antall kunder i porteføljen.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt og eliminert i konsernregnskapet er som følger:

MORBANK	2021	2020
Resultat		
Netto renter og kredittprovisjoner fra datterselskaper	32	24
Mottatt utbytte fra datterselskap	237	227
Forvaltningshonorar fra Møre Boligkreditt AS	44	41
Betalt husleie til Sparebankeiendom AS	14	14
Balanse pr 31.12.		
Fordring på datterselskap	3 514	4 876
Obligasjoner med fortrinnsrett	514	503
Gjeld til datterselskap	1 061	1 475
Konsernintern bruksrett til eiendommer i Sparebankeiendom AS	85	96
Konsernintern sikring	8	60
Akkumulert overført låneportefølje til Møre Boligkreditt AS	28 975	29 045

Note 30

Leieavtaler

Leie av forretningslokaler

Banken leier 26 av sine forretningslokaler fra eksterne utleiere, samt 2 fra bankens heleide eiendomsselskap Sparebankeiendom AS. For informasjon om kontorenes lokaliteter og areal, se note 31.

MORBANK	2021	2020
Husleie betalt til:		
Sparebankeiendom AS	16	16
Andre eksterne utleiere	10	11

Varighet leieavtaler

Leieavtaler med eksterne utleiere er i hovedsak av 5 og 10 års varighet (noen på 1 år) med 12 måneder gjensidig oppsigelsesfrist og til markedspriser. Leieavtaler med datterselskapet Sparebankeiendom AS har 10 års varighet. Leiebetalingen er markedspris.

Leieavtaler iht. IFRS 16

Konsernet implementerte IFRS 16 Leieavtaler i 2019. Den nye standarden krever at leietaker innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste leieavtaler, noe som er en vesentlig endring fra tidligere prinsipper. Standarden påvirker konsernets bokføring av leid eiendom.

Sparebanken Møre har benyttet seg av muligheten til å ikke balanseføre leieavtaler knyttet til eiendeler av lav verdi og/eller kort levetid (under 1 år). Dette omfatter eksempelvis kontormaskiner og kaffeautomater. Benyttet diskonteringsrente tilsvarer bankens marginale lånerente og utgjør 2,04 %. Bruksrett presenteres i balansen under regnskapslinjen «Varige driftsmidler», mens tilhørende leieforpliktelse presenteres under regnskapslinjen «Andre forpliktelser».

Som en konsekvens av de nye reglene er konsernets husleiekostnad redusert med 12,6 mill. kroner i 2021 (12,8 mill. kroner), mens rentekostnaden er økt med 0,9 mill. kroner (1,2 mill. kroner) og avskrivningene er økt med 11,4 mill. kroner (11,2 mill. kroner). For morbanken er husleiekostnaden redusert med 26,3 mill. kroner i 2021 (26,4 mill. kroner), mens rentekostnaden er økt med 2,8 mill. kroner (3,3 mill. kroner) og avskrivningene er økt med 23,8 mill. kroner (23,9 mill. kroner).

Bruksrett ihht IFRS 16

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
65	53	Bruksrett IB	149	172
0	0	Justeringer	1	0
0	1	Tilganger	1	1
0	3	Avganger	3	0
12	12	Avskrivninger	24	24
53	39	Bruksrett UB	124	149

Leieforpliktelse ihht IFRS 16

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
66	53	Leieforpliktelse IB	152	174
0	0	Justeringer	1	0
0	1	Tilganger	1	1
0	3	Avganger	3	0
15	13	Leiebetalinger	26	26
2	1	Renter	2	3
53	39	Leieforpliktelse UB	127	152

MORBANK - Forfallsanalyse, udiskontert kontantstrøm

	2021
Mindre enn 1 år	26
1-2 år	23
2-3 år	21
3-4 år	20
4-5 år	18
Mer enn 5 år	33
Totalt udiskontert kontantstrøm	141

Andre vesentlige avtaler

Konsernet har outsourcet det vesentligste av driften innen IT-området. Sparebanken Møre har en avtale med TietoEVRY om levering av IT-tjenester for sin bankvirksomhet. Avtalen har en årlig fastpris på NOK 67 millioner kroner. Avtalen ble i desember 2018 forlenget og løper ut 2021, deretter med årlig forlengelse. Sparebanken Møre viderefører samarbeidet om en komplett portefølje av bankløsninger og driftstjenester fra TietoEVRY.

TietoEVRY leverer løsninger som understøtter sentrale banktjenester som innskudd, finansiering, kort og betalingsformidling, regnskap og rapportering, meldingsdistribusjon og kundedialogtjenester, selvbetjeningskanaler og løsninger for bankkontor. I tillegg leverer TietoEVRY sikkerhetsløsninger og drift av samtlige bankløsninger og bankens infrastruktur.

Note 31

Varige driftsmidler

Anleggsmidler er vurdert til historisk kostpris inkl. direkte henførbare kostnader fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler blir solgt eller avhendet blir kostprisen og akkumulerte avskrivninger tilbakeført i regnskapet, og evt. gevinst eller tap fra salget/avhendingen blir resultatført. Kostprisen for anleggsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter og direkte oppkjøpskostnader knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at anleggsmiddelet er tatt i bruk, reparasjon og vedlikehold, blir kostnadsført.

Det blir foretatt dekomponering av vesentlige varige driftsmidler for avskrivningsformål når komponentens anskaffelseskost er betydelig i forhold til total anskaffelseskost og brukstid er vesentlig forskjellig.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode med følgende tidsprofil, hensyntatt restverdi:

Driftsmiddel	Tidsprofil avskrivning
Tomter	Avskrives ikke
Fritidseiendommer	Avskrives ikke
Bygninger	50 år
Tekniske installasjoner	10 år
Inventar	8-10 år
Biler	5 år
Kontormaskiner	5 år
IT-utstyr	3-5 år

Det foretas årlig en revurdering av resterende levetid og restverdier for hvert driftsmiddel. Ved hvert rapporteringstidspunkt vurderes hvorvidt det foreligger indikasjoner på fall i materielle eiendelers verdi. Dersom slike indikasjoner foreligger, beregnes eiendelens gjenvinnbare beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). En kontantgenererende enhet er den minste identifiserbare gruppe som genererer inngående kontantstrøm, som i alt vesentlig er uavhengig fra andre eiendeler eller grupper. Eiendelens balanseførte beløp nedskrives umiddelbart til gjenvinnbart beløp, om bokført verdi er høyest.

Tilsvarende vurderes det hvorvidt grunnlaget for tidligere nedskrivninger er til stede. Dersom grunnlaget for tidligere års nedskrivninger ikke lenger er tilstede, reverseres tidligere års nedskrivninger over resultatet. Varige driftsmidler presenteres således til historisk kost fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall.

Driftsmidler som hver for seg er av mindre betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller varig verdifall, men vurderes som grupper.

Gevinst eller tap ved salg av varige driftsmidler resultatføres løpende.

Fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk består av inventar og kontormaskiner.

Bygninger og tomter er i sin helhet eid av bankens datterselskap, Sparebankeiendom AS. Byggene er kun beregnet til eget bruk i operasjonell drift av banken, og er derfor ikke definert som investeringseiendommer. Bygningsmassen består også av fritidsboliger som disponeres av ansatte. Byggene til bankvirksomheten er lokalisert i konsernets geografiske hjemmemarked, Nordvestlandet. Samlet kontorareal er ca. 7 500 kvm. Bare mindre deler av lokalene er ledige, og det er kun næringslokaler i byggene. Byggene er bokført til historisk kost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Det er ingen indikasjoner på verdifall i konsernets bygningsmasse.

KONSERN				
31.12.2021	Sum	Bygg, inkl. tekn.install., tomter/hytter	Biler, IT og kontor-maskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	385	288	30	67
Tilgang	5	4	1	0
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	390	292	31	67
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	215	130	27	58
Årets avskrivninger	16	11	2	3
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	231	141	28	61
Regnskapsført verdi 31.12	160	151	3	6
Lineær avskrivningstid (år)		10-50	3-5	8-10
Kostpris på fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	102	20	26	56

KONSERN				
31.12.2020	Sum	Bygg, inkl. tekn.install., tomter/hytter	Biler, IT og kontor-maskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	372	280	27	65
Tilgang	15	8	3	4
Avgang	2	0	0	2
Anskaffelseskost 31.12	385	288	30	67
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	201	118	26	57
Årets avskrivninger	16	12	1	3
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	2	0	0	2
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	215	130	27	58
Regnskapsført verdi 31.12	171	158	3	10
Lineær avskrivningstid (år)		10-50	3-5	8-10
Kostpris på fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	63	0	25	38

MORBANK

31.12.2021	Sum	Bygg, inkl. tekn.install.	Biler, IT og kontor- maskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	136	41	29	66
Tilgang	2	1	1	0
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	139	43	30	66
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	102	20	26	56
Årets avskrivninger	9	4	2	3
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	111	24	28	59
Regnskapsført verdi 31.12	28	19	2	7
Lineær avskrivningstid (år)		10-50	3-5	8-10
Kostpris på fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	80	0	26	54

MORBANK

31.12.2020	Sum	Bygg, inkl. tekn.install.	Biler, IT og kontor- maskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	122	33	26	63
Tilgang	15	8	3	4
Avgang	2	0	0	2
Anskaffelseskost 31.12	136	41	29	66
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	97	17	25	56
Årets avskrivninger	8	3	1	3
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	2	0	0	2
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	103	20	26	56
Regnskapsført verdi 31.12	34	21	3	10
Lineær avskrivningstid (år)		10-50	3-5	8-10
Kostpris på fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	61	0	25	36

Note 32

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av aktiverte kostnader knyttet til kjøp av programvare, lisenser og lignende.

Balanseførte immaterielle eiendeler regnskapsføres til kost, redusert for eventuell av- og nedskrivning. Immaterielle eiendeler avskrives lineært over forventet brukstid. Forventet brukstid er normalt fem år.

Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter for å bringe programvaren klar til bruk. Vurdering av nedskrivningsbehov gjennomføres årlig. Utgifter knyttet til vedlikehold av programvare og IT-systemer kostnadsføres løpende over resultatregnskapet.

KONSERN			MORBANK	
2020	2021		2021	2020
170	192	Anskaffelseskost 01.01	191	169
22	13	Tilgang	13	22
0	0	Avgang	0	0
192	205	Anskaffelseskost 31.12	204	191
116	135	Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	134	115
19	19	Avskrivninger	18	19
0	0	Nedskrivninger	0	0
0	0	Avgang	0	0
135	154	Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	153	134
53	56	Bokført verdi 01.01	56	53
56	51	Bokført verdi 31.12	51	56
20	20	Lineære avskrivningssatser i prosent	20	20
5	5	Økonomisk levetid i antall år	5	5

Note 33

Andre eiendeler

KONSERN			MORBANK	
31.12.2020	31.12.2021		31.12.2021	31.12.2020
11	8	Overtatte eiendeler	8	11
69	69	Kapitalinnskudd i Sparebanken Møres Pensjonskasse	69	69
34	46	Øvrige fordringer	40	31
114	123	Sum andre eiendeler	117	111

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtakelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån.

Overtatte eiendeler utgjør totalt 8 mill. kroner (11 mill. kroner i 2020). Dette består av eiendommer 2 mill. kroner (6 mill. kroner) og tomter 6 mill. kroner (5 mill. kroner). Disse eiendommene er i hovedsak ervervet som ledd i realisering av bankens pant. Det er ikke noe mål for Sparebanken Møre å sitte som eier av overtatte eiendommer. I de tilfeller der akseptabel pris ikke blir oppnådd, blir eiendommene forsøkt utleid.

Kapitalinnskudd i Sparebanken Møres Pensjonskasse inngår ikke som en del av pensjonsmidlene i ytelsesordningen. Dette er egenkapital som Sparebanken Møre som sponsor har skutt inn for å tilfredsstille Pensjonskassens soliditetskrav.

Note 34

Egenkapitalbevis og eierstruktur

Basisresultat pr. egenkapitalbevis (EKB) er beregnet som forholdet mellom årets resultat som tilfaller eierne av egenkapitalbevis iht. egenkapitalbevisbrøken i morselskapet 01.01, og antall utstedte egenkapitalbevis ved utgangen av året, justert for evt. emisjoner som ikke gir rett til fullt utbytte. Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis avviker ikke fra basisresultatet pr. egenkapitalbevis.

KONSERN	2021	2020
Resultat pr egenkapitalbevis (kroner) 2)	31,10	27,10
Utvannet resultat pr egenkapitalbevis (kroner)	31,10	27,10
Årets resultat som tilfaller egenkapitalbevisierne:		
Årets resultat	619	540
Egenkapitalbevisiernes andel av resultatet iht EKB-brøken 1)	307	268
Veid antall EKB egenbeholdning	22 111	22 540
Antall egne EKB 31.12	22 111	22 111
Antall egne EKB 01.01	22 111	25 251
Veid gjennomsnittlig utestående EKB	9 864 843	9 864 414
Antall utestående EKB 31.12	9 864 843	9 864 843
Antall utestående EKB 01.01	9 864 843	9 861 703
Veid gjennomsnittlig antall EKB utstedt	9 886 954	9 886 954
Antall EKB 31.12	9 886 954	9 886 954
Antall EKB 01.01	9 886 954	9 886 954

1) Egenkapitalbevisbrøken som danner grunnlaget for fordeling av overskuddet til egenkapitalbevisierne er utregnet basert på tall for morbank. Brøken beregnes som summen av egenkapitalbeviskapitalen, overkursfondet og utjevningsfondet, dividert på morbankens totale egenkapital eksklusive fondsobligasjoner og forslag til utbytte- og gavemidler (annen egenkapital). Egenkapitalbevisbrøken var 49,7 % i 2021 og 49,6 % i 2020.

2) Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet som egenkapitalbevisiernes andel av resultatet som tilordnes egenkapitaleierne delt på antall utstedte egenkapitalbevis ved utgangen av året, justert for emisjoner som ikke gir rett til fullt utbytte.

Egenkapitalbevis

Sparebanken Møre hadde ved utgangen av 2021 egenkapitalbevis pålydende 989 mill. kroner, fordelt på 9 886 954 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Utover dette består egenkapitalbevisiernes kapital av utjevningsfondet på 1 831 mill. kroner og overkurs på 357 mill. kroner. Det er ingen begrensninger i stemmeretten etter vedtektene. Det eksisterer heller ikke rettigheter som kan medføre at det blir utstedt nye egenkapitalbevis.

Egne egenkapitalbevis

Pålydende av egne egenkapitalbevis er presentert i balansen på egen linje, som reduksjon til utstedte egenkapitalbevis. Kjøpspris utover pålydende er ført mot grunnfondet og utjevningsfondet i henhold til historisk vedtatt fordeling. Tap eller gevinst på transaksjoner med egne egenkapitalbevis blir bokført direkte mot grunnfondet og utjevningsfondet i henhold til deres innbyrdes forhold.

Kostnader ved egenkapitaltransaksjoner

Transaksjonskostnader knyttet til en egenkapitaltransaksjon blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

Investorpolitikk

Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen. Egenkapitaleiernes andel av nettoresultatet som avsettes som utbyttedidler, tilpasses bankens egenkapitalsituasjon. Sparebanken Møres resultatdisponering skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.

Det eksisterer ingen særavtaler mellom banken og eiere. Styret kan ikke nekte kjøp eller salg av egenkapitalbevis utover det som fremgår av bestemmelsene i aksjeloven.

Klassifisering av utbytte

Utbytte på egenkapitalbevis og avsetning til utbyttedidler for lokalsamfunnet klassifiseres som annen egenkapital frem til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

Egenkapitalbeviskapital

Sparebanken Møres egenkapitalbeviskapital utgjør 988 695 400 kroner fordelt på 9 886 954 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner.

Egenkapitalbeviskapitalen er tatt opp i ni omganger:

År	Emisjonstype	Endring i egenkapitalbeviskapital	Total egenkapitalbeviskapital	Antall egenkapitalbevis
1988	Offentlig emisjon	100,0	100,0	1 000 000
1993	Offentlig emisjon	100,0	200,0	2 000 000
1994	Offentlig emisjon	150,0	350,0	3 500 000
1996	Offentlig emisjon	100,0	450,0	4 500 000
1996	Ansatte emisjon	1,7	451,7	4 516 604
1998	Offentlig emisjon	100,0	551,7	5 516 604
1998	Ansatte emisjon	0,9	552,6	5 526 154
2008	Utbytteemisjon	42,3	594,9	5 949 153
2009	Rettet emisjon	58,5	653,4	6 534 264
2010	Fondsemisjon	130,7	784,1	7 841 116
2013	Rettet emisjon	148,6	932,7	9 327 603
2013	Reparasjonsemisjon	54,1	986,8	9 868 144
2013	Ansatte emisjon	1,9	988,7	9 886 954

Egenkapitalbeviseiernes andel av resultatet

Fortjeneste pr. egenkapitalbevis beregnes ved å dividere resultatet som tilfaller eierne av egenkapitalbevisene med antall utstedte egenkapitalbevis pr. 31.12, justert for eventuelle emisjoner i løpet av året som ikke gir rett til fullt utbytte. Egenkapitalbeviseiernes andel av resultatet tilsvarer egenkapitalbeviskapitalens, utjevningsfondets og overkursfondets andel av bankens totale egenkapital eksklusive fondsobligasjoner og forslag til utbytte- og gavemidler (annen egenkapital) ved begynnelsen av året. Ved en utvidelse av egenkapitalbeviskapitalen i løpet av året i form av en emisjon, medtas en tidsveiet andel av økningen fra og med innbetalingstidspunktet.

20 største eierne pr 31.12.2021	Antall	Andel av EKB i %
Cape Invest AS	975 469	9,87
Sparebankstiftelsen Tingvoll	974 300	9,85
Verdipapirfondet Eika egenkapital	382 630	3,87
Wenaasgruppen AS	380 000	3,84
MP Pensjon	339 781	3,44
Pareto AS	305 189	3,09
Verdipapirfond Nordea Norge Verdi	283 012	2,86
Spesialfondet Borea utbytte	271 334	2,74
Verdipapirfond Pareto Aksje Norge	250 257	2,53
Wenaas EFTF AS	200 000	2,02
Brown Brothers Harriman & Co.	199 377	2,02
Beka Holding AS	150 100	1,52
Lapas AS (Leif-Arne Langøy)	123 500	1,25
Kommunal Landspensjonskasse	90 751	0,92
Forsvarets personellservice	87 000	0,88
Stiftelsen Kjell Holm	80 750	0,82
BKK Pensjonskasse	70 670	0,71
U Aandahls Eftf AS	50 000	0,51
PIBCO AS	45 900	0,46
Borghild Hanna Møller	40 244	0,41
Sum 20 største	5 300 264	53,61
Totalt	9 886 954	100,00

Nøkkeltall (morbank)

	2021	2020	2019	2018	2017
Børskurs	444	296	317	283	262
Antall utstedte egenkapitalbevis	9 886 954	9 886 954	9 886 954	9 886 954	9 886 954
Egenkapitalbeviskapital (mill. kroner)	989	989	989	989	989
Egenkapitalbevisbrøk - årlig gjennomsnitt	49,7	49,6	49,6	49,6	49,6
Egenkapitalbevisbrøk 31.12	49,7	49,6	49,6	49,6	49,6
Kontantutbytte pr egenkapitalbevis	16,00	13,50	14,00	15,50	14,00
Kontantutbytte pr egenkapitalbevis i prosent av børskurs 31.12	3,60	4,6	4,4	5,5	5,3
Effektiv avkastning (prosent) 3)	54,6	-2,2	17,0	13,4	8,7
Kontantutbytte i prosent av egenkapitalbeviseiernes andel av årsoverskudd 1)	51,6	50,2	43,6	54,7	51,8
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) 1)	30,98	26,83	32,00	28,35	27,00
Bokført egenkapital pr egenkapitalbevis (kr) 1) 2)	350	332	320	303	289
P/E (børskurs/fortjeneste) 1) 4)	14,3	10,9	9,2	9,5	9,4
P/BV (børskurs/bokført egenkapital) 1) 2)	1,27	0,89	0,99	0,93	0,91

1) Fond for urealiserte gevinster er holdt utenfor beregningen (tom 2017)

2) Konserntall, inkl. avsatt utbytte

3) Beregnet som summen av årets endring i børskurs og utbetalt utbytte i året, dividert på børskurs ved utgangen av foregående år.

4) Beregnet basert på konsernets resultat

	Antall EKB		EKB kapital		Overkurs	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Endring i EKB og overkurs:						
Ordinære EKB 01.01	9 886 954	9 886 954	989	989	357	357
Endringer	0	0	0	0	0	0
Ordinære EKB 31.12	9 886 954	9 886 954	989	989	357	357
Egne EKB:						
Egne EKB 01.01	22 111	25 251	2	3		
Endringer	0	-3 140	0	-1		
Egne EKB 31.12	22 111	22 111	2	2		

Utbetalt og foreslått utbytte

		Totalt beløp (Tall i tusen kroner)
Utbetalt utbytte EKB		
NOK 14,00 pr EKB i 2018		138 417
NOK 15,50 pr EKB i 2019		153 248
NOK 14,00 pr EKB i 2020		138 417
NOK 13,50 pr EKB i 2021		133 474
Foreslått utbytte		
NOK 15,50 pr EKB i 2018		153 248
NOK 14,00 pr EKB i 2019		138 417
NOK 13,50 pr EKB i 2020		133 474
NOK 16,00 pr EKB i 2021		158 191

Note 35

Transaksjoner med nærstående parter

Sparebanken Møre har ikke utbetalt honorar for annet arbeid enn styrevervet til styremedlemmer i 2021.

For 2020 var styrets nestleder Henrik Grung frem til 1. mars 2020 partner i advokatselskapet SANDS advokatfirma DA. SANDS fakturerte i denne perioden Sparebanken Møre for juridiske tjenester, totalt 103 322 kroner. Transaksjonen ble inngått på ordinære markedsmessige vilkår som om de var gjennomført mellom uavhengige parter.

For informasjon om transaksjoner mellom morbanken og datterselskaper, se note 29. For informasjon om ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte, se note 18.

Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven § 5-5

Vi bekrefter at konsernets og bankens årsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember 2021 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet og banken står overfor.

Ålesund, 2. mars 2022

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

Leif-Arne Langøy
STYRELEDER

Henrik Grung
STYRETS NESTLEDER

Jill Aasen

Ann Magritt Bjåstad Vikebakk

Note 36

Hendelser etter balansedagen

Eventuell ny informasjon om konsernets posisjoner på balansedagen blir hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker konsernets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke konsernets posisjon i fremtiden opplyses om dersom dette er vesentlig.

Det har ikke oppstått hendelser etter balansedagen, som vil påvirke presenterte tall vesentlig, pr. 31.12.2021.

Kåre Øyvind Vassdal

Therese Monsås Langset

Helge Karsten Knudsen

Marie Rekdal Hide

Trond Lars Nydal
ADM. DIREKTØR

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 45 40 40 63
Fax
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Sparebanken Møre

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebanken Møres årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Sparebanken Møres revisor sammenhengende i 4 år fra valget på generalforsamlingen den 21.03.2018 for regnskapsåret 2018.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Møre

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

1. Forventet kredittap på utlån og garantier innenfor driftssegmentet næringsliv

Det vises til Note 2 Risikostyring, Note 5 Utlån fordelt på kundegrupper, Note 9 Tap på utlån og garantier, Note 10 Kredittforringede engasjement og styrets årsberetning, avsnitt kredittrisiko.

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Konsernets samlede forventede kredittap på utlån og garantier som ikke er kredittforringet utgjør MNOK 105 per 31.12.2021. Forventet kredittap på utlån og garantier som er kredittforringet utgjør MNOK 263 per 31.12.2021. For utlån og garantier krever IFRS 9 at konsernet beregner forventet kredittap for de neste 12 måneder for lån som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko (steg 1), og forventet kredittap over hele lånets løpetid for lån som har vesentlig økning i kredittrisiko (steg 2). Konsernet anvender modeller for beregning av forventet kredittap i steg 1 og 2. Modellverket er komplekst og omfatter store mengder data. Samtidig innebærer beregningen at ledelsen utøver skjønn, spesielt knyttet til følgende parametere; - Sannsynlighet for mislighold (PD), - Tap ved mislighold (LGD), - Eksposering ved mislighold (EAD), - Definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko, - Vekting av ulike fremtidsrettede scenarier. Som IRB-bank har Sparebanken Møre utviklet egne modeller for fastsettelse av PD, LGD og EAD. Basert på disse godkjente IRB-modellene har konsernet utviklet en egen modell for beregning av forventet kredittap (ECL). For utlån og garantier hvor det er vesentlig økning i kredittrisiko og hvor det foreligger indikasjoner på at engasjementet er kredittforringet (steg 3), foretar konsernet en individuell vurdering av forventet kredittap over hele engasjementets løpetid. Fastsettelse av forventet kredittap innebærer stor grad av skjønn fra ledelsens side. Sentrale momenter i ledelsens vurderinger er:	Vi har dannet oss en forståelse av konsernets definisjoner, metoder og kontrollaktiviteter for innregning og måling av forventet kredittap samt kontrollert om de er i tråd med standardens krav. Vi har blant annet; - vurdert om konsernets validering av IRB-modeller og ECL-modell er utført på en faglig forsvarlig måte, - vurdert og testet om konsernets dokumentasjon av modell for beregning av forventede tap er i overensstemmelse med IFRS 9, - vurdert om ECL-modellens resultater er en god prediksjon på de erfarne tapene konsernet til slutt konstaterer, - testet fullstendighet og nøyaktighet av datagrunnlaget i ECL-modellen, - vurdert vekting av ulike scenarier og sensitiviteten ved ulike vektinger, - etterkontrollert ECL-modellens matematiske nøyaktighet. I vårt arbeid med vurdering av valideringer og modelldokumentasjon knyttet til ECL steg 1 og 2 har vi benyttet vår spesialist. For å utfordre ledelsens skjønnsmessige vurderinger lagt til grunn i beregningene av forventet kredittap for steg 1 og 2, har vi blant annet; - vurdert og testet ledelsens kontroll med modellens beregninger, - utført analyser av sentrale nøkkeltall, - vurdert modellberegnete forventede kredittap opp mot sammenlignbare banker, Vi har dannet oss en forståelse av hvordan konsernet identifiserer og følger opp engasjementer som er kredittforringet (steg 3).

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Møre

- identifisering av kredittforringede engasjementer, - forutsetninger for fastsettelsen av forventede kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerheter. På bakgrunn av størrelsen på brutto utlån, iboende kredittrisiko, nedskrivningenes størrelse og estimatene som ligger til grunn for ledelsens vurderinger, anser vi forventet kreditttap som et sentralt forhold ved revisjonen.	For et utvalg av kredittforringede engasjementer har vi etterberegnet forventet tap samt vurdert ledelsens forutsetninger til forventede kontantstrømmer mot eksterne verddivurderinger. For å utfordre banken på hvorvidt det skulle vært andre engasjementer under individuell tapsvurdering, har vi, basert på offentlig tilgjengelig informasjon, dannet vårt eget syn på om det foreligger indikasjoner på at engasjementer i næringslivsporteføljen er kredittforringet. Vi vurderte om noteopplysninger knyttet til IFRS 9 og ECL var tilstrekkelig etter kravene i IFRS 7.
--	---

2. IT-systemer og applikasjonskontroller

Det vises til note 30 Leieavtaler, avsnitt om Andre vesentlige avtaler.

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
Sparebanken Møre er avhengig av at IT-infrastrukturen i banken fungerer som tilsiktet. Banken benytter et standard kjernesystem levert og driftet av ekstern tjenesteleverandør. God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering. Videre understøtter IT-systemene regulatorisk etterlevelse av rapportering til myndigheter, noe som er sentralt for banken som konsesjonspliktig virksomhet. Systemet beregner blant annet rente på innlån og utlån (såkalte applikasjonskontroller) og bankens interne kontrollsystemer bygger på systemgenererte rapporter. På bakgrunn av IT-systemenes betydning for bankens virksomhet har vi identifisert dette området som et sentralt forhold ved vår revisjon.	I forbindelse med vår revisjon har vi opparbeidet oss en forståelse av kontrollmiljøet og testet at utvalgte generelle IT kontroller fungerer som forutsatt og understøtter viktige applikasjonskontroller. Vi har i våre kontroller hatt hovedfokus på tilgangsstyring. Uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren har vurdert og testet internkontroller knyttet til IT systemene hos ekstern tjenesteleverandør. Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3402) fra uavhengig revisor for å vurdere om tjenesteleverandøren har tilfredsstillende internkontroll på områder av vesentlig betydning for Sparebanken Møre. Vi har vurdert revisorens kompetanse og objektivitet, og vi gjennomgikk rapportene for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon. Vi har bedt uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren om å teste et utvalg standard rapporter og nøkkelfunksjonaliteter i kjernesystemet for å vurdere: - om utvalgte standardrapporter fra systemet inneholder all relevant data, og - om nøkkelfunksjonalitetene, herunder kontroller knyttet til renteberegninger, annuiteter og gebyrer fungerer som forutsatt. Vi har forespurt ledelsen om deres evaluering og oppfølging av uavhengig revisors rapport hos

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Møre

	tjenesteleverandørene for å påse at eventuelle funn er hensiktsmessig fulgt opp. I vårt arbeid med å forstå kontrollmiljøet, teste kontroller og gjennomgå rapportene har vi benyttet våre spesialister innen IT-revisjon.
--	--

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlingene for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Møre

avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av forskrift om elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Vi har utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet med filnavn 5967007LIEEXZX5PU005-2021-12-31-no er utarbeidet i overensstemmelse med verdipapirhandelloven § 5-5 og tilhørende forskrift (ESEF-regelverket).

Etter vår mening er årsregnskapet i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Møre

Ledelsen er ansvarlig for at årsregnskapet utarbeides, merkes og offentliggjøres i det felles elektroniske rapporteringsformatet som kreves i ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig for utarbeidelsen, merkingen og offentliggjøringen.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektronisk rapporteringsformat som kreves etter ESEF-regelverket. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektroniske rapporteringsformatet.

Som et ledd i vårt arbeid utførte vi handlinger for å gjøre oss kjent med selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i det felles elektroniske rapporteringsformatet. Vi rettet kontroller mot fullstendigheten og nøyaktigheten av merkingen, og vurderte ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfattet kontroll av samsvar mellom årsregnskapet som er merket i henhold til det felles elektroniske rapporteringsformatet og det reviderte regnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 2. mars 2022
KPMG AS

Svein Arthur Lyngroth
Statsautorisert revisor

Alternative resultatmål - APM

Sparebanken Møre har utarbeidet alternative resultatmål (APM) i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM'er. Vi bruker APM'er i våre rapporter for å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet og i tillegg representerer dette viktige måltall for hvordan ledelsen styrer konsernet. APM'ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som er utarbeidet iht IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse. Nøkkeltallene er ikke definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper.

Forvaltnings-kapital	Definisjon	Sum eiendeler.
	Begrunnelse	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler.
	Formel	Sum eiendeler.
Gjennomsnittlig forvaltnings-kapital	Definisjon	Gjennomsnittlig sum eiendeler for året, beregnet som daglig gjennomsnitt.
	Begrunnelse	Nøkkeltallet benyttes i beregningen av prosentvise forholdstall for resultatpostene.
	Formel	Dette tallet fremkommer gjennom daglige beregninger i regnskapssystemet og kan ikke direkte avstemmes mot balansen.
Egenkapital-avkastning	Definisjon	Resultat for regnskapsåret i prosent av gjennomsnittlig egenkapital i året (forventet utbytte i tråd med konsernets utbyttepolitikk trekkes fra). Fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital er holdt utenfor beregningen både i resultat og i egenkapital.
	Begrunnelse	Egenkapitalavkastning er et av Sparebanken Møres viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om konsernets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital. Resultatet korrigeres for renter på fondsobligasjoner(FO) som iht. IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da fondsobligasjonene er rentebærende og ikke har rett på utbytteutbetalinger.
	Formel	$\frac{\text{Res. (etter skatt) - renter FO.}}{((\text{IB EK-FO-avsatt utbytte-gaver}) + (\text{UB EK-FO-renter FO-forventet utbytte/gaver}))/2}$
	Tall	31.12.2021: $(642-23)*100/(((7.208-599-44-45-89-90)+(7.570-599-158-160))/2)=9,5 \%$
		31.12.2020: $(567-27)*100/(((6.970-599-138-141)+(7.208-599-44-45))/2) = 8,6 \%$
Kostnader i % av inntekter	Definisjon	Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter.
	Begrunnelse	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere konsernets kostnadseffektivitet.
	Formel	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Tall	31.12.2021: $645/1.527=42,2 \%$
		31.12.2020: $624/1.507 = 41,4 \%$

Tap i % av utlån	Definisjon	«Tap på utlån, garantier m.v.» i prosent av brutto utlån til og fordringer på kunder i begynnelsen av regnskapsperioden (annualisert).
	Begrunnelse	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader konsernet har i forhold til utlånsvolumet. Dette nøkkeltallet anses å være bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker enn selve tapskostnaden ettersom kostnaden sees i sammenheng med utlånsvolumet.
	Formel	$\frac{\text{Tap på utlån og garantier}}{\text{Brutto utlån til og fordringer på kunder pr 1.1.}}$
	Tall	31.12.2021: $49/67.126=0,07 \%$
		31.12.2020: $149/64.288 = 0,23 \%$
Innskudds-dekning	Definisjon	«Innskudd fra kunder» i prosent av brutto utlån til og fordringer på kunder.
	Begrunnelse	Innskuddsdekningen gir viktig informasjon om hvordan konsernet finansierer sin virksomhet. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av konsernets utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om konsernets avhengighet av markedsfinansiering.
	Formel	$\frac{\text{Innskudd fra kunder}}{\text{Sum brutto utlån og fordringer på kunder}}$
	Tall	31.12.2021: $41.853/70.254=59,6 \%$
		31.12.2020: $39.023/67.125 = 58,1 \%$
Utlånsvekst i %	Definisjon	Periodens endring i «Utlån til og fordringer på kunder» i prosent av «Utlån til og fordringer på kunder» siste 12 mnd.
	Begrunnelse	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i konsernets utlånsvirksomhet.
	Formel	$\frac{\text{UB Utlån til og fordringer på kunder} - \text{IB Utlån til og fordringer på kunder}}{\text{IB Utlån til og fordringer på kunder}}$
	Tall	31.12.2021: $(69.925-66.850)/66.850=4,6 \%$
		31.12.2020: $(66.850-64.029)/64.029 = 4,4 \%$
Innskuddsvekst i %	Definisjon	Periodens endring i «Innskudd fra kunder» i prosent av «Innskudd fra kunder» siste 12 mnd.
	Begrunnelse	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskudd som er en viktig del av finansieringen av konsernets utlånsvirksomhet.
	Formel	$\frac{\text{UB Innskudd fra kunder} - \text{IB Innskudd fra kunder}}{\text{IB Innskudd fra kunder}}$
	Tall	31.12.2021: $(41.853-39.023)/39.023=7,3 \%$
		31.12.2020: $(39.023-36.803)/36.803 = 6,0 \%$

Bokført egenkapital pr egenkapitalbevis	Definisjon	Summen av egenkapitalen som tilhører eierne av bankens egenkapitalbevis (egenkapitalbeviskapitalen, overkursfondet, utjevningsfondet og egenkapitalbevisiernes andel av annen egenkapital, inkl. avsatt utbytte) dividert på antall utstedte egenkapitalbevis
	Begrunnelse	Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr egenkapitalbevis. Dette gir regnskapsbrukeren mulighet til å vurdere børskursen til egenkapitalbeviset. Nøkkeltallet er beregnet som egenkapitalbevisiernes andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.
	Formel	$\frac{(\text{Sum EKB-kapitalen} + \text{overkursfond} + \text{utjevningsfond} + \text{EKB-eiernes andel av annen EK, inkl. avsatt utbytte})}{\text{Antall utstedte EKB}}$
	Tall	31.12.2021: $(989 + 357 + 1.831 + (577 \cdot 0,4966)) / 9.886954 = 350$
		31.12.2020: $(989 + 357 + 1.679 + (522 \cdot 0,496)) / 9.886954 = 332$
Pris/Bokført verdi (P/B)	Definisjon	Børskurs på bankens egenkapitalbevis (MORG) dividert med bokført egenkapital pr egenkapitalbevis for konsernet.
	Begrunnelse	Nøkkeltallet gir informasjon om den bokførte verdien per egenkapitalbevis sett opp mot børskursen på et gitt tidspunkt. Dette gir regnskapsbrukeren mulighet til å vurdere børskursen til egenkapitalbeviset.
	Formel	$\frac{\text{Børskurs pr egenkapitalbevis}}{\text{Bokført egenkapital pr egenkapitalbevis}}$
	Tall	31.12.2021: $444 / 350 = 1,27$
		31.12.2020: $296 / 332 = 0,89$

Bærekraft og samfunnsansvar

Bærekraft og samfunnsansvar

- [181](#) En pådriver for bærekraftig utvikling
- [184](#) Interessentdialog og vesentlighetsanalyse
- [190](#) Våre forpliktelser
- [193](#) Strategiske mål
- [194](#) Vesentlige temaer
 - [195](#) Økonomiske resultater
 - [195](#) Bidrag til næringsutvikling
 - [198](#) Støttespiller for lokalsamfunnet
 - [202](#) Åpen og etisk forretningsførsel
 - [204](#) Ansvarlig utlånspraksis
 - [207](#) Likestilling og mangfold
 - [214](#) Kompetanse og omstilling
 - [216](#) Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon
 - [218](#) Krav til leverandører
 - [220](#) Klima og miljø
- [222](#) Klimarisiko (TCFD)
- [232](#) GRI-indeks og PRB-indeks
- [241](#) TCFD indeks
- [242](#) Energi & klimaregnskap 2021
- [248](#) Revisors erklæring

En pådriver for bærekraftig utvikling

I tiden som kommer står både Norge og verdenssamfunnet overfor en betydelig omstilling for å nå klimamålene for 2030. Som regional sparebank har vi påvirkningskraft, både gjennom bankdrift og prosjektene vi engasjerer oss i. Det gir oss et ansvar og muligheter som vi tar på største alvor.

Sparebanken Møre ble etablert i 1985 gjennom en sammenslutning av en rekke lokale sparebanker. Den eldste i denne sammenslutningen var Herrøe og Røvde Sparebank, som ble etablert i 1843.

Helt siden de første bankene så dagens lys, har samfunnsrollen stått sterkt i de ulike lokalsamfunnene. Det gjør den også i dag.

Sparebankmodellen har i seg selv både styrke og kraft til å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Sparebanken Møre har i tillegg forpliktet seg til å være en pådriver i dette arbeidet gjennom bankens visjon om å være den fremste pådriveren for skaperglede på Nordvestlandet. Hver dag.

Visjonen innebærer at vi skal ta en ledende rolle i å utvikle regionen vår. Gjennom kunnskap, engasjement og et betydelig bidrag tilbake til samfunnet, skal vi skape verdier som kommer både personer, næringsliv og samfunnet til gode.

I 1987 definerte Brundtland-kommisjonen bærekraftig utvikling som en ressursbruk som imøtekommer dagens behov, uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine behov.

Som en regional aktør på Nordvestlandet er vi opptatt av bærekraft, vekst og utvikling i omgivelsene som banken er en del av, og dette vil være vårt fokusområde. Vi skal også se bankens bærekraftsarbeid i et nasjonalt og globalt perspektiv.

En integrert del av strategien

I løpet av 2021 har banken både intensivert og strukturert arbeidet med bærekraft ytterligere. For å rette innsatsen mot de områdene som er viktigst for både interessentene og bankens langsiktige verdiskaping ble det i 2020 gjennomført en vesentlighetsanalyse. Det er ikke gjort endringer i denne siden. Basert på vesentlighetsanalysen er det formulert konkrete mål som inngår i en overordnet strategi for bærekraft som er vedtatt av styret.

Bærekraft er videre løftet inn som et prioritert satsingsområde i bankens konsernstrategi for perioden 2022-2025. Den overordnede målsettingen er at Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling. Målsettingen er konkretisert gjennom egne handlingsplaner og tiltak i alle bankens seksjoner/divisjoner.

I løpet av året har bærekraft i større grad blitt implementert i bankens styrende dokumenter, og det er gjennomført ytterligere kompetansehevende tiltak for hele organisasjonen. Det er også igangsatt flere interne prosesser for å implementere bærekraft i bankens drift. En nærmere beskrivelse av dette finnes under «Vesentlige temaer».

Sparebanken Møre vil fortsette arbeidet med full styrke i 2022 – både i og utenfor banken. Vi skal ta vår del av ansvaret for en felles framtid gjennom å være en pådriver for bærekraftig utvikling på Nordvestlandet.

Rapporteringsstandard

Banken redegjør årlig for sitt arbeid med bærekraft og samfunnsansvar i forbindelse med årsrapporten, i henhold til regnskapslovens §3-3c. Denne stiller krav til rapportering knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon i forretningsstrategier, daglig drift og i forholdet til interessenter.

For å sikre en systematisk og strukturert tilnærming, rapporterer banken i henhold til GRI-standard, Core option. Dette innebærer også rapportering av konsernets CO₂-utslipp i henhold til Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG-protokollen). Banken vil i 2022 starte arbeidet med å tilpasse seg ny GRI-standard og vil i den forbindelse gjennomføre en ny vesentlighetsanalyse.

Som følge av tilslutning til UNEP FI Principles for Responsible Banking – PRB i 2019, vil banken rapportere på status innenfor de seks prinsippene som del av årsrapporten fra regnskapsåret 2021.

Vi har gjennom 2021 startet arbeidet med rapportering i henhold til Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), og vår første rapport på området er del av denne bærekraftsrapporten.

Sparebanken Møre skal videre følge markedspraksis samt relevante anbefalinger. Den rapporterte informasjonen skal være presis, balansert, forståelig, sammenlignbar, rettidig og pålitelig. Bankens bærekraftsrapportering inngår i årsrapporten. Den vil også fungere som et selvstendig dokument som publiseres på bankens internettside.

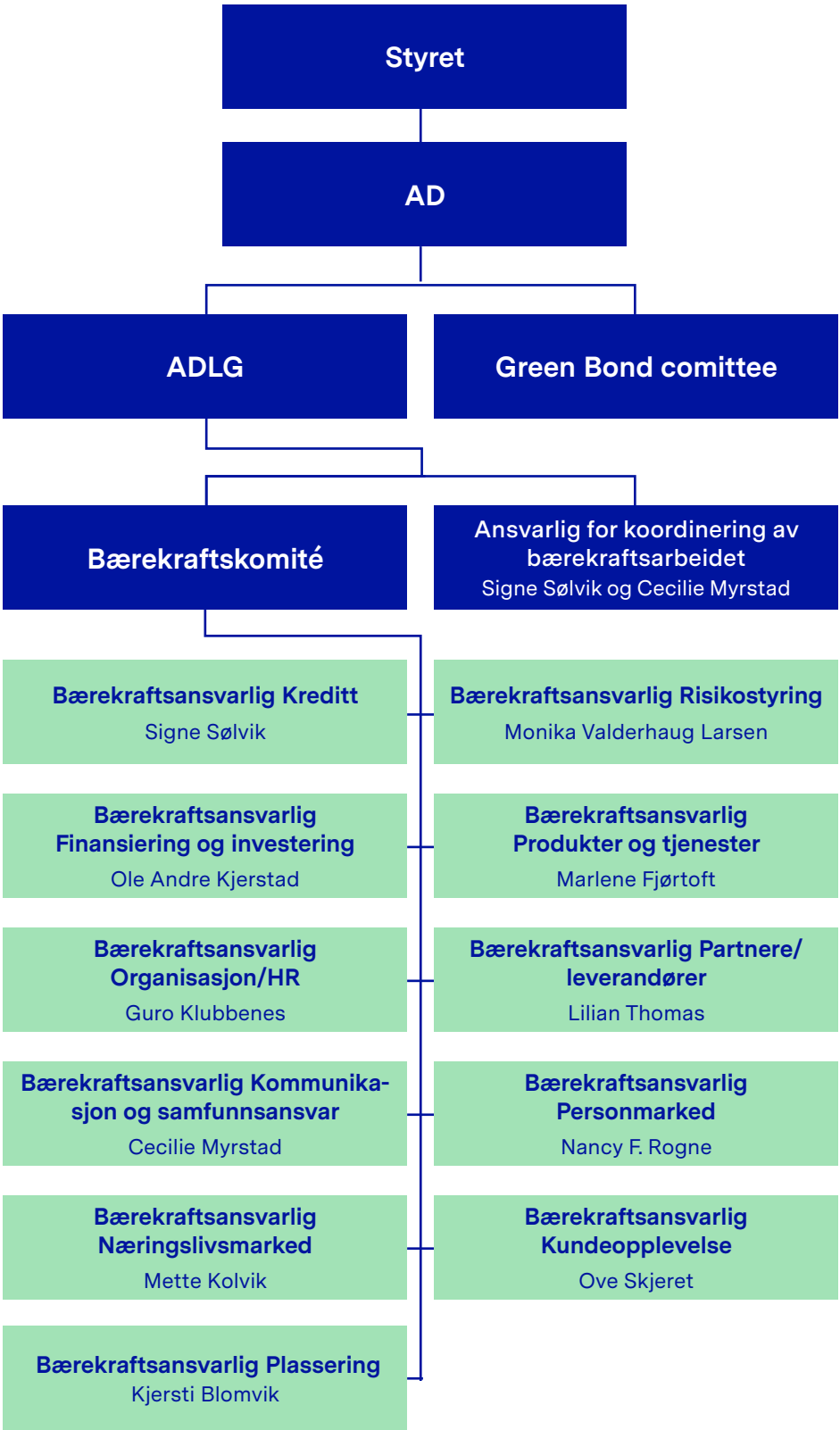
Organisering av arbeidet

Styret har ansvar for å fastsette retningslinjer og strategi for bankens bærekraftsarbeid, mens administrerende direktør har ansvaret for implementering av strategien.

Banken etablerte i 2020 en egen bærekraftskomitee, som består av bærekraftansvarlige som representerer ulike fagområder i banken. Komiteen har ansvar for utarbeidelse og oppfølging av bankens bærekraftsstrategi, og rapporterer til konsernledelsen. Komiteen vil med sin tverrfaglige organisering bidra til å bringe bærekraft ut til alle ansatte. Det har vært gjort mindre endringer i komiteens medlemmer i løpet av året og det er også tilført et nytt område.

I tilknytning til etablering av grønt rammeverk for utstedelse av obligasjoner, er det også etablert en Green Bond Committee som skal sikre oppfølging og etterlevelse av grønt rammeverk.

Ansvarsforhold

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Sparebanken Møre har valgt FNs bærekraftsmål nr. 17 Samarbeid for å nå målene, som et sentralt fokusområde i bærekraftsarbeidet.

Vi har en bred og sammensatt interessentgruppe, og opplever at alle gruppene i økende grad er opptatt av hvordan banken ivaretar samfunnsoppdraget sitt og hvordan vi sammen kan nå målene.

Våre interessenter

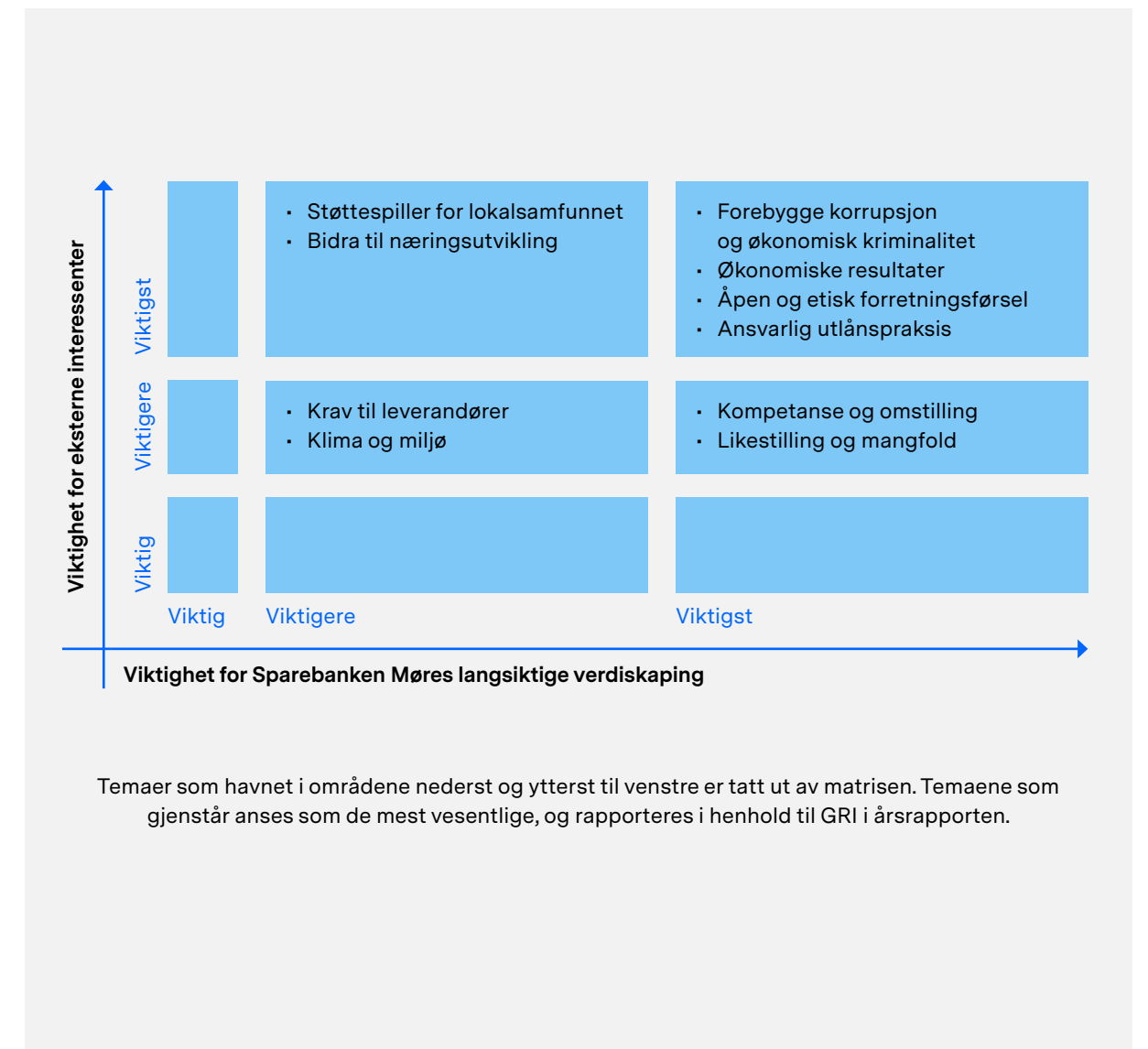
Vi har definert de viktigste interessentene våre til å være følgende:

Medarbeidere	Kunder	Kapitalmarkedet	Ratingbyråer og analytikere
Leverandører	Samarbeidspartnere	Konkurrenter	Myndigheter
Lag og organisasjoner	Forskning og akademia	Bransje- og interesse-organisasjoner	Media
Eiere	Lokalsamfunn	Långivere	

Vesentlighetsanalyse

I 2020 ble det gjennomført en vesentlighetsanalyse for å avdekke hvilke bærekrafttemaer som er viktig for interessentene våre, og som samtidig er viktig for bankens evne til langsiktig verdiskaping.

Analysen viser hvor banken kan forsterke sin positive påvirkning, og hvor den kan redusere sin negative påvirkning innen bærekraft. Basert på en samlet vurdering ble følgende 10 temaer definert som de mest vesentlige for bærekraftsarbeidet i Sparebanken Møre:

Interessentdialog i 2021

Dialog med omgivelsene prioriteres høyt i Sparebanken Møre, og gjennom 2021 har vi hatt kontakt med interessentene våre på ulike måter. Her følger en skjematisk oppsummering av hovedtrekkene i interessentdialogen:

Interessent	Dialog/møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Kunder	- Kundemøter/ kundekontakt - Kontakt med Kundeservice - Sosiale medier - Arrangement	- Nærhet, tempo og lokalkunnskap - Brukervennlige produkter og tjenester - Kompetanse og omstilling - Bidrag til næringsutvikling - Dialog knyttet til hvordan bærekraft påvirker den enkelte bransje og kunde - Bankens samfunnsengasjement	- Etablering/videreutvikling av digitale og selvbetjente løsninger - Tett oppfølging og økonomisk rådgivning som følge av ny nedstenging grunnet Covid-19 - Gjennomføring av temamøter - Deltakelse i vekstgarantiordning - Gjennomføring av digital Næringsteft - Tilrettelegging av informasjon for gründere på sbm.no - Bærekraft er innlemmet i bankens bransjeanalyser - ESG scoring i kreditt-arbeidet på næringsliv
Medarbeidere	- Arbeidsmiljøundersøkelse - Medarbeiderutvikling - Lederutvikling - Medarbeider-samtaler - Møter med konserntillitsutvalg	- Likestilling og mangfold - Attraktiv arbeidsplass - Kultur for læring og utvikling - Arbeidsrett og arbeidsmiljø - Bærekraft i SBM	- Deltar i 6 ulike nasjonale autorisasjonsordninger for finansrådgivere (FinAut) - Resultater fra arbeidsmiljøundersøkelse ble fulgt opp i alle avdelinger - Kommunikasjon fra bærekraftskomite og ulike bærekraftsworkshops - Kompetanseheving gjennom deltakelse i ulike workshops og bærekraftsfora - Gjennomføring av en rekke kurs gjennom NanoLearning - Tilrettelegging for kurs og videreutdanninger

Interessent	Dialog/møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Kapitalmarkedet, ratingbyråer og analytikere	- Løpende kontakt via telefon-/videomøter - Børsmeldinger og kvartalsrapporter - Generalforsamling - Andre arrangement i intern eller ekstern regi	- Økonomiske resultater - Åpen og etisk forretningsførsel - Konkurransedyktig avkastning for eierne - Bærekraft i SBM	- Fokus på tett oppfølging, transparens og likebehandling - ESG-informasjon ytterligere utvidet og gjort tilgjengelig i bankens kanaler både på norsk og engelsk - Dialog knyttet til ESG-risk rating - Investormøter i tilknytning til utstedelse av obligasjon - Gjennomføring av kvartalspresentasjoner
Leverandører	- Løpende kontakt via telefon-/video-/ fysiske møter - Jevnlige oppfølgingsmøter	- Åpen og etisk forretningsførsel - Krav til leverandører - Kompetanse og omstilling - Bærekraft, prinsipper, materialvalg, transport, klima	- Flere partnernmøter gjennom året, der bærekraft er et av flere temaer på agendaen - Bærekraft inngår som vurderingskriterium når nye partnere vurderes - Bærekraft er innarbeidet som eget punkt i rutiner for anskaffelse
Samarbeids-partnere	- Løpende kontakt via telefon-/video-/ fysiske møter - Jevnlige oppfølgingsmøter	- Støtte til forskning på bærekraftstemaer - Bidrag til næringsutvikling - Støtte til lokalsamfunnet - Åpen og etisk forretningsførsel - Kompetanse og omstilling på bærekraft - EU green deal og taksonomien - Bærekraftig finans	- Støtte til flere forskningsprosjekter med Møreforskning og NTNU - Samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune for å kartlegge fylket i tråd med U4SSC om bærekraftig regionsutvikling - Partner i FN futurelab, og delaktig i ulike bærekraftsprosjekter - Samarbeid om seminar og konferanser der bærekraft er gjennomgående tema, blant annet North West, The Next Wave, FARM osv. - Deltakelse og faglige bidrag i ulike nettverksgrupper og forum - Tett samarbeid med partnere ved gjennomføring av Næringsteft - Deltatt i ulike workshops med bærekraft som tema hos partnere
Konkurrenter	- Telefon-/video-/ fysiske møter - E-post korrespondanse	- Kompetanse og omstilling - Bærekraftige forretningsmodeller - Bærekraftsrapportering	- Samarbeid om utviklingsarbeid - Utveksling av erfaring og muligheter knyttet til ulike bærekraftsforpliktelser-/initiativ - Utveksling av erfaring og kunnskap gjennom deltakelse i tverrfaglige referansegrupper, blant annet i regi av Finans Norge og Sparebankforeningen

Interessent	Dialog/møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Myndigheter	- Deltakelse i ulike råd og utvalg - Telefon-/video-/fysiske møter	- Risikovurderinger i et bærekraftsperspektiv - Ansvarlig utlånspraksis - Antihvitvaskarbeid - Forhindre korrupsjon og økonomisk kriminalitet - God virksomhetsstyring - Stabile og sikre IT-løsninger - Personvern og informasjonssikkerhet - Implementering av EUs bærekraftsregelverk	- Innarbeiding av ESG-faktorer i kredittarbeidet - Innhenting av gyldig legitimasjon og løpende oppdatering av kunder - Rapportering i henhold til krav og forventninger - Implementering av ESG-faktorer i interne overordene retningslinjer og rammeverk
Lag og organisasjoner (støtte gjennom allmenntilgjengelige midler)	- Løpende kontakt via telefon-/video-/fysiske møter - Deltakelse på arrangement	- Støtte til lokalsamfunnet - Kompetanse og omstilling - Covid-19 konsekvenser - Utenforskap og likestilling - Mangfold - Bærekraft i sponsoravtaler	- Støtte til lag og organisasjoner, herunder også koronarelaterte støttetiltak - Ekstra støtte til kor, korps og musikere - Tildeling av talentstipend til 16 unge talent på Nordvestlandet - Miljøtiltak knyttet til granulatfangere ved kunstgress
Forskning og akademia	- Løpende kontakt via telefon-/video-/fysiske møter - Deltakelse på arrangement - Styreverv - Studieprogramråd - Gjesteforelesninger	- Kompetanse og omstilling - Støtte til forskning - Bærekraftige forretningsmodeller	- Studieprogramråd NTNU - Gjesteforelesning ved universitet og høyskoler - Betydelig økonomisk bidragsyter til forskningsaktiviteter - Hovedsamarbeidspartner for Ungt Entreprenørskap i Møre og Romsdal - Støtte til ungdoms- og studentbedrifter - Aktiv bidragsyter til aktivitet i TEFT-lab - Summerinternships TEFT-lab - I samarbeid med NTNU og Forskningsrådet støtter Sparebanken Møre et doktorgradsstipendiat i Industriell Økonomi

Interessent	Dialog/møteplass	Viktigste temaer for interessent	Relevante tiltak
Bransje- og interesse-organisasjoner	- Løpende kontakt via telefon-/video-/fysiske møter - Deltakelse på arrangement - Deltakelse i nettverks-/referansegrupper	- Åpen og etisk forretningsførsel - Kompetanse og omstilling - Bærekraftsrisiko - Bærekraftig finans	- Deltakelse i referansegruppe for bærekraft og klimagruppe i regi av Finans Norge - Deltager i bærekraftsgruppen til Nordic Future Innovation - Deltager i klimagruppe med FNs Framtidslab
Media	Løpende dialog gjennom digitale og fysiske møter	- Åpen og etisk forretningsførsel - Kompetanse og omstilling - Bærekraft - Sparing - Økonomiske råd	- Fokus på åpenhet, tilgjengelighet, presis informasjon og rask respons - Tips om aktuelle saker - Tilrettelegging av relevant informasjon - intervju med nasjonale, regionale og lokale medier

Våre forpliktelser

Banken har sluttet seg til flere nasjonale og globale bærekrafts-initiativer, målsettinger og rammeverk, som alle legger føringer for bankens arbeid innen bærekraft.

FNs bærekraftsmål

Sparebanken Møre støtter opp om alle FNs 17 bærekraftsmål. Basert på innsiktsarbeid, dialog med interessentene og funn fra tidligere gjennomført vesentlighetsanalyse (2020) har vi valgt fem bærekraftsmål (SDG-profil) som vi mener banken har særskilte muligheter til å påvirke. I tillegg har vi identifisert mål 3, 4, 5, 13 og 14 som delmål som vi også vil ha fokus på

gjennom vår rolle både som arbeidsgiver, samfunns-aktør, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansielle tjenester. Vi vil arbeide med å forsterke positiv påvirkning og redusere negativ påvirkning innenfor disse målene.

Våre hovedmål

Våre delmål

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Som regional sparebank og det største finansielle miljøet mellom Bergen og Trondheim er Sparebanken Møre en viktig kilde for finansiell informasjon og finansielle tjenester for både mennesker og næringsliv på Nordvestlandet. Vi jobber målrettet med entreprenørskap og innovasjon for å styrke verdiskapingen og sysselsetting i området vårt, og bidrar inn mot aktiviteter som styrker dette.

Mål 9: Innovasjon og infrastruktur

For at Nordvestlandet skal være en attraktiv region også fremover, er det viktig at vi jobber aktivt med å bygge solid infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon. Sparebanken Møre ønsker å være både en pådriver og støttespiller for slike aktiviteter.

Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Helt siden starten i 1843 har Sparebanken Møre bidratt til å gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige. Dette er sentralt for både livskvalitet, innovasjonsevne, befolkningsutvikling og verdiskaping. Samfunnet vårt trenger sterke lokalmiljø for å utvikle seg, og Sparebanken Møre skal være en støttespiller for lokalsamfunnet også fremover.

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

For å kunne bidra til en bærekraftig regionsutvikling, må både det offentlige, næringslivet og enkeltmennesker endre sitt forbruk. Som samfunn forbruker vi i dag mer enn det som er miljømessig bærekraftig. Sparebanken Møre vil bidra til å snu dette ved å øke kunnskap og bevissthet, stille krav og gi råd til kunder og leverandører, bidra til forskning på området og selv gjøre grep i egen organisasjon.

Mål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det sterke og gode partnerskap. Myndigheter, næringslivet og lokalsamfunn må samarbeide for å oppnå en bærekraftig utvikling. Sparebanken Møre kan som en stor regional aktør utgjøre en forskjell. Vi vil oppmuntre til samarbeid og bidra til å knytte kunnskap og relasjoner på tvers av fag og bransjer gjennom å skape og støtte ulike møteplasser.

Finans Norge - «Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen»

Finans Norge har utviklet et Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen. Dette uttrykker følgende visjon:	Sparebanken Møre støtter opp om veikartet, og vil bidra i arbeidet for å nå både nasjonale og globale bærekraftsmål.
«Finansnæringen i 2030 er lønnsom og bærekraftig. Vi finansierer, forvalter og forsikrer med kunnskap om klima. Slik skaper vi verdier og bidrar til grønn konkurransekraft».	Finans Norge har også arbeids- og referansegrupper relatert til bærekraft og klimarisiko. Sparebanken Møre har vært delaktig i disse gjennom 2021.

EUs handlingsplan for bærekraftig finans

EU har utarbeidet en handlingsplan for bærekraftig finans, der EUs taksonomi er et av 10 virkemidler. For å bidra til målet om «net zero» klimautslipp innen 2050, vil Sparebanken Møre tilpasse seg og følge opp forventninger og krav som følge av dette overfor våre interessenter. Vi vil også ta rollen som pådriver i vårt nedslagsfelt.	EUs handlingsplan for bærekraftig finans gjenspeiler at finanssektorens rolle i utviklingen av samfunnet vil endres for å støtte agendaen for global bærekraft. Sparebanken Møre kan og vil være en viktig aktør når det gjelder å støtte og legge til rette for en bærekraftig utvikling av samfunnet. Dette innebærer innarbeidelse av klima- og miljøhensyn så vel som sosiale hensyn, respekt for menneskerettigheter og økonomisk ansvar i forretningsaktiviteter.
--	---

FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet (PRB)

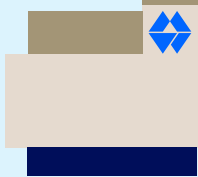
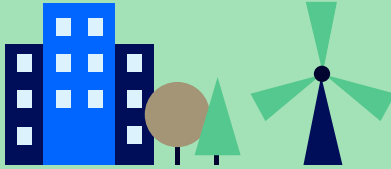
FNs miljøprogram (UNEP) har et partnerskap med finanssektoren kalt United Nations Environment Programme – Finance Initiative (UNEP FI). Programmet består av 6 prinsipper, som har som mål å gjøre banknæringen i stand til å ta en lederrolle i å nå bærekraftsmålene og oppfylle Parisavtalen.	innebærer en forpliktelse til å implementere og gjennomføre tiltak som støtter opp om de seks prinsippene frem til utgangen av 2023. Banken publiserte sin første selvevalueringsrapport i april 2021, og rapporten ble gjennomgått av uavhengig tredjepart. Rapportering vil fra og med regnskapsåret 2021 gjennomføres i sammenheng med årlig bærekraftsrapportering i årsrapporten.
Sparebanken Møre sluttet seg til UNEP FIs «Principles for Responsible Banking» i oktober 2019. Dette	

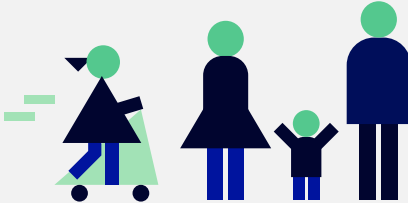
UN Guidelines for Business and Human Rights/ OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

Retningslinjene handler om hvilket ansvar næringslivsaktører forventes å påta seg for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av virksomheten. Regjeringen forventer at alle norske selskaper forholder seg til og etterlever FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN Guiding Principles on	Business and Human Rights – UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Sparebanken Møre jobber for å etterleve retningslinjene, blant annet gjennom bankens Retningslinjer for Etikk og Samfunnsansvar.
--	---

Strategiske mål

Basert på bankens målsetting om å være en pådriver for bærekraftig utvikling, FNs bærekraftsmål 8, 9, 11, 12 og 17 og avdekte vesentlige temaer, har Sparebanken Møre følgende strategiske mål for strategiperioden:

 Oss selv: - Vi skal redusere egne klimautslipp (CO₂) med minst 25 prosent for perioden 2019 til 2025. - Vi skal bli klimakompensert i løpet av 2022, i tråd med FNs initiativ Climate Neutral Now. - Vi skal fremme likestilling og mangfold. Sparebanken Møre har en langsiktig ambisjon om minst 40% av hvert kjønn på alle nivå i banken. - Bærekraft er en integrert del av alle innovasjons- og utviklingsprosesser. - Vi vektlegger åpenhet og transparens i vår kommunikasjon.	 Samfunnet: - Bærekraft skal være et fast vurderingskriterium ved tildeling av samfunnsutbytte. - Bærekraft inngår som eget punkt i alle sponsoravtaler. - Vi tar initiativ til og støtter gode bærekraftsprosjekter på Nordvestlandet - Vi bidrar aktivt til å redusere økonomisk kriminalitet, hvitvasking og korrupsjon.
--	---

Kunder og leverandører: - Vi tilbyr personmarked og næringslivskunder et utvalg av bærekraftige produkter og tjenester. - Ansatte har kompetanse til å gi kundene råd om bærekraftige valg som bidrar til omstilling og mulige nye forretningsmuligheter. - For næringslivskunder med kreditteksponering over en gitt terskelgrense skal det minimum årlig gjennomføres ESG-vurdering. Utvikling måles årlig. - Vi skal utstede grønne obligasjonslån. - Våre leverandører skal periodisk levere ESG-leverandørreklæring.	
---	---

De strategiske målene dekker områder innenfor både miljø (Environmental), samfunn (Social) og styringsmessige forhold (Governance). Årlig etableres nye delmål som skal bidra til at banken når de strategiske målene.

Vesentlige temaer

Som følge av gjennomført vesentlighetsanalyse, våre valgte bærekraftsmål og langsiktige strategi er det definert 10 temaer som er særlig viktige for både banken og interessentene våre. I dette kapitlet presenteres temaene nærmere i henhold til GRI-standard.

De mest vesentlige temaene er:

- ✓ Økonomiske resultater
- ✓ Bidrag til næringsutvikling
- ✓ Støttespiller for lokalsamfunnet
- ✓ Åpen og etisk forretningsførsel
- ✓ Ansvarlig utlånspraksis
- ✓ Likestilling og mangfold
- ✓ Kompetanse og omstilling
- ✓ Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon
- ✓ Krav til leverandører
- ✓ Klima og miljø

I beskrivelsene av de ulike temaene finnes informasjon om:

- Hvorfor temaet er viktig
- Gjennomførte tiltak i 2021
- Planlagte tiltak fremover
- Måling og evaluering
- Ansvarlig enhet
- Viktigste styrende dokumenter
- GRI-indikatorer

Økonomiske resultater

Gode økonomiske prestasjoner er en forutsetning for bankens eksistens, og avgjørende for at vi skal kunne legge til rette for verdiskaping i området vårt. Temaet er derfor svært viktig både for banken og interessentene våre.

Vi har eiere som forventer en avkastning på investeringene sine, og vi har långivere som låner oss penger basert på bankens lønnsomhet og soliditet. Vi har videre kunder som ønsker konkurransedyktige betingelser, samtidig som våre ansatte er opptatt av en god og trygg arbeidsgiver. Gode økonomiske prestasjoner er også viktig for at vi skal kunne støtte samfunnet rundt oss gjennom bankens samfunnsengasjement.

De økonomiske målsettingene for strategiperioden 2022-2025 er en egenkapitalavkastning som overstiger 11 prosent, og en kostnadsandel i prosent av inntekter som er lavere enn 40 prosent. Målet er også et lavere tapsnivå enn gjennomsnittet blant norske banker.

Det finnes detaljert informasjon om temaet «Økonomiske resultater» i bankens årsrapport, se henvisninger i GRI-indeks.

Bidrag til næringsutvikling

Utvikling av næringslivet på Nordvestlandet er viktig både for verdiskaping og sysselsetting, og det er viktig at dette skjer på en bærekraftig måte som ivaretar regionens fremtid.

En sentral oppgave for banken er å bidra til å skape nye bedrifter og arbeidsplasser, og derigjennom også lokalsamfunn. Banken er en betydelig bidragsyter til regional næringsutvikling og verdiskaping. Gjennom både samfunnsengasjement (gründerprogram, støtte til møteplasser og konseptet Næringsteft), og gjennom ordinær utlånsvirksomhet, deltakelse i vekstgarantiordningen og ulike kompetansehevede tiltak skal vi bidra til bærekraftsmål 8 om økonomisk vekst, mål 9 om innovasjon og infrastruktur og mål 11 om bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Nordvestlandet har et konkurransedyktig næringsliv, og mange av bedriftene er ledende innen sine bransjer. Bankens næringslivsrådgivere er lokale, og har spesialisert seg innenfor enkeltbransjer. Dette har vi gjort for å forstå behov, og for å kunne være aktive samtalepartnere i bedriftens utvikling. Samtidig ønsker banken å skape møteplasser der bedrifter innenfor ulike bransjer og fagmiljøer møtes. Dette motiverer og er utviklende for innovasjon og samarbeid.

Gjennomførte tiltak i 2021

Sparebanken Møre har ca. 6200 aktive næringslivskunder fordelt på 3 geografiske enheter og 5 forskjellige bransjer. I 2021 har våre 46 rådgivere på næringsliv invitert og hatt samtale med ca. 3000 kunder. I tillegg har vi egen kundeservice for næringsliv; Næringsbasen, som er i daglig dialog med kundene. Avdelingen ble betydelig oppbemannet i 2021 for å bidra med hjelp til bedrifter i startfasen og i driftsfasen innen blant annet betalingstjenester, forsikring, leasing og finansiering.

Tett dialog med kundene har vært ekstra viktig også gjennom 2021, for å være en støttespiller for kundene knyttet til konsekvensene av covid-19. Selv om vi i større grad har fått treffe og besøke kunder gjennom året, har mye av dialogen foregått digitalt og via telefon. Vi har orientert kundene våre kontinuerlig om tiltak og endringer i offentlige støtteordninger som følge av pandemien, og det har vært viktig for oss å være gode sparringspartnere for bedriftene i en uoversiktlig

situasjon. Vi har fulgt opp kundene våre gjennom en-til-en samtaler, og samtidig bistått med informasjon gjennom nyhetsbrev, artikler og via sbm.no.

Bærekraft skal være et sentralt tema i kundemøter. Våre rådgivere stiller spørsmål til kundene i forbindelse med utarbeidelsen av ESG-analyse. For å bli en pådriver og en aktiv diskusjonspartner trenger vi enda mer kjennskap til de spesifikke bærekraftutfordringene og mulighetene i hver enkelt bransje. Verktøy og kompetanseutvikling på dette området forsterkes i 2022.

Program for gründere

Næringsteft er en kompetansereise og konkurranse i regi av Sparebanken Møre for gründere i tidlig fase på Nordvestlandet. Totalt 549 gründerteam/bedrifter har vært deltagere i programmet siden oppstarten i 2017. Dette har skapt nye arbeidsplasser gjennom etablering av flere selskaper på Nordvestlandet. I 2021 startet gjennomføringen av den femte runden av Næringsteft, hvor 65 ulike gründerteam er med. Gjennom å gi disse entreprenørene tilgang til mentorer fra akademia, offentlig virkemiddelapparat, etablert næringsliv og investormiljø, gis de muligheter til å utvikle seg med større kraft og fart enn de kanskje hadde hatt mulighet til på egenhånd.

Programmet treffer på bærekraftsmål 8 om økonomisk vekst, og bærekraftsmål 9 om innovasjon og infrastruktur. I tillegg legges det opp til å bygge nettverk og samarbeid på tvers av bedriftene i tråd med bærekraftsmål 17 om samarbeid. Gjennomgående skal bærekraft være en integrert del av forretningsideen til bedriftene som er med i Næringsteft.

Møteplasser

Næringsrelaterte møteplasser, er viktig for å inspirere til innovasjon, samarbeid og bærekraftig omstilling. Møteplasser blir svært relevante når de spisses inn mot enkeltbransjer. Sparebanken Møre har gjennom 2021 bidratt til blant annet Midsundkonferansen – Fiskeri, The Next Wave - Marine næringer, IDC - Industriedesign konferanse, Byggebørsen - Eiendom, Bygg og Anlegg, Nordmørskonferansen, Damene Først, Kvinner Midt i og nettverket U37. I 2021 har flere av disse hatt et spesielt fokus på hvordan bransjene påvirkes av bærekraft, og hvordan omstilling kan skje fremover.

Til tross for flere gode møteplasser, har pandemien ført til lavere aktivitet på dette området i 2021 enn tidligere år. Det har i perioden vært vanskelig å samle mange mennesker til fysiske konferanser, og kompetansehevende program har blitt utsatt eller gjennomført digitalt. Et av programmene som vi hadde ambisjoner om å starte opp i 2021 var investor/gründerprogrammet

Angel Challenge, men dette ble ikke igangsatt som følge av pandemien og usikkerheten.

Samarbeid

I 2021 har vi samarbeidet med klyngeprogrammet NCE Blue Legasea om tre delprosjekter som bidrar til utviklingen av den marine/biomarine næringen, bærekraftig utvikling, økt verdiskaping og næringsrelaterte møteplasser.

Det ble gjennomført flere workshops i 2021 sammen med klyngen der tema var å utvikle en «verktøykasse for bærekraft» for den marine og biomarine industrien i Møre og Romsdal.

Prosjektet Medvind er et samarbeid mellom Brisk Kompetansesenter, AaFK og banken. Prosjektet har som mål å få ungdom som trenger hjelp ut i arbeid. Ungdom som står utenfor får en arbeidsplass i AaFK, med faglig oppfølging gjennom Brisk Kompetansesenter. I 2021 har 12 ungdommer vært med i programmet. Av de 12 har 5 personer nå fått seg arbeid og 2 har gått over i arbeidstreningstilbud.

Å skaffe tilstrekkelig og riktig kompetanse innen de maritime næringene er en utfordring. I 2021 har banken inngått et samarbeid med MAFOSS (Maritim Forening for Søre Sunnmøre). Hovedformålet med prosjektet er å sikre og utvikle viktig kompetanse innenfor de maritime næringene.

Økt og utvidet samarbeid med næringsforeningene i fylket har også resultert i bransjerelaterte aktiviteter. Sparebanken Møre engasjerer seg også i foreningenes styrer.

Innovasjon Norges Vekstgarantiordning

Innovasjon Norge har siden 2017 testet vekstgarantiordningen i samarbeid med utvalgte banker. Sparebanken Møre ble tatt opp i programmet i 2018, og fikk da en ramme på 50 mill. kroner som var øremerket kapital til vekstbedrifter i tidlig fase på Nordvestlandet. Sparebanken Møre fikk i 2020 økt bevilgningen med 125 mill. kroner for perioden 2020-2022. 30 bedrifter har fått innvilget lån i Sparebanken Møre gjennom vekstgarantiordningen siden 2018.

Planlagte tiltak

Vi fortsetter med programmet Næringsteft, og femte runde avsluttes i mars 2022. Da annonseres de tre finalistene og vinneren av 1 million kroner. Frem til da er 65 gründerteam med på kompetansereisen. Ny runde av Næringsteft planlegges med oppstart høsten 2022.

I 2022 vil banken lansere en bærekraftsportal for bedrifter på bankens nettside sbm.no. Dette er et praktisk verktøy hvor bedrifter kan arbeide med bærekraft. I portalen, som er inndelt i bransjer, vil bedriften få inn-sikt i mål bransjene har satt seg, nyttige tiltak, henvisninger til informasjon om sertifiseringer etc. Bedriftene kan arbeide med bærekraft via en bærekraftsguide hvor de går gjennom stegene fra vesentlighetsanalyse, visjon og mål, handlingsplaner og måling, rapportering og kommunikasjon. Vi vil også arbeide med å videreutvikle portalen og oppdatere den i tråd med endringer som skjer på området.

I tråd med bærekraftsmål 17 er bidrag til møteplasser og konferanser viktig for utviklingen av regionen, og for kompetansedeling og nettverksbygging både innad og på tvers av bransjene. Støtte og samarbeid om disse konferansene er viktig og planlegges gjennomført i 2022.

Det planlegges flere ulike konferanser med fokus på bærekraft første halvår 2022. Konferansene vil arrangeres i samarbeid med partnere innenfor energi, finans, akademia og kommuner og ta utgangspunkt i hvordan bedrifter kan arbeide med bærekraft i praksis.

Samarbeidet med klyngeprogrammet NCE Blue Legasea videreføres i 2022, et klyngeprogram som er tilrettelagt for å drive en bærekraftig utvikling av marine produkter i Norge. Programmet jobber mot bærekraftsmål 2, 3, 9, 12, 14 og 17.

Det sterke og gode samarbeidet med næringsforeningene videreføres og utvides til å inkludere flere felles aktiviteter. Blant annet gjennomføres det et felles arrangement i Oslo som et samarbeid mellom alle tre næringsforeningene for å synliggjøre næringslivet på Nordvestlandet og bidra til å rekruttere nye medarbeidere. Sparebanken Møre er hovedpartner for dette arrangementet.

Vekstgarantiordningen viser seg å være et godt tilbud og treffer vekstbedriftene godt. Vi har ambisjoner om å videreføre denne ordningen i samarbeid med Innovasjon Norge for en ny periode.

Måling og evaluering

Vi opplever god interesse og deltagelse på arrangementene våre. I tillegg gjør vi alltid evalueringer og tar med oss de tilbakemeldinger vi får fra deltagere og samarbeidspartnere i det videre arbeidet. Vårt mål med aktivitetene er at de skal bidra til næringsutvikling i regionen. Økt kunnskap om bærekraft, innovasjon og omstillingsevne har derfor vært viktige element i dette arbeidet.

Når det gjelder Næringsteft spesielt, evalueres og justeres innholdet etter hver sesong gjennom spørreundersøkelser og workshops med deltakere, mentorer og andre bidragsytere. En kartlegging av semifinalistene fra de tre første årene viser at 31 av 35 bedrifter fremdeles er i drift våren 2021.

Ansvarlig enhet

Divisjon Næringslivsmarked og seksjon Kommunikasjon og Konsernstøtte, avd. Kommunikasjon og Samfunnsansvar.

Styrende dokumenter

- Møre 2025 (konsernstrategi)
- Retningslinjer for bruk av samfunnsutbytte
- Kredittrisikostrategi

GRI indikatorer

103-1, 103-2, 103-3, SBM-N1, SBM-N2

Støttespiller for lokalsamfunnet

Sparebanken Møre har engasjert seg sterkt i arbeidet med å bygge attraktive og bærekraftige lokalsamfunn gjennom en årrekke. I tillegg til bankens sponsoravtaler med et hundretalls klubber i regionen, yter Sparebanken Møre støtte til små og store prosjekter i regionen gjennom tildeling av samfunnsutbytte.

Det er bankens eierstruktur som gjør utdelingen av samfunnsutbytte mulig. Sparebanken Møre har to grupper av eiere; egenkapitalbevisiere og lokalsamfunnet, og bankens utbyttepolitikk legger til grunn at gruppene skal likebehandles. Ettersom lokalsamfunnene i Møre og Romsdal eier ca. 50 prosent av Sparebanken Møre, fases halvparten av bankens utdelte

overskudd tilbake til regionen gjennom samfunnsutbytte til allmennyttige formål. Som følge av dette er banken en betydelig bidragsyter til gode tiltak innen kultur, idrett, nærmiljø, infrastruktur, kompetanse og næringsutvikling på Nordvestlandet. Banken har valgt å dele samfunnsutbyttet inn i konseptene TEFT-midler, TEFT-stipend og Næringsteft.

Gjennomførte tiltak i 2021

Sponsorområdet

Sparebanken Møre er en stor sponsor på Nordvestlandet, og vi har avtaler med rundt 120 store og små samarbeidspartnere innen idrett og kultur i nedslagsfeltet vårt. Alle nye sponsoravtaler som er inngått har et eget avsnitt som omhandler bærekraft der vi vektlegger bærekraftig økonomistyring, tiltak for likestilling og mangfold og reduksjon av klima- og miljøutslipp i vår oppfølging. Vi opplever at det er forskjeller på kompetanse og engasjement knyttet til området, spesielt i en tid der flertallet har hatt utfordringer som følge av covid.

TEFT-midler

Lag og organisasjoner i Møre og Romsdal kan søke om TEFT-midler til allmennyttige formål. Banken mottar årlig rundt 1200 søknader om støtte til gode formål i vår region. Banken er gjennom dette en viktig støttespiller for utviklingen av bærekraftige lokalsamfunn i tråd med bærekraftsmål 11. I tillegg omhandler mange av prosjektene tiltak relatert til god helse og livskvalitet, like muligheter, god utdanning, mindre ulikhet og utenforskap.

Søknadene favner bredt, og det søkes blant annet om støtte til nærmiljøtiltak som bygging og utbedring av turstier, bygging av gapahuker og andre trivselskappende tiltak knyttet til turmål i regionen. Idrettslagene søker om støtte til vedlikehold og nybygg av anlegg og utstyr, samt om støtte til gjennomføring av arrangement. Kulturorganisasjoner søker i stor grad om støtte til gjennomføring av arrangement og til innkjøp av instrument, kostymer og tilsvarende. Banken har tidligere støttet organisasjoner som driver med ulike former for hjelpearbeid innad i fylket, og banken har formalisert flere slike større samarbeid med mellom annet Kirkens Bymisjon, Røde Kors Hjelpekorps og Kirkens SOS. Dette gjorde vi for å hjelpe de som faller utenfor, samt støtte de som setter fokus på psykisk helse og utenforskap.

I 2020 ble det inngått flere større bærekraftsprosjekt som vil pågå også fremover, og som derfor også nevnes i rapporten for 2021.

Eksempler på bærekraftsprosjekter som Sparebanken Møre er involvert i:

Prosjektstøtte til humanitære organisasjoner som jobber i regionen

Frelsesarmeens Varmestue, Kirkens SOS, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse, Funksjonshemmede Barns Familieforening, Ålesund Kommunes satsing på tilrettelagt e-sport, Suppebilen, Sykehusklovnene, ulike hjelpegrupper, Lokallag av Røde Kors hjelpekorps og lignende organisasjoner.

Reduksjon av svinn av gummigranulat fra kunstgressbaner

I 2021 kom det nye regelverk for kunstgressbaner som skal forhindre at gummigranulat forsvinner fra kunstgressbanene og havner i naturen. Sparebanken Møre støtter inntil 80 prosent av kostnadene til gjennomføring av nødvendige tiltak for kunstgressbaner eid av klubber som banken har samarbeidsavtale med. Dette prosjektet vil bli videreført i 2022. Banken gir også støtte til miljøvennlig sanering av gamle kunstgressbaner. Prosjektene gjennomføres i samarbeid med Sunnmøre Fotballkrets og Nordmøre og Romsdal Fotballkrets som står for kvalitetssikring og oppfølging av tiltakene.

Bærekraftsmåling av kommuner med programmet U4SSC

Gjennom 2020 ble alle kommuner i Møre og Romsdal målt på en rekke bærekraftsindikatorer i tråd med FN-programmet for smart og bærekraftig regionsutvikling (United for Smart and Sustainable Cities - U4SSC). Dette er første fylket i Norge der alle kommunene får en slik kartlegging, som bidrar til et godt bilde av hvilke bærekraftsutfordringer- og muligheter som finnes i regionen. Den endelige rapporten for målingen av Møre og Romsdal fylke ble offentliggjort i mai 2021. Med innsikt og kunnskap er det lettere å prioritere tiltak som er riktige for å ta tak i de utfordringene som ble avdekket. Sparebanken Møre støttet tiltaket økonomisk slik at alle kommuner kunne delta.

Jakta på bærekraftsmetoden

«Jakta på bærekraftsmetoden» er et prosjekt i forlengelse av samarbeidet med FNs framtidslab og KPI-målingene av kommunene i Møre og Romsdal. Sparebanken Møre har bidratt både økonomisk og med faglige ressurser til dette pilotprosjektet som ble gjennomført i Møre og Romsdal. Målet var å øke samhandlingen mellom det offentlige, akademia og næringslivet for å få fart på bærekraftig utvikling. Prosjektet har hatt spesielt fokus på sirkulær økonomi, utjevning av forskjeller og behandling av avfall, og flere av prosjek-

Næringsteft kick off i Molde høsten 2021

tene er nå over i en ny fase for realisering. Metoden kan bli aktuell også for næringslivet i landet for øvrig, og gjøres tilgjengelig gjennom programmet til U4SSC.

Sparebanken Møre er partner for FN Futurelab Ålesund

Laben er etablert i Ålesund, og er den andre framtidslaben for utvikling av bærekraftige byer og lokalsamfunn i tråd med FN-programmet for smart og bærekraftig regionsutvikling (United for Smart and Sustainable Cities - U4SSC). Den første laben er etablert i Wien. FN Futurelab Ålesund har partnere fra en rekke ulike bransjer, og fra ulike deler av Norge. Målet er at laben skal fungere som et økosystem for grønn omstilling. Sparebanken Møre sitter i Framtidsrådet sammen med 9 andre partnere, og har engasjert seg i flere prosjekter i samarbeid med andre partnere i laben.

Et løft for kvinnefotballen i fylket

Gjennom dialog og samarbeid med Sunnmøre Fotballkrets, Nordmøre og Romsdal Fotballkrets, Molde FK og AaFK Fortuna, har Sparebanken Møre vært en viktig samtalepartner og premissgiver for kvinnefotballen i fylket. For perioden 2019-2021 bidro vi med 8 millioner kroner til denne satsingen, og det er gjennomført tiltak både i krets, breddeklubber og toppklubber. Tiltaket skal bidra til å utligne forskjeller, og treffer blant annet på bærekraftsmål 5 om likestilling og mål 10 om mindre ulikhet.

Samarbeid med academia og forskning

TEFT-lab

TEFT-lab er et forskningssamarbeid med NTNU i Ålesund, og et knutepunkt for forskning og utvikling innen tjenesteinnovasjon, entreprenørskap, finans og teknologi. Her utforsker vi mulighetene det teknologiske skiftet byr på, og deltar aktivt i utdanning, forskning, nyskaping og formidling i skjæringspunktet økonomi og teknologi. I TEFT-lab er det samlet 7 PHD kandidater, hvorav 1 næringstipendiat fra Sparebanken Møre. I tillegg er 15 forskere ved NTNU knyttet til forskningsmiljøet i TEFT-lab. Sommeren 2021 gjennomførte vi sommer internship i samarbeid med NTNU i Ålesund med fire ulike prosjekter, der et av prosjektene omhandlet å lage en bærekraftsportal for bedrifter. Totalt var det 10 studenter involvert i de ulike prosjektene.

Støtte til forskningsprosjekter ved NTNU

Sparebanken Møre har for perioden 2020-2021 støttet to forskningsprosjekter ved NTNU Ålesund relatert til klimaendringer i havet. Det første prosjektet benytter «big data» og maskinlæring til å modellere plast i havet i Møre og Romsdal, mens det andre prosjektet, «Mikrofisk», har et tredelt mål. Forskning på miljøgifter og mikroplast i fisk er det ene, mens åpning av universitetet mot barn og unge og formidling av kunnskap til disse gjennom aktiv deltagelse i et reelt forsknings-

prosjekt er det andre. I tillegg skal man utforske hvilke rådata barn og unge kan samle for analyser av miljøgifter og mikroplast i fisk.

Undervisning i personlig økonomi og entreprenørskap

Som hovedsamarbeidspartner for Ungt Entreprenørskap Møre og Romsdal bidrar vi til økt kompetanse innen personlig økonomi for elever både i grunnskolen og på videregående skole. Hvert skoleår får nærmere 3000 elever opplæring gjennom programmene Økonomi og Karrierevalg og Sjef i eget liv. Rundt 50 autoriserte finansielle rådgivere bidrar med undervisning i skolene. Som følge av covid-19 har det vært krevende å gjennomføre programmene gjennom 2021, og flere gjennomføringer har blitt avlyst eller utsatt mens andre har blitt gjennomført digitalt. Sparebanken Møre er også med som veileder og jury knyttet til entreprenørskapsprogrammene til Ungt Entreprenørskap.

Øke interessen for realfag

Gjennom støtte til etablering av Newtonrom og flere skaper-verksteder, samt First Lego League - verdens største teknologiturnering for barn, ønsker vi også å bidra til læreglede og kompetanse knyttet til realfag. Vi er i tillegg jevnlig ute i skolene med foredrag om både samfunnsøkonomi og makroøkonomi.

Næringsteft

Næringsteft er en kompetansereise og konkurranse for gründere, med mål om å bidra til et større mangfold av gründere og vekstbedrifter i regionen. I 2021 er 65 gründerteam med. Se ellers utdypende informasjon om Næringsteft i temaavsnittet «Bidrag til næringsutvikling».

TEFT-stipend

Unge talenter er gode forbilder, og gjennom TEFT-stipendet gir vi ungdommer muligheten til å satse videre på sitt talent innen kategoriene idrett, kultur og åpen klasse. Stipendene var i 2021 på 50 000 kroner, og 16 ungdommer fikk tildelt totalt 800.000 kroner. Vi opplever at stipendet har stor betydning for mottakernes utvikling, og vi har tett dialog med blant annet fotball-, friidretts- og skikretsene i fylket i juryarbeidet. Mottakerne selv uttrykker stor glede av å bli sett, og formidler at dette gir motivasjon til videre arbeid utover stipendet. Siden starten i 2007 har mer enn 381 lokale talenter mottatt TEFT-stipend. Eksempler på tidligere mottakere er Sigrid Raabe, Karsten Warholm og Sebastian Foss Solevåg for å nevne noen.

Planlagte tiltak

Sparebanken Møre planlegger å videreføre en rekke av tiltakene som er nevnt over, og vurderer også fortløpende nye tiltak som er direkte relatert til prioriterte bærekraftsmål. Vi vektlegger også prosjekter der flere aktører jobber sammen for å nå målene.

Et konkret prosjekt for 2022 er å bidra til å øke kompetansen på bærekraftsområdet for lag/organisasjoner. Dette vil gjøres i samarbeid med krets og forbund.

Vi vil også se nærmere på prosjekter og tiltak knyttet til sosiale forhold i vår region, og samarbeide med profesjonelle aktører for langsiktige og varige resultater.

Ansvarlig enhet

Seksjon Kommunikasjon og Konsernstøtte ved avdeling Kommunikasjon og Samfunnsansvar har ansvar for strategi, oppfølging og rapportering.

Måling og evaluering

Bærekraft er tema i møter med bankens sponsorer, og det gjennomføres minst ett møte årlig.

For samfunnsutbytte gjennomføres det halvårlig rapportering til konsernledelse og styret. For samfunnsutbytte har vi fordelt alle tildelinger i tråd med nye kategorier fra Sparebankforeningen.

Alle prosjekter som tildeles midler er gjenstand for evaluering både underveis og i forkant av evt. forlenget støtte. For de større prosjektene er det tett dialog, og Sparebanken Møre er også selv delaktig i flere av prosjektene.

Viktigste styrende dokumenter

- Møre 2025 (konsernstrategi)
- Retningslinjer for bruk av samfunnsutbytte
- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Rutiner for sponsorarbeid

GRI indikator

103-1,103-2,103-3,413-1, SBM-L1

Åpen og etisk forretningsførsel

Sparebanken Møres virksomhet er avhengig av tillit fra både kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. Banken jobber derfor systematisk og målrettet for å sikre dette gjennom høy etisk standard, og åpenhet rundt intensjoner, standpunkt, aktiviteter og fremtidsutsikter.

Sparebanken Møre skal utvise profesjonalitet og dyktighet i alle ledd. Det gjelder både for konsernets forretningsdrift og for handlemåten til hver enkelt. Alle medarbeidere og tillitsvalgte skal opptre med aktsomhet, redelighet og saklighet, og avstå fra handlinger som kan svekke tilliten til konsernet. Ledere og tillitsvalgte har et særlig ansvar og skal fremstå som gode eksempler for andre.

Gjennomførte tiltak i 2021

Sparebanken Møre har forpliktet seg til å følge «God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling», en bransjenorm forvaltet av FinAut. Alle ansatte i kundeposisjon har gjennomgått dette og det er et obligatorisk kurs for nyansatte, og brukes også i opplærings- og kontrolløyemed. Bankens Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar gir føringer for hvordan bankens medarbeidere skal opptre og håndtere forhold knyttet til etiske vurderinger, menneskerettigheter, arbeids-

takerrettigheter, likestilling, sosiale forhold, det ytre miljøet og bekjempelse av hvitvasking og korrupsjon. Retningslinjene ble oppdatert i første kvartal 2021, og er gjennomgått for alle ansatte gjennom egne obligatoriske e-læringskurs.

Retningslinjer for identifisering og håndtering av interessekonflikter har som formål å beskrive de organisatoriske og administrative prosedyrene for å identifisere, forhindre og håndtere interessekonflikter når finansielle tjenester tilbys eller andre aktiviteter utføres i Sparebanken Møre. Retningslinjene har vært gjennomgått av alle ansatte gjennom egne obligatoriske e-læringskurs.

Som børsnotert konsern, er det viktig for Sparebanken Møre å sikre at markedsaktører får korrekt, tydelig, relevant og samtidig informasjon. I 2021 er bærekraftsbiblioteket på bankens nettside sbm.no utvidet og oppdatert, på både norsk og engelsk. I mai fikk banken en ESG-rating 20.6 fra analyseselskapet Sustai-

alytics. Dette er i nedre del av kategorien «Medium Risk». Ratingen gir bankens fremmedkapitalinvestorer et bedre informasjonsgrunnlag for sine investeringsbeslutninger.

Sparebanken Møre er også vurdert av The Governance Group i deres analyse av bærekraftsrapporteringen til de 100 største selskapene på Oslo Børs. Sparebanken Møre fikk karakteren B for sin rapport i 2020, et betydelig løft fra karakteren D i 2019.

Sparebanken Møre er videre tilsluttet UNEP FI Principles for Responsible Banking (PRB), som bidrar til åpenhet gjennom jevnlig rapportering av status innen forhold knyttet til ESG. Banken publiserte sin første PRB selvevaluering i april 2021. Det ble på høsten gjennomført et møte med representant for UNEP FI der banken fikk god tilbakemelding og nyttige innspill til det videre arbeidet.

Planlagte tiltak

I 2022 skal banken jobbe med videreutvikling av bankens rapportering av bærekraft og samfunnsansvar. Gjennom dialog med parter som Sustainalytics, UNEP FI, the Governance Group, Energiråd, BDO og KPMG har vi fått gode innspill på vårt arbeid som danner grunnlag for hvordan banken kan forbedre sin rapportering ytterligere.

En ytterligere oppdatering av bærekraft og ESG-forhold i relevante arbeidsdokumenter, retningslinjer og policydokumenter vil fortsette utover 2022 som ledd i dette arbeidet.

Det jobbes med å ferdigstille vår første påvirkningsanalyse og dette arbeidet vil ferdigstilt innen utgangen av mars 2022. Banken vil i første halvdel av 2022 gjennomføre en ny vesentlighetsanalyse og starte arbeidet med å tilpasse seg rapportering til ny GRI-standard. Banken vil også rapportere i henhold til kravene i Miljøfyrtårn ved neste årsrapport.

Måling og evaluering

Det gjennomføres jevnlig kompetanseoppdateringer innen bankens ulike retningslinjer for alle ansatte i Sparebanken Møre.

For alle finansielle rådgivere innen personmarked, næringsliv og kundeservice som skal gjennom autorisasjonsordningen, er etikk også en del av den årlige og obligatoriske oppdateringen.

Ansvarlig enhet

Kravet om åpen og etisk forretningsførsel gjelder for alle ansatte i Sparebanken Møre. Seksjon Organisasjonsutvikling har ansvar for dokumentet «Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar i Sparebanken Møre».

Viktigste styrende dokumenter

- Konsernstrategi Møre 2025
- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Retningslinjer for identifisering og håndtering av interessekonflikter
- Retningslinjer for rapportering av finansiell og annen investorinformasjon
- Rutine for intern varsling
- Overordnet bærekraftsstrategi

GRI indikatorer

103-1, 103-2, 103-3, 417-2, 417-3, 418-1

Ansvarlig utlånspraksis

Å gi lån til personkunder og næringslivskunder er bankens kjernevirksomhet. Vår langsiktige lønnsomhet er avhengig av at våre kunder tar ansvarlige valg. Som långiver har vi påvirkningskraft til å bidra til bærekraftige initiativer og løsninger. ESG-vurderinger i dette arbeidet vil også være viktig fra et risikostyringsperspektiv.

Bankens kredittrisikostrategi vektlegger at kundens kredittverdighet skal sees i et langsiktig perspektiv. Sparebanken Møre skal fremstå med høy etisk standard, og skal ikke bli forbundet med aktiviteter, kunder eller bransjer som har et tvilsomt renommé. Sparebanken Møre er åpen for alle typer kunder innenfor definerte markedsområder, og vil ikke diskriminere kunder basert på alder, kjønn, nasjonalitet, religion eller sivil status.

Flere bedrifter som banken har utlån til, driver virksomhet som vil ha påvirkning på miljøet. Gjennom kredittgivningen har banken indirekte påvirkningsmuligheter på det ytre miljøet. I henhold til bankens kredittpolicy skal det ikke ytes finansiering til kunder:

- med virksomhet innen tobakk, pornografi og kontroversielle våpen
- med vesentlig virksomhet rettet mot utvinning av energi fra fossilt brensel; kull, olje, naturgass, oljeskifer og tjæresand
- med vesentlig del av virksomheten og inntekten knyttet til kryptovaluta
- vi har grunn til å tro ikke følger bankens retningslinjer for etikk og samfunnsansvar eller som på andre måter driver virksomhet som strider med allmennhetens oppfatning av god etisk atferd
- har opptrådt uredelig overfor banken eller det er kjent at har opptrådt uredelig overfor andre aktører eller hvor det er kjent at selskapet eller eiere har vært involvert i kriminell virksomhet
- som driver i strid med offentlige lover, forskrifter og pålagte miljøkrav

Gjennomførte tiltak i 2021

Næringsliv

Sparebanken Møre har en utlånsportefølje som fordeles ca. 70 prosent til personkunder og 30 prosent til næringslivsmarkedet. Næringslivsporteføljen er bredt

differensiert innenfor næringene handel/tjenesteytende, industri, marin, eiendom og offshore/supply. Selv om næringslivsporteføljen kun utgjør 30 prosent av bankens totale utlånsportefølje, er det mot næringslivskundene banken vil ha størst påvirkningskraft mht. bærekraft/ESG.

Det er utarbeidet retningslinjer og krav til ESG-vurderinger i forbindelse med kredittgivning på næringsliv. Følgende konkrete tiltak er gjennomført i kredittprosessen:

- Det er utviklet et eget analyseverktøy som skal bidra til å kartlegge bankens kunder mht. ESG. Analyseverktøyet består av en rekke spørsmål innenfor de tre ESG-dimensjonene hvor kundene basert på analysen scores som lav, moderat eller høy risiko mht. ESG. Vurderingen skal gjennomføres i tett dialog med kundene. Selv om alle dimensjonene er inkludert, er likevel hovedvekten av vurderingene rettet mot klima- og miljø. Analyser og vurderinger skal dokumenteres og inngå i beslutningsgrunnlaget ved innvilgelse eller årlige engasjementsgjennomganger av kredittengasjement. Det betyr at kundene scores minimum årlig. Scoringene følges opp og rapporteres på porteføljenivå i bankens porteføljestylingssystem. På kunder med høy ESG-risiko skal det etableres handlingsplan med konkrete tiltak mot kunden slik at risikoen reduseres på sikt.
- I tillegg til ovennevnte skal det i tilknytning til kredittsak gjennomføres en skriftlig analyse mht. klimarisiko (herunder fysisk og overgangsrisiko). Her skal det drøftes hvordan kunden/bransjen påvirkes av fysisk- og overgangsrisiko og hvordan dette igjen påvirker bankens kredittrisiko. Videre skal det drøftes hvordan kunden påvirker miljøet, sett opp mot kundens drift og forretningsmodell. For eksempel forurensing av grunn, vann, luft samt bruk av ikke nedbrytbare materialer/emballasjer.

Vurdering av eiere/styret skal også vurderes ut ifra et bærekraftperspektiv, eksempelvis AHV, compliance, transparens, likestilling, mangfold, sirkulær økonomi, og etisk policy.

I forbindelse med nye retningslinjer og ESG-vurderinger i kredittprosessen er det gjennomført omfattende opplæringstiltak for næringslivsmiljøet i banken.

Det er også gjennomført TCFD-klimarisikorapportering. Det vises til egen rapportering på dette. Videre er bankens bransjestrategier ytterligere spisset mht. bærekraft og da spesielt klimarisiko.

Personmarked

I 2021 har banken lansert grønne boliglån, grønne billån samt grønne fond. Videre er det gjennomført et betydelig kompetanseløft internt i 2021 innenfor bærekraftsområdet. Blant annet er bærekraftig finans et eget emne i autorisasjonsordningen. Alle rådgivere på personmarked er autoriserte eller i et autoriseringsløp. Alle må dermed gjennomføre en bærekraftmodul i sine kunnskapsprøver og i kunnskapsoppdateringene videre. Det er også gitt flere opplæringsmoduler i bærekraftrelaterte emner for alle ansatte. Flere av disse har vært obligatoriske moduler.

Grønne lån kan innvilges til følgende formål

- Boliger med energiklasse A og B
- Kjøp av null-utslippsbiler (ikke hybrid)

Samlet volum for denne porteføljen var ved utgangen av 2021 ca 280 millioner kroner, som utgjør 0,6 prosent av personmarkedsporteføljen. Dette anser vi naturlig siden tilbudet er nytt. Vi forventer en økt andel grønne lån de neste årene.

Personmarked har som fokus at bærekraftkompetansen skal komme kundene, samfunnet og banken til gode ved å utøve god kunderådgivning og bærekraftig engasjement. Banken jobber for at bærekraft skal være en naturlig del av kundesamtalen. Vi skal gi kundene gode råd som bidrar til at de kan ta gode og bærekraftige valg, om det gjelder oppgradering av bolig eller plassering av midler.

Personmarked skal oppfordre til lokal handel, benytte samfunnsutbytte på en smart og bærekraftig måte, samt drive opplæring og ansvarliggjøring av kunder, skoleelever og samfunnet rundt oss. Å sørge for at kundene har god oversikt og kontroll med eget forbruk er også en viktig oppgave for banken.

Banken tilbyr også flere produkter og tjenester med sosial profil for kundene.

- Studentlån (forbrukslån til studieformål med lavere pris)
- Førstehjemslån
- Møre Ung boliglån (rimeligere boliglån for kunder mellom 18-33 år)

Samlet tall for denne porteføljen var ved utgangen av 2021 tett under 11 milliarder kroner, ca. 23 prosent av totalt utlån for personmarked.

I tillegg har kundene på personmarked egen personlig rådgiver som årlig følger opp kunden med totalrådgivning. Våre rådgivere på personmarked er autorisert i hele bredden, dvs. innenfor investering og sparing, skadeforsikring, personforsikring og kreditt. For kunden betyr dette at en rådgiver kan bistå med et helhetsperspektiv.

I 2021 har vi utstedt vår første obligasjon på EUR 250 millioner grønt Covered Bond i tråd med det grønne obligasjonsrammeverket. Det grønne rammeverket innbefatter både Sparebanken Møre og det heleide datterselskapet Møre Boligkreditt AS. Midler under det grønne rammeverket anvendes til å finansiere og/eller refinansiere lån knyttet til energieffektive boliger og næringsbygg, fornybar energi, samt lån til miljøeffektive og sirkulær økonomisk tilpassede produkter og tjenester og prosesser innenfor havbruksnæringen. Swedbank har bidratt i utarbeidelsen av rammeverket, Multiconsult har levert sin tekniske rapport og rammeverket har en uavhengig vurdering av Sustainability.

Situasjonen med covid-19 og nedstengingen av Norge i mars 2020 førte til at mange bedrifter og personmarkeds kunder sto i en usikker situasjon. Deler av 2021 har også vært utfordrende for enkelte bransjer, mens andre bransjer har klart seg godt gjennom pandemien. I 2021 har det ikke vært behov for strakstiltak tilsvarende som i 2020, men vi har bistått enkeltkunder ved behov.

Bankens bærekraftkomite har fortsatt sitt målrettede arbeid i 2021. Kredittmiljøet er representert ved kredittsjef, leder for næringsliv stab og personmarked stab.

Planlagte tiltak

Vi vil fortsatt ha fokus på opplæring og kompetanseheving for alle ansatte som jobber med kreditt i banken.

Næringsliv

- Resultat fra ESG-score skal analyseres ytterligere og flere og mer konkrete tiltak mot kundene skal etableres (verktøykasse).
- Det skal også settes mer konkrete rammer og mål for ESG-risiko i bankens kredittrisiko basert på bl.a. ESG-score.
- Bankens næringslivsportefølje skal ytterligere kartlegges mht. klimarisiko. Vi skal forstå mer og helst kvantifisere den klimarisikoen som ligger i porteføljen. Det jobbes med ulike tiltak for å forsøke å kvantifisere denne risikoen.
- Utvikle bærekraftsansvarlige innenfor de ulike bransjegruppene.
- Vi skal delta i prosjekt/brukergruppe ledet av Finans Norge som skal utarbeide en anbefaling for beregning av klimagassutslipp i utlåns- og investeringsporteføljer.
- Det skal etableres grønne næringslivsprodukt og tjenester.

Personmarked

- Vi skal videreutvikle rådgivernes kompetanse slik at de kan gi god kunderådgivning og bærekraftig engasjement. Bærekraft som en naturlig del av kundesamtalen skal videreføres og forsterkes.
- Utvikle retningslinjer for bærekraft i kredittprosessen (kvalitativ vurdering)
- Sette konkrete målsettinger for utvikling av produkt-porteføljen
- Personmarked skal fortsatt oppfordre til lokal handel, benytte samfunnsutbytte samt drive på en smart og bærekraftig måte, drive opplæring og ansvarliggjøring av kunder, skoleelever og samfunnet rundt oss. Å sørge for at kundene har god oversikt og en viktig kontroll med eget forbruk vil også fortsatt være viktig oppgave for banken.

Måling og evaluering

I Sparebanken Møre er det fordelt kundeansvarlige på 80 prosent av både person og næringslivskunder, og disse skal følges opp av kundeansvarlig med samtale minst en gang årlig. Øvrige kunder får hjelp og rådgivning ved behov gjennom bankens kontornett og kundeservice. I tillegg er det ekstra tett oppfølging av mer risikoutsatte engasjementer.

Vi har i 2021 også hatt tett oppfølging som følge av covid-19, for å bistå i den uavklarte situasjonen som har vært. Dette har gitt oss god kunnskap om situasjonen for både personmarked- og næringslivskundene våre. Oppfølging vil fortsette utover 2022.

Basert på ESG-score og det arbeidet som er gjort i forbindelse med kredittprosessen på næringsliv, vil vi i 2022 gå mer i dybden på resultatene og se ytterligere på hvilke tiltak som bør iverksettes på både kort og lang sikt.

De vesentligste styringsdokumentene for ansvarlig utlånspraksis er kredittrisikostrategi og kreditthåndboken. Kredittrisikostrategien revideres årlig. Målrammer i strategien og status for kredittrisiko følges bl.a. opp gjennom bankens månedlige risikorapporter. Kreditt-håndboken oppdateres/revideres løpende.

Ansvarlig enhet

Seksjon Risikostyring og Compliance ved avdeling kreditt

Viktigste styrende dokumenter

- Strategidokumentet Møre 2025
- Kredittrisikostrategi
- Kreditthåndboken
- Risikorapporter

GRI indikator

103-1, 103-2, 103-3, FS7, FS8

Likestilling og mangfold

Dette avsnittet om likestilling og mangfold og påfølgende avsnitt om kompetanse og omstilling utgjør i fellesskap bankens rapportering på aktivitets- og redegjørelsesplikten.

Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Mangfold på arbeidsplassen innebærer at vi gjenspeiler samfunnet vi er en del av.

Sparebanken Møre skal fremme likestilling og mangfold. I et internt perspektiv skal likestilling og mangfold være en integrert og naturlig del av vår personalpolitikk. Alle skal ha like muligheter og rettigheter, og dette skal gjenspeiles i våre rutiner for arbeidsmiljø, rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, tilrettelegging, utvikling og forfremmelser. Et diversifisert arbeidsmiljø bidrar til bedre beslutningsprosesser, økt innovasjon og bedre kundeopplevelser. I et eksternt perspektiv skal vi påvirke gjennom å stille krav til leverandører, kunder og samarbeidspartnere, i tråd med etablerte retningslinjer på området.

Banken har nulltoleranse for alle former for diskriminering, inkludert verbal, fysisk og seksuell trakassering, diskriminering på bakgrunn av kjønn, graviditet, foreldrepermisjon eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, alder, språk, religion, livssyn, kjønnsidentitet,

kjønnsuttrykk, seksuell orientering eller fysisk funksjonsevne.

Vi arbeider for å redusere forskjellene i andelen kvinnelige og mannlige ledere, og for å tette lønnsgapet mellom kjønn i tråd med bærekraftsmål 5 knyttet til likestilling mellom kjønnene. Gjennom en rekke tiltak og goder arbeider vi for å fremme fysisk og psykisk helse blant ansatte, i tråd med bærekraftsmål 3 om god helse og livskvalitet. Videre forsøker vi å inkludere flere grupper og hindre utenforskap via økt mangfoldsrekruttering, og tar et aktivt standpunkt for å bekjempe rasisme basert på kjønn, alder, funksjonsevne, seksuell identitet, religion og/eller etnisitet som treffer på bærekraftsmål 8 om anstendig arbeid og økonomisk vekst og mål 10 mindre ulikhet.

Av totalt 373 medarbeidere i banken ved utgangen av 2021 var det 215 kvinner (57,6 prosent) og 158 menn (42,4 prosent). De påfølgende tabellene viser nøkkelinformasjon for ansatte i Sparebanken Møre (ekskl. Møremegling).

Tabellen under viser kjønnsfordeling per stillingsnivå, oppgitt i prosent (GRI 405 -1):

Andel kjønn fordelt på stillingsnivå	Kvinner	Menn
Nivå 1	0,0 %	100,0 %
Nivå 2	33,3 %	66,7 %
Nivå 3	44,8 %	55,2 %
Nivå 4	48,9 %	51,1 %
Nivå 5	70,0 %	30,0 %
Nivå 6	50,0 %	50,0 %
Totalt	57,6 %	42,4 %
Andel i bankens styre	50,0 %	50,0 %

I 2021 er dette alderssammensetning fordelt på stillingsnivå, oppgitt i % (GRI 405 -1).

	Under 30	30-49	50 og over
Nivå 1	0,0 %	0,0 %	0,3 %
Nivå 2	0,0 %	0,8 %	1,7 %
Nivå 3	0,0 %	4,5 %	11,5 %
Nivå 4	0,3 %	11,5 %	14,5 %
Nivå 5	2,5 %	21,3 %	20,7 %
Nivå 6	3,1 %	5,6 %	1,7 %
Totalt	5,9 %	43,7 %	50,4 %

Tabellen under viser kvinners lønn i prosent av menns ved 100 prosent stilling fordelt på stillingsnivå (GRI 405 – 2). For deltidsansatte er lønn estimert opp til fulltidsekvivalent.

	Andel kvinner	Kvinneres lønn i % av menns (snitt ved 100% stilling)
Nivå 1 AD	0,0 %	NA
Nivå 2 ADLG	33,3 %	89,2%
Nivå 3	44,8 %	97,5%
Nivå 4	48,9 %	91,2%
Nivå 5	70,0 %	91,8%
Nivå 6	50,0 %	88,4%
Totalt	57,6 %	84,3%*

*Kvinneres lønn i prosent av menns (snitt ved 100% stilling) var til sammenligning 82,4 prosent i 2020.

Gjennomsnittslønn	Andel kjønn	NOK i snitt ved 100% stilling
Menn	42,1%	707.082
Kvinner	57,9%	596.816
Totalt	100,00 %	644.266

Sparebanken Møre skal legge til rette for uttak av lovfestede permisjoner og ønsker å fremme en jevnere fordeling av familie- og yrkesarbeidet blant foreldre. Tabellen under viser uttak av foreldrepermisjon i samlet antall dagsverk og i prosent av eget kjønn (GRI 401-3).

Uttak av foreldrepermisjon	Samlet antall dagsverk	I % av eget kjønn
Menn	450	1,07 %
Kvinner	3333	6,05 %
Totalt	3783	3,89 %

Sparebanken Møre skal gjennom systematisk HMS-arbeid, god ledelse og godt arbeidsmiljø bidra til lavt jobbrelatert sykefravær. Vi har over tid hatt lavt legemeldt sykefravær som i 2021 var på 2,62 prosent. Tabellen under viser legemeldt sykefravær i samlet antall dagsverk og i prosent av eget kjønn.

Sykefravær	Samlet antall dagsverk	I % av eget kjønn
Menn	726	1,72 %
Kvinner	1824	3,31 %
Totalt	2550	2,62 %

Det ble rekruttert 32 nye medarbeidere til banken i 2021 (GRI 401-1 a).

Nyansatte	Under 30	30-49	50 og over
PM	2	13	1
NL	0	1	1
Seksjon	4	9	1
Totalt	6	23	3

Det var 28 medarbeidere som sluttet i banken i 2021 (GRI 401-1 b).

Sluttet	Under 30	30-49	50 og over
PM	2	5	5
NL	0	2	0
Seksjon	2	4	8
Totalt	4	11	13

Sparebanken Møre skal legge til rette for muligheten for redusert arbeidstid ved helsemessige, sosiale eller velferdsmessige årsaker. I 2021 hadde vi 30 av totalt 373 medarbeidere med redusert stilling. Det var også 8 midlertidig ansatte i banken. Tabellen under viser ansettelser fordelt på kontraktstype for banken og for Møre-megling (GRI 102-8).

Ansettelseskontrakt/ ansettelsestype	Morbank	Møre-megling
Fast heltidsansatte	343	16
Fast deltidsansatte	30	1
Totalt fast ansatte (inkl. permisjoner og sykmeldte)	373	17
Midlertidig ansatte	8	2

Gjennomførte tiltak i 2021

I 2021 ble det vedtatt egne «Retningslinjer for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering». Retningslinjene har som formål å sikre at Sparebanken Møre opererer i samsvar med de til enhver tid gjeldende regel- og lovverk som omhandler likestilling, mangfold og ikke-diskriminering.

De skal også gi føringer for hvordan banken skal være en pådriver for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering overfor kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Eksempelvis er det et krav at våre kunder, leverandører og partnere følger aktuelle lovverk og avtaler. Dette inkluderer anerkjente normer for samfunnsansvar og forpliktende nasjonale og internasjonale avtaler og konvensjoner, herunder FNs menneskerettigheter, ILO-konvensjoner og FNs bærekraftsmål.

I forbindelse med strengere krav knyttet til aktivitets- og redegjørelsesplikten ble det i siste kvartal i 2020 foretatt en gjennomgang av personalpolitiske dokumenter og prosedyrer for å avdekke risiko for trakassering og diskriminering. Risikokartleggingen resulterte i en tiltaksplan gjennomgått med tillitsvalgte. Nedenfor vises en oversikt over våre generelle personalpolitiske prosedyrer og noen av de viktigste tiltakene som ble gjennomført i 2021.

Arbeidsmiljø

Sparebanken Møre ønsker å legge til rette for arbeidsplasser skapt av interesserte og engasjerte medarbeidere. Vi er opptatt av et godt arbeidsmiljø gjennom personalpolitiske tiltak, involvering og utvikling av medarbeiderne og reflekterte tilbakemeldinger. Gode tilbakemeldinger på dette og høy medarbeidertilfredshet vil i neste omgang gjenspeiles i en oppfatning av

oss som en attraktiv arbeidsgiver.

Årlig måler vi medarbeidernes tilfredshet og kartlegger både arbeidsmiljø, engasjement, ledelse og kommunikasjon samt risikokulturen i Sparebanken Møre. Resultatene gir oss en forståelse av hva vi som organisasjon er gode på og hvor vi kan bli bedre. For 2021 fikk vi en AMU-score på 7,9 på en skala fra 1-10, noe som vi mener gjenspeiler et meget godt arbeidsmiljø. Det er likevel en svak nedgang fra resultatet i 2020 på 8,3, noe som til dels kan tilskrives covid-19 situasjonen med mange på hjemmekontor, mindre fysiske treffpunkt og utfordringer med å bygge kultur. Likevel er undersøkelsen, inkludert alle ansattes kommentarer, nøye gjennomgått, systematisert og har resultert i en handlingsplan som er forankret i konsernledelsen og styret. Arbeidsmiljøundersøkelsen viser som tidligere at bankens ansatte i meget stor grad vil anbefale Sparebanken Møre som arbeidsplass.

Sparebanken Møre har tradisjon for å involvere ansatte i implementering av bankens strategi gjennom utarbeidelse av egne avdelingsplaner med tilhørende medarbeider- eller lederavtaler. I 2021 ble alle ansatte i tillegg involvert i selve utformingen av bankens strategi.

Rekruttering

Sparebanken Møre har utarbeidet og benytter en rekrutteringsprosess basert på DNV-sertifisert modell. Prosessen skal sørge for en rettferdig og objektiv vurdering av kandidater, og hensynta arbeidsmiljølovens og diskrimineringslovens krav. Det er etablert et mål om minst 40 prosent av hvert kjønn på alle nivå i organisasjonen. Personalavdelingen er i førersetet i alle rekrutteringsprosesser, men i 2021 har standardinfor-

masjon om rekrutteringsprosessen blitt forbedret for å sikre at alle ansatte involvert i rekruttering er orientert om tema som spørreforbud og bankens rekrutteringsstrategi.

I stillingsannonser har det vært en prioritering å få frem at banken ønsker å være en mangfoldig virksomhet, blant annet ved å bruke en inviterende og inkluderende tone. Det er fremhevet at vi ser etter medarbeidere med ulike bakgrunner, erfaringer, egenskaper og perspektiv, og at dette er noe vi mener gir bedre løsninger for våre kunder. I 2021 har det vært rekord i antall rekrutteringsprosesser og nyansattes bakgrunn oppleves som mer variert enn tidligere.

På bankens karrieresider er det som standard blitt oppført en kvinnelig og mannlig kontaktperson, og det har gjennom bevisst bruk av medier vært et formål å forsøke å nå ut til flere søkergrupper. Banken har vært representert på ulike karrieredager, herunder for studieretninger med engelsk som undervisningsspråk.

Lønns- og arbeidsvilkår

Godtgjørelser i Sparebanken Møre skal bidra til konsernets måloppnåelse og fremme ønsket adferd.

Videre skal godtgjørelser være et virkemiddel for god styring og kontroll med konsernets risiko, motvirke uønsket risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Gjennom bankens årlige lønnsvurdering skal vi jobbe for å minske lønnsgapet mellom kvinner og menn.

Ansatte i Sparebanken Møre får sin godtgjørelse fastsatt ved individuelle avtaler, kollektive avtaler (tariffavtaler) eller ved administrativ beslutning. Sparebanken Møre har etablert hovedprinsipper for konsernets belønningsstrategi.

Disse ordningene kan inngå i Sparebanken Møres godtgjørelser (GRI 401 -2):

- Fast lønn
- Variabel engangsgodtgjørelse basert på leveranser og prestasjoner
- Bonus
- Pensjonsordning
- Personalforsikringer, inkl. helseforsikring
- Funksjonærlån
- Felles goder

Det har i de siste årene blitt satt av egne midler til utjevning av større lønnsforskjeller i lønnsoppgjør, og disse midlene ble doblet fra 2020 til 2021. Det ble i 2021 også vedtatt forbedret lånestruktur og rentebetingelser på funksjonærlån for bankens ansatte.

Forfremmelse og utviklingsmuligheter

Sparebanken Møre skal legge til rette for karriereutvikling både mot ledelse- og fagorientering og skal ha fokus på begge karriereveier. Det foretas årlig gjennomgang av stedfortredere og mulige etterfølgere av ledende ansatte i bankens godtgjørelsesutvalg. Det arbeides etter et prinsipp om minst 40 prosent av hvert kjønn på lister for etterfølgere og stedfortredere for ledende ansatte.

Det gjennomføres minimum fire oppfølgingssamtaler årlig, hvorav den ene er en medarbeidersamtale. Arbeidsmiljøundersøkelsen viste at 91 prosent av de spurte gjennomførte medarbeidersamtaler i løpet av 2021 (GRI 404 – 3). I informasjon til ansatte i forbindelse med oppfølgingssamtaler er det fremhevet at forhold som familieplanlegging, sykefravær, varsel om trakassering, etnisitet, religion, livssyn og politisk ståsted ikke skal kunne føre til forskjellsbehandling ved forfremmelser eller utviklingsmuligheter.

Det ble i 2021 etablert en karriereportal der det er mulig å melde inn karriereønsker konfidensielt til personalavdelingen. Formålet er at alle ansatte skal gis like muligheter for karriereutvikling, og at karriereplaner og utvikling av talenter skal følges opp mer systematisk og enhetlig i konsernet.

Tilrettelegging og balanse arbeidsliv og familie

Sparebanken Møre arbeider for å være en inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken jobber med helseforebyggende tiltak og stimulerer til fysisk aktivitet blant annet gjennom et aktivt bedriftsidrettslag og støtte til egen trening. Det skal legges til rette for tilpasning av arbeidsplass og arbeidsinnhold når helse eller andre årsaker tilsier det.

Sparebanken Møre skal tilrettelegge for en god bedriftshelsetjeneste. Årlig rapporterer leverandør av bedriftshelsetjenester eventuelle forbedringsområder med hensyn til arbeidssituasjon/ergonomi på organisasjonsnivå. Som et supplement til bedriftshelsetjenesten har Sparebanken Møre også inngått avtale om psykologbistand med ekstern aktør.

Sparebanken Møre skal tilrettelegge for en god balanse mellom arbeidsliv og familie. Vi har fleksitidsordning og praktiserer det vi omtaler som «fleksibilitet begge veier». Totalt sett skal Sparebanken Møre i begrenset grad basere virksomheten på overtidsarbeid. Vi har gode sosiale ordninger som bedriftsidrettslag, gode personalforsikringer og firmahytter/leiligheter som ansatte med familie kan benytte seg av.

Det ble i 2021 utarbeidet en rutine for bruk av hjem-

mekontor. Rutinen har som formål å sørge for økt fleksibilitet i arbeidshverdagen, samtidig som den ivaretar sikker og effektiv drift av banken.

Varsling

Sparebanken Møre ønsker å legge til rette for en åpen ytringskultur. Et godt ytringsklima er viktig for arbeidsmiljøet, den enkeltes trivsel og for at virksomheten skal kunne drives på best mulig måte. Det er viktig at ulovlige og kritikkverdige forhold og andre avvik avdekkes og følges opp så tidlig som mulig. Sparebanken Møre har fokus på at ansatte skal føle seg trygg på at det å ta opp kritikkverdige forhold er en naturlig del av den enkeltes ansvar på arbeidsplassen.

Sparebanken Møre har gode varslingsrutiner som skal legge til rette for en trygg og forsvarlig varsling. Ansatte har en lovfestet rett etter arbeidsmiljøloven til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen, og i enkelte tilfeller har ansatte også en lovfestet plikt til å varsle, herunder ved mistanke om mobbing, trakassering eller diskriminering. Varslingsrutinene er gjort tilgjengelig for alle ansatte via intranett. Alle ansatte får også jevnlig opplæring i våre varslingsrutiner via e-læringskurs. Det ble ikke mottatt varsler eller rapportert om tilfeller av diskriminering i 2021 (GRI 406-1).

Planlagte tiltak 2022

Gjennomgangen av personalpolitiske dokumenter og prosedyrer gjennom 2020-2021 ga et totalinntrykk av at Sparebanken Møre har gode retningslinjer, prinsipper og standarder som ivaretar hensynet til mangfold, likestilling og ikke-diskriminering. Arbeidet skal likevel

være kontinuerlig, og vi kommer til å fortsette videre i 2022, med et spesielt fokus på utjevning av lønn og kjønnsbalanse per organisasjonsnivå, og tiltak for å øke mangfoldet via rekruttering.

Det planlegges i 2022 blant annet en gjennomgang av Retningslinjer for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering for å sørge for at de oppfyller krav i endringer i regnskapsloven § 3-3b. I tillegg gjøres det en gjennomgang av Retningslinjer for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering, Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar og ESG leverandørerklæring for å sørge for at de oppfyller kravene i Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven) og Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer.

Nedenfor vises en oversikt over noen av de planlagte interne tiltakene for 2022.

Arbeidsmiljø

Vi skal ta godt vare på det sterke kollegiale fellesskapet vårt, og for 2022 økes målsettingen for medarbeiderstilfredsheten fra 7,5 til 8,0. Vi skal legge til rette for at hver enkelt medarbeider blir involvert, respektert og får mulighet til å påvirke, og vil også i 2022 involvere alle ansatte i bankens strategiarbeid.

Rekruttering

I 2022 planlegges en proaktiv strategi for mangfolds-rekruttering. Vi skal sikre at bedriften når ut til et bredt spekter av kandidater, og at bredden i våre fag- og spesialiststillinger er godt kjent i vårt nedslagsfelt.

Det planlegges økt deltakelse på relevante arenaer og arrangement, og vi skal være aktive i sosiale medier og dele både jobbmuligheter og historier som underbygger det gode og inkluderende arbeidsmiljøet. Det vurderes gjennomføring av bevissthetstrening blant ledere og nøkkelpersonell om potensialet i økt mangfold. Ved bruk av eksterne rekrutteringstjenester skal bankens rekrutteringsstrategi være godt kjent. Prinsippet om minst 40 prosent av hvert kjønn på hvert nivå videreføres.

Lønns- og arbeidsvilkår

I tillegg til å belønne gode prestasjoner vil det også i 2022 være økt fokus på utjevning av lønnsforskjeller. Det vurderes overgang til trinnløst lønnssystem som gir mulighet for en mer fleksibel fordeling av lønnsmassen ved lønnsoppgjør.

Forfremmelse og utviklingsmuligheter

For 2022 er det satt et mål om at alle ansatte skal være kjent med ulike karriereveier i konsernet, og alle har sin egen plan for kompetanseutvikling der både interne og eksterne tiltak kan inngå. Karriereveier i konsernet skal visualiseres og kommuniseres, og det skal tilrettelegges for at alle har en plan for egen kompetanseutvikling basert på egen rolle og eventuelle karriereønsker. Prinsippet om minst 40 prosent av hvert kjønn i lister for stedfortredere og etterfølgere av ledende ansatte videreføres.

Tilrettelegging og balanse arbeidsliv og familie

Rutine for hjemmekontor skal evalueres i 2022. Det skal sendes en spørreundersøkelse til alle ansatte som gjør det mulig å fange opp eventuelle behov for endringer og tilpasninger.

Ufrivillig deltid

Iht. aktivitets- og redegjørelsesplikten skal kartlegging av ufrivillig deltid gjennomføres hvert 2. år. Det ble gjennomført en kartlegging av ufrivillig deltid i 2020, og det skal derfor gjennomføres en ny kartlegging i løpet av 2022.

Måling og evaluering

Kjønnsfordeling og lønnsforhold per stillingsnivå, uttak av foreldrepermisjon, sykefravær, antall deltids- og midlertidig ansatte, antall varsler og resultat av arbeidsmiljøundersøkelsen følges opp årlig. Utjevning av kjønnsfordeling per nivå er en viktig strategisk målsetning for banken, og det vil derfor være et ekstra fokus på dette ved årlig evaluering av tiltak. Det arbeides jevnlig med varslingsrutiner for å sikre at de er tilgjengelig og fungerer etter hensikten.

Ansvarlig enhet

Tiltak for likestilling og mangfold initieres og følges opp av Personalavdelingen, som er del av Seksjon Organisasjonsutvikling. Større endringer i rettigheter som berører bankens ansatte skal godkjennes av ledelsen og tillitsvalgte, og eventuelt behandles av godtgjørelsesutvalget og besluttet av styret i banken.

Godtgjørelsesutvalget er valgt av og blant styrets medlemmer og skal bidra til grundig og uavhengig behandling av saker som gjelder godtgjørelser til ledende ansatte mv. i banken. Det er også etablert ansettelsesutvalg i henhold til hovedavtale mellom Finans Norge og Finansforbundet. Utvalget behandler lønns- og arbeidsvilkår ved ansettelser samt årlig vurdering av medarbeideres lønnsvilkår.

Begge de to omtalte utvalg skal ivareta hensynet til likestilling, mangfold og ikke-diskriminering knyttet til lønns- og arbeidsbetingelser.

Styrende dokumenter

Styrende lovverk er Arbeidsmiljøloven og Likestillings- og diskrimineringsloven. I tillegg styres vilkår for ansatte av hovedavtalen mellom Finans Norge og Finansforbundet. Andre vesentlige styringsdokumenter er Bedriftsavtalen som er inngått mellom ledelsen og de tillitsvalgte i Sparebanken Møre, Personalhåndboken, Retningslinjer for godtgjøringsordningen, Instruks for ansettelsesutvalget, Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar, Retningslinjer for likestilling, mangfold og ikke-diskriminering i tillegg til bankens (bærekrafts-) strategi.

GRI indikatorer

103-1, 103-2, 13-3, 405-1, 405-2, 406-1, 401-1, 401-2, 401-3

Kompetanse og omstilling

Kompetanse og omstilling skal bidra til god virksomhetsstyring, høy kvalitet i rådgivningen, samt at banken møter endringer i kundeadferd, regulatoriske endringer og endringer i konkurransesituasjonen på en god og effektiv måte.

Vi arbeider for å sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning uavhengig av kjønn eller andre faktorer, og fremmer muligheter for livslang læring gjennom blant annet årlige kompetanseplaner og mulighet for subsidiert videreutdanning i tråd med bærekraftsmål 4 om god utdanning og mål 5 om likestilling mellom kjønnene.

Gjennomførte tiltak i 2021

Ansatte i kundeposisjon autoriseres innen ulike fagområder definert av FinAut. Banken har 239 medarbeidere som er autoriserte innen sparing og investering, 185 autoriserte i skadeforsikring, 184 autoriserte i kreditt og 147 autoriserte på personforsikring. Den enkelte autorisasjon vedlikeholdes gjennom årlige oppdateringsprøver, og dette utgjør rundt 900 kompetanseoppdateringer i 2021.

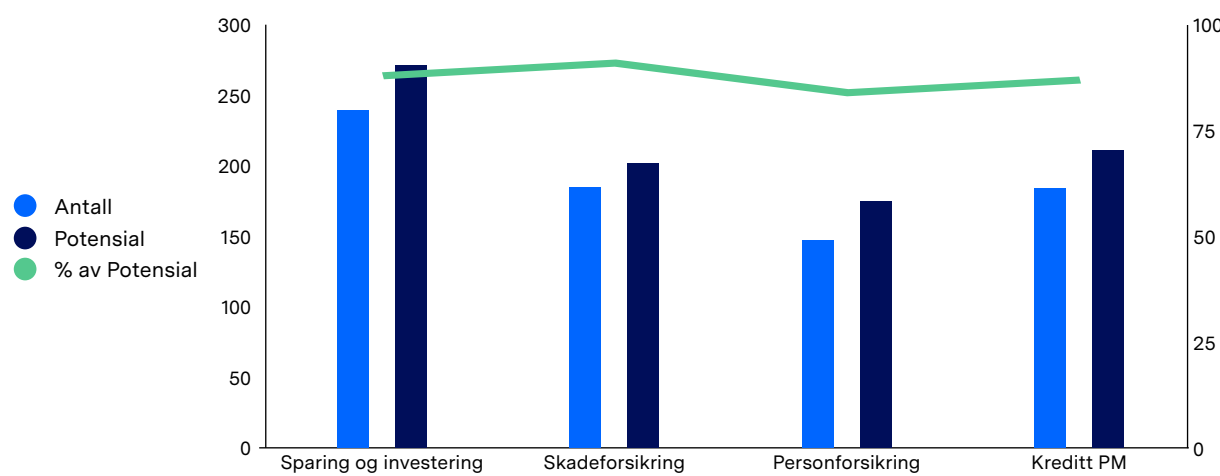
21 nyansatte har startet i et autorisasjonsløp i 2021. Opplæringsprogram tilpasses hver enkelt, og mentorordning med erfarne rådgivere gir en god start i rådgiverrollen. Vårt onboardingprogram videreutvikles med digital prebording.

Det er etablert nye kompetansekrav for alle bankens ansatte; basiskompetanser innen digitalisering, per-

sonlige egenskaper og rammeverk, samt egne rollekompetanser og lederkompetanser. Det er gjennomført tilhørende kompetansekartlegging, og gjennomførte kompetansetiltak i 2021 og planlagt opplæring i 2022 baseres på kompetansegap fra kartleggingen.

I 2021 er det gjennomført tiltak for å heve basiskompetansen for alle ansatte; m.a. kurs innen LinkedIn, OneNote og GTD (produktivitet), JTI preferansetester for 41 nyansatte og 12 teamgjennomganger. Det har vært et kompetanseløft innen bærekraft og AHV. Det har blitt gjennomført e-læringskurs i bærekraft for alle ansatte, i tillegg til faglig seminar og workshop. Det er lansert kompetanseapp innen AHV-regelverk. Åpen er tilpasset ulike målgrupper, og er obligatorisk å gjennomføre for alle ansatte og styremedlemmer. Det er gjennomført intern workshop med casegjennomgang innen interne retningslinjer og arbeidsprosesser. AHV-opplæringen er basert på den norske hvitvasningsloven og en rekke andre rammeverk og reguleringer, inkludert relevante EU-direktiv, veiledning fra Finanstilsynet, FATF anbefalinger og rapporter, Nasjonal risikovurdering (NRA), Risikovurdering fra Finanstilsynet, Risikovurdering fra politiet, Indikatorlister fra NTAES og sanksjonsloven.

Korte e-læringer gjennomføres hver måned innen informasjonssikkerhet, i tillegg til årlige påminnelser

av retningslinjer innen personvern, HMS, interessekonflikt og etikk og samfunnsansvar. Det gjennomføres teammøter 2 ganger i måneden for alle ansatte med fagtema innen kreditt, forsikring, kundesystemer mm. Ikke minst har bærekraft vært et gjennomgående tema i 2021.

Banken har hvert år med 3 unge talenter og deres ledermentorer i eksternt nettverk «Talent Sunnmøre», i tillegg til deltagelse i nettverk for unge ledere og talenter «U37 Sunnmøre». Det er etablert internt nettverk og møteplass for bankens yngre ansatte som har fått navnet «Unge lovende». Det vil gjennomføres 4 samlinger i året.

Kompetanseutvikling i spesialist- og fagroller styres målrettet mot læringsarenaer som konferanser, workshop og studier/videreutdanninger. I perioden 2014-2021 har 28 ansatte deltatt i et høyere studieløp med støtte fra banken, bl.a. et doktorgradsstipendiat i Industriell økonomi og teknologiledelse, samt studiekontrakt på studiet «Bærekraft som konkurransefortrinn». Kjønnsfordelingen blant de som har tatt videreutdanning er 64 prosent kvinner og 36 prosent menn.

Banken har egne utviklingsprogram for ledere og medarbeidere, med en praktisk tilnærming til egen arbeidshverdag og hva de trenger og ønsker å utvikle seg på. Tema innen ledelse og kommunikasjon er en del av lederutviklingsprogrammet. Tre ledelsesverdier er implementert i organisasjonen. For å nå våre målsettinger er vi avhengige av ledere som inspirerer medarbeiderne til å nå sine mål, utvikler slagkraftige team og medarbeidernes kompetanse og trygghet, og presterer gjennom sine ansatte ved hjelp av tett oppfølging og tydelige tilbakemeldinger.

Det er gjennomført medarbeiderutvikling for 40 nyansatte, med en digital oppfølgingssamling. Det er gjennomført ledersamling for bankens nærmere 70 ledere på alle nivå, hvor tema var coaching av medarbeidere, sosial og emosjonell intelligens, digital lederkompetanse, modellbruk og verktøykasse for ledere. Lederne har fått månedlige nyhetsbrev som støtte i ledergjerningen innen viktige tema som tilbakemeldinger, selvledelse, mestringsledelse, LinkedIn og onboarding av nyansatte. Det er etablert et digitalt lederutviklingsprogram som er basert på kompetansegap innen ledelse, og som vil gi lederne løpende ledertrening over ett år.

Planlagte tiltak

Kompetanseplan for 2022 tar utgangspunkt i nye kompetansekrav basert på viktige fremtidskompetanser. Onboarding av nyansatte, lederutvikling og teamutvikling sammen med digitale basiskompetanser og personlige egenskaper vil være viktig. Det samme gjelder spesialistkompetanser. Antihvitvask og bærekraft vil fortsatt få et løpende fokus fremover. Det vil gjennomføres workshops relatert til bærekraft for bankens seksjoner for å spisse dette arbeidet ytterligere i flere deler av organisasjonen. Det vil fortsatt være behov for kompetanseheving innen pensjonsrådgivning. Lovgivning og reguleringer er en saksforutsetning som må tas høyde for, og ny finansavtalelov vil fordre opplæring i bred skala.

Autorisering i egen rolle er et krav ved nyansettelser, og nyansatte innen personmarked skal gjennom et studieløp i opptil fire autorisasjonsordninger. I tillegg har det kommet to nye autorisasjoner innen næringsforsikring hvor aktuelle kandidater er innmeldt og har startet autorisasjonsløpet. De som allerede er autoriserte skal gjennom en årlig kompetanseoppdatering. Autoriseringer er et løpende og prioritert arbeid også i 2022.

Måling og evaluering

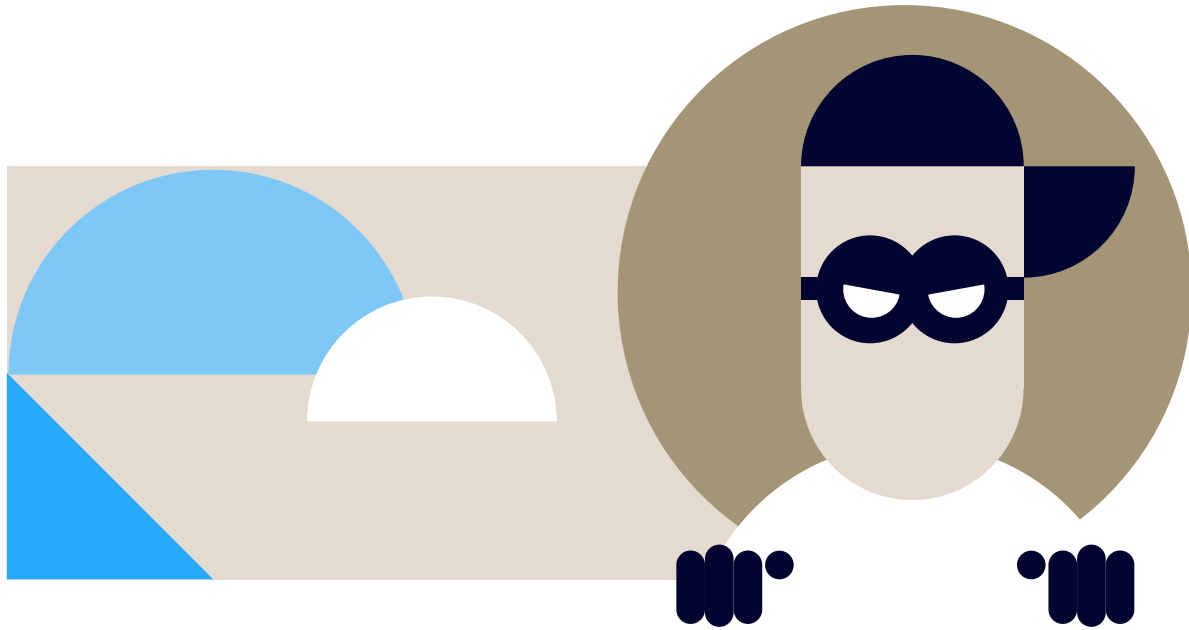
Kompetansearbeid styres av styringsgruppe i Møreskolen gjennom vedtak av årlig kompetanseplan og oppfølging i styringsgruppemøter. Avdeling Compliance foretar en gjennomgang og rapporterer til FinAut årlig. Bankens kompetansebudsjett blir diskutert i konsernledelsen og vedtas av styret.

Ansvarlig enhet

Kompetanseutvikling gjennomføres i regi av bankens Møreskole, som tilhører Seksjon Organisasjonsutvikling. Møreskolen har en styringsgruppe som består av overordnede ledere som bistår i kompetansearbeidet og prioriterer målrettede kompetansetiltak.

GRI indikatorer

103-1, 103-2, 103-3, 402-1, 404-1, 404-2, 404-3

Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon

Økonomisk kriminalitet, som bedragerier, korrupsjon, arbeidslivskriminalitet, terrorfinansiering og hvitvasking av utbytte fra kriminell virksomhet, er et samfunnsproblem og en trussel mot velferdssamfunnet. Bekjempelse er et krevende og viktig arbeid.

Sparebanken Møre ser det som en viktig del av vårt samfunnsoppdrag å motarbeide at banken og næringen misbrukes til økonomisk kriminalitet, og som finansinstitusjon er vi underlagt en rekke lover og krav knyttet til motarbeidelse av korrupsjon og andre typer økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking av utbytte fra kriminell virksomhet og finansiering av terrorvirksomhet.

Området har hatt høy prioritet i Sparebanken Møre i 2021 og vil ha høy prioritet også i tiden fremover. Vi har mål om å redusere økonomisk tap for samfunnet, bankens kunder og banken selv. Alle våre interessenter skal ha tillit til at vi har høy kompetanse, at vi kan forebygge, identifisere og håndtere risikoer innen økonomisk kriminalitet, og at vi har tjenester som er trygge å bruke.

Sparebanken Møre skal fremstå med høy etisk standard, og vi har nulltoleranse for interne misligheter. Vi skal ikke bli forbundet med aktiviteter, kunder eller bransjer som har tvilsomt renommé.

Gjennomførte tiltak i 2021

Arbeidet med å bekjempe økonomisk kriminalitet krever høy kompetanse og årvåkenhet. Gjennom 2021 har samtlige ansatte i banken gjennomgått sertifisering i grunnleggende kunnskap om fagområdet, og trening i identifisering og håndtering av mistenkelige forhold. Til dette tiltaket er det benyttet spillteknologi levert av Attensi. Bankens konsernledelse og styre har også gjennomgått denne opplæringen.

Bankens risikovurdering innen hvitvasking, terrorfinansiering og informasjonssikkerhet (IKT) ble i 2021 gjennomført i henhold til plan. I risikovurderingen ble det formulert nødvendige tiltak for å håndtere identifisert risiko. Gjennomførte tiltak har ført til nyetablerte kontroller og oppdaterte arbeidsmåter.

Bankens risikovurdering innen operasjonell risiko vurderer risiko for internt bedrageri og korrupsjon. Banken har ikke avdekket tilfeller av korrupsjon i 2021.

I 2021 ble totalt 12.591 transaksjoner merket for videre kontroll for å avdekke eventuelle mistenkeligheter. Etter at bankens spesialister undersøkte transaksjonene, ble 271 saker rapportert til enheten for finansiell etterretning (EFE) i Økokrim.

I 2021 er registrert 378 hendelser innen eksternt bedrageri. Banken har et lavt, men stabilt nivå i antall svindelsaker, hvor kunder blir lurt eller forsøkt lurt. Banken hjelper kunder som tar kontakt om svindel.

I 2021 er det ikke registrert hendelser knyttet til internt bedrageri. Sparebanken Møre har gjennomført korte månedlige påminnelser om sentrale temaer innen informasjonssikkerhet mot egne ansatte. Den årlige større kampanjen om informasjonssikkerhet, «Digital Security Awareness 2021», er gjennomført. I tillegg er det gjennomført to phishingkampanjer mot egne ansatte. Økt bevissthet og årvåkenhet blant ansatte er viktige virkemidler som bidrar til å bekjempe økonomisk kriminalitet i samfunnet generelt og mot kunder spesielt.

Planlagte tiltak

Forebygging av svindel, hvitvasking, økonomisk kriminalitet og informasjonssikkerhet (IKT) er et kontinuerlig arbeid. Banken vil prioritere sitt arbeid mot hvitvasking og terrorfinansiering i tråd med føringer fra myndighetene. Vi vil fortsette arbeidet med å bevisstgjøre ansatte i dette viktige temaet, øke intern kompetanse, og jobbe med å forbedre treffsikkerhet i identifisering av mistenkelige forhold.

Måling og evaluering

Arbeidet følges tett og rapporteres av ansatte i første- og andre forsvarslinje, bankens ledelse, interne og eksterne revisorer og Finanstilsynet.

Det gjennomføres årlige interne evalueringer ved revisjon av retningslinjer og rutiner, og periodisk uavhengige evalueringer av områdets etterlevelse av styringssystemet utført av revisorer eller tilsyn.

Ansvarlig enhet i banken

Seksjon Forretningsstøtte ved avdeling Økonomisk kriminalitet er ansvarlig for relevant rutineverk innen hvitvasking, terrorfinansiering og svindel. Seksjon Forretningsstøtte ved avdeling IT Drift og forvaltning er ansvarlig for IKT-arbeidet.

Viktigste styrende dokumenter

Aktiviteter styres gjennom lovverk, retningslinjer og rutiner som skal hindre at Sparebanken Møre blir misbrukt til korrupsjon, hvitvasking og terrorfinansiering. Retningslinjene revideres minimum årlig og besluttes på styrenivå. De vesentligste retningslinjene er følgende:

- Retningslinjer for arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering
- Tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering ved etablering og utvidelse av kundeforhold
- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Retningslinjer for Informasjonssikkerhet

GRI indikatorer

103-1,103-2,103-3, 205-2, 205-3

Krav til leverandører

Sparebanken Møre er en alliansefri og selvstendig sparebank og står fritt til å velge de partnerne vi ønsker. Konsernets produkter og tjenester skal totalt sett være konkurransedyktige, bærekraftige og bidra til konsernets lønnsomhet. Dette gir fleksibilitet til å velge drift og utvikling av tjenester i egen regi, eller sammen med partnere der det anses for å være det beste alternativet.

Som en følge av det har Sparebanken Møre 150 små og store partnere og leverandører. Disse er primært delt inn i fire kategorier;

- produktpartnere,
- system- og tjenesteleverandører,
- kompetanse og nettverksaktører og
- partnere for fremmed- og egenkapital, samt risikoavdekking.

Det er viktig for banken å ha en risikotilnærmet oppfølging av våre partnere, noe som innebærer hyppigere og mer omfattende samhandling og oppfølging av de viktige og kritiske.

Gjennom å stille krav, følge opp og samarbeide skal vi sikre at våre leverandører og partnere følger norsk lov og anerkjente normer for samfunnsansvar, samt forpliktende internasjonale avtaler og konvensjoner. Varer og tjenester som leveres til Sparebanken Møre skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene nedfelt i bankens retningslinjer for etikk og samfunnsansvar.

Når det gjelder bankens fondsleverandører, er det tett dialog mellom banken og de ulike aktørene gjennom året. Sparebanken Møre forvalter ikke fond selv, men distribuerer fond fra leverandørene Storebrand Asset Management, SKAGEN, DNB Asset Management, Alfred Berg Kapitalforvaltning og Holberg Fondsforvaltning.

Gjennomførte tiltak i 2021

Sparebanken Møre har økt fokuset på bærekraft i dialog med våre partnere gjennom 2021. Bærekraft er på agendaen i periodiske samarbeidsmøter, og flere av våre viktigste, blant annet Tietoevry og Eika Forsikring, har presentert sitt arbeid med bærekraft for banken. Alle nye partnere og leverandører blir vurdert på forhold innenfor bærekraft i anskaffelsesprosessen.

Storebrand Asset Management og SKAGEN ble lansert som nye fondsleverandører første kvartal 2021. Disse har jobbet målrettet og systematisk med bærekraft i mange år, og lanseringen har vært et viktig bidrag for at banken skal kunne tilby kundene bærekraftige fondsprodukter. Storebrand har også bidratt med kompetanseheving innenfor bærekraftige investeringer til rådgivere og fagpersoner.

Banken lanserte mot slutten av året en ny fondsløsning på sbm.no basert på kvalitetssikret informasjon fra Morningstar. Løsningen skal gjøre det enklere for kundene å ta gode, informerte valg for sine investeringer og kundene kan sortere fondene basert på blant annet risiko, morningstar rating, morningstar bærekraftsrating og lavkarboninformasjon.

Planlagte tiltak 2022

Et av målene for leverandørarbeidet var å ferdigstille en ESG leverandørerklæring i 2021. For å sikre at erklæringen er tilpasset den nye åpenhetsloven, vil arbeidet sluttføres i 2022. Arbeidet er godt i gang. Banken vil også innarbeide bærekraft som element i gjeldende retningslinjer for leverandøroppfølging.

Banken skal gjennomføre aktsomhetsvurdering av våre partnere og leverandører, hvor vi kartlegger forhold som blant annet volum, leverandørens kjernevirksomhet, leverandørens kompleksitet og i hvilken grad leverandøren har risiko for negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsførsel. Basert på resultatet av aktsomhetsvurderingen vil vi i løpet av 2022 legge en plan for oppfølging basert på nevnte forhold.

Ansaret for leverandøroppfølging er fordelt på flere forretningsenheter og flere ansatte i banken, avhengig av type aktør. Banken anser det derfor som viktig

å gi målrettet opplæring i områder innenfor bærekraft til ansatte med leverandøransvar for å sikre at oppfølging blir gjennomført på en verdiskapende og konstruktiv måte.

Banken har også utarbeidet kriterier innenfor bærekraft som skal hensyntas når man risikovurderer nye produkter og tjenester. Dette innebærer:

- Risiko for negativ påvirkning på klima og miljø
- Risiko for negativ påvirkning på bankens arbeid med å hindre hvitvasking etc.
- Risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter
- Om produktet/tjenesten bidrar til ansvarlig forbruk og produksjon

Disse kriteriene vil bli inkludert i bankens retningslinje for produkthåndtering i løpet av Q1 2022.

Vi opplever at forventingene knyttet til hvordan vi ivaretar bærekraft øker, både fra kunder, investorer og andre interessenter. Regelverket rundt ansvarlig leverandørkjede er i utvikling, og spesielt ikrafttredelse av den nye åpenhetsloven vil legge føringer for bankens videre arbeid med leverandører og samarbeidspartnere.

Ansvarlig enhet i banken

Seksjon Forretningsstøtte er ansvarlig for produktpartnere og hovedvekten av bankens system- og tjenesteleverandører. Seksjon Økonomi og Finans har ansvar for partnere ift. fremmed- og egenkapital, samt for risikoavdekking.

Måling og evaluering

Retningslinjene er gjenstand for årlig evaluering. Arbeidet måles i dag gjennom dialog med våre leverandører og kunder. Når vi kommer i gang med leverandøroppfølgingen som nevnt vil vi sette konkrete mål for arbeidet.

Viktigste styrende dokumenter

- Møre 2025 (konsernstrategi)
- Rutine for anskaffelse av IKT-systemer
- Partnervurdering
- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Retningslinjer for produkthåndtering

GRI indikatorer

103-1, 103-2, 103-3, 308-1

Klima og miljø

Som et ansvarlig finanskonsern har Sparebanken Møre et aktivt forhold til miljø- og klimautfordringen. Konsernet har en overordnet målsetting for bærekraftsarbeidet gjennom å «være en pådriver for bærekraftig utvikling».

Det forplikter konsernet til å bidra i omstillingsarbeidet som kreves av samfunnet for å nå klimamålene for Norge fastsatt i Paris-avtalen. Sparebanken Møre har mål om å bli et klimakompensert konsern innen utgangen av 2022, i tråd med FNs initiativ Climate Neutral Now. I tillegg skal vi stille krav til både kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Slik kan vi bidra til å nå uttalte klimamål, både direkte og indirekte.

For å redusere miljøbelastningen både bruker og investerer vi i teknologi, blant annet for å redusere behovet for reisevirksomhet. Ansatte skal ha kompetanse til å selv ta miljøvennlige valg, og påvirke interessentene våre til å gjøre det samme.

Gjennomførte tiltak i 2021

Sparebanken Møre utarbeider energi- og klimaregnskap basert på den internasjonale standarden A Corporate Accounting and Reporting Standard som er utviklet av The Greenhouse Gas Protocol Initiative - GHG- protokollen. Klimaregnskapet viser tonn CO₂ som er direkte og indirekte utslipp relatert til konsernet, og det gis informasjon om blant annet klimagassutslipp som følge av forbruk fra reiser, avfallshåndtering og energiforbruk. I 2021 har banken ytterligere forsterket bærekraftsarbeidet, og det er etablert konkrete mål for å redusere klimagassutslippet i egen drift. Et viktig ledd i dette arbeidet er å bli Miljøfyrtårn-sertifisert, en prosess som ble startet mot slutten av 2021.

I 2021 har vi gjennomført ESG-analyser av vår næringslivsportefølje. Dette er et viktig verktøy for å identifisere og redusere klimarisiko i den eksisterende porteføljen, samt kartlegge hvilke sektorer og prosjekter som bidrar til omstilling og nye inntjeningsmuligheter.

Vi har innarbeidet bærekraftsprinsipper i alle våre nye sponsoravtaler, et av disse omhandler en bevisst holdning og tiltak for å redusere klimautslippene fra idrettslagenes aktivitet. Ved utgangen av 2021 hadde 76 av våre 122 avtaler dette prinsippet i sine avtaler. Vi vil følge opp dette med tiltak for å øke kompetansen

for lag/organisasjoner gjennom 2022. Et konkret tiltak opp mot idrettslag er blant annet støtte til granulatangere – se nærmere beskrivelse i avsnitt «Bidrag til lokalsamfunnet».

Klimaregnskapet for 2021 viser 26,8 prosent reduksjon fra 2020 til 2021, hovedsakelig grunnet covid-19, reduksjon i transport mellom kontorene og noen mindre miljøtiltak. Konsernet hadde et utslipp på 135,5 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂) i 2021. Klimagassutslippene hadde følgende fordeling i 2021:

Fordeling av klimagassutslipp i 2021	
Scope 1, direkte utslipp:	2,2 %
Scope 2, indirekte utslipp:	66,4 %
Scope 3, andre indirekte utslipp:	31,4 %

Sparebanken Møre har fortsatt oppgradering og modernisering av kontor og avdelinger gjennom 2021, der miljøvennlige materialvalg og gjenbruk av møbler i tråd med bærekraftsmål 12 om ansvarlig forbruk og produksjon og mål 13 om å stoppe klimaendringene har vært sentralt.

Planlagte tiltak

Bankens klimaregnskap gir kunnskap om ulike kilders påvirkning på det ytre miljø. Dette gir et godt og viktig utgangspunkt for å utarbeide en plan for reduksjon. Vi vil i løpet av 2022 identifisere hvordan vi kan redusere klimautslippene våre ytterligere, og det vil utarbeides en konkret tiltaksplan, i tråd med kravene i Climate Neutral Now. Vi har inngått et samarbeid med Energiråd som bistår oss i arbeidet med å bli Miljøfyrtårn-sertifisert. Målsettingen er at hovedkontoret skal være ferdig sertifisert og at en plan for videre sertifisering av avdelingskontorene foreligger innen utgangen av 2022.

Gjennom arbeidet med ESG-analyser av vår næringslivsportefølje har vi fått økt kunnskap om porteføljen vår. Gjennom 2022 vi vi ytterligere evaluere dette og konkretisere tiltak/målsettinger for enkeltbransjer. Vi vil også stille tydeligere ESG-krav til våre leverandører og sørge for at kravene i Åpenhetsloven og Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finansnæringen og et rammeverk for bærekraftige investeringer er ivarettatt i dette arbeidet.

Vi vil i 2022 også gjennomføre en pendlerundersøkelse blant bankens ansatte for å kartlegge hvilke tiltak som kan ha effekt i denne sammenhengen.

Hjemmekontor og bruk av digitale plattformer har bidratt til å øke ansattes fleksibilitet, kunnskap og erfaring med digitale møter. Selv om fysiske møter foretrekkes i flere sammenhenger, vil disse erfaringene bidra til at det blir redusert reisevirksomhet både innad i fylket og nasjonalt/internasjonalt. Et konkret tiltak som vil innføres er en reisepolicy.

Ved oppgradering av kontorlokaler vil det tas hensyn til gjenbruk og miljøvennlig materialvalg i tråd med bærekraftsmål 12 om ansvarlig forbruk og produksjon og bærekraftsmål 13 om klimaendringer.

Ansvarlig enhet

Avd. Økonomi og regnskap, avd. Sikkerhet og eiendomsforvaltning, avd. Personal og avd. Kommunikasjon og samfunnsansvar har ansvaret for bankens klimaregnskap.

Bankens bærekraftskomite har et felles ansvar for å utarbeide konkret tiltaksplan for å redusere bankens CO₂-utslipp. De ulike tiltakene skal spesifiseres med ansvarlig avdeling.

Måling og evaluering

Det er for 2021 etablert et klimaregnskap i tråd med The Greenhouse Gas Protocol Initiative - GHG- protokollen for Sparebanken Møre. Siden også 2021 i stor grad er påvirket av covid-19 tiltak, vil vi se tilbake på basisåret 2019 når vi vurderer tiltak som kan bidra til å redusere utslippene ytterligere.

Viktigste styrende dokumenter

- Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar
- Overordnet bærekraftsstrategi

GRI indikatorer

103-1, 103-2, 103-3, 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5, 307-1

Klimarisiko (TCFD)

Arbeid med klimarisiko i Sparebanken Møre

Sparebanken Møres klimarisikorapport er utarbeidet i henhold til TCFDs (Task Force on Climate Related Financial Disclosure) rammeverk, og med særlig fokus på anbefalingene fra Finans Norge. Sparebanken Møre legger til grunn alle dimensjonene av ESG begrepet i sitt bærekraftsarbeid, der klimarelaterte spørsmål inngår i dette. Dette nevnes flere steder i rapporten. Der klimarelaterte vurderinger gjennomføres som et eget, selvstendig arbeid utdypes dette i teksten. Videre benytter banken ESG og bærekraft som to likeverdige begreper.

Virksomhetsstyring

Styrets oppsyn om klimarelaterte trusler og muligheter

Styret i Sparebanken Møre sørger for at det årlig gjennomføres en omfattende strategiprosess som definerer konsernets mål, strategier og risikoprofil. Gjeldende strategiske plan, «Møre 2025», ble vedtatt av styret i november 2021. Her er det definert fem strategiske satsingsområder, hvorav ett er at Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling. Styret oppdateres jevnlig om status.

Styret har videre vedtatt et sett av ulike strategier og styringsdokumenter som skal danne basis for god og effektiv intern risikostyring. ESG-faktorer er innarbeidet i dokumentene for å sikre at hensynet til bærekraft knyttes tett opp mot bankens virksomhet og verdiskaping. Det er utarbeidet en egen bærekraftsstrategi som ligger til grunn for både strategiske beslutninger og løpende operativt arbeid. Klimarisiko er en integrert del av strategien.

Det er etablert en egen kompetanseplan for styret som inkluderer bærekraftsområdet generelt, og klimarisiko spesielt.

ESG-risiko/klimarisiko inngår i bankens kvartalsvise risikorapporter som legges frem for styret. Vurdering av ESG-risiko inngår også i bankens vurdering av risiko og kapitalbehov i bankens ICAAP-rapport som vedtas av

styret. Videre får styrets risikoutvalg kvartalsvise presentasjoner av status fra bankens bærekraftskomite.

ESG-faktorer inngår også som del av saksgrunnlaget i en rekke enkeltsaker som fremlegges for styrebehandling.

Ledelsens rolle i vurdering og styring av klimarelaterte trusler og muligheter

Bankens konsernledelse er drivere av den årlige strategiprosessen, og sørger for at det utarbeides en helhetlig plan som skal forelegges styret. Det er definert fem strategiske satsingsområder for inneværende strategiperiode, hvorav ett er at Sparebanken Møre skal være en pådriver for bærekraftig utvikling. Klimarelaterte tiltak inngår i dette. Konsernledelsen påser at det utarbeides avdelingsplaner som reflekterer de ulike fagmiljøenes bidrag, og videre at det utarbeides medarbeider- og lederavtaler med konkrete tiltak på individnivå.

Bankens håndtering av ESG-risiko og -muligheter diskuteres regelmessig i ledelsen i forbindelse med bankens løpende strategioppfølging. Videre blir relevante styringsdokumenter og bærekraftsstrategi diskutert og behandlet i konsernledelsen før de forelegges styret.

ESG-faktorer inngår også som del av saksgrunnlaget i en rekke enkeltsaker som behandles av bankens ledelse.

Konsernledelsen får kvartalsvis oppdatering av status for bærekraftstiltak som gjennomføres i ulike deler av organisasjonen fra bankens bærekraftskomite. Komiteen består av elleve medlemmer fra ulike områder i banken, som har et særskilt ansvar for gjennomføring av tiltak innenfor sine respektive områder.

Komiteens medlemmer fra seksjon Risikostyring og Compliance har et særlig ansvar for klimarisiko, og aktuell seksjonsleder følger opp bankens styring og kontroll innenfor området. Les mer om organisering av bærekraftsarbeidet i avsnitt «Organisering av arbeidet» i rapporten.

Det utarbeides kvartalsvise risikorapporter hvor ESG-risiko/klimarisiko inngår, og rapportene gjen-

nomgås av konsernledelsen. I 2021 har banken startet ESG- og klimarisikovurdering på kundenivå for næringslivskunder, og også her får ledelsen en kvartalsvis gjennomgang av status.

Gjennom året har alle medarbeidere, herunder konsernledelsen, gjennomført kompetansehevene tiltak knyttet til ESG området, med særlig fokus på EUs taksonomi og vurdering av klimarisiko.

Strategi

Klimarelaterte risikoer og muligheter banken har identifisert på kort, mellomlang og lang sikt

Sparebanken Møre har kartlagt og vurdert klimarelaterte trusler og muligheter på kort, mellomlang og lang sikt. I tillegg til en intern prosess har banken også gjort en kartlegging av klimarisiko sammen med næringslivsaktører på Nordvestlandet.

Benyttede faser	Tidshorisont	Begrunnelse for valg av tidshorisont
Kort sikt	1-5 år	Tidshorizonten er i tråd med bankens strategiperiode
Mellomlang sikt	5-10 år	Tidshorizonten er i tråd med perioden som er satt for Norges mål om å redusere utslippet av klimagasser med 50 til 55 prosent innen 2030.
Lang sikt	10-30 år	Tidshorizonten er i tråd med perioden som er satt for Parisavtalens mål om nullutslipp innen 2050.

Klimarelaterte risikoer og muligheter i personmarkedet (PM)

Fysisk risiko

Det er identifisert lav fysisk risiko på et overordnet nivå i personmarkedsporteføljen. På mellomlang og lang sikt kan enkelte boligområder være utsatt for akutt eller kronisk fysisk klimarisiko. Dette kan utgjøre en mulig risiko for verddivurderinger av boliger i bankens kredittarbeid. Videre kan klimaendringer gi utfordringer med nye sykdommer og nedgang i biologisk mangfold. Dette kan redusere inntekspotensialet til større eller mindre kundegrupper, og kan utgjøre en mulig risiko for bankens samlede eksponering knyttet til disse kundegruppene.

Overgangsrisiko

Det er identifisert relativt lav overgangsrisiko for personmarkedsporteføljen. På kort og mellomlang sikt kan det oppstå omdømmerisiko knyttet til rådgivning. Bærekraft og klimarisiko er et tema i stadig utvikling,

ny kunnskap kommer til og innebærer risiko for at bankens rådgivning viser seg å være mangelfull i ettertid. På mellomlang sikt kan verddivurderinger av boliger i bankens kredittarbeid være utsatt for politisk risiko ved videre utvikling i TEK-forskrifter og dreining i etter-spørse mot mer energieffektive hus. Det kan i tillegg oppstå risiko for svakere betjeningsevne og evne til sparing hos kunder dersom næringslivet i markedsområdet ikke evner å omstille seg tilstrekkelig til en lavutslippøkonomi.

Muligheter

Banken forventer at fysisk risiko og overgangsrisiko vil påvirke bankens privatkunder i deres økonomiske valg. Dette gir banken nye rådgivnings- og produktmuligheter som blant annet grønne lån og integrasjon av bærekraft som et element i kunderådgivningen.

Klimarelaterte risikoer og muligheter i næringslivsmarkedet (NL)

Fysisk risiko

Det er identifisert lav til moderat fysisk risiko for bankens næringslivportefølje. På kort sikt kan manglen- de tilpasning til klimaendring forårsake enkelte stans i produksjon, kapasitetsproblemer for transport eller økte råvarepriser. På mellomlang og lang sikt kan enkelte næringseiendommer være utsatt for akutt eller kronisk klimarisiko. Videre kan klimaendringer og nedgang i biologisk mangfold gi utfordringer med nye sykdommer som reduserer inntekspotensialet til næringslivskunder på mellomlang og lang sikt. For verftsindustrien kan fysisk klimarisiko opptre på mellomlang sikt på grunn av værutsatt beliggenhet. Videre er det identifisert fysisk risiko for fiskeribransjen knyttet til økt vandring, sykdom og redusert fiskebestand på lang sikt.

Overgangsrisiko

Generelt for bankens næringslivportefølje er det identifisert lav til moderat overgangsrisiko på kort sikt og moderat risiko på mellomlang og lang sikt. Banken forventer at denne overgangsriskoen vil gjelde de fleste bransjer i bankens portefølje. Omfanget av risikoen vil være avhengig av aktivitet, bransje og bedriftsstørrelse. Banken ser blant annet en særskilt overgangsrisiko hos små og mellomstore bedrifter på grunn av knappe ressurser og redusert mulighet for kompetansebygging.

Det forventes overgangsrisiko for kundegrupper som omfattes av taksonomien (EUs retningslinjer for bærekraftige aktiviteter) i den grad de ikke tilpasser sine forretningskonsepter tilstrekkelig til nye krav og forventninger. For kunder i bransjer på utsiden av taksonomien forventer banken en viss grad av overgangsrisiko. Her kan kundenes konkurransekraft i kapitalmarkedet svekkes og påvirke deres økonomiske resultater.

For eiendom er det identifisert risiko for strengere krav til energieffektivisering på kort sikt, etterfulgt av risiko for større prisdifferensiering mellom klimavennlige bygg og andre, på mellomlang sikt. Det er også en risiko for at det norske regelverket som bransjen må forholde seg til ikke oppdateres raskt nok, slik at tilgjengelige omstillingsløsninger ikke kan benyttes. Generelt forventes det risiko innen offshore, fiskeri og annen transport grunnet økte CO₂-avgifter på kort og mellomlang sikt. For fiskeri er det identifisert risiko for økte krav til MSC-sertifisering og fangstmetoder på kort sikt. På mellomlang sikt er det identifisert økt risi-

ko knyttet til trål som utfordrende fangstmetode, som følge av negativ påvirkning på klima. For offshore er det identifisert risiko på kort og mellomlang sikt som følge av redusert eller dyrere olje/gass-aktivitet. Det er og risiko for begrenset kapitaltilgang til omstilling for denne næringen. For verftsindustrien er det identifisert overgangsrisiko på mellomlang sikt på grunn av nye krav eller endret etterspørsel.

Generelt forventes overgangsrisiko for de fleste bransjer knyttet til sterkere krav og forventninger til overgang til sirkulærøkonomi i de ulike bransjene.

Muligheter

Banken forventer at fysisk risiko og overgangsrisiko vil kreve handling fra bankens næringslivskunder. Dette gir banken nye muligheter for både produkter og rådgivning, men det er også ventet at dette vil variere med aktivitet, bransje og størrelse. Som et bidrag inn mot kunderådgivning, har banken blant annet utviklet en bærekraftsportal for bedrifter. Denne vil ytterligere utvikles i tiden fremover. Eksempler på nye produktmuligheter for banken kan være innen eiendomssektoren samt bygg- og anleggsektoren. Her kan klimaoppgradering av eksisterende eiendomsmasse gi vekst i bransjen. Videre ser banken muligheter innen fiskerisektoren. Trender tilsier at vi vil få et skifte i matvaner bort fra kjøttkonsum til økt etterspørsel etter fisk på mellomlang sikt. Dette kan føre til vekst i bransjen og økt behov for bankens produkter og tjenester. For kunder innen energi forventer banken vekst innen havvind og andre innovative energiløsninger. Disse endringene vil være viktig å følge med på og kan danne grunnlag for utvikling av nye produkter og tjenester tilpasset nevnte kundegrupper.

Markedsrisiko

Det er identifisert lav fysisk klimarisiko på kort, mellomlang og lang sikt.

Det er identifisert overgangsrisiko knyttet til potensiell svakere avkastning for bankens investeringer i likviditetsportefølje dersom banken ikke hensyntar klimarelaterte kriterier i tilstrekkelig grad ved investeringsbeslutninger. Overgangsriskoen vurderes høyere på kort sikt enn på mellomlang og lang sikt. Dette forklares med at det foreløpig mangler en entydig og innarbeidet ESG-merking av obligasjoner, og fordi det vil ta tid å etablere kompetanse og rutiner for identifisering av ESG-risiko. Tilsvarende er det identifisert muligheter dersom banken hensyntar klimakriterier på en spesielt hensiktsmessig måte.

Likviditetsrisiko

Det er identifisert lav fysisk klimarisiko for likviditet på kort, mellomlang og lang sikt.

Det er identifisert relativt lav overgangsrisiko knyttet til likviditet på kort, mellomlang og lang sikt. Det er risiko knyttet til endrede krav til refinansiering gjennom grønne obligasjoner, og som kan redusere bankens tilgang til likviditet og/eller gi økt kostnad på likviditet. Det er også identifisert overgangsrisiko som følge av utilstrekkelig vurdering av klimarisiko, svak håndtering i banken eller dårlig klimahåndtering hos kunder. Begge deler kan føre til økt omdømmerisiko og dårligere eller dyrere tilgang til likviditet.

Tilsvarende er det identifisert en mulighet dersom banken videreutvikler egne krav til grønne obligasjoner og samtidig har tilgang til tilsvarende sikkerheter, og på denne måten kan sikre eller styrke refinansieringsmuligheter basert på grønne obligasjoner. Det er også identifisert muligheter for økt tilgang til likviditet, eller redusert likviditetspåslag dersom banken har tilstrekkelig vurdering og håndtering av klimarisiko.

Operasjonell risiko

Det er identifisert lav fysisk klimarisiko for bankens drift, da bankens drift i all vesentlighet er sikret gjennom klimastabile IT-leveranser og fleksibel kunde- betjening og drift av banken uavhengig av fysiske lokaler. Tilsvarende gjelder for overgangsrisiko. Banken forventer lav risiko som følge av generelt lave egne klimautslipp og sitt systematiske arbeid for å redusere disse ytterligere.

Klimarelaterte trusler og muligheter og dens betydning for bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging

Sparebanken Møres identifiserte klimarisikoer og muligheter har påvirket banken på flere måter. For å redusere risikoen knyttet til klima i bankens kredittarbeid har banken utviklet og implementert ESG-vurderinger i sin kredittprosess for næringslivskunder. I dette inngår eksplisitte vurderinger av hvorvidt kredittkunden kan påvirkes av fysisk risiko og overgangsrisiko. Vurderingene gjelder alle næringslivskunder med enga-

sjement over fastsatt terskelgrense og oppdateres ved årlig gjennomgang av kredittengasjementene, samt ved vurdering av nytt kredittbehov. I privatkundedemarkedet tilbyr banken grønne bolig- og billån, og har startet implementering av bærekraft som eget tema i bankens kunderådgivning.

Banken har definert bærekraftig utvikling som et strategisk område. I dette inngår blant annet videreutvikling av grønne produkter og ESG-vurderinger i kredittprosessen, samt å fortsette utstedelse av grønne obligasjoner og sette klimamål for egen drift. Banken stiller overordnede miljøkrav til sine leverandører, dette vil ytterligere forsterkes gjennom 2022 med mer formelle krav.

Banken er i ferd med å innarbeide bærekraft som en risikofaktor i alle relevante risikostrategier som markeds- og motpartsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko og kredittisiko. Tilsvarende risikovurderinger er innarbeidet i bankens ICAAP. Banken har identifisert kvalitativ påvirkning fra klimarisiko og muligheter på bankens finansielle størrelse som inntekter, kostnader, eiendeler og kapital. Sparebanken Møre har foreløpig ikke inkludert kvantitative analyser i sin finansielle planlegging.

Ulike scenariers potensielle påvirkning av bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging, inkludert et 2C-scenario

Sparebanken Møre har i 2021 gjennomført en kvalitativ vurdering av to scenarioer og deres betydning på ulike områder i banken. Scenariene har tatt utgangspunkt i NGFS (Network for Greening the Financial System), der det ene har sett på virkninger av høy fysisk risiko hvor det forutsettes at temperaturen øker med 2 grader eller mer. Det andre scenariet går ut ifra høy overgangsrisiko på grunn av sterke reguleringer for å hindre økte temperaturer. Med dette ønsker banken å se nærmere på antatte ytterpunkter i scenariene.

De kvalitative vurderingene har tatt utgangspunkt i hvor robust bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging vil være når det gjelder endringene som vil komme av scenarioene. Banken har også vurdert hvor svakheter kan forventes, og dette vil danne grunnlag for videre vurderinger av behov for tiltak. Funnene fra bankens analyser er gitt i tabellen nedenfor.

Scenario	Områder	Eksisterende tiltak som sikrer robusthet i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	Potensielle svakheter som kan svekke robustheten i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.
Høy fysisk risiko	Person-marked	Banken gjennomfører rådgivning rettet mot bærekraftig økonomi, hvor fysisk risiko inngår. Planlagt videreutvikling av grønne produkter kan styrke bankens markedsposisjon. Banken har gjennomført flere kompetansetiltak for å sikre grunnleggende forståelse for betydningen av fysisk risiko i kredittprosessen.	Banken har ikke gjennomført analyser for å avdekke særlig utsatte geografiske områder for fysisk risiko, og potensielle konsekvenser for bankens sikkerheter. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp eller krav til energiklasse for sin boliglåns- eller bilfinansieringsportefølje. Banken har behov for å styrke kompetanse relatert til betydningen av fysisk risiko i kundeforholdet ytterligere.
	Nærings-livsmarked	Banken gjennomfører ESG-vurderinger i sine kredittprosesser hvor betydningen av fysisk risiko vurderes eksplisitt. Banken har som strategisk mål om å fortsette utvikling av disse vurderingene. Vurdering skjer i tett dialog med kundene. Banken har målsetting om å utvikle grønne produkter og tjenester for næringslivskunder. Banken har gjennomført flere kompetansetiltak for å sikre grunnleggende forståelse for betydningen av fysisk risiko i kredittprosessen.	Banken har ikke gjennomført analyser for å avdekke særlig utsatte geografiske områder for fysisk risiko, og potensielle konsekvenser for bankens sikkerheter. Vurderinger av fysisk risiko reflekteres foreløpig ikke i bankens risikoprising i kreditt. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp i sin kredittportefølje. Banken har behov for å styrke bransjedifferensiert kompetanse relatert til betydningen av fysisk risiko i kundeforholdet.
Høy overgangsrisiko	Person-marked	Banken gir i dag tilbud på grønne lån som tar hensyn til overgangen til lavutslippsbiler og -energieffektive boliger. Banken gjennomfører rådgivning rettet mot bærekraftig økonomi, hvor overgangsrisiko inngår.	Banken har ikke gjennomført analyser for å avdekke særlig utsatte områder eller boligtyper for overgangsrisiko og potensielle konsekvenser for bankens sikkerheter. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp eller krav til energiklasse for sin boliglåns- eller bilfinansieringsportefølje. Banken har behov for å styrke kompetanse relatert til betydningen av overgangsrisiko i kundeforholdet ytterligere.

Scenario	Områder	Eksisterende tiltak som sikrer robusthet i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	Potensielle svakheter som kan svekke robustheten i bankens forretninger, strategi og finansielle planlegging.
	Nærings-livsmarked	Banken gjennomfører ESG-vurderinger i sine kredittprosesser hvor betydningen av overgangsrisiko vurderes eksplisitt. Banken har som strategisk mål å fortsette utvikling av disse vurderingene. Vurdering skjer i tett dialog med kundene. Banken har målsetting om å utvikle grønne produkter og tjenester for næringslivskunder. Banken har gjennomført flere kompetansetiltak for å sikre grunnleggende forståelse for betydningen av overgangsrisiko i kredittprosessen.	Vurderinger av overgangsrisiko reflekteres foreløpig ikke i bankens risikoprising i kreditt. Banken har ikke satt mål for reduksjon av klimautslipp i sin kredittportefølje. Banken har behov for å styrke bransjedifferensiert kompetanse relatert til betydningen av overgangsrisiko i kundeforholdet.
Høy fysisk risiko eller høy overgangsrisiko	Markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko	Bankens risikostrategier innen disse områdene formulerer forventning om at ESG-relatert risiko inngår i vurderinger og beslutninger. I dette inngår også vurdering av fysisk risiko og overgangsrisiko. Banken utsteder i dag grønne obligasjoner. Videreutvikling av grønne produkter kan styrke bankens tilgang på kapital og redusere refinansieringskostnader. Banken har mål om klimanøytralitet innen 31.12.2022 basert på scope 1 og 2, samt deler av scope 3 i sitt GHG-regnskap. Banken støtter gjennomføring av bærekraftsanalyse (KPI-analyse) av hele regionen, både på kommunenivå og fylkesnivå. Banken stiller miljø/klima krav til sine leverandører. Banken er i gang med arbeidet med å bli Miljøfyrtårnsertifisert, og har som mål å bli sertifisert innen utgangen av 2022.	Banken har ikke definert eksplisitte ESG-kriterier for sine risikovurderinger innen markeds- og likviditetsrisiko. Banken har behov for å øke helhetlig og gjennomgående fokus på bærekraft ytterligere. Banken bør søke muligheter for å systematisere og automatisere innhenting og lagring av klimarelevant datagrunnlag, for økt innsikt i egen risikosituasjon.

Bankens scenariovurdering har avdekket styrker og potensielle svakheter i bankens strategi og drift. Banken vil fortsette sine analyser i 2022 og definere hensiktsmessige målsettinger og tiltak på bakgrunn av sine vurderinger.

Risikostyring

Beskriv prosessene banken benytter for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko

Sparebanken Møre har fulgt TCFD-rammeverket for en helhetlig identifikasjon av klimarelatert risiko. Denne prosessen er planlagt oppdatert årlig. Utover dette har banken flere prosesser for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko. Banken har utviklet et verktøy for å vurdere ESG-risiko, inkludert klimarisiko, i kredittprosessen for næringslivskunder. I dette arbeidet ble relevante klimarelaterte risikofaktorer identifisert og vurdert gjennom prosjektets diskusjon med interne og eksterne fageksperter, etterfulgt av endelig beslutning i prosjektets styringsgruppe.

Identifikasjon og vurdering knyttet til ESG- og klimarisiko inngår i bankens ICAAP. Det gjennomføres også eksplisitte ESG- og klimarisikovurderinger i bankens tjeneste- og produktutvikling. Videre rapporterer banken kvartalsvis ESG-risiko, hvor klimarisiko inngår, i sin risikorapport. I tillegg er det igangsatt implementering av ESG-risiko i relevante risikostrategier med utgangspunkt i ECB-retningslinjen for helhetlig [risikostyring](#)¹.

Banken inkluderer i stor grad klimarisikovurderinger i sine ESG-vurderinger. Banken har et særlig fokus på klimarisiko i ESG-vurderingene knyttet til kredittprosessen for næringslivskunder. I denne vurderingen skal klimarisiko vektas høyere enn de øvrige ESG-faktorene. Banken vil også ha et særlig fokus på klimarisiko i videreutviklingen av egen risikostyring med utgangspunkt i den nevnte ECB-retningslinjen. Utover dette betrakter banken klimarisiko som en av flere risikofaktorer for sitt strategiske arbeid.

Vurdering av eksisterende og forventede reguleringer relatert til klima

Banken vurderer eksisterende reguleringer relatert til klima som hensiktsmessig og er positive til nødvendige endringer. Retningslinjene kombinerer tydelige signaler om å inkludere klimavurderinger i bankens arbeid, samtidig som det gis handlingsrom til å utforske beste praksis. Fordi temaet oppfattes som relativt nytt, vurderes dette handlingsrommet som svært viktig.

Banken forventer en videreutvikling av dagens retningslinjer og krav, noe som blant annet vil øke kravene til bankens risikostyring. Sparebanken Møre vil følge videre arbeid tett, og stiller seg positiv til en slik utvikling.

Bankens prosesser for håndtering av klimarelatert risiko

Sparebanken Møre har flere prosesser for å motvirke, omstille, akseptere eller kontrollere klimarelatert risiko. Banken gjør en ESG- og klimarisikovurdering på kundenivå for næringslivskunder ved låneopptak etterfulgt av en årlig revurdering. Kreditter med høy ESG-risiko eskaleres i kredittbeslutninger og krever særlige vurderinger og oppfølging. Vurderingene ble innført i løpet av første halvår 2021 og banken gjennomførte disse for 95 prosent av alle saker/kredittkunder innen 31.12.2021.

Fysisk risiko og overgangsrisiko vurderes i alle utlånsaker – se forøvrig beskrivelse i tema «ansvarlig utlån».

På bakgrunn av vurderingene gjort i 2021 har banken som målbilde å kartlegge sin ESG- og klimarisiko på porteføljenivå i 2022. Kartleggingen skal benyttes som grunnlag for videre utvikling av egen risikostyring.

Prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko er integrert i bankens helhetlige risikostyring

Banken har fulgt TCFD sitt rammeverk for helhetlig identifikasjon og vurdering av klimarelatert risiko. Denne prosessen er planlagt oppdatert årlig. Videre planlegger banken å ta utgangspunkt i ECB-guideline for helhetlig risikostyring. Bærekraft skal inn i alle risikostrategi rådene til banken. Bærekraftskomiteen har klimarisiko på sin agenda og sikrer på den måte en helhetlig håndtering av denne risikoen i de ulike områdene i banken. Banken har også sikret bærekraftskompetanse i relevante fagområder og avdelinger.

Mål og metode

Metoden virksomheten bruker for å vurdere klimarelaterte trusler og muligheter i lys av dens strategi og prosesser for risikostyring

Næringslivskunder

Banken måler klimarelaterte risikoer og muligheter gjennom sine ESG-vurderinger og klimarisikoanalyser i kredittprosessen for næringslivskunder. Rådgiverne vurderer hver enkelt kunde individuelt. Vurderingene tar for seg både fysisk risiko og overgangsrisiko knyttet til kunders betjeningsevne, sikkerheter og saker/prosjekter.

Dette måles generelt, men og for spesifikke bransjer:

- Eiendom – energiklasser og rehabilitering
- Oppføring av bygg
- Verft
- Offshore
- Fiskeri

Gjennom vurderingene beregnes det en score og kunden tildeles en risikoklasse. Vurderingene oppdateres ved opprettelsen av nye kredittsaker. Vurderingene av de enkelte risikofaktorene, samlet score og risikoklasse lagres i databaser og benyttes som grunnlag for porteføljevurderinger. Sparebanken Møre startet vurderingene av klimarelatert risiko i sin kredittprosess i 2021, og planlegger å måle utviklingen i klimarisiko i relevante porteføljer, samt definere mål og styringsparametere.

Banken har også startet måling av utslipp i utlånsporteføljen ved hjelp av karbonrelatert kreditteksponering i henhold til SSB-ekvivalenter. Resultatet av denne målingen vises i nedenstående tabell.

Karbonrelatert kreditteksponering

Næring	Totalt utlån til næring i Norge (i mill. kroner)	Totalt utslipp til luft (1.00 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	Utslippsintensivitet: tonn CO ₂ -ekvivalenter per mnok utlånt	Næringslivsportefølje i SBM - andel av totalt utlån i Norge	Næringslivsportefølje i SBM - beregnede utslipp (1.000 CO ₂ ekvivalenter)
Jordbruk og skogbruk	60734	4966	81,77	1,1%	55,11
Havbruk, fiske og fangst	83356	900	10,80	4,6%	41,34
Bergverksdrift og utvinning	19234	14963	777,95	0,1%	13,23
Industri*	81019	7088	87,49	2,8%	197,19
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	57195	1670	29,20	1,8%	30,05
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	7100	1410	198,59	0,6%	8,54
Bygge- og anleggsvirksomhet**	194771	2186	11,22	0,5%	11,34
Varehandel, reparasjon av motorvogn	77010	1104	14,34	0,9%	9,96
Utenriks sjøfart og rørtransport	56217	16214	288,42	1,8%	295,34
Transport og lagring	69687	5229	75,04	2,5%	133,26
Overnattings- og serveringsvirksomhet	19845	116	5,85	1,8%	2,14
Omsetning og drift av fast eiendom	687720	85	0,12	1,2%	1,02
Tjenesteytende næringer ellers	49134	338	6,88	0,3%	0,91

Tabell 1 Bransjevis beregning av karbonrelatert kreditteksponering. Kilde; SSB - tabell 08116, tabell 09288

* Oljeraffinering, kjemisk og farmasøytisk industri er ikke tatt med, da banken ikke har utlån i næringen.
** Utvikling av byggeprosjekter og bygg- og anleggsvirksomhet ellers er samlet i en kategori.

<https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf>

Metode: Beregningen er basert på Sparebanken Møres andel av norske bankers og finansforetaks utlån fordelt på ulike bransjer. Bransjeinndelingen er i tråd med SSBs tabell 09288. Denne andelen er deretter multiplisert med SSBs beregning av totalt utslipp (CO₂-ekvivalenter) fra den enkelte bransje.

Denne beregningen viser at banken er mest eksponert for klimautslipp i bransjene ”Industri”, ”Utenriks sjøfart og rørtransport” samt ”Transport og lagring”. Beregnet klimautslipp fra disse bransjene utgjør ca. 78 prosent av de totale utslipp i næringslivsporteføljen til Sparebanken Møre. Bankens utlån til disse bransjene utgjør ca. 22 prosent av bankens totale utlån til næringslivskunder.

Metodens begrensinger: Modellen går ut ifra et beregnet samlet utslipp for en gitt sammensetning av en rekke underliggende bransjer innen en bransjeklasse. Bankens kan være både underrepresentert og overrepresentert i enkelte underbransjer. Slike avvik er ikke hensyntatt i modellen. Modellen tar heller ikke hensyn til eventuelle regionale forskjeller av utslippsintensivitet i bransjen generelt eller individuelle forskjeller mellom selskap i en bransje. Ekvivalentene som legges til grunn uttrykker et gjennomsnitt for hele Norge og kan avvike fra gjennomsnittlig utslippsintensitet i bankens region. Metoden og data som er brukt er videre beheftet med en del usikkerhet, da sammenhengen mellom utlån og klimautslipp kan variere. Dersom lån blir benyttet til særskilte utslippsreducerende tiltak, blir ikke dette hensyntatt i modellen. Modellen legger samtlige aktiviteter i bransjen til grunn for sine beregninger. Metoden gjør det derfor vanskelig å sammenlikne bankers faktiske karboneksposering. Modellen gir kun et første estimat på karbonrelatert kreditteksponering i Sparebanken Møre.

Personkunder (PM)

I personkundemarkedet gir to nye produkter banken grunnlag for å måle klimarelaterte muligheter og risiko. Sparebanken Møre startet salg av grønne bolig- og billån i 2021, og følger opp salgsvolum regelmessig. Ved å sammenlikne salgsutvikling i de grønne lånene med de tradisjonelle bil- og boliglånsproduktene får banken en forenklet målemetode. For eksempel kan differansen mellom faktisk og estimert salgsutvikling i den grønne boliglånsporteføljen benyttes som måltall for å vurdere hvorvidt det kan være risiko knyttet til bankens fremtidige potensial for utstedelse av grønne obligasjoner.

For å vurdere klimarelaterte muligheter sammenligner banken for eksempel salgsutviklingen for grønne billån med biler finansiert med tradisjonelt billån. Ved å se nærmere på bilmodellene som er finansiert i disse to produktene kan banken avdekke om mer av bil-

finansieringen kunne vært gjennomført med det nye produktet. I tillegg til dette utfører banken kvartalsvis oppdatering av energiklasser i boligporteføljen og dette gir grunnlag for måling og analyse.

Egen drift

Banken måler eget klimagassutslipp i henhold til GHG-protokoll ([se eget avsnitt for klimaregnskap](#)). Banken har gjennomført disse målingene siden 2019 og tallet for 2021 viser en ytterligere nedgang i utslipp. Dette er en positiv utvikling, mye er knyttet til konsekvenser av covid-19 og noe til endring i arbeidsoppgaver. Det legges en plan for å sikre en videre nedgang i utslipp i tråd med langsiktig målsetting.

Banken rapporterer eget klimagassutslipp (GHG-utslipp). Analysen er basert på den internasjonale standarden utviklet av «the Greenhouse Gas Protocol Initiative». Utrekningen er gjort av CEMAsys (se eget avsnitt for Energi – og klimaregnskap for 2021).

I dag rapporterer banken på scope 1 og 2, samt delvis på scope 3.

Beskriv målene virksomheten bruker for å håndtere klimarelaterte trusler og muligheter og resultater i forhold til målene

Banken planlegger å utvikle nøkkelmåltall for å styrke håndteringen av klimarelaterte risikoer og muligheter i tråd med Finans Norge sin veiledning på KPI ytterligere gjennom 2022-2023. Ved utgangen av 2021 var status på området;

- Redusere egne utslipp med minst 25 prosent i perioden 2019-2025 og bli klimanøytral i tråd med FN initiativet Climate Neutral Now innen utgangen av 2022.
- Av alle næringslivsengasjement hvor det skal gjennomføres ESG analyser er måloppnåelse pr. 31.12.21 på 95 prosent.
- Alle ansatte i divisjon næringsliv (49 rådgivere) har gjennom 2021 gjennomført opplæring i vurdering av klimarisiko og EUs taksonomi.
- Det er i 2021 utstedt en grønn obligasjon pålydende EUR 250 mill.
- Bankens planlegger for 2022 å definere andel av kredittporteføljen som er i tråd med EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter. I tillegg vil det gjøres en mer detaljert analyse av bankens utlånsportefølje hva gjelder forhold innen overgangs- og fysisk risiko.

Vedlegg/indeks

- [232](#) GRI-indeks og PRB-indeks
- [241](#) TCFD indeks
- [242](#) Energi & klimaregnskap 2021

GRI-indeks og PRB-indeks

Global Reporting Initiative (GRI) er den ledende standarden for bærekraftrapportering. GRI-retningslinjene består av prinsipper, veiledning og resultatindikatorer som kan brukes av selskaper til å måle og rapportere på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. Sparebanken Møre har siden 2020 rapportert i henhold til GRI-standard, «core option». Mer informasjon om GRI finnes på globalreporting.org.

Sparebanken Møre signerte UNEP FI, the Principles for Responsible Banking – PRB i 2019. Vi leverte vår første selv evaluering i april 2021 og i denne rapporten følger status på området ved utgangen av 2021. Sparebanken Møre jobber aktivt for å realisere prinsippene. Under følger en kombinert GRI og PRB indeks. Der det er overlappende informasjon knyttet til GRI og PRB finnes dette i første del, de resterende PRB indikatene kommer på slutten av tabellen.

Generell informasjon

* Bærekraftsmål (SDG) og prinsipper for ansvarlig bankdrift (PRB)

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering 2021	Kommentar/direkte rapportering
ORGANISASJONSPROFIL				
102-1	Navn på virksomheten	PRB 1.1	Sparebanken Møre	
102-2	De viktigste produktene og tjenestene	PRB 1.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «Virksomhetens art» Årsrapport – Eierstyring og selskapsledelse – avsnitt «Virksomhet»	
102-3	Lokalisering av virksomhetens hovedkontor	PRB 1.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «Virksomhetens art» og Note 1 «Generelle opplysninger»	
102-4	Antall land der virksomheten har virksomhet	PRB 1.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «Virksomhetens art» og Note 1 «Generelle opplysninger»	
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform	PRB 1.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «Virksomhetens art» og Note 1 «Generelle opplysninger» Årsrapport – Eierstyring og selskapsledelse	
102-6	Beskrivelse av de markedene virksomheten opererer i	PRB 1.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «Virksomhetens art» og Note 1 «Generelle opplysninger»	
102-7	Virksomhetens størrelse og omfang	PRB 1.1	Årsrapport – Hovedtall Årsrapport – Årsberetning 2021	
102-8	Totalt antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Likestilling og mangfold	Antall ansatte per kontraktstype er ikke brutt ned på region.
102-9	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Krav til leverandører	
102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap			Ingen vesentlige endringer

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering 2021	Kommentar/direkte rapportering
102-11	Beskrivelse av om og hvordan man anvender «føre-var»-prinsippet i organisasjonen		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – «Våre forpliktelser», «Åpen og etisk forretningsførsel» og «Ansvarlig utlån»	
102-12	Eksterne initiativer, chartre eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnsmessige området som organisasjonen støtter eller har gitt sin tilslutning til	SDG 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Våre forpliktelser	
102-13	Medlemskap i bransjeorganisasjoner eller andre sammenslutninger, og nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner	SDG 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Våre forpliktelser	Finans Norge
STRATEGI				
102-14	Uttalelse fra adm. direktør	SDG 3, 8, 11 og 17 PRB 1.2	Årsrapport – «Leder»	
PRB 1.2	Årsrapport – «Leder»			
ETIKK OG INTEGRITET				
102-16	Organisasjonens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	SDG 5, 8, 11, 12, 13, 16 og 17 PRB 5.2	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Våre forpliktelser Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar på bankens internettsider: https://www.sbm.no/samfunnsansvar/retningslinjer-etikk/	
STYRING OG KONTROLL				
102-18	Organisasjonens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer	PRB 5.1	Årsrapport – Eierstyring og selskapsledelse – avsnitt «Generalforsamling», «Valgkomiteer», «Styre, sammensetning og uavhengighet» Årsrapport – Organisasjon og ledelsesstruktur Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – avsnitt «Organisering av arbeidet»	
INTERESSENTDIALOG				
102-40	Interessentgrupper som virksomheten er i dialog med	SDG 17 PRB 4.1	Årsrapport – Interessentdialog og vesentlighetsanalyse	
102-41	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	SDG 8 PRB 4.1		96,5% av medarbeidere er dekket av kollektive tariffavtaler
102-42	Beskrivelse av hvordan virksomheten velger relevante interessenter	SDG 17 PRB 4.1	Årsrapport – Interessentdialog og vesentlighetsanalyse	

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering 2021	Kommentar/direkte rapportering
102-43	Tilnærming til interessentsamarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres fordelt på type og interessentgruppe	SDG 17 PRB 4.1	Årsrapport – Interessentdialog og vesentlighetsanalyse	
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter og selskapets respons	SDG 17 PRB 4.1	Årsrapport – Interessentdialog og vesentlighetsanalyse	
Rapporteringspraksis				
102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av virksomhetens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter		Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «Virksomhetens art» og Note 1 «Generelle opplysninger»	
102-46	Definering av rapportens innhold og eventuelle avgrensninger og implementering av rapporteringsprinsippene	PRB 6.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – avsnitt «En integrert del av strategien», «Rapporteringsstandard» og «Vesentlighetsanalyse»	Fra 2022 vil også impact analyse inngå i bankens vesentlighetsanalyse og vurdering.
102-47	Oversikt over alle tema som er identifisert som vesentlige		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Interessentdialog og vesentlighetsanalyse – avsnitt «Vesentlighetsanalyse»	
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter			Inkluderer TCFD
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport med hensyn til innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller målemetoder			Inkluderer TCFD
102-50	Rapporteringsperiode			2021
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport			Mars 2020
102-52	Rapporteringsfrekvens		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – avsnitt «Rapporteringsstandard»	Årlig
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedr. rapporten eller innholdet			Cecilie Myrstad cecilie.myrstad@sbm.no
102-54	Rapporteringsnivå			GRI standardnivå «Core»
102-55	GRI-indeks		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – GRI-indeks	
102-56	Gjeldende praksis for eksternt verifikasjon av rapporteringen		Rapporten er eksternt verifisert av KPMG.	

Spesifikk informasjon

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering	Kommentar/direkte rapportering
Ansvarlig utlånspraksis				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 8, 9, 12, 13, 14 og 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer - Ansvarlig utlånspraksis	
103-2	Beskrivelse av styrings-systemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer - Ansvarlig utlånspraksis	
103-3	Evaluering av styrings-systemet	PRB 5.2	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer - Ansvarlig utlånspraksis	
FS7	Pengeverdien av produkter og tjenester designet for å levere en spesifikk sosial fordel for hver virksomhetslinje fordelt på formål.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer - Ansvarlig utlånspraksis	
FS8	Pengeverdien av produkter og tjenester som er utformet for å gi en spesifikk miljøfordel for hver virksomhetslinje fordelt på formål.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer - Ansvarlig utlånspraksis	
Forebygge korrupsjon og økonomisk kriminalitet				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 4, 8, 16, 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Forebygge korrupsjon og økonomisk kriminalitet	
103-2	Beskrivelse av styrings-systemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Forebygge korrupsjon og økonomisk kriminalitet	
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Forebygge korrupsjon og økonomisk kriminalitet	
205-2	Kommunikasjon og opplæring i retningslinje og prosedyrer knyttet til anti-korrupsjon.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Forebygge korrupsjon og økonomisk kriminalitet	
205-3	Bekreftede korrupsjonshendelser og tiltak		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Forebygge korrupsjon og økonomisk kriminalitet	
Krav til leverandører				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 8, 9, 12, 13	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Krav til leverandører	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Krav til leverandører	
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Krav til leverandører	
308-1	Nye leverandører som ble screenet ved hjelp av miljøkriterier		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Krav til leverandører	

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering	Kommentar/direkte rapportering
Kompetanse og omstilling				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 4	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	
103-2	Beskrivelse av styrings-systemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	
103-3	Evaluering av styrings-systemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	
402-1	Minimum oppsigelsestid angående driftsendringer		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	Følger gjeldende lovverk
404-1	Gjennomsnittlig timer med trening per år per ansatt		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	
404-2	Programmer for videre-utdanning og overgang til pensjonisttilværelsen.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	
404-3	Andel ansatte som får regelmessige medarbeider-samtaler		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Kompetanse og omstilling	

Likestilling og mangfold

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 1, 3, 5, 8, 10	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	
103-2	Beskrivelse av styrings-systemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	
103-3	Evaluering av styrings-systemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	
405-1	Kjønns sammensetning i styrende organer og ansatte		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	Ingen registrering på annen form for mangfold (f. eks minioritet eller sårbare grupper) for ansatte.
405-2	Forhold mellom grunnlønn og godtgjørelse for kvinner til menn		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	
406-1	Antall tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak som er iverksatt		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering	Kommentar/direkte rapportering
Bidra til næringsutvikling				
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 8, 9, 13, 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Bidra til næringsutvikling	
103-2	Beskrivelse av styrings-systemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Bidra til næringsutvikling	
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Bidra til næringsutvikling	
SBM-N1	Antall deltagere i NT programmet		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Bidra til næringsutvikling	
SBM-N2	Antall lån til gründere som følge av Vekstgarantiordningen, og rammen som er tilgjengelig.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Bidra til næringsutvikling	

Støttespiller for lokalsamfunnet

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 14, 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	
413-1	Operasjoner med lokalsamfunnets engasjement, konsekvensanalyser og utviklingsprogrammer		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	
SBM-L1	Støtte til min 5 prosjekter som bidrar til en konkret bærekrafts problemstilling		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	
SBM-L2	Antall søknader om samfunnsutbytte		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	
SBM-L3	Antall rådgivere i personlig økonomi og antall studenter som har deltatt på programmene.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Støttespiller for lokalsamfunnet	

Klima og miljø

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 12, 13, 14, 17	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø	
103-2	Beskrivelse av styrings-systemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø	

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering	Kommentar/direkte rapportering
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø	
305-1	Direkte (scope 1) GHG utslipp		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø – Vedlegg «Klimaregnskap»	
305-2	Indirekte energi (scope 2) GHG utslipp.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø – Vedlegg «Klimaregnskap»	
305-3	Andre indirekte (scope 3) GHG utslipp.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø – Vedlegg «Klimaregnskap»	
305-4	GHG utslippsintensitet – målt opp mot antall ansatte		Årsrapport – Vedlegg «Klimaregnskap»	
305-5	Reduksjon av GHG utslipp.		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Klima og miljø – vedlegg «Klimaregnskap»	
307-1	Manglende overholdelse av miljølover og forskrifter			Ingen rapporterte tilfeller av brudd på miljølover og forskrifter som banken er kjent med.

Åpen og etisk forretningsførsel

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 4, 16,	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Åpen og etisk forretningsførsel	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Åpen og etisk forretningsførsel	
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – Åpen og etisk forretningsførsel	
417-2	Hendelser med manglende overholdelse av informasjon om produkter og tjenester og merking.			Ingen rapporterte tilfeller av brudd som følge av krav om merking.
417-3	Hendelser med manglende overholdelse av markedsføringskommunikasjon.			Ingen rapporterte tilfeller av brudd som følge av markedsføring.
418-1	Begrunnede klager angående brudd på personvern og tap av kundedata			Ingen brudd som har ført til konsekvenser for banken.

GRI-indikator	Beskrivelse	SDG og PRB*	SBMs rapportering	Kommentar/direkte rapportering
---------------	-------------	-------------	-------------------	--------------------------------

Økonomiske resultater

103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig tema	SDG 8 og 9	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – «Økonomiske resultater» og «Støttespiller for lokalsamfunnet» Årsrapport – Årsberetning 2021 – avsnitt «strategi og mål», «Egenkapital og utbytte»	
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig tema	PRB 5.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – Risiko- og kapitalstyring	
103-3	Evaluering av styringssystemet	PRB 5.1	Årsrapport – Årsberetning 2021 – Risiko- og kapitalstyring – avsnitt «Internkontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen», «Rapportering av internkontroll» og «Intern revisjon»	
201-1	Direkte økonomisk verdi generert og distribuert		Årsrapport – Hovedtall konsern Årsrapport – Resultat	
201-2	Finansielle konsekvenser og andre risikoer og muligheter som følge av klimaendringer		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – TCFD rapport og indeks.	
203-1	Investeringer i infrastruktur og andre tjenester		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Vesentlige temaer – «Støttespiller for lokalsamfunnet» og «bidra til næringsutvikling» Årsrapport – Årsberetning 2020 – «Forretningsområder» og «Forskning og utvikling»	

Medarbeidere

401-1	Nyansettelser og ansattes turnover.	SDG 5 og 10	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	
401-2	Fordeler gitt til heltidsansatte, men ikke gitt til midlertidige eller deltidsansatte		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	
401-3	Foreldrepermisjon		Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Vesentlige temaer – Likestilling og mangfold	

Øvrige PRB indikatorer (som ikke er ivaretatt over)

Beskrivelse	SDG og PRB	SBMs rapportering
Vis at banken har identifisert områder hvor banken har størst mulighet for positiv og negativ påvirkning gjennom en påvirkningsanalyse	PRB 2.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – avsnitt for «Åpen og etisk forretningsførsel» og «Ansvarlig utlån»
Vis at banken har satt opp og publisert minimum to mål som er spesifikke, målbare, oppnåelige, relevante og tidsbegrenset	PRB 2.2	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Avsnitt «strategiske målsettinger»
Vis at banken har definert tiltak og milepæler for å oppnå målene. Vis at banken har fått på plass måter å måle og overvåke fremdriften for å nå målene.	PRB 2.3	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Avsnitt «strategiske målsettinger» og «organisering av arbeidet»
Vis at banken har iverksatt tiltakene for å oppnå målene.	PRB 2.4	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Avsnitt «strategiske målsettinger» og «organisering av arbeidet»
Gi en oversikt over retningslinjene banken har på plass og/eller planlegger å innføre for å fremme ansvarlige forhold til sine kunder	PRB 3.1	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – avsnitt for «Åpen og etisk forretningsførsel», avsnitt for «Ansvarlig utlån» avsnitt for «Partnere og leverandører» og bærekraftsbibliotek på sbm.no, samt Bærekraftsportal på sbm.no for små og mellomstore bedrifter
Beskriv hvordan banken har arbeidet med og/ eller planlegger å arbeide med sine kunder for å fremme en bærekraftig praksis og/ eller muliggjør bærekraftige økonomiske aktiviteter.	PRB 3.2	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – avsnitt for «Åpen og etisk forretningsførsel», avsnitt for «Ansvarlig utlån», avsnitt for «Partnere og leverandører», avsnitt for «Støttespiller for lokalsamfunnet» og avsnitt «Bidrag til næringsutvikling» og bærekraftsbibliotek på sbm.no, samt Bærekraftsportal på sbm.no for små og mellomstore bedrifter
Vis at banken har en styringsstruktur på plass for implementering av PRB	PRB 5.3	Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Avsnitt «organisering av arbeidet»
Vis at banken har hatt fremdrift på implementeringen av de 6 prinsippene over de siste 12 mnd , og i tillegg til å sette seg og implementere mål i minimum to av bankens områder. Vis at banken din har vurdert eksisterende og fremvoksende internasjonal/ regional god praksis som er relevant for implementeringen av de 6 prinsippene for ansvarlig bankdrift. Basert på dette skal banken ha laget prioriteringer og definert ambisjoner for å for å tilpasse seg god praksis. Vis at banken din har implementert/ jobber med å implementere endringer i eksisterende praksis for å reflektere over og være i tråd med eksisterende og fremvoksende internasjonal/ regional god praksis og har gjort fremskritt med implementeringen av prinsippene.	PRB 6.1	prinsipp – tilpasning - Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – Avsnitt «strategiske målsettinger» og «organisering av arbeidet» prinsipp – påvirkning og målsetting - Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – avsnitt «strategiske målsettinger» og «Ansvarlig utlån» prinsipp – Kunder - Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Vesentlige temaer – avsnitt «Bidrag til næringsutvikling» og «Ansvarlig utlån» prinsipp – Interessenter - Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar - Interessentdialog prinsipp – Styring og kultur - Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – avsnitt organisering av arbeidet» prinsipp – Åpenhet og ansvarlighet - Årsrapport – Bærekraft og samfunnsansvar – avsnitt «Åpen og etisk forretningsførsel»

TCFD indeks

Denne indeksen viser hvor i rapporten du finner svar på anbefalingene i TCFD rammeverket.

Område	Beskrivelse	Kryss referanse til hvor informasjonen finnes tilgjengelig i rapporten
Styring		
a)	En beskrivelse av styrets oppsyn med klimarelaterte trusler og muligheter	TCFD rapport – avsnitt styring, del 1 s. 222
b)	Beskriv ledelsens rolle i vurdering og styring av klimarelaterte trusler og muligheter	TCFD rapport – avsnitt styring, del 2 s. 222
Strategi		
a)	Beskriv klimarelaterte trusler og muligheter virksomheten har identifisert på kort, mellomlang og lang sikt	TCFD rapport – avsnitt strategi, del 1
b)	Betydningen av klimarelaterte trusler og muligheter for virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	TCFD rapport – avsnitt strategi, del 2
c)	Beskriv den potensielle betydningen av ulike scenarioer, inkludert et 2C-scenario, på virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging.	TCFD rapport – avsnitt strategi, del 3
Risikostyring		
a)	Beskriv prosessene virksomheten benytter for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko.	TCFD rapport – avsnitt risikostyring, del 1
b)	Beskriv virksomhetens prosesser for håndtering av klimarelatert risiko	TCFD rapport – avsnitt risikostyring, del 2
c)	Beskriv hvordan prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko er integrert i virksomhetens helhetlige risikostyring.	TCFD rapport – avsnitt risikostyring, del 3
Mål og metode		
a)	Beskriv metodene virksomheten bruker for å vurdere klimarelaterte trusler og muligheter i lyd av dens strategi og prosesser for risikostyring.	TCFD rapport – avsnitt mål og metode, del 1
b)	Virksomheter bør rapportere på scope 1, scope 2 og hvis hensiktsmessig scope 3-klimagassutslipp, og de relaterte risikofaktorene.	TCFD rapport – avsnitt mål og metode, del 2
c)	Beskriv målene virksomheten bruker for å håndtere klimarelaterte trusler og muligheter og resultater i forhold til målene.	TCFD rapport – avsnitt mål og metode, del 3

Energi & klimaregnskap 2021

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi.

Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energi-forbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rap-pporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alt av registrert datagrunnlag re-latert til klimagassutslipp for Sparebanken Møre.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stam-mer både fra eksterne og interne kilder, og blir omreg-net til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden ”A Corporate Accoun-ting and Reporting Standard”, som er utviklet av ”the Greenhouse Gas Protocol Initiative” - GHG protokol-len. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-1 er basert på denne.

Rapporteringsår Energi og GHG-utslipp

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslipps- andel
Transport total				14,8	3,0	2,2 %
DIESEL (NO)		1426,0	liters	14,8	3,0	2,2 %
Bensin		-	liters	-	-	-
Stasjonær forbrenning total				-	-	-
Lett fyringsolje		-	liters	-	-	-
Scope 1 total				14,8	3,0	2,2 %
Elektrisitet total				2883,4	89,4	66,0 %
Elektrisitet Nordisk miks		2883359,0	kWh	2883,4	89,4	65,8 %
Fjernvarmested total				433,3	0,6	0,4 %
Fjernvarme Ålesund		433300,0	kWh	433,3	0,6	0,4 %
Scope 2 total				3316,7	89,9	66,4 %
Tjenestereiser total				-	30,7	22,8 %
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Norden	-	pkm	-	-	-
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Europa	-	pkm	-	-	-
Interkontinental, RF	Interkon-tinental	-	pkm	-	-	-
Innenlands, RF	Innenlands	31448,0	pkm	-	7,7	5,7 %
Km-godtgj.bil (NO)		173268,0	km	-	17,0	12,6 %

Utslippskilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO ₂ e	Utslipps- andel
Km-godtgj.el-bil Nordisk		-	km	-	-	-
Hotellnetter, Europe		283,0	nights	-	6,0	4,4 %
Taxi		-	km	-	-	-
Avfall total				-	11,9	8,8 %
Restavfall, brent		23190,0	kg	-	11,6	8,6 %
Papiravfall, resirkulert		9629,0	kg	-	0,2	0,2 %
Glassavfall, resirkulert		-	kg	-	-	-
Metallavfall, resirkulert		2900,0	kg	-	0,1	-
Organisk avfall, resirkulert		-	kg	-	-	-
Plastikk avfall, resirkulert		-	kg	-	-	-
EE avfall, resirkulert		380,0	kg	-	-	-
Innkjøpt papir total				-	-	-
Papiravfall, resirkulert		-	kg	-	-	-
Scope 3 total				-	42,6	31,4 %
Total				3331,5	135,5	100,0 %
KJ				11993413176,0		

Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret

Kategori	Enhet	2021
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	18,7
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	19,2
Total markedsbasert	tCO ₂ e	64,8

Klimaregnskap

I løpet av 2021 hadde Sparebanken Møre et totalt klimagassutslipp på 135,5 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Sammenlignet med 2020 er dette en reduk-sjon på 26,8%.

Klimagassutslippene fordeler seg på følgende måte for 2021:

- **Scope 1:** 3 tCO₂e (2,2 %)
- **Scope 2:** 89,9 tCO₂e (66,4 %)
- **Scope 3:** 42,6 tCO₂e (31,6 %)

KPI

Utslipp per årsverk er redusert med 27,9% fra 2020 til 2021. I samme periode er antall årsverk økt med 1,1% og totale utslipp redusert med 26,8%.

Scope 1

Transport: Forbruk av drivstoff for egneide og lease-de biler. Utslipp fra drivstoff i 2021 var 3 tCO₂e. Det er en nedgang fra 2020 da det ble rapportert 6,4 tCO₂e.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i eide og leide bygg for Sparebanken Møre. Tabellen over viser klima-gassutslipp fra elektrisitet utregnet ved bruk av den lo-kasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Bankens kontorer hadde et forbruk på 2 890 607 kWh i løpet av 2021, noe som tilsvarer et utslipp på 89,4 tCO₂e. I løpet av 2020 hadde Sparebanken Møre et elektrisitetsforbruk på 2 890 607 kWh. I løpet av 2021 ble utslippsfaktoren Nordisk Miks oppdatert basert på en økning av fornybar energi produsert i Danmark. Dermed sank CO₂e utslip-pene per kWh med 24,4%. Dette bidrar til den store ned-gangen av CO₂e utslipp for Sparebanken Møre.

Klimagassutslipp beregnet med markedsbasert faktor finnes i tabellen ”Markedsbaserte utslipp i rapporteringsåret”. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to ulike utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i ”Metodikk og kilder”. Sparebanken Møre kjøpte opprinnelsesgarantier (OG/REC) for deler av sitt forbruk av elektrisitet i 2021, og utslipp med en markedsbasert utslippsfaktor er beregnet til 19,2 tCO₂e.

Fjernvarme: Forbruk av fjernvarme i eide og leide bygg. Banken brukte 433 300 kWh fjernvarme i sine kontorer i løpet av 2021. Dette tilsvarer et utslipp på 0,6 tCO₂e. Dette er en reduksjon på 74,9% fra 2020.

Scope 3

Forretningsreiser: De totale utslippene fra forretningsreiser (flyreiser, hotellovernattinger og kilometergodtgjørelse) for 2021 var 30,7 tCO₂e. Til sammenligning var utslipp fra forretningsreiser i 2020 45,2 tCO₂e.

Flyreiser: Antall reiste personkilometer (pkm). I løpet av 2021 reiste de ansatte i Sparebanken Møre 31 448 pkm innenlands med fly, noe som er 16 498 færre pkm

enn i 2020. Utslipp fra flyreiser i 2021 var 7,7 tCO₂e, noe som tilsvarer en reduksjon på 34 % fra forrige år.

Hotellovernattinger: Antall netter på hotell økte fra 77 netter i 2020 til 283 netter 2021. Dette tilsvarer en økning i utslipp på 227,2 %.

Kilometergodtgjørelse: Bruk av privat bil i tjeneste rapportert i kilometer kjørt. Totalt antall kilometer kjørt i 2021 var 173 268 km, noe som resulterte i et utslipp på 17 tCO₂e. Dette er en reduksjon på 42,9 % sammenlignet med 2020.

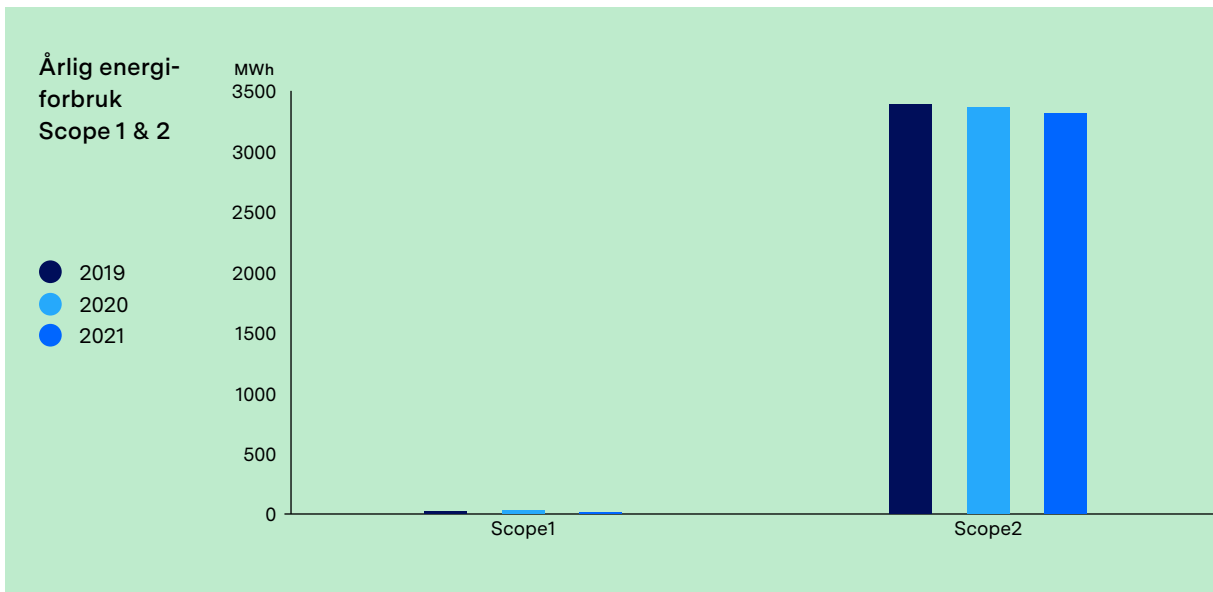
Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfraksjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, til forbrenning og energigjenvunnet). Rapportere avfallsfraksjoner i løpet av 2021 var restavfall til forbrenning, papiravfall til resirkulering, metallavfall til resirkulering og elektronisk avfall til resirkulering.

Totalt avfall i løpet av 2021 var 36 099 kg. Klimagassutslipp fra avfall tilsvarer 11,9 tCO₂e i 2021 og er en reduksjon på 5,7% sammenlignet med 2020.

Årlige klimagassutslipp

Utslippskilde	Forklaring	2019	2020	2021	% endring fra 2020
Transport total		5,2	6,4	3,0	-53,6 %
DIESEL (NO)		5,2	6,4	3,0	-53,6 %
Bensin		-	-	-	-
Stasjonær forbrenning total		-	-	-	-
Lett fyringsolje		-	-	-	-
Scope 1 total		5,2	6,4	3,0	-53,6 %
Elektrisitet total		112,4	118,5	89,4	-24,6 %
Elektrisitet Nordisk miks		112,4	118,5	89,4	-24,6 %
Fjernvarmested total		6,9	2,2	0,6	-74,9 %
Fjernvarme Ålesund		6,9	2,2	0,6	-74,9 %
Scope 2 total		119,3	120,8	89,9	-25,5 %
Tjenestereiser total		162,3	45,2	30,7	-32,1 %
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Norden	1,1	0,7	-	-100,0 %
Kontinental/Nordisk, inkl. RF	Europa	14,5	1,3	-	-100,0 %
Interkontinental, RF	Interkontinental	-	-	-	-
Innenlands, RF	Innenlands	55,9	11,7	7,7	-34,0 %
Km-godtgj.bil(NO)		51,3	29,7	17,0	-42,9 %

Utslippskilde	Forklaring	2019	2020	2021	% endring fra 2020
Km-godtgjel-bil Nordisk		-	-	-	-
Hotellnetter, Europe		39,6	1,8	6,0	227,2 %
Taxi		-	-	-	-
Avfall total		15,0	12,6	11,9	-5,7 %
Restavfall, brent		14,7	12,2	11,6	-4,6 %
Papiravfall, resirkulert		0,3	0,3	0,2	-35,4 %
Glassavfall, resirkulert		-	-	-	-
Metallavfall, resirkulert		-	0,1	0,1	3,6 %
Organisk avfall, resirkulert		-	-	-	-
Plastikk avfall, resirkulert		-	-	-	-
EE avfall, resirkulert		-	0,1	-	-87,0 %
Innkjøpt papir total		-	-	-	-
Papiravfall, resirkulert		-	-	-	-
Scope 3 total		177,3	57,8	42,6	-26,4 %
Total		301,8	185,0	135,5	-26,8 %
KJ		100,0 %	-38,7 %	-26,8 %	

Årlige markedsbaserte utslipp

Forklaring	Enhet	2019	2020	2021
Elektrisitet markedsbasert	tCO ₂ e	3,3	32,7	18,7
Scope 2 markedsbasert	tCO ₂ e	10,1	34,9	19,2
Total markedsbasert	tCO ₂ e	192,7	99,2	64,8
Prosentvis endring		100,0 %	-48,5 %	-34,7 %

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Navn	2019	2020	2021	% endring fra forrige år
Scope 1 + 2 utslipp (tCO ₂ e)	124,5	127,2	92,9	-26,9 %
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)	301,8	185,0	135,5	-26,8 %
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)	3 408,9	3 389,2	3 331,5	-1,7 %
Sum energiforbruk per lokasjon (MWh)	3 386,7	3 358,8	3 316,7	-1,3 %
Sum kvadratmeter(m2)	-	-	19 437,0	-
Sum kWh/m2	-	-	170,6	100,0 %
kgCO ₂ e (S1+S2+S2) / Årsverk	813,4	501,4	363,3	-27,5 %
Årsverk (antall)	371,0	369,0	373,0	1,1 %

Metodikk og kilder

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. “A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition”, én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skilles det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency’s statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitetsforbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (markeds). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiproducenter som benytter en mikse av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles residual mikse, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoffer etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:
[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2020). Government emission conversion factors for greenhouse gas company reporting (DEFRA)

IEA (2020). CO₂ emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris. IEA (2020). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2020). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2020). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan være aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 45 40 40 63
Fax
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Sparebanken Møre

Til leserne av Sparebanken Møres bærekraftsrapport for 2021

Uavhengig attestasjonsuttalelse om bærekraftsrapporten for 2021

Vi har blitt engasjert av styret og daglig leder (ledelsen) i Sparebanken Møre («SBM») til å utføre et attestasjonsoppdrag for å oppnå moderat sikkerhet for at SBM's bærekraftsrapport for 2021 ("bærekraftsrapporten"), som presentert i SBMs årsrapport for 2021, er utarbeidet i samsvar med SBMs prinsipper for bærekraftsrapportering som beskrevet på side 182 av årsrapporten («Rapporteringsstandard»).

De deler av bærekraftsrapporten som er omfattet av våre handlinger er følgende kapitler: *En pådriver for bærekraftig utvikling, Interessent dialog og vesentlighetsanalyse, Våre forpliktelser og strategiske mål og Vesentlige temaer*. Omfanget av vårt arbeid omfatter ikke fremtidige hendelser, SBMs måloppnåelse eller informasjonen på SBMs nettsider som det er referert til i bærekraftsrapporten, med mindre det er spesifisert i denne uttalelsen.

Konklusjon

Vår konklusjon er formet på bakgrunn av og er underlagt de forhold som er skissert i denne uttalelsen.

Basert på utførte handlinger og innhentet bevis, har vi ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at bærekraftsrapporten ikke er utarbeidet og presentert i samsvar med SBMs prinsipper for bærekraftsrapportering.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide og presentere bærekraftsrapporten i samsvar SBMs prinsipper for bærekraftsrapportering. Det er viktig å lese informasjonen i bærekraftsrapporten i sammenheng med disse prinsippene.

Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide en bærekraftsrapport som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene.

Vi anvender internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1) og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse hvor det konkluderes med moderat sikkerhet om SBMs utarbeidelse og presentasjon av bærekraftsrapporten. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 - «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon».

ISAE 3000 krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå moderat sikkerhet om hvorvidt informasjonen i bærekraftsrapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Handlinger som utføres i et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet varierer i type og tidspunkt fra, og er mindre i omfang, enn et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, og følgelig er sikkerheten som er oppnådd vesentlig lavere enn sikkerheten som ville ha vært oppnådd hadde et oppdrag med betryggende sikkerhet blitt utført.

Våre utførte handlinger avhenger av vår forståelse av bærekraftsrapporten og andre relevante omstendigheter ved oppdraget, og vår vurdering av områder hvor det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon vil kunne oppstå. De handlinger som er utført for å oppnå moderat sikkerhet for at bærekraftsrapporten er utarbeidet i samsvar med SBMs prinsipper for bærekraftsrapportering omfatter blant annet:

- En risikoanalyse, inkludert et mediesøk, for å identifisere relevante bærekraftsspørsmål for SBM i rapporteringsperioden,
- Intervjuer med ledelsen og relevante ansatte på bedriftsnivå angående bærekraftsstrategi og retningslinjer for vesentlige spørsmål, og håndtering og implementering av disse på tvers av virksomheten,
- Intervjuer med relevante ansatte på bedriftsnivå som er ansvarlige for å frembringe informasjonen, samt utføre interne kontrollprosedyrer og konsolidere dataene i bærekraftsrapporten,
- Gjennomgang av relevant intern og ekstern dokumentasjon, på stikkprøvebasis, for å fastslå påliteligheten til bærekraftsrapporten,
- Vurdering av SBMs prinsipper for bærekraftsrapportering, og
- Gjennomlesning av bærekraftsrapporten for å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig feilinformasjon eller vesentlig inkonsistens basert på vår forståelse oppnådd gjennom attestasjonsoppdraget.

Innhentet bevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 2. mars 2022
KPMG AS

Svein Arthur Lyngroth
Statsautorisert revisor

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

